

בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ והחברות המאוחדות שלו

דין וחשבון

ליום 31 בדצמבר 2024

תוכן עניינים

5.....	דבר יושב ראש הדירקטוריון.....
9.....	דוח הדירקטוריון וההנהלה.....
89.....	הצהרות לגבי בקרה פנימית על דיווח כספי.....
91.....	דוח הדירקטוריון וההנהלה על אחריותם לדוח השנתי.....
93.....	דוחות כספיים מאוחדים.....
185.....	ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים לדוח.....

רשימת לוחות

12	לוח 1 מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים לאורך זמן.....
25	לוח 2 השינויים בסעיפי הרווח וההפסד העיקריים.....
26	לוח 3 התפתחות תשואת הרווח הנקי להון העצמי על פי רבעונים.....
26	לוח 4 תרומת מגזרי ההצמדה השונים להכנסות הריבית, נטו.....
26	לוח 5 תרומת מגזרי ההצמדה השונים להכנסות הריבית, נטו לפי רבעונים.....
27	לוח 6 פירוט פערי הריבית לפי מגזרי הצמדה.....
27	לוח 7 הרכב הנכסים נושאי הריבית הממוצע של הבנק לפי מגזרי ההצמדה השונים.....
30	לוח 8 מערך טכנולוגיית המידע.....
31	לוח 9 רווח כולל אחר.....
32	לוח 10 נתונים עיקריים מהמאזן.....
32	לוח 11 פירוט יתרת המזומנים והפיקדונות בבנקים.....
33	לוח 12 התפלגות תיק ניירות הערך של הבנק לפי סוגי המנפיקים.....
34	לוח 13 ההתפתחות בסעיפים החוץ-מאזניים.....
34	לוח 14 הרכב פיקדונות הציבור.....
35	לוח 15 התפתחות ביתרת הנכסים הכספיים החוץ מאזניים המוחזקים עבור לקוחות הבנק.....
36	לוח 16 מבנה ההון.....
36	לוח 17 נכסי סיכון.....
36	לוח 18 יחס הלימות הון.....
37	לוח 19 יחס המינוף.....
39	לוח 20 שינויים ברווחיות מגזר אנשים פרטיים.....
39	לוח 21 פילוח הכנסות ורווחיות מוצרים ושירותים.....
41	לוח 22 שינויים ברווחיות מגזר ניהול פיננסי.....

לוח	23	לקוחות עיקריים.....	42
לוח	24	מנהלי הסיכונים בבנק.....	45
לוח	25	יתרות של סיכון אשראי בעייתי ונכסים שאינם מבצעים.....	54
לוח	26	תנועה באשראי לציבור לא צובר.....	54
לוח	27	מדדי ניתוח איכות האשראי לציבור, ההוצאות וההפרשה להפסדי אשראי.....	55
לוח	28	מידע נוסף על איכות אשראי.....	55
לוח	29	מרכיבי ההפרשה להפסדי אשראי.....	56
לוח	30	סיכון אשראי לפי ענפי משק.....	57
לוח	31	סיכון אשראי לאנשים פרטיים- יתרות ומאפייני סיכון שונים.....	59
לוח	32	פילוח לפי גודל חבות הלווה.....	60
לוח	33	התפלגות לפי גובה ההכנסה הקבועה בחשבון.....	60
לוח	34	סיכון אשראי בעייתי לפני הפרשה להפסדי אשראי לאנשים פרטיים.....	61
לוח	35	שיעור הוצאות בגין הפסדי אשראי לאנשים פרטיים.....	61
לוח	36	השינוי בשווי ההוגן בעקבות שינוי בשיעור של 2% בריבית.....	63
לוח	37	השווי ההוגן נטו מותאם של המכשירים הפיננסיים.....	64
לוח	38	השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו מותאם.....	64
לוח	39	השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על הכנסות ריבית נטו.....	65
לוח	40	השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על ההון העצמי.....	65
לוח	41	חשיפת הבסיס.....	66
לוח	42	סיכון שער חליפין - השפעת רגישות לשינויים בשערי חליפין של מטבעות חוץ.....	67
לוח	43	סיכון מדד - השפעת רגישות לשינויים במדד.....	67
לוח	44	יחס כיסוי נזילות.....	71
לוח	45	יחס מימון יציב.....	72
לוח	46	טבלת גורמי סיכון.....	84
לוח	47	דירקטוריון הבנק.....	188
לוח	48	המנהל הכללי ונושאי משרה בכירים בבנק ותפקידיהם.....	192
לוח	49	המבקרת הפנימית.....	195
לוח	50	שכר רואה החשבון המבקר.....	200
לוח	51	שכר יו"ר הדירקטוריון, המנהל הכללי ונושאי המשרה הבכירים בבנק.....	201
לוח	52	עסקאות עם בעלי שליטה וצדדים קשורים.....	202

בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ והחברות המאוחדות שלו

דבר יושב ראש הדירקטוריון

ליום 31 בדצמבר 2024

דבר יושב ראש הדירקטוריון ליום 31 בדצמבר 2024

בשם הדירקטוריון והנהלה אני גאה להציג בפניכם את הדו"ח הכספי המסכם את ביצועי הבנק לשנת 2024. מלחמת "חרבות ברזל" שפרצה ב-7 באוקטובר 2023 עם התקיפה האכזרית של ארגוני הטרור מעזה השפיעה רבות על המציאות בה כולנו חיים, בהיבטים שונים לרבות בהיבט הכלכלי. תקופה קשה ומורכבת בה חטופות וחטופים עדיין מוחזקים בעזה. במהלך התקופה הצטרפו למשפחת השכול של עם ישראל יותר מ-1,800 חיילות, חיילים ואזרחים שנהרגו בקרבות ובמתקפות הטרור האכזריות. בתקופה זו הבנק תמך וסייע לתושבי הישובים שפגועו, לכוחות הביטחון וההצלה והמשיך לתמוך בגדוד התותחנים אותו הוא מאמץ כבר שנה רביעית. ליבנו עם משפחות החללים והנרצחים הי"ד. נתפלל לשובם של כל החטופים, החלמתם של הפצועים ולהצלחת חיילי צה"ל וכוחות הביטחון וההצלה.

שנת 2024 הסתיימה בתוצאות מרשימות: הרווח הנקי גדל ב-27% ועמד על כ-429 מיליון ש"ח, שיעור התשואה להון הגיע ל-16% ויחס היעילות התפעולית השתפר ל-51%, כל זאת תוך שמירה על יציבות פיננסית גבוהה הבאה לידי ביטוי ביחסי הלימות הון גבוהים ותיק אשראי איכותי.

תוצאות שנת 2024 הושפעו מהמלחמה ומסביבות הריבית והאינפלציה הגבוהות. גם השנה התמקדנו במתן תמיכה ללקוחותינו ולעובדינו, כאשר אנו נחושים מתמיד להמשיך ולשמור על רציפות השירות ללקוחות ולאפשר קבלת שירותים בנקאיים על מנת לסייע להם ככל האפשר להמשיך בשגרה, תוך שמירה מקסימלית על בטחון ורווחת העובדים והלקוחות, וסיוע ללקוחות בהמשך למתווה בנק ישראל והרבה מעבר לכך.

שנת 2024 הייתה שנת העבודה השלישית בתכנית האסטרטגית לחומש 2022-2026 שמטרתה למצב את בנק יהב כבנק הקמעונאי הטוב ביותר בישראל עם הצעת הערך המשתלמת ביותר ללקוח הישראלי תוך מתן שירות איכותי. במהלך שנת 2025 יגבש הבנק תכנית אסטרטגית חדשה לחומש הקרוב.

גם בשנה זו המשיך הבנק להעמיק ולהרחיב את פעילותו בקרב משקי הבית והשכירים בישראל, תוך גיוס עשרות אלפי לקוחות חדשים, וזאת בין היתר על רקע התגברות התחרות בשוק הקמעונאי. במהלך שנת 2024 השלים הבנק את היערכותו למתן אשראי עסקי, והשלים פיתוחים טכנולוגיים על מנת לספק ללקוחות הבנק ערוצי תקשורת נוספים וכלים דיגיטליים מהירים, יעילים וידידותיים לביצוע פעולות, כגון: אשראי בקליק, פתיחת חשבון דיגיטלי.

הבנק הגדיר את שנת 2024 כשנת השירות והמקצועיות. אנו גאים להיות במקום הראשון כבנק המומלץ ביותר על ידי לקוחותינו זו השנה ה-4 ברציפות, על פי סקר בנק ישראל שהתפרסם בפברואר 2025, וכן במקום הראשון בתפיסת ההוגנות של הבנק בעיני לקוחותינו.

בד בבד, המשיך הבנק בשנת 2024 לפעול לחיזוק שיתוף הפעולה עם הארגונים והשותפים החברתיים אותם אנו מלווים לאורך שנים, המתמקדים לרוב בהעצמת נוער בסיכון או אנשים עם מוגבלויות, תוך קידום הגברת מעורבות העובדים בפעילות למען הקהילה.

האתגרים שבפתח שנת 2025 מורכבים בשל השפעות הלחימה ותוצאותיה, לרבות בקשר לדירוג מדינת ישראל והשלכותיו. עם זאת בתכנית העבודה לשנת 2025 הבנק שם יעד מרכזי להתפתחות בתחום העסקי, העמקת הפעילות עם עסקים קטנים, והרחבת ההלוואות בערבות המדינה והלוואות לרכישת נכס עסקי. זאת נוסף על יעדים אתגריים של המשך צמיחה, הרחבת קהל הלקוחות, כניסה לגופים חדשים, שיתופי פעולה עם סוכנויות ויועצים, עמידה ברגולציות חדשות, שיפור השירות והעמקת הפעילות עם הלקוחות.

אנו נפעל להביא למיצוי הפוטנציאל הקיים בבנק, קידום המקצועיות והמשך ביסוס מותג הבנק: הכי משתלם. הכי בשבילך! בהזדמנות זו, אני מבקש, בשמי ובשם חברי לדירקטוריון, להודות ולהביע הערכה רבה לעובדי ולהנהלת הבנק על שנה בלתי רגילה של עשייה מאומצת ואיכותית, על מסירתם ומקצועיותם ועל ההירתמות וההתחייבות של העובדים בתקופה הקשה שעברנו. הצוות האיכותי של העובדים והמנהלים בבנק אפשרו להגיע להישגים שרשם הבנק בשנת 2024 ועל כך תודתי העמוקה. אני סמוך ובטוח ביכולות הצוות האיכותי של עובדי הבנק ומנהליו, שיאפשרו לבנק להמשיך כבנק מוביל ולעמוד באתגרי שנת 2025 בנחישות ובהצלחה.

כמו כן, ברצוני להביע את הערכתי הרבה ללקוחותינו הממשיכים להביע בנו אמון בכל יום מחדש, לחברי בדירקטוריון ולחברינו בהנהלת הבנק, יחד נמשיך להצעיד את הבנק קדימה.

ישראל אנגל, רו"ח
יו"ר הדירקטוריון

23 בפברואר 2025
כ"ה בשבט תשפ"ה

בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ והחברות המאוחדות שלו

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 31 בדצמבר 2024

תוכן עניינים

11	סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה
11	תיאור תמציתי של הבנק ותחומי הפעילות העיקריים
12	מידע כספי תמציתי
13	תיאור תמציתי הסיכונים העיקריים
14	יעדים ואסטרטגיה עסקית
19	הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי
19	מגמות, תופעות התפתחויות ושינויים מהותיים
25	התפתחויות מהותיות בהכנסות, הוצאות וברווז כולל אחר
32	המבנה וההתפתחויות של הנכסים וההתחייבויות, ההון והלימות ההון
38	מגזרי פעילות פיקוחיים
43	סקירת הסיכונים
43	תיאור כללי של הסיכונים ואופן ניהולם
48	סיכוני אשראי
61	סיכוני שוק
68	סיכון נזילות ומימון
73	סיכון תפעולי
76	סיכונים אחרים
85	מדיניות ואומדנים חשבונאית קריטיים, בקורות ונהלים
85	מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים
85	אומדנים חשבונאיים קריטיים
88	בקורות ונהלים
89	הצהרות לגבי בקרה פנימית על דיוח כספי
91	דוח הדירקטוריון וההנהלה על אחריותם לדוח השנתי

דוח הדירקטוריון והנהלה לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2024

דירקטוריון הבנק והנהלה מתכבדים להגיש את דוח הדירקטוריון והנהלה לשנת 2024. הדוח מוגש עם הדוחות הכספיים המאוחדים המבוקרים של בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ (להלן הבנק) הנוגעים למצבו העסקי של הבנק ולתוצאות פעולותיו בגין שנת 2024 (להלן השנה המדווחת).

הדוחות הכספיים של הבנק נערכו על פי הוראותיו והנחיותיו של המפקח על הבנקים ובוקרו על ידי רואי החשבון המבוקרים של הבנק. הנתונים מוצגים בהם בסכומים מדווחים.

מידע צופה פני עתיד

המידע המפורט בדוח זה והנוגע לתיאור עסקי הבנק, למצבו הכספי ולתוצאות פעילותו עשוי להכיל מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך התשכ"ח - 1968. משפטים הכוללים ביטויים, כגון 'אנו מאמינים', 'שואפים', 'צפוי', 'מתכוונים', 'אמור ל...', 'מעריכים', 'חוזים' וביטויים דומים אחרים מצביעים על כך שמדובר במידע צופה פני עתיד.

מידע זה מבטא את השקפתו הנוכחית של הבנק בנוגע לאירועים עתידיים המבוססים על הערכות ולכן נתונים לסיכונים, לחוסר ודאות ואף לאפשרות שלא יתממשו כלל או שיתממשו במקצת בלבד.

סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה

תיאור תמציתי של הבנק ותחומי הפעילות העיקריים

בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ הוקם בשנת 1954 ומוחזק על ידי בנק מזרחי טפחות בע"מ והחברה למפעלי כלכלה ותרבות לעובדי המדינה בע"מ, בחלקים שווים. הבנק מתמחה במתן שירותים פיננסיים למגזר הקמעונאי - משקי בית ועובדים שכירים באמצעות 55 סניפים, 3 מתוכם במתכונת חלקית.

תחומי פעילותו העיקריים של הבנק הם:

- שירותים פיננסיים ובנקאיים במגוון רחב של פעילויות בתחומי השקעות, אשראי, ניירות ערך, כרטיסי אשראי, מטבע חוץ וכיו"ב.
- ניהול הנכסים וההתחייבויות וניהול תיק הנוסטרו.
- מתן אשראי מפקדונות מיועדים לעובדי המדינה ואחרים.

מידע כספי תמציתי

לוח 1 מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים לאורך זמן

2020	2021	2022	2023	2024	
מדדי ביצוע עיקריים (באחוזים)					
11.2	11.2	13.8	14.5	16.0	תשואה להון
0.61	0.61	0.81	0.95	1.15	תשואה לנכסים ממוצעים
9.44	9.85	10.51	11.90	12.87	יחס הון עצמי רובד 1
5.07	5.55	6.08	6.52	7.45	יחס המינוף
249	266	209	391	448	יחס כיסוי הנזילות
-	162	156	170	172	יחס מימון יציב נטו ⁽³⁾
3.01	2.83	3.25	3.76	3.92	יחס הכנסות לנכסים ממוצעים ⁽¹⁾
67.2	66.8	60.5	55.1	51.0	יחס יעילות תפעולית ⁽²⁾
מדדי איכות אשראי עיקריים (באחוזים)					
0.80	0.68	0.76	1.20	1.21	שיעור יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין האשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור
0.04	0.07	0.06	0.08	0.11	שיעור אשראי לציבור לא צובר או בפיגור של 90 ימים או יותר מיתרת האשראי לציבור
0.14	0.10	0.08	0.25	0.25	שיעור מחיקות חשבונאיות נטו מאשראי ממוצע לציבור
נתונים עיקריים מדוח רווח והפסד לשנת הדיווח (במיליוני ש"ח)					
183.1	203.0	278.7	339.2	429.3	רווח נקי
753.4	761.6	939.8	1,168.8	1,277.1	הכנסות ריבית, נטו
20.3	1.8	15.2	80.4	33.4	הוצאות בגין הפסדי אשראי
157.0	175.7	175.2	167.7	189.2	הכנסות שאינן מריבית
149.1	165.3	165.2	157.4	179.0	מזה: עמלות
612.2	626.2	674.7	736.3	747.6	הוצאות תפעוליות ואחרות
283.7	297.0	338.2	363.7	370.8	מזה: משכורות והוצאות נלוות
7.51	8.32	11.43	13.91	17.60	רווח נקי למניה
נתונים עיקריים מהמאזן, לסוף שנת הדיווח (במיליוני ש"ח)					
33,462.6	33,759.3	35,020.2	37,187.8	37,614.8	סך כל הנכסים
20,300.7	21,009.0	21,009.1	22,411.8	21,407.6	מזה: מזומנים ופיקדונות בבנקים
2,170.5	1,212.0	1,710.6	2,573.7	3,822.5	ניירות ערך
10,574.6	11,129.4	11,912.4	11,788.4	11,955.8	אשראי לציבור, נטו
31,735.2	31,842.8	32,846.1	34,706.4	34,742.0	סך כל ההתחייבויות
29,327.9	29,991.0	31,102.5	33,060.3	32,972.5	מזה: פיקדונות הציבור
20.5	41.1	34.3	61.2	189.1	פיקדונות מבנקים
525.7	634.1	524.9	332.8	336.6	כתבי התחייבות נדחים
1,727.4	1,916.5	2,174.1	2,481.4	2,872.8	הון עצמי
860	856	871	906	906	מספר משרות ממוצע
נתונים נוספים (באחוזים)					
2.49	2.30	2.74	3.29	3.41	יחס הכנסות ריבית, נטו לנכסים ממוצעים
0.49	0.50	0.48	0.44	0.48	יחס עמלות לנכסים ממוצעים

(1) הכנסות ריבית נטו והכנסות שאינן מריבית.

(2) היחס שבין ההוצאות התפעוליות והאחרות לבין הסכום של הכנסות הריבית נטו והכנסות שאינן מריבית.

(3) הגילוי בגין יחס מימון יציב נטו חל מיום 31 בדצמבר 2021, ולכן לא הוצגו מספרי השוואה.

תיאור תמצית הסיכונים העיקריים

סיכון אשראי – הסיכון המרכזי אתו מתמודד הבנק בעת מתן אשראי ללקוח ובעת ניהול האשראי השוטף הוא הסיכון לאי החזרת אשראי הנלקח על ידי לווים (איכות הלווים). כמו כן, בתיק ההשקעות של הבנק מגולם סיכון אשראי וסיכון ריכוזיות.

סיכון שוק – הסיכון להפסד בשווי הנכסים וההתחייבויות משינוי בשווי ההון של מכשירים פיננסיים עקב שינוי בגורמי הסיכון בשוק (ריבית, אינפלציה ומט"ח).

סיכון ריבית – חשיפה של מצבו הפיננסי של הבנק לשינויים בעקומי הריבית במגזרי ההצמדה השונים.

סיכון אינפלציה ושער חליפין – סיכון הנובע מכך ששינויים במדד המחירים לצרכן או בשער החליפין עלולים לשחוק או להגדיל את שווי הפוזיציות של הבנק.

סיכון נזילות ומימון – סיכון הנזילות הינו סיכון לרווח הבנק, להונו, ליציבותו ולמוניטין שלו עקב אי יכולת לעמוד בהתחייבויות שוטפות או עתידיות. הסיכון נובע מאי הוודאות באשר לזמינות המקורות ומן הביקוש לשימושים. בנוסף, במצבי ביקוש והיצע חריגים בשווקים הפיננסיים, עלול להיווצר מצב של עלות בלתי מתוכננת בגיוס המקורות או במכירת השימושים.

סיכון מוניטין – הסיכון לירידה פוטנציאלית בערך הבנק ובפעילותו העסקית, הנובעת מכך שהבנק ייתפס באופן שלילי בעיני לקוחות, ספקים, בעלי מניות, משקיעים או רגולטורים.

סיכון אסטרטגי עסקי – סיכון העשוי להביא לפגיעה ברווחי הבנק הנובעת משינויים בסביבה העסקית שבה הבנק פועל, מתוך החלטות אסטרטגיות שגויות, אי יישום נכון של החלטות או הערכות לקויה לשינויים כלכליים ענפיים או טכנולוגיים.

סיכון תפעולי – הסיכון להפסד כתוצאה מאי נאותות או מכשל של תהליכים פנימיים, אנשים ומערכות או כתוצאה מאירועים חיצוניים. הנזקים מסיכונים תפעוליים יכולים להתבטא הן בנזקים כלכליים ישירים והן בנזקים עקיפים הנובעים מסיכונים אחרים, כגון: חשיפה משפטית, אי עמידה בהוראות החוק, נזק למוניטין הבנק ועוד.

ניהול המשכיות עסקית – סיכון לעמידות הבנק בעת התרחשות שיבושים תפעוליים, הנגרמים מאירועים חיצוניים או פנימיים, ולמידת ההשפעה ששיבושים מסוגים אלו עלולים לגרום, בין היתר, לרציפות הפעילות העסקית, למוניטין, נכסי ורווחיות הבנק.

סיכונים מחשוב וטכנולוגיית המידע – הסיכון לכשל במידע ו/או במערכות המידע והתפעול של הבנק. יישום חסר או חלקי של תהליכים והעדר נהלים נאותים לניהול ובקרה של הסיכונים הנובעים מטכנולוגיות המידע עלול להוביל להפסדים תפעוליים משמעותיים.

בבנק פועלת מערכת ליבה בנקאית של חברת TCS הבינלאומית מקונצרן TATA, מערכת הליבה מתופעלת על ידי חברת TCS במודל של מיקור חוץ.

סיכונים אבטחת מידע וסייבר – נובעים מליקויים בהגנה על מערכות המחשב של הבנק והמידע הנכלל בהן. סיכון סייבר נובע מאירוע בו מתבצעת תקיפה של מערכות המחשב על ידי או מטעם יריבים חיצוניים או פנימיים לבנק.

סיכון משפטי – סיכון להפסד כתוצאה מהליך משפטי המתנהל כנגד הבנק ו/או מהעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם.

סיכון רגולציה וציות – סיכון לכך שהוראות רגולטוריות שונות עלולות לפגוע בעסקי הבנק וביכולתו לממש את יעדיו העסקיים, להצריך הערכות ליישום מורכב וביצוע השקעות טכנולוגיות עתירות משאבים, וכן סיכון הנובע מאי יישום או יישום שגוי של הוראות רגולטוריות שונות. התוצאות יכולות להיות משפטיות, כספיות, עיצומים ופגיעה במוניטין הבנק.

סיכון חוצה גבולות – סיכון להפסד, כתוצאה מסנקציה חוקית או רגולטורית, או פגיעה במוניטין, כתוצאה מאי ציות להוראות דין זר ורגולציה, החלים על פעילות חוצת גבולות של הבנק וכתוצאה של פעילות חוצת גבולות של לקוחות הבנק, אשר נעשתה תוך שימוש בשירותי הבנק.

סיכון הלבנת הון ומימון טרור – סיכון לניצולה של המערכת הבנקאית ע"י פשיעה ופעילות בתחום הלבנת הון ופעילות טרור.

מדיניות ניהול הסיכונים בתחומים השונים מיועדת לתמוך בשגרה ובחירום בהשגת היעדים העסקיים, תוך קביעת תיאבון סיכון לשם הגבלת החשיפה לסיכונים אלה.

הסיכונים העיקריים אליהם חשוף הבנק מפורטים בפרק סקירת הסיכונים.

יעדים ואסטרטגיה עסקית

לבנק תכנית אסטרטגית לחומש 2022-2026 שמטרתה להמשיך להרחיב את היקף הפעילות ופלא השוק של הבנק תוך שמירה על אופי פעילותו הייחודי זאת, הודות להצעת הערך המשתלמת ביותר ללקוח הישראלי תוך מתן שירות מקצועי וחווית לקוח איכותית. עיקרי התוכנית הם:

- הרחבת והעמקת פעילותו הקמעונאית של הבנק והגדלת פלא השוק שלו בקרב השכירים בישראל.
- גיוס לקוחות שכירים מקרב כלל אוכלוסיית משקי הבית בישראל עם דגש על מגזרים המשיקים לאוכלוסיית הלקוחות הקיימת כבר בבנק.
- הרחבת פעילותו בקרב עסקים קטנים ובינוניים, בין היתר באמצעות הלוואות בערבות המדינה.
- הצעת מגוון מוצרים בנקאיים גם ללקוחות שמשכורתם אינה מועברת לחשבונם בבנק.
- הרחבה ומינוף היכולות הטכנולוגיות על מנת לספק ללקוחות שירותים באמצעות ערוצי תקשורת וכלים דיגיטליים מהירים, יעילים וידידותיים לביצוע פעולות.
- הערכות לשינויים בסביבה התחרותית והרגולטורית ושינויים בדפוסי ההתנהגות של הצרכנים, בין היתר, על ידי מיקוד בחדשנות בעלת ערך ללקוחות הבנק.
- הרחבת אוכלוסיית לקוחותיו של הבנק גם באזורים בהם הפריסה הסניפית מצומצמת יחסית, בין היתר באמצעות סניפים במתכונת עבודה מיוחדת, ערוצי תקשורת וכלים דיגיטליים מתקדמים הכוללים פתיחת חשבון בבנק ללא הגעה פיזית לסניף הבנק.
- שיפור ביחסי יעילות - גידול בהכנסות ושמירה על היקף עלויות מרוסן.

במסגרת ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, הבנק פועל לניהול אקטיבי ואפקטיבי של החשיפות כדי למקסם רווחים, תוך שמירה על חשיפה מבוקרת לסיכונים שוק וריבית ועל נזילות נאותה. כל אלה, בהתאם לתיאבון הסיכון שנקבע על ידי הדירקטוריון וההנהלה ובכפוף למגבלות הרגולטוריות הרלוונטיות. בשנת 2025 צפוי הבנק לגבש תכנית אסטרטגית חדשה.

צפי להתפתחויות בשנה הקרובה

- הרחבת קהל לקוחות הבנק, בעיקר בקרב שכירים ומשקי בית.
- הרחבת הפעילות במגזר העסקי.
- הרחבה הפריסה הסניפית.
- התאמת הפעילות לסביבת הריבית המשתנה.
- התאמת הפעילות להשפעות המלחמה על הכלכלה הישראלית וההתנהגות הצרכנית.
- המשך פיתוח מערכת הליבה הבנקאית.
- השקעה מואצת ושדרוג השירות ללקוחות הבנק, בין היתר באמצעות השירותים הדיגיטליים, המספקים ללקוחות נגישות מרבית לשירותי הבנק, לרבות התכתבות עם לקוחות.
- הרחבת הפנייה ומגוון מוצרים לבעלי מקצועות חופשיים הסמוכים לאוכלוסיית היעד של ציבור השכירים בישראל. בשלב זה היקפי הפעילות והאשראי לקהל לקוחות זה אינם מהותיים.
- הגברת התחרות גם על רקע השינויים הרגולטוריים שמגבירים שקיפות ומסירים חסמי מעבר כמו נידוד בין הבנקים ובנקאות פתוחה.
- התפתחויות בתחום אמצעי תשלום דיגיטליים, לרבות העברות כספים מיידיות.

הזדמנויות ואיומים הנובעים מהאסטרטגיה העסקית

הזדמנויות:

- התמחות בניהול חשבונות למשקי בית תוך התמקדות באשראי ומתן שירות מקיף, איכותי ומקצועי.
- הרחבת הערוצים הדיגיטליים למתן שירות ללקוחות הבנק.
- הסרת חסמים במעבר לקוחות בין הבנקים לאור כניסת רגולציית נידוד בין בנקים ובנקאות פתוחה, אשר מגבירה את השקיפות ויכולה להקל על מעבר לקוחות לבנק.
- הסרת מגבלת בנק ישראל בדבר סכום מתן אשראי לתאגידים.
- שיתוף פעולה עם חברות פינטק תוך מינוף רגולציית הבנקאות הפתוחה.

איומים:

- איומים תפעוליים וטכנולוגיים משמעותיים כגון איומי סייבר.
- שינויים בשוק (מיתון, אינפלציה, שינוי בריביות, שינוי בשערי מטבע וכו').
- חוסר ודאות שנוצרה כתוצאה ממלחמת חרבות ברזל והשלכותיה האפשריות על הכלכלה בישראל.
- תחרות מוגברת במערכת הבנקאית והפיננסית על פעילויות מגזר משקי הבית בעיקר בתחום האשראי והפיקדונות המושפעת, בין היתר, מסביבת הריבית וכן מכניסת שחקנים חדשים לשוק.
- תחרות מוגברת בשל שינויים מבניים בשוק כרטיסי האשראי עקב השימוש בכרטיסים חוץ בנקאיים וארנקים דיגיטליים.
- שינויים מהותיים בהתנהגות צרכנית.
- שינויים מהותיים בחקיקה והוראות רגולטוריות רלוונטיות המצריכים היערכות מורכבת.
- הורדת דירוג מדינת ישראל עלולה להיות בעלת השלכות פיננסיות שליליות על המשק הישראלי וכן תשפיע על יחסי ההון בבנק, כאמור בפרק גיוס מקורות הוניים. בחודש ינואר פרסמו חברות הדירוג חוות דעת שממתנות את תחזית הורדת הדירוג של מדינת ישראל בעקבות ההתפתחות הגיאופוליטית.

דיבידנד

בשנת 2024 חולק דיבידנד לבעלי מניות יסוד בסכום כולל של 70 מיליון ש"ח, מזה 30 מיליון ש"ח בחודש ספטמבר 2024 ו- 40 מיליון ש"ח בחודש דצמבר 2024. בחודש פברואר 2025, לאחר תאריך המאזן, החליט דירקטוריון הבנק על חלוקת דיבידנד לבעלי מניות יסוד בסך של 40 מיליון ש"ח מרווחי הרבעון הרביעי של שנת 2024.

מלחמת חרבות ברזל

מדינת ישראל מצויה מאז חודש אוקטובר 2023 במצב מלחמה במסגרתו גויסו כוחות מילואים בהיקף משמעותי, ונגרמו נזקים ישירים ועקיפים למשק הישראלי ולציבור הפרטי. המלחמה הינה בעלת השלכות פיננסיות רחבות, לרבות ירידה בהיקף הפעילות במשק, ירידה בתוצר, גידול משמעותי בגרעון הממשלתי, פגיעה בעסקים ועוד. נכון למועד הדוח הכספי לבנק רמת רווחיות גבוהה ויחסים פיננסיים איתנים. יחד עם זאת, חוסר הוודאות היא רבה על רקע החשש להתרחבות המלחמה, התמשכותה ואי יציבות באזור. לכן קשה להעריך את ההשפעות הכלכליות והפיננסיות הצפויות כתוצאה מהמלחמה על המשק, על הבנק ועל ציבור לקוחותיו.

תמיכה בלקוחות

בנק ישראל פרסם מספר מתווים שאומצו על ידי הבנקים, לסיוע ללקוחות בהתמודדות עם השלכות מלחמת חרבות ברזל. המתווה הנוכחי בתוקף עד מארס 2025. הלקוחות שבמעגל הראשון בהתאם למתווה, זכאים לבקש דחיית תשלומי הלוואות בריבית אפס, פטור מעמלות מסוימות וזכאות לריבית אפס על יתרות חובה בחשבון עו"ש, בכפוף לתנאים שבמתווה. המעגל השני כולל את כל יתר לקוחות הבנק. בהתאם למתווה לקוחות אלו זכאים לבקש דחיית תשלומי הלוואות בריבית הסכמית. בנוסף העניק הבנק ללקוחות הקלות נוספות בתחום האשראי כגון הלוואות גישור ללא ריבית, הלוואות בריביות מוטבות והגדלת מסגרות אשראי. כמו כן, ישנה תמיכה ממשלתית למשרתי מילואים ואוכלוסייה שנפגעה מהמלחמה.

סיכון האשראי והפרשה להפסדי אשראי

הבנק קבע יעד לפיו הוא יפעל לתמוך בלקוחותיו תוך שמירה על טיב תיק האשראי. לצורך כך, הבנק בחן את התהליכים, העקרונות, הסמכויות, דרכי ושיטות ניהול הסיכונים המשמשים לניהול תיק האשראי בשגרה, ועדכן אותם בהתאם להתפתחויות. כמו כן, הגביר הבנק את אמצעי הניטור הכוללים, בין היתר, ניתוח של אוכלוסיות שונות (כגון לקוחות המצויים באזורי העימות, לקוחות שהכנסתם נפגעה ולקוחות שדחו הלוואות), הגברת תדירות הניטור יחסית לשגרה כדי להגיב בצורה מהירה לכל התפתחות, הרחבת השימוש במבחני הקיצון וניתוחי הרגישות. כמו כן, הבנק בוחן באופן שוטף כל פעולה נדרשת כדי לעמוד ביעד שקבע עם תחילת המלחמה. הבנק הידק את הבקרה על רמת הסיכון של הלקוחות, ונקט ברגישות המתחייבת מהמצב מול הלקוחות בכל הקשור לתהליכי גבייה.

הבנק מבצע באופן שוטף הערכת סיכון וסיווג של חובות שעברו שינויים בתנאים. הערכה זו כוללת בחינה של אינדיקטורים איכותיים וכמותיים, על מצב הלווה או החוב, המשמשים את הבנק לצורך הערכת איכות האשראי של חובות שנגמצים בדחיית תשלומים. בין היתר נבחנים דרוג הלווה, הכנסתו, יכולת ההחזר שלו, היקף החשיפה ללווה, אופן התנהלות חשבונו בבנק, היקף וחומרת הפיגור והסיווג במועד השינוי, עומק והיקף הוויתור שהוענק במסגרת שינוי התנאים, היסטוריית הפירעון של הלווה ועוד.

על רקע המלחמה, הנהלת הבנק בחנה את כל המידע הזמין כדי לקבוע את האומדן הטוב ביותר של הפסדי האשראי הצפויים. נכון למועד אישור הדוחות, לא חל שינוי מהותי בפרופיל הסיכון של תיק האשראי. שיעור הכשלים בבנק נמוך משמעותית משיעור הכשלים במערכת הבנקאית, דבר המעיד על האיכות הגבוהה של התיק. יחד עם זאת, לאור חוסר הוודאות הרבה ולאור החשש מהשלכות כלכליות אפשריות על ציבור לקוחות הבנק, הנחות הבנק הן כי עלולה לחול פגיעה בכושר ההחזר של חלק מלקוחות הבנק אשר תבוא לידי ביטוי בעלייה בשיעורי הכשל וצמצום היקפי הגביה מלקוחות.

בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים בדבר חישוב הפסדי האשראי הצפויים, הוחלט על אימוץ מתודולוגיה זהירה ושמרנית בחישוב ההפרשה האיכותית.

לאורך זמן, ככול שיעמוד לרשות הבנק מידע נוסף לגבי השפעות צפויות נוספות של המלחמה, אומדני ההפרשה יותאמו למידע הנוסף.

להלן השפעת הטבות המצטברת שהבנק העניק במסגרת ההתמודדות עם המלחמה:

שנת 2023	שנת 2024	
סך הכול	סך הכול	
(במיליוני ש"ח)		
א. הטבות שהבנק העניק בתקופת המלחמה		
6.3	3.1	שינויים בתנאי חובות
6.6	7.0	הלוואות ללא ריבית או ריבית מופחתת
3.6	5.0	ויתור על עמלות
0.2	0.7	הטבות אחרות
16.7	15.8	סך הכל הטבות שהבנק העניק
16.8	7.9	הטבות שטרם נוצלו ליום הדיווח ⁽¹⁾
33.5	23.7	סך הכל אומדן הטבות בהנחת ניצול מלא
ב. מידע נוסף על פעילויות לטובת לווים בתקופת המלחמה		
ב.1. א. סך האשראי שעבר שינוי בתנאים, במהלך תקופת הדיווח		
2.5	0.5	שינוי בתנאים ללווים בקשיים פיננסיים
285.1	147.8	שינוי בתנאים ללווים שלא היו בקשיים פיננסיים
287.6	148.3	סך הכל אשראי
ב.1. ב. יתרת האשראי שעבר שינוי בתנאים, ליום הדיווח		
31/12/23	31/12/24	
2.5	1.5	שינוי בתנאים ללווים בקשיים פיננסיים
		שינוי בתנאים ללווים שלא היו בקשיים פיננסיים:
		אשראי עם דחיית תשלומים ו/או הארכת תקופה, שבו תקופת הדחייה
285.1	18.4	טרם הסתיימה
18.9	1.9	סכום התשלומים שנדחו
4.07	6.16	דחיית תשלומים ממוצעת בחודשים
מידע נוסף על שינוי בתנאים ללווים שלא היו בקשיים פיננסיים:		
2.7	0.1	מזה: אשראי בעייתי
-	239.7	יתרת אשראי בו דחיית התשלומים הסתיימה
ב.2. יתרת הלוואות שניתנו ללא ריבית או ריבית מופחתת ליום הדיווח		
87.7	148.9	יתרת אשראי
4.58	5.02	שיעור ריבית ממוצע
6.25	6.00	שיעור ממוצע של ריבית הפריים בתקופה האמורה (באחוזים)
ב.3. הלוואות שניתנו במסגרת קרנות בערבות מדינה ליום הדיווח		
8.3	16.5	יתרת אשראי
7.86	7.29	שיעור ריבית ממוצע (באחוזים)

ג. תשלום מיוחד למדינה לאור המלחמה

להתייחסות להוצאות שנרשמו בסעיף מיסים על ההכנסה בגין חוק "תשלום מיוחד לשם השגת יעדי תקציב (הוראת שעה- חרבות ברזל)", התשפ"ד- 2024, ראה ביאור 1.1.

(1) הטבות שטרם נוצלו מחושבות על פי עלות המקסימלית שצפויה לבנק בגין יישום המתווה האמור לעיל. עלות זו מבוססת על אומדנים פנימיים והנחות שונות בדבר הקף הלקוחות הזכאים למתווה והיקף פעילותם.

(2) רוב הסכום ככולו משויך למגזר הפרטי ולכן לא הוצגה החלוקה לפרטי ועסקי מפאת חוסר מהותיות.

(3) כל המידע המובא בטבלה הינו בגין הטבות שניתנו בשל המלחמה.

דירוג אשראי

ברבעון השני של שנת 2024, חברת S&P הודיעה על הורדת דירוג מדינת ישראל לדרוג A+ עם תחזית שלילית. בשל העובדה שהבנק נהג בגישה שמרנית לפיה שוקללו נכסי הסיכון לפי דירוג A+ לא הייתה השפעה על הבנק עקב הורדת הדירוג.

ברבעון הרביעי של שנת 2024, חברת S&P הודיעה על הורדה נוספת בדירוג מדינת ישראל לדרוג A עם תחזית שלילית. ירידה זו לא השפיעה על יחסי ההון של הבנק.

ירידה של רמה אחת (notch) נוספת בדירוג מדינת ישראל, לא תשפיע על יחסי ההון של הבנק. ירידה של 2 רמות (notch) נוספות בדירוג מדינת ישראל ל BBB+, תביא לירידה ביחס הון רובד 1 וביחס ההון הכולל בשיעור של 3.96% ו-4.63%, בהתאמה. עיקר הירידה נובעת מחשיפה לבנקים.

הבנק גיבש מתווה להיערכות לעמידה ביחסי ההון הנדרשים, בתרחיש של הורדת דירוג מדינת ישראל. בחודש ינואר פרסמו חברות הדירוג חוות דעת שממתנות את תחזית הורדת הדירוג של מדינת ישראל בעקבות ההתפתחות הגיאופוליטית.

מעורבות חברתית

בפעילותו הקהילתית הבנק הגדיל את מעורבותו מול גופים המסייעים לאוכלוסיות שנפגעו מהמלחמה.

מידע צופה פני עתיד

הערכות הבנק בדבר השלכות אפשריות של המלחמה והשפעתה הינן מידע צופה פני עתיד המבוסס, בין היתר, על מידע ואומדנים המצויים בידי הבנק למועד אישור הדוחות הכספיים. הערכות אלה אינן ודאיות והן עשויות להתממש באופן שונה מהותית.

הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי

מגמות, תופעות התפתחויות ושינויים מהותיים

סקירה תמציתית של ההתפתחויות העיקריות במהלך התקופה הנסקרת

שנת 2024 הייתה שנה מורכבת במיוחד לכלכלה הישראלית. המשק הישראלי התמודד עם אתגרים משמעותיים על רקע המשך מלחמת "חרבות ברזל" שהחלה ב- 7 באוקטובר 2023 במקביל להסלמה הביטחונית בצפון הארץ ולצד מתיחות גוברת מול איראן. אי הוודאות הגאו פוליטית, המלחמה הארוכה וגיוס מילואים נרחב הוסיפו להקשות על הפעילות הכלכלית במשק אשר מתאושש בקצב מתון. פרמיית הסיכון של המשק אשר עלתה בצורה חדה מתחילת המלחמה, החלה לרדת באופן ניכר במהלך חודש אוקטובר 2024 וזאת בעקבות פעולות צבאיות מוצלחות במספר זירות אשר הפחיתו את הסיכונים הגאו פוליטיים וקרבו את סוף העימות. עם זאת, פרמיית הסיכון עדיין נמצאת ברמה גבוהה יותר מזו שהייתה טרם המלחמה.

ערב המלחמה התאפיין המשק בעודף בחשבון השוטף, יחס חוב - תוצר נמוך ויתרות מט"ח גבוהות. הפעילות הכלכלית בישראל הייתה ברמה גבוהה, עם שוק עבודה הדוק ובסביבת תעסוקה מלאה מה שאפשר למשק להתמודד עם האירועים המורכבים שקרו השנה בצורה טובה יותר.

האומדן הראשון לחשבונות הלאומיים לשנת 2024, מצביע על צמיחה בשיעור של 1.0%, גבוהה מהתחזיות המוקדמות שעמדו על 0.4%-0.6% ובהמשך לצמיחה של 1.8% בשנת 2023. התוצר לנפש ירד ב- 0.3% בהמשך לירידה של 0.1% בשנת 2023. לצד הצמיחה החיובית של התוצר המעידה על חוסנה של הכלכלה הישראלית ועל יכולת התאוששות מרשימה מהמלחמה, נרשמה בשנת 2024 המשך ירידה ברמת החיים של האוכלוסייה וכן פגיעה בענפים מרכזיים ובפעילות המגזר העסקי. התוצר העסקי רשם ירידה של 0.6% בשנת 2024 כאשר הצמיחה הכללית במשק נתמכה בעיקר מעלייה חדה בהוצאה לצריכה הציבורית של הממשלה.

המדד המשולב של בנק ישראל המשקף את כלל פעילות המשק, עלה בכ- 1.5% בתקופה המדווחת לעומת ירידה של כ- 1.4% בתקופה המקבילה אשתקד.

שוק העבודה שחוה מכה קשה מתחילת המלחמה הציג במהלך השנה שיפור בנתוני התעסוקה ובמחצית השנייה של השנה שיעור האבטלה כמעט וחזר לרמתו לפני המלחמה - שיעור האבטלה הרחב ירד בצורה משמעותית ובסוף התקופה המדווחת עמד על שיעור של כ- 4.3%, לעומת שיעור של כ- 7.5% בסוף שנת 2023.

בתחילת חודש פברואר 2024, לראשונה בהיסטוריה של מדינת ישראל, החליטה חברת דירוג האשראי הבינ"ל Moody's על הורדת דירוג האשראי של ישראל מדירוג של A1 עם תחזית יציבה לדירוג A2 של A2 עם תחזית שלילית, על רקע מלחמת "חרבות ברזל". בחודש אפריל 2024 חברת הדירוג הבינ"ל S&P הודיעה אף היא על הורדת דירוג האשראי של ישראל מרמה של AA- לרמה של A+ ותחזית שלילית. בעקבות המשך הלחימה והשלכותיה, בחודש אוגוסט 2024 חברת דירוג האשראי הבינ"ל Fitch הורידה אף היא את דירוג האשראי של ישראל מרמה של A+ לרמה של A עם תחזית דירוג שלילית. בחודש ספטמבר 2024, הודיעה Moody's על הורדה נוספת בדירוג האשראי של ישראל בשתי דרגות מ- A2 ל- BAA1 והותירה את תחזית הדירוג שלילית תוך שהיא מציינת כי הסיכון הגאו פוליטי התעצם לרמות גבוהות והיה הגורם העיקרי להורדה הכפולה. בחודש אוקטובר 2024, כחודש לפני המועד המתוכנן, חברת הדירוג הבינ"ל S&P הודיעה על הורדה נוספת בדירוג האשראי של ישראל בדרגה אחת מרמה של A+ לרמה של A עם תחזית שלילית. בהחלטתה ציינה S&P כי היא רואה סבירות גוברת להחרפת הלחימה עם חיזבאללה, ולכן גם צופה שההתאוששות הכלכלית של ישראל תהיה מאוחרת.

בסוף ינואר חברות הדירוג פרסמו סקירה מעודכנת עם אופק חיובי יחסית באשר להשלכות הרגיעה היחסית והסכם הפסקת האש, וצינו כי תינתן בהמשך הערכה בנוגע להשפעת ההתפתחויות במצב הגאו-פוליטי על התחזית השלילית של דירוג המדינה.

אינפלציה ושערי חליפין

בתקופה המדווחת עלה מדד המחירים לצרכן הידוע ב-3.2%, נמוך משמעותית מרמות השיא שנרשמו בשנת 2023, אך עדיין גבוה במעט מהיעד העליון העומד על 3%. בתחילת שנת 2024 עמדה האינפלציה השנתית על 2.6% ונשארה בתחום יעד המחירים לאורך כל החציון הראשון של שנת 2024. החל ממדד יולי, בעיקר על רקע המשך הלחימה שהביאה לגידול בהוצאות הביטחון ולגל התייקרויות במשק, קצב עליית המחירים השנתי חרג מהיעד.

הירידה בשיעור האינפלציה הושפעה מהגורמים הבאים: מדיניות מוניטרית מצמצמת, שיפור בשרשרת האספקה העולמית והירידה בביקושים בעיקר בענפי התיירות והפנאי בהשפעת המלחמה. מנגד, גידול בהוצאות ביטחוניות, תשלומי פיצויים לאזרחים ועסקים, פגיעה ביכולת הייצור שגורמת למגבלות היצע והתאוששות בביקושים המקומיים בקצב מהיר מיתנו את ירידת האינפלציה.

יעד האינפלציה שנקבע על-ידי בנק ישראל נותר גם השנה ללא שינוי ועומד על 3%-1%.

בסביבת האינפלציה העולמית, מגמות האינפלציה מצביעות על המשך התכנסות לעבר יעדי הבנקים המרכזיים. הודות לכך, ההקלה המוניטרית בקרב הבנקים המרכזיים במדינות המפותחות נמשכת, כאשר ה-FED הבנק המרכזי של ארה"ב, הוריד את הריבית במהלך השנה 3 פעמים, מ-5.5% עד לרמה של 4.5%. ה-ECB, הבנק המרכזי האירופאי, הוריד את הריבית במהלך השנה 4 פעמים, מ-4% לרמה של 3%. ה-BOE, הבנק המרכזי באנגליה, הוריד את הריבית במהלך השנה פעמיים מ-5.25% לרמה של 4.75%. סביבת האינפלציה בעולם התמתנה בחלק ניכר מהמדינות, אך עדיין שווה מעל יעדי הבנקים המרכזיים.

בתקופה המדווחת חלה תנודתיות רבה בשוק מטבע החוץ. השקל נחלש בתחילת התקופה, אך ברבעון הרביעי של השנה התחזק משמעותית. ההשפעות שהובילו לתנודתיות הרבה הם: ההתפתחויות השונות במלחמה ובסביבה הגאו-פוליטית, הסכם הפסקת האש עם לבנון שנכנס לתוקף בסוף נובמבר, ירידה בפרמיית הסיכון, גידול בגירעון הממשלה, הורדת דירוג האשראי של ישראל וכן הורדת ריבית בנק ישראל בתחילת השנה והותרתה ללא שינוי לאורך התקופה המדווחת.

בסיכום התקופה המדווחת פוחת השקל מול הדולר בשיעור של כ-0.55%, בהמשך לפיחות בשיעור של כ-3.07% בשנת 2023 ושערו היציג נקבע על 3.647 שקל לדולר בסוף השנה.

מול האירו תוסף השקל בשנת 2024 בשיעור של כ-5.36% והגיע לרמה של 3.7964 שקל לאירו בסוף שנת 2024, זאת לאחר פיחות בשיעור של כ-6.89% בשנת 2023.

לאור השפעות המלחמה ולצורך ייצוב השווקים, עם פרוץ המלחמה הכריז בנק ישראל על תכנית למכירת מט"ח ובמהלך המחצית הראשונה של השנה מכר כ-12.9 מיליארדי דולרים. עם זאת, בסוף התקופה המדווחת לבנק ישראל יתרות מט"ח גבוהות משהיו לו לפני פרוץ המלחמה והן מסתכמות בכ-214 מיליארד דולר, שהם כ-41% תוצר.

מדיניות פיסקאלית ומוניטארית

בתחילת חודש ינואר 2024, לאחר 10 העלאות רצופות מפרוץ הקורונה, הוחלט על הורדה ראשונה בריבית בנק ישראל בשיעור של 0.25% לרמה של 4.5%. בהורדה זו הפכה ישראל למדינה הראשונה בין המדינות המפותחות שמורידה את הריבית במשך לאחר תקופה ארוכה של העלאות ריבית. בהחלטת הוועדה המוניטרית ציינה הוועדה כי על רקע המלחמה המדיניות המוניטרית מתמקדת בייצוב השווקים והפחתת אי הוודאות, זאת לצד יציבות מחירים ותמיכה בפעילות הכלכלית. בהמשך השנה גברה אי הוודאות הגאו-פוליטית וסיכוני האינפלציה שנטו כלפי

מעלה מה שגרם לאי שינוי הרבית המוניטרית בניגוד לתחזיות של בנק ישראל בתחילת השנה שצפו ריבית של 3.75%-4.00% בסוף שנת 2024.

הוועדה ציינה כי תוואי הריבית ייקבע בהתאם להמשך התכנסות האינפלציה ליעדה, המשך היציבות בשווקים הפיננסיים, הפעילות הכלכלית והמדיניות הפיסקאלית.

לפי התחזיות המעודכנות של בנק ישראל, הריבית צפויה לרדת מעט לרמה של 4.25% - 4% במוצק ברבעון הרביעי של שנת 2025.

בשנת 2024, נמדד גירעון תקציבי מצטבר בסך של כ-136.2 מיליארד ש"ח (לעומת גרעון של כ-77.1 מיליארד ש"ח בשנת 2023), שהם כ-6.9% מהתמ"ג. הגידול בגירעון נובע מגידול בהיקף ההוצאות לצד קיטון בהכנסות המדינה כל זאת על רקע מלחמת 'חרבות ברזל'.

הוצאות הממשלה בשנת 2024, הסתכמו בכ-621.2 מיליארד ש"ח (כולל הוצאות תכנית הסיוע הכלכלי), גידול של כ-20.4% לעומת התקופה המקבילה אשתקד. סך הוצאות המלחמה בשנת 2024 עמדו על כ-99.9 מיליארד ש"ח. מתוך סך הוצאות הממשלה, הוצאות המשרדים שהן הסעיף העיקרי בצד ההוצאות, הסתכמו בכ-552.8 מיליארד ש"ח, עליה של כ-21.7% לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

בשנת 2024 הסתכמו הכנסות המדינה בכ-485.0 מיליארד ש"ח, גידול של כ-10.5% ביחס לשנת 2023. מתוך סך ההכנסות, ההכנסות ממיסים שהן הסעיף העיקרי בצד ההכנסות, הסתכמו בכ-455.4 מיליארד ש"ח, גידול של כ-10.5% לעומת שנת 2023.

בשנת 2024 הסתכמו הכנסות המדינה בכ-485.0 מיליארד ש"ח, גידול של כ-10.5% ביחס לשנת 2023. מתוך סך ההכנסות, ההכנסות ממיסים שהן הסעיף העיקרי בצד ההכנסות, הסתכמו בכ-455.4 מיליארד ש"ח, גידול של כ-10.5% לעומת שנת 2023. שיעור גידול זה משקף את הגידול הנומינלי הגבוה ביותר בעשור האחרון, למעט שנות ההתאוששות ממשבר הקורונה (2021-2022).

כל נתוני התקציב עדיין ראשוניים ועשויים להשתנות.

שוקי הכספים וההון

לאורך השנים שוק ההון והכלכלה בישראל הציגו מגמה חיובית אשר התבטאה בתשואות דומות ואף גבוהות ביחס לממוצע בבורסות המובילות בעולם. במהלך שנת 2024 המסחר בשוק המניות הסתכם במגמת עליה ובמחזורי מסחר ערים, זאת בהתאמה למדדים המובילים בעולם שהציגו עליות בשיעור דו ספרתי. מגמה זו משקפת יותר מכל את החוסן הכלכלי והאזרחי של המשק הישראלי בתקופת מלחמה ארוכה ואת היכולת שלו להתמודד ולצאת ממצב ביטחוני וכלכלי קשה. המסחר בשוקי העולם וגם בתל אביב התנהל על רקע הורדות הריבית על ידי הבנקים המרכזיים והתמתנות האינפלציה. הגורמים החיוביים שהשפיעו על שוק המניות בארץ הם: הורדת הריבית בתחילת השנה, הציפיות להמשך הורדות ריבית במהלך השנה ופעולות צבאיות מוצלחות שהחלו בחודש יולי 2024 שחזקו את אמון האזרחים והמשקיעים בחוסן של המשק הכלכלי.

מנגד, היו מספר גורמים ממתנים שהשפיעו על שוק המניות בארץ והם: הורדת דירוג האשראי של מדינת ישראל ע"י חברות הדירוג הבינ"ל S&P, Moody's, Fitch, עלייה בפרמיית הסיכון מפרוץ המלחמה והתגברות הסיכונים הגאופוליטיים בזירות השונות.

בסיכום התקופה המדווחת הסתכם המסחר בעליות שערות בכל מדדי המניות המובילים. בסיכום השנה עלו מדד ת"א 35 ות"א 90 בכ-28.4%-30.9% בהתאמה, לעומת עליות של כ-3.8%-4.3% בתקופה המקבילה אשתקד. מחזורים ערים נרשמו במהלך התקופה המדווחת במסחר בשוק המניות (כולל קרנות סל) בהיקף של כ-2.2 מיליארד ש"ח במוצק ליום, גבוה בכ-10% מהמחזור הממוצע בשנת 2023. לפי נתוני הבורסה, העלייה במחזורי המסחר בחציון הראשון של השנה הושפעה מחוסר הוודאות באשר להתמשכות המלחמה בזירות השונות אשר גרם לחשש ומכירות מצד משקיעים. בהמשך השנה, החל מחודש יולי 2024, בעקבות פעולות צבאיות יזומות מוצלחות שהחזירו את תחושת הביטחון חזרו המשקיעים לבצע רכישות בעיקר מהמוסדיים הישראלים לטווח ארוך.

אגרות החוב הממשלתיות צמודות המדד והשקליות רשמו עליה של כ- 2.3% ועליה של כ- 2.5% בהתאמה בתקופה המדווחת, לעומת ירידה של כ- 0.4% ועליה של כ- 1.3% בהתאמה בתקופה המקבילה אשתקד.

מדד איגרות החוב הממשלתיות הלא צמודות בריבית קבועה לטווח הקצר, הבינוני והארוך רשמו עליות של כ- 3.7%, 2.4% ו- 1.6% בהתאמה, לעומת עליות של כ- 4.2%, 4.2% וירידה של כ- 1.4% בהתאמה בתקופה המקבילה אשתקד.

מחזור המסחר היומי הממוצע בשוק איגרות החוב (כולל קרנות סל) הסתכם במהלך התקופה המדווחת בכ- 4.6 מיליארד ש"ח, גבוה בכ- 17.2% מהמחזור הממוצע בשנת 2023. בסוף חודש דצמבר 2024 עמדה הריבית במשק לשנה בשיעור של כ-4.17%.

אירועי סיכון הידועים לציבור וסיכונים מובילים ומתפתחים

סיכונים מובילים ומתפתחים נגזרים מסביבת הפעילות העסקית של הבנק, סיכונים מובילים הינם סיכונים להתפתחויות המתרחשות כיום בסביבה העסקית של הבנק ועלולות להשפיע לרעה על תוצאות הבנק בשנה הקרובה. לעומת סיכונים מתפתחים שעשויים להתממש בטווח הארוך יותר וקיימת אי וודאות באשר לאופיים ולהיקף השפעתם על הבנק. בשנים האחרונות, לנוכח שינויים בסביבה התחרותית, בסביבה הצרכנית, בסביבה הרגולטורית ובסביבה הטכנולוגית, ניכרת מגמת התפתחות בסיכונים שאינם פיננסיים. מיפוי הסיכונים נבחן באופן שוטף, כדי לוודא שהוא מקיף את כלל הסיכונים הגלומים בפעילותו העסקית של הבנק, כמו גם אלו הנובעים מתנאי השוק ומדרישות הרגולציה.

סיכון מאקרו כלכלי

תוצאות הפעילות העסקית של הבנק מושפעת באופן ישיר מהמצב הכלכלי בישראל ובעולם. הרעה בתנאים הכלכליים המושפעים גם מהמצב המדיני והביטחוני, עלולה להביא לפגיעה בהכנסות הבנק ולגידול בהיקף החובות הבעייתיים.

בשנת 2024 הסיכון המאקרו כלכלי עדיין ממשיך להתאפיין בחוסר וודאות גבוהה, על רקע רמת האינפלציה, שיעור הריבית, התמשכות המלחמה ועל רקע הפחתות דירוג האשראי של מדינת ישראל. השפעות המלחמה התמתנו לקראת סוף שנת 2024 נוכח צמצום היקף גיוס המילואים, התמיכות הממשלתיות וחזרה חלקית של הפעילות הכלכלית לשגרה.

עם זאת, הפעילות הכלכלית טרם שבה לרמתה שמלפני המלחמה, קיים חשש לרעה על מצב הלווים במשק, ומהשלכות הגדלת הוצאות הממשלה והעמקת הגירעון הממשלתי. אי הוודאות הגיאו-פוליטית עדיין גבוהה והיא עלולה להשפיע שלילית על שוק העבודה, על עקומי הריבית, שערי החליפין ובשווקים הפיננסיים. הבנק עוקב באופן הדוק אחר התפתחויות מצב המאקרו והשפעותיו על הבנק. לעניין הורדת דירוג מדינת ישראל ראה פרק גיוס מקורות הוניים.

סיכון רגולציה

הבנק כפוף לרגולציה עניפה הכוללת חוקים, תקנות, כללים, צווים, הוראות והנחיות בנק ישראל המחייבים את הבנק להיערכות, יישום והטמעה של דרישות רגולטוריות הכרוכים בעלויות והשקעות, בעיקר בהיבט המיכוני ועלולים לפגוע ביכולת הבנק לממש את יעדיו העסקיים. אי עמידה בהוראות החוק והרגולציה חושפת את הבנק לסנקציות, ובהן עיצומים כספיים, תביעות ופגיעה בתדמית הבנק. בישראל גובשו בשנים האחרונות מספר יוזמות רגולטוריות שעניינן בעיקר הגברת התחרות במערכת הבנקאית בישראל והתערבות ישירה במחירים ובריביות במערכת הבנקאית. בין ההצעות: הודעת רשות התחרות בדבר אפשרות הכרזה על הבנקים כקבוצת ריכוז, הצעת משרד האוצר ליצירת פיקדון ברירת מחדל, התערבות חקיקתית בריביות לפיקדונות ולעו"ש, חקיקה להגברת התחרות בקרנות כספיות, הצעה לחייב את הבנקים לאפשר הפקדת פיקדונות גם ללקוחות ללא חשבון עו"ש באותו בנק והרחבת האחריות של הבנקים באירועי הונאה. ככל שיוזמות אלו יתרחשו, לא ניתן בשלב זה להעריך את השפעותיהם על הבנק. כמן כן, יתכן כי השפעות אלו לא יהיו מיידיות ויושפעו גם מהיערכותו של הבנק להתאמות הדרושות בפעילותו.

סיכון המשכיות עסקית

עם תחילת מלחמת חרבות ברזל הפעיל הבנק את תכנית ההמשכיות העסקית שלו, והגביר את הבקרה אחר התפתחות הסיכונים השונים, ובייחוד סיכון תפעולי וסיכון אשראי. הבנק איננו מזהה בשלב זה עלייה משמעותית בנזקים או בפוטנציאל לנזקים, אולם הגביר את הבקורות ונוקט משנה זהירות, בעיקר כדי לוודא שגורמים עוינים אינם מנצלים את המלחמה כדי לבצע הונאות או תקיפות סייבר. מתחילת המלחמה שמר הבנק על רציפות תפעולית ועסקית ועל פרופיל סיכון מתון, בהתאם ליעדים שקבע.

בהתאם ננקטו צעדים למנוע פגיעה באיכות תיק האשראי ובכללם: הבנק הגביר את אמצעי הניטור על התפתחות הסיכון בתיק, מנטר את ההתפתחויות בתיק האשראי באופן שוטף, הן לנוכח המצב בפועל, והן באמצעות מבחני הקיצון, עדכן את מודל דירוג האשראי של הלקוחות, ובוחן באופן שוטף כל פעולה נדרשת כדי לעמוד ביעד שקבע עם תחילת המלחמה.

נכון למועד אישור הדוחות לא חל שינוי מהותי בפרופיל הסיכונים של הבנק והבנק ממשיך לנטר את פרופיל הסיכון שלו.

9

סיכון אבטחת מידע וסייבר

כחלק מההתפתחויות הטכנולוגיות בעולם, פועל הבנק במגוון ערוצים לרבות ערוצי תקשורת. ערוצים אלו חושפים אותו לסיכונים קיברנטיים. בשנים האחרונות חל גידול באיומים קיברנטיים על מוסדות פיננסיים בעולם ובישראל. איומים אלו מתאפיינים בתחכום גובר והולך של התקפות סייבר, בגידול בעוצמת הנזק הפוטנציאלי ובקושי לזהות התקפות.

הוראות בנק ישראל דורשות מהתאגידים הבנקאיים לשים דגש מיוחד ולנקוט צעדים דרושים לצורך ניהול אפקטיבי של הגנת הסייבר.

הבנק מפעיל כל העת מערך הגנה אקטיבי וניטור שוטף ומקיף. בנוסף, מבצע הבנק צעדים ספציפיים לזיהוי הסיכונים והאיומים בתחומי הפעילות החשופים לאירועים קיברנטיים, למניעה וצמצום סיכוני אבטחת מידע וסייבר, כלפי עובדיו, קבלני משנה ומיקור חוץ.

פירוט בנוגע לסיכון זה ראה בפרק אבטחת מידע וסייבר.

התפתחויות מהותיות בהכנסות, הוצאות וברוח כולל אחר

לוח 2 השינויים בסעיפי הרווח וההפסד העיקריים

שיעור השינוי באחוזים	שנת		שיעור השינוי באחוזים	רבעון רביעי	
	2023	2024		2023	2024
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		
9	1,168.8	1,277.1	19	272.4	324.5
(58)	80.4	33.4	(36)	17.6	11.2
הכנסות ריבית, נטו					
הוצאות בגין הפסדי אשראי					
הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי					
14	1,088.4	1,243.7	23	254.8	313.3
13	167.7	189.2	29	40.4	52.2
הכנסות שאינן מריבית					
2	736.3	747.6	1	190.5	192.6
הוצאות תפעוליות ואחרות					
42	180.6	256.0	68	37.9	63.6
הפרשה למיסים על הרווח					
27	339.2	429.3	64	66.8	109.3
רווח נקי					
	14.5	16.0		10.9	15.5
תשואת הרווח הנקי להון העצמי (באחוזים)					
	55.1	51.0		60.9	51.1
יחס יעילות תפעולית (באחוזים) ⁽¹⁾					

(1) היחס שבין הוצאות התפעוליות והאחרות לבין הסכום של הכנסות ריבית נטו והכנסות שאינן מריבית.

רווח ורווחיות

הרווח הנקי הסתכם בשנה המדווחת בסך של 429.3 מיליון ש"ח לעומת 339.2 מיליון ש"ח בשנה הקודמת, עלייה של כ-27%.

הגורמים העיקריים שהשפיעו על הרווח הנקי הם כדלקמן:

- גידול בהכנסות ריבית בעיקר עקב עלייה בהיקף הנכסים ובתשואות במגזר השקלי ומהכנסות הצמדה למדד בשל הגדלת החשיפה שקוזה מעלייה בהוצאות ריבית על פיקדונות הציבור לאור עלייה בשיעור הריבית ללקוחות וביתרות נושאות ריבית.
- ירידה בהוצאות בגין הפסדי אשראי הנובעת מעדכון ההפרשה להפסדי אשראי בגין התאמות איכותיות עקב המלחמה אשר בוצעה בשנה קודמת.
- עלייה בהכנסות מעמלות עקב גידול בפעילות הלקוחות בכרטיסי אשראי, שוק ההון ופעילות מט"ח.
- עלייה בהפרשה למסים על הרווח עקב השפעת חוק תשלום מיוחד לשם השגת יעדי התקציב (הוראת שעה- חרבות ברזל).

הרווח הנקי ברבעון הרביעי של השנה הסתכם בסך של 109.3 מיליון ש"ח לעומת 66.8 מיליון ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד, עלייה של כ- 64%. העלייה נבעה בעיקר מגידול בהכנסות ריבית נטו ובעמלות וכן מירידה בהוצאות בגין הפסדי אשראי. מנגד חלה עלייה בהפרשה למסים כאמור לעיל.

לוח 3 התפתחות תשואת הרווח הנקי להון העצמי על פי רבעונים

2023				2024			
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי
באחוזים							
17.6	17.5	12.4	10.9	14.6	17.0	17.1	15.5
53.6	52.5	53.8	60.9	54.7	49.7	48.8	51.1
(1) יחס הוצאה להכנסה מחושב על פי היחס בין ההוצאות התפעוליות והאחרות לבין הכנסות ריבית נטו והכנסות שאין מריבית.							

הכנסות והוצאות

הכנסות הריבית, נטו הסתכמו בשנה המדווחת בסך של 1,277.1 מיליון ש"ח לעומת 1,168.8 מיליון ש"ח בשנה הקודמת, עלייה של כ- 9%.

לוח 4 תרומת מגזרי ההצמדה השונים להכנסות הריבית, נטו

2023		2024	
שיעור השינוי באחוזים	שינוי במיליוני ש"ח	שיעור השינוי באחוזים	שינוי במיליוני ש"ח
12	200.4	1,828.5	1,628.1
20	92.1	551.4	459.3
9	108.3	1,277.1	1,168.8
מזה:			
6	65.9	1,157.0	1,091.1
79	26.9	61.0	34.1
36	15.5	59.1	43.6
9	108.3	1,277.1	1,168.8
סך הכול			

לוח 5 תרומת מגזרי ההצמדה השונים להכנסות הריבית, נטו לפי רבעונים

2023				2024			
רבעון 1	רבעון 2	רבעון 3	רבעון 4	רבעון 1	רבעון 2	רבעון 3	רבעון 4
במיליוני ש"ח							
367.3	409.1	428.6	423.1	440.1	465.2	470.9	452.3
76.3	102.0	130.3	150.7	144.0	143.2	136.4	127.8
291.0	307.1	298.3	272.4	296.1	322.0	334.5	324.5
מזה:							
272.9	284.1	276.7	257.4	274.9	282.8	294.5	304.8
7.8	11.4	9.7	5.2	7.8	24.2	24.5	4.5
10.3	11.6	11.9	9.8	13.4	15.0	15.5	15.2
291.0	307.1	298.3	272.4	296.1	322.0	334.5	324.5
סך הכול							

פער הריבית מבטא את ההפרש שבין שיעור ההכנסה על נכסים נושאי ריבית לבין שיעור ההוצאה על התחייבויות נושאות ריבית. פער הריבית מחושב על בסיס יתרות ממוצעות. היתרה הממוצעת במגזר הלא צמוד מחושבת על בסיס יתרות יומיות ועל בסיס יתרות לתחילת החודשים במגזר צמוד המדד ומגזר המט"ח.

לוח 6 פירוט פערי הריבית לפי מגזרי הצמדה

2023	2024	
באחוזים		
2.46	2.42	מטבע ישראלי לא צמוד
(0.33)	1.17	מטבע ישראלי צמוד למדד
(1.05)	0.18	מטבע חוץ (כולל צמוד למטבע חוץ)
2.29	2.34	פער הריבית הכולל

המגזר השקלי הלא צמוד – הכנסות הריבית נטו עלו בשנה המדווחת ב-65.9 מיליון ש"ח לעומת שנה קודמת. העלייה נובעת מגידול בהיקף הנכסים ומעלייה בתשואות במגזר. מנגד חלה עליה בהוצאות ריבית על פקדונות הציבור לאור עלייה בשיעור הריבית ללקוחות ועלייה ביתרות נושאות ריבית. התשואה בשנת 2024 על הנכסים עלתה ב- 0.31% ל- 5.25% והתשואה על התחייבויות עלתה ב- 0.26% ל- 2.91%.

המגזר השקלי הצמוד למדד – הכנסות הריבית נטו בשנה המדווחת עלו ב-26.9 מיליון ש"ח לעומת השנה הקודמת. העלייה נבעה בעיקר מהכנסות מהצמדה למדד בשל הגדלת החשיפה ומעלייה בתשואות.

מגזר מטבע חוץ – הכנסות הריבית נטו בשנה המדווחת עלו בכ-15.5 מיליון ש"ח לעומת שנה קודמת. העלייה נבעה בעיקר מעלייה בתשואות במגזר.

הכנסות ריבית נטו ברבעון הרביעי של השנה הסתכמו בסך 324.5 מיליון ש"ח לעומת 272.4 מיליון ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד, עלייה של כ- 19%. העלייה נובעת בעיקר מהמגזר השקלי כתוצאה מעלייה בהיקף הפעילות ומעלייה בתשואות.

לוח 7 הרכב הנכסים נושאי הריבית הממוצע של הבנק לפי מגזרי ההצמדה השונים

2023	2024	
באחוזים		
92	92	מגזר לא צמוד
3	4	מגזר צמוד למדד
5	4	מגזר מטבע חוץ (כולל צמוד למטבע חוץ)

למידע נוסף ראה גילוי בדבר שיעורי הכנסות והוצאות ריבית וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות, בנספח 1 בפרק בדבר ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים לדוח.

הוצאות בגין הפסדי אשראי בשנה המדווחת הסתכמו בסך של 33.4 מיליון ש"ח לעומת 80.4 מיליון ש"ח בשנה הקודמת, ירידה של כ-58%. הירידה בהוצאה נובעת בעיקר מעדכון מודל ההפרשה להפסדי אשראי בגין התאמות איכותיות עקב המלחמה אשר בוצעה בשנה קודמת.

שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין האשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור הוא 1.21% ליום 31 בדצמבר 2024 לעומת שיעור של 1.20% נכון ליום 31 בדצמבר 2023.

הירידה בהוצאה בתקופה המדווחת לעומת שנה קודמת הסתכמה ב- 47.0 מיליון ש"ח ונובעת מירידה בסך 47.4 מיליון ש"ח בגין הפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור, ומירידה בסך 0.2 מיליון ש"ח בגין הפרשה להפסדי אשראי על פיקדונות בבנקים ואגרות חוב. מנגד חלה עליה בסך 0.6 מיליון ש"ח בגין מחיקות חשבונאיות נטו.

הוצאות בגין הפסדי אשראי ברבעון הרביעי של השנה הסתכמו בסך של 11.2 מיליון ש"ח לעומת 17.6 מיליון ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד. הירידה בהוצאה נובעת בעיקר מירידה במחיקות חשבונאיות נטו.

למידע נוסף ראה ניתוח התפתחות אשראי לציבור, נטו וכן סיכוני אשראי בפרק 'סקירת הסיכונים'.

ההכנסות שאינן מריבית הסתכמו בשנה המדווחת בסך של 189.2 מיליון ש"ח לעומת 167.7 מיליון ש"ח בשנה הקודמת, עלייה של כ- 13%.

עמלות

- הכנסות הבנק מהשתתפות בהכנסות של חברות כרטיסי אשראי הסתכמו בשנה המדווחת בסך של 56.1 מיליון ש"ח לעומת 51.2 מיליון ש"ח בשנה קודמת, עלייה של כ- 10%. העלייה נובעת בעיקר מעלייה במחזורי הפעילות של לקוחות.
- ההכנסות משוק ההון, הכוללות עמלות ניירות ערך ועמלות הפצה, הסתכמו בשנה המדווחת בסך של 57.2 מיליון ש"ח לעומת 45.8 מיליון ש"ח בשנה הקודמת, עלייה של כ- 25%, הנובעת מעלייה בהיקפי הפעילות של הלקוחות בשוק ההון.
- ההכנסות מניהול חשבון הסתכמו בשנה המדווחת בסך של 23.6 מיליון ש"ח לעומת 23.3 מיליון ש"ח בשנה הקודמת, עלייה של כ- 1%.
- הכנסות מהפרשי המרה הסתכמו בשנה המדווחת בסך של 24.8 מיליון ש"ח לעומת 21.4 מיליון ש"ח בשנה הקודמת, עלייה של כ- 16%. העלייה נובעת מעלייה בהיקף הפעילות של לקוחות במט"ח.

ההכנסות שאינן מריבית ברבעון הרביעי של השנה הסתכמו בסך של 52.2 מיליון ש"ח לעומת 40.4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עלייה של כ- 29%. העלייה נובעת בעיקר מעלייה בפעילות הלקוחות בכרטיסי אשראי, שוק ההון ופעילות במט"ח.

ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו בשנה המדווחת בסך של 747.6 מיליון ש"ח לעומת 736.3 מיליון ש"ח בשנה הקודמת, עלייה של כ- 2%.

- **הוצאות השכר** הסתכמו בשנה המדווחת בסך של 370.8 מיליון ש"ח לעומת 363.7 מיליון ש"ח בשנה קודמת, עלייה של כ- 2%.
- ברבעון הרביעי של השנה הסתכמו הוצאות השכר בסך של 89.4 מיליון ש"ח לעומת 90.7 מיליון ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד, ירידה של כ- 1%.

- **הוצאות אחזקה ופחת בניינים וציוד** הסתכמו בשנה המדווחת בסך של 121.3 מיליון ש"ח לעומת 123.1 מיליון ש"ח בשנה הקודמת, ירידה של כ- 1%.
- ברבעון הרביעי של השנה הוצאות האחזקה והפחת הסתכמו בסך של 31.7 מיליון ש"ח לעומת 32.4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה של כ- 2%.

- **הוצאות אחרות** הסתכמו בשנה המדווחת בסך של 255.5 מיליון ש"ח לעומת 249.5 מיליון ש"ח בשנה הקודמת, עלייה של כ- 2%.

ברבעון הרביעי של השנה הסתכמו ההוצאות האחרות בסך של 71.5 מיליון ש"ח לעומת 67.4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עלייה של כ- 6%. העלייה נובעת מהוצאות שיווק ופרסום ושירותים מקצועיים.

הפרשה למסים על הרווח הסתכמה בשנה המדווחת בסך של 256.0 מיליון ש"ח, ושיעורה מהרווח לפני מסים הוא כ- 37.4% לעומת 34.7% בשנה קודמת. העלייה בשיעור המס נובע מהשפעת חוק "תשלום מיוחד לשם השגת יעדי התקציב (הוראת שעה- חרבות ברזל)". ברבעון הרביעי של שנת 2024 עדכן הבנק את אופן רישום הוצאות המס בגין התשלום המיוחד בהתאם להערכה שמרנית וזהירה לאומדן המס שצפוי שיוטל על הבנק, בהתייחס לתקרת המס הקבועה בחוק. לפרטים נוספים ראה ביאור ד.1. לדוחות הכספיים.

הרווח הנקי למניה רגילה בת 0.01 ש"ח ע.ב. עמד בשנה המדווחת על 17.60 ש"ח לעומת 13.91 ש"ח בשנה הקודמת.

לוח 8 מערך טכנולוגיית המידע

להלן ההוצאות בגין מערך טכנולוגיית המידע כפי שנכללו בדוח רווח והפסד (במיליוני ש"ח):

שנת 2024			
סך הכל	אחר	חומרה	תכנה ⁽²⁾
24.4	⁽³⁾ 13.2	0.4	10.8
1.9	-	-	1.9
39.7	7.5	3.2	29.0
35.0	-	7.8	27.2
119.0	119.0	-	-
220.0	139.7	11.4	68.9
סך הכול הוצאות			
שנת 2023			
21.7	⁽³⁾ 8.6	1.2	11.9
1.6	-	-	1.6
44.5	11.0	4.4	29.1
39.0	-	9.6	29.4
112.8	112.8	-	-
219.6	132.4	15.2	72.0
סך הכול הוצאות			

להלן תוספות לנכסים בגין מערך טכנולוגיית המידע שלא נזקפו כהוצאה ויתרות נכסים (במיליוני ש"ח):

שנת 2024			
סך הכל	אחר	חומרה	תכנה
6.0	-	-	6.0
8.7	-	-	8.7
23.2	-	10.1	13.1
37.9	-	10.1	27.8
109.3	-	23.8	85.5
סך הכל עלות מופחתת ליום 31 בדצמבר 2024			
שנת 2023			
7.2	-	-	7.2
7.1	-	0.2	6.9
19.0	-	12.8	6.2
33.3	-	13.0	20.3
106.4	-	21.5	84.9
סך הכל עלות מופחתת ליום 31 בדצמבר 2023			

- (1) עלויות בגין מיקור חוץ - לצורך פיתוח, תחזוקה והתקנות חדשות.
 (2) לרבות הוצאות בגין זכויות שימוש של תוכנה.
 (3) הוצאות אחרות בגין שכר עבודה ונלוות ומיקור חוץ כוללות בעיקר שירותי אדמיניסטרציה.
 (4) לפרטים בנוגע למדיניות חשבונאית ראה ביאור ו(יב) לדוחות הכספיים.

לוח 9 רווח כולל אחר

התאמות בגין איגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן			
סך הכל	התאמות בגין הטבות לעובדים במיליוני ש"ח		
(65.0)	(61.1)	(3.9)	יתרה ליום 31 בדצמבר 2023
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024			
23.4	-	23.4	רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן
20.4	20.4	-	רווח (הפסד) אקטוארי נטו
5.5	5.5	-	(רווחים) הפסדים נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד
49.3	25.9	23.4	שינוי במהלך התקופה
(17.2)	(8.5)	(8.7)	השפעת המס המתייחס
(32.9)	(43.7)	10.8	יתרה ליום 31 בדצמבר 2024

המבנה וההתפתחויות של הנכסים וההתחייבויות, ההון והלימות ההון

לוח 10 נתונים עיקריים מהמאזן

יתרה ליום			
שיעור השינוי	שינוי	31/12/23	31/12/24
באחוזים	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
1	427.0	37,187.8	37,614.8
(4)	(1,004.2)	22,411.8	21,407.6
49	1,248.8	2,573.7	3,822.5
1	167.4	11,788.4	11,955.8
-	(87.8)	33,060.3	32,972.5
1	3.8	332.8	336.6
16	391.4	2,481.4	2,872.8
באחוזים:			
		6.7	7.6
יחס ההון העצמי למאזן			

פיקדונות בבנקים

לוח 11 פירוט יתרת המזומנים והפיקדונות בבנקים

יתרה ליום			
שיעור השינוי	שינוי	31/12/23	31/12/24
באחוזים	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
(53)	(2,648.9)	5,014.3	2,365.4
(1)	(1.7)	125.2	123.5
10	1,646.4	17,272.3	18,918.7
(4)	(1,004.2)	22,411.8	21,407.6
12	1,943.9	16,513.9	18,457.8
סך הכול			
מזה פיקדונות בחברת האם			
(1) היתרות מוצגות לאחר הפרשה להפסדי אשראי בגין פיקדונות בבנקים. לפרטים בנוגע להפרשה להפסדי אשראי ראה ביאור 24 בדוחות הכספיים.			

ניירות ערך

לוח 12 התפלגות תיק ניירות הערך של הבנק לפי סוגי המנפיקים

יתרה ליום ⁽¹⁾			
שיעור השינוי	שינוי	31/12/23	31/12/24
באחוזים	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
איגרות חוב מוחזקות לפדיון			
-	3.7	1,525.8	1,529.5
(24)	(81.2)	334.1	252.9
(18)	(18.6)	101.0	82.4
איגרות חוב זמינות למכירה			
	1,197.9	579.8	1,777.7
	100.7	-	100.7
	46.3	33.0	79.3

(1) היתרות מוצגות לאחר הפרשה להפסדי אשראי בגין ניירות ערך מוחזקים לפדיון. לפרטים בנוגע להפרשה להפסדי אשראי ראה ביאור 10 בדוחות הכספיים.

לבנק אין חשיפה למוסדות פיננסיים זרים בגין סיכון אשראי מאזני וחוז מאזני.

אשראי לציבור, נטו

האשראי לציבור, נטו ביום 31 בדצמבר 2024 הסתכם ב-11,955.8 מיליון ש"ח לעומת 11,788.4 מיליון ש"ח בסוף שנת 2023, גידול של כ-1%. שיעור יתרת האשראי לציבור נטו מסך נכסי המאזן נכון ליום 31 בדצמבר 2024 הוא כ-32% בדומה לסוף שנה קודמת.

למידע נוסף ראה סיכון אשראי בפרק 'סקירת הסיכונים' וכן דוח הבנק הניתן בהתאם לדרישות הגילוי של נדבך 3 ולמידע על סיכונים שנכלל באתר האינטרנט של הבנק.

סיכון האשראי הכולל לציבור מורכב מסיכון אשראי מאזני ומסיכון אשראי חוץ-מאזני, הכולל מסגרות אשראי בלתי מנוצלות וערביות. סיכון האשראי הכולל לציבור נכון ליום 31 בדצמבר 2024 הסתכם ב-18,564 מיליון ש"ח לעומת 18,116 מיליון ש"ח בסוף שנת 2023.

סך כל ההפרשות להפסדי אשראי הרשומות בספרי הבנק ליום 31 בדצמבר 2024 הסתכם בסך של 151.0 מיליון ש"ח לעומת 147.0 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2023. ההפרשות ליום 31 בדצמבר 2024 מורכבות מסך של 147.0 מיליון ש"ח בגין אשראי מאזני לציבור (שיעור של 1.2% בדומה ליום 31 בדצמבר 2023). סך של 2.5 מיליון ש"ח בגין פיקדונות בבנקים ואיגרות חוב וסך של 1.5 מיליון ש"ח בגין אשראי חוץ-מאזני. ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי בגין אשראי מאזני לציבור כוללת התאמות איכותיות בסך של 97.7 מיליון ש"ח.

פעילות חוץ מאזנית

לוח 13 ההתפתחות בסעיפים החוץ-מאזניים

יתרה ליום			
ש"ח	ש"ח	31/12/23	31/12/24
שיעור השינוי	שינוי		
באחוזים	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים:			
47	2.5	5.3	7.8
3	1.0	33.8	34.8
6	194.4	3,418.6	3,613.0
3	78.8	2,727.2	2,806.0
(1) היתרות מוצגות לפני הפרשה להפסדי אשראי. לפרטים בנוגע להפרשה להפסדי אשראי ראה ביאור 24 בדוחות הכספיים.			

פיקדונות הציבור וניירות ערך במשמרת

לוח 14 הרכב פיקדונות הציבור

יתרה ליום			
ש"ח	ש"ח	31/12/23	31/12/24
שיעור השינוי	שינוי		
באחוזים	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
2	434.0	18,170.7	18,604.7
(4)	(521.8)	14,889.6	14,367.8
-	(87.8)	33,060.3	32,972.5
סך הכול			

להלן התפלגות פיקדונות הציבור לפי מגזרי ההצמדה השונים

חלק המגזר מסך פיקדונות הציבור				יתרה ליום	
2023	2024	שיעור השינוי	שינוי	31/12/23	31/12/24
באחוזים	באחוזים	באחוזים	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	מגזר הצמדה
95	95	-	(84.8)	31,427.5	31,342.7
-	-	(8)	(9.8)	115.4	105.6
5	5	-	6.8	1,517.4	1,524.2
100	100	-	(87.8)	33,060.3	32,972.5
סך הכול					

לוח 15 התפתחות ביתרת הנכסים הכספיים החוץ מאזניים המוחזקים עבור לקוחות הבנק

יתרה ליום				
שיעור השינוי	שינוי	31/12/23	31/12/24	
באחוזים	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח		
24	4,317.6	18,102.1	22,419.7	ניירות ערך במשמרת נכסים אחרים בניהול: ⁽¹⁾
(4)	(50.6)	1,182.7	1,132.1	פיקדונות הממשלה לפי מידת הגבייה
(10)	(16.3)	160.3	144.0	פיקדונות הציבור לפי מידת הגבייה
				אשראי שכנגד קוזה יתרת הפיקדונות לפי מידת הגבייה
(6)	(76.8)	1,328.7	1,251.9	(1) פיקדונות למתן אשראי שפירעונם למפקיד מותנה במידת הגבייה של האשראי אשר קוזזו בסכום האשראי שניתן כנגדם.

הון עצמי

יתרת ההון העצמי ליום 31 בדצמבר 2024 הסתכמה ב-2,872.8 מיליון ש"ח לעומת 2,481.4 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2023, עלייה של כ-16%. העלייה נבעה בעיקר מהרווח השוטף בסך של 429.3 מיליון ש"ח, מעלייה בהתאמות בגין הטבות לעובדים בסך של 17.4 מיליון ש"ח והתאמות בגין אגרות חוב זמינות למכירה בסך 14.7 מיליון ש"ח שנרשמו ברווח כולל אחר. מנגד קוזה העלייה מדיבידנד שחולק כאמור להלן.

דיבידנד

בשנת 2024 חולק דיבידנד לבעלי מניות יסוד בסכום כולל של 70 מיליון ש"ח, מזה 30 מיליון ש"ח בחודש ספטמבר 2024 ו-40 מיליון ש"ח בחודש דצמבר 2024. בחודש פברואר 2025, לאחר תאריך המאזן, החליט דירקטוריון הבנק על חלוקת דיבידנד לבעלי מניות יסוד בסך של 40 מיליון ש"ח מרווחי הרבעון הרביעי של שנת 2024.

יחס ההון העצמי לרכיבי הסיכון

יחס הלימות ההון הכולל לרכיבי סיכון ביום 31 בדצמבר 2024 הוא 15.03% לעומת 14.17% ביום 31 בדצמבר 2023. יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון של הבנק ביום 31 בדצמבר 2024 עומד על 12.87% לעומת 11.90% ביום 31 בדצמבר 2023. למידע על הפחתת יעדי ההון המזעריים ולפרטים נוספים ראה להלן בפרק 'גישת הבנק להערכת הלימות ההון'.

העלייה ביחס הלימות ההון הכולל נובעת בעיקר מגידול בהון הנובע בעיקר מהרווח השוטף. מנגד חלה עלייה בנכסי הסיכון שנבעה בעיקר מחשיפות לבנקים ומגידול בסיכון התפעולי.

גיוס מקורות הוניים

הבנק מנהל את סיכון ההון בהתאם למדיניות ניהול ההון של הבנק ועל פי הוראות בנק ישראל. ככל הנדרש, הבנק מנפיק מכשירי הון רובד 2. לבנק נקבע על ידי חברת מעלות דירוג מנפיק 'ilAA+' עם תחזית דירוג שלילית ודירוג 'ilAA-' להנפקת כתבי התחייבות עם מנגנון לספיגת הפסדים. לצורך שקלול חשיפות האשראי, הבנק מסתמך על דירוג האשראי של חברת S&P כמדרג יחיד. החברה הינה לשכת דירוג בינלאומית מוכרת (ECAI). ברבעון הרביעי של השנה הורידה חברת S&P את דרוג מדינת ישראל לדרוג A עם תחזית דרוג שלילית. ירידה זו לא השפיעה על יחסי ההון של הבנק.

ירידה של רמה אחת (notch) נוספת בדירוג מדינת ישראל, לא תשפיע על יחסי ההון של הבנק. ירידה של 2 רמות (notch) נוספות בדירוג מדינת ישראל ל BBB+, תביא לירידה ביחס הון רובד 1 וביחס ההון הכולל בשיעור של 3.96% ו-4.63%, בהתאמה. עיקר הירידה נובעת מחשיפה לבנקים.

הבנק גיבש מתווה להיערכות לעמידה ביחסי ההון הנדרשים, בתרחיש של הורדת דירוג מדינת ישראל. בחודש ינואר פרסמו חברות הדירוג חוות דעת שממתנות את תחזית הורדת הדירוג של מדינת ישראל בעקבות ההתפתחות הגיאופוליטית.

לוח 16 מבנה ההון

יתרה ליום		
31/12/2023	31/12/2024	
במיליוני ש"ח		
רכיבי ההון לצורך חישובי יחס הון		
1. הון עצמי רובד 1		
2,481.4	2,872.8	הון עצמי רובד 1, לפני התאמות פיקוחיות וניכויים
3.0	1.5	סך התאמות בגין הפסדי אשראי צפויים - הון עצמי רובד 1
2,484.4	2,874.3	סך הכל הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
2. הון רובד 2		
329.8	333.6	הון רובד 2 - מכשירים
147.0	151.0	הון רובד 2 - הפרשות להפסדי אשראי
476.8	484.6	סך הכל הון רובד 2, לפני ניכויים
(3.0)	(1.5)	ניכויים - סך התאמות בגין הפסדי אשראי צפויים
473.8	483.1	סך הכל הון רובד 2

לוח 17 נכסי סיכון

יתרה ליום		
31/12/2023	31/12/2024	
במיליוני ש"ח		
יתרות משוקללות של נכסי סיכון		
19,037.5	20,186.2	סיכון אשראי
6.1	26.3	סיכון שוק
1,835.1	2,128.0	סיכון תפעולי
20,878.7	22,340.5	סך כל היתרות המשוקללות של נכסי סיכון

לוח 18 יחס הלימות הון

31/12/2023	31/12/2024	
באחוזים		
א. בנתוני המאוחד		
11.90	12.87	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
14.17	15.03	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.00	9.00	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים
12.5	12.5	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים

יחס מינוף

יחס מינוף מוגדר כמדידת ההון (הון רובד 1) מחולקת במדידת החשיפה (סכום החשיפות המאזניות ושקלול של החשיפות החוץ מאזניות במקדמים שהוגדרו).

לוח 19 יחס המינוף

יתרה ליום		
31/12/2023	31/12/2024	
2,484.4	2,874.3	הון רובד 1
38,098.0	38,565.6	סך החשיפות
באחוזים		
6.52	7.45	יחס המינוף
4.50	4.50	יחס המינוף המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים ⁽¹⁾

(1) תאגיד בנקאי נדרש לעמוד ביחס המינוף המזערי שנדרש על ידי המפקח על הבנקים החל מיום 1.1.2018 בשיעור של 5%. בהתאם להוראות שעה תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-4.5% עד ליום 30 ביוני 2026, ובלבד שיחס המינוף לא יפחת מהשיעור ביום 31 בדצמבר 2025 או מיחס המינוף הנדרש מהבנק טרם הוראת השעה, הנמוך מביניהם.

גישת הבנק להערכת הלימות ההון

הבנק מעריך את הלימות ההון שלו על פי כללי 'באזל 2' ו'באזל 3', כפי שנקבעו בהוראות המפקח על הבנקים. במסגרת הנדבך הראשון הבנק נוקט בגישה הסטנדרטית כדי להעריך את החשיפה לסיכון אשראי, סיכון תפעולי וסיכון שוק.

כחלק מהנדבך השני של באזל 2, מבצע הבנק תכנון הון במטרה לחשב את ההון הנדרש לפעילותו העסקית לנוכח פרופיל הסיכונים שלו. תכנון ההון מהווה חלק מהדוח השנתי של הערכת הלימות ההון (דוח ה-ICAAP), והוא כולל בחינת ההון הנדרש בגין סיכונים שאינם מטופלים בנדבך הראשון וכן בגין השפעת מגוון מבחני קיצון, חלקם ברמת חומרה גבוהה ביותר. תכנון ההון נועד לבחון את רמת ההון הנדרשת במצבי שוק ופעילות עסקית שונים לנוכח ההון הזמין לו, תוצאת התכנית האסטרטגית והעסקית שלו ויעדי ההון שנקבעו על ידי הדירקטוריון.

הבנק מנטר את יחסי הלימות ההון ואת יחס המינוף באופן שוטף כדי לוודא עמידה בדרישות הפיקוח על הבנקים ובתיאבון הסיכון שקבע הדירקטוריון וכדי שיוכל להיערך מבעוד מועד למתן מענה להתפתחות נכסי הסיכון ועמידה ביעדי ההון והמינוף של הבנק.

דירקטוריון הבנק קבע כי יחס הון רובד 1 יהיה בשיעור שלא יפחת מ-9.0% בתוספת שולי ביטחון נאותים ויחס הלימות ההון הכולל לא יפחת מ-12.5% בתוספת שולי ביטחון נאותים. בנוסף, קבע הדירקטוריון יחס הון רובד 1 למבחן איום (מבחן קיצון רב עוצמה), העומד על 6.5%.

ביום 31 בדצמבר 2024 הגיש הבנק לבנק ישראל את דוח ה-ICAAP לשנת 2024. הדוח מלמד כי לבנק יש הון רובד 1 זמין והון כולל זמין, תוצאת התכנית האסטרטגית שלו, הגבוה מההון הנדרש ממנו, בהתאם לפרופיל הסיכון שלו ותוצאת מגוון מבחני קיצון שביצע. לעניין הורדת דירוג מדינת ישראל ראה פרק גיוס מקורות הוניים.

מגזרי פעילות פיקוחיים

לפי גישת ההנהלה כל פעילות הבנק הינה קמעונאית. בהתאם להוראות המפקח על הבנקים, לבנק ארבעה מגזרי פעילות פיקוחיים:

1. מגזר משקי הבית- המגזר כולל את הלקוחות הפרטיים שיתרת תיק הנכסים הפיננסיים שלהם נמוך מ-3 מיליוני ש"ח. הפעילות במגזר מבוצעת באמצעות מערך הסינוף והאמצעים המקוונים השונים.
 2. מגזר בנקאות פרטית- המגזר כולל את הלקוחות הפרטיים שהיקף תיק הנכסים הפיננסיים שלהם הינו בסכום העולה על 3 מיליוני ש"ח. הפעילות במגזר מבוצעת באמצעות מערך הסינוף, האמצעים המקוונים השונים ובאמצעות מרכזי ייעוץ המעניקים שירותי ייעוץ בתחום ניירות הערך.
 3. מגזר עסקים- על מגזר זה נמנים בעיקר לקוחות עצמאיים וחברות פרטיות. הטיפול בלקוחות מתבצע בסינוף וביחידת האשראי העסקי.
 4. מגזר פיננסי- הפעילות במגזר זה כוללת, בין היתר, את ניהול החשיפות לסיכוני שוק וריבית, ניהול חובת הנזילות הרגולטורית, ניהול סיכון הנזילות, ניהול סיכון הריכוזיות הפיננסית וניהול ההון.
- מגזר משקי בית ומגזר בנקאות פרטית מדווחים ביחד תחת מגזר אנשים פרטיים, וזאת מכיוון שתוצאות ויתרות מגזר הבנקאות הפרטית זניחות. מגזר עסקים אינו מהותי ולכן לא ניתן מידע נפרד לגביו.

לפרטים בדבר אופן חלוקת תוצאות הפעילות בין המגזרים השונים ראה ביאור 23 לדוחות הכספיים.

מגזר אנשים פרטיים

מגזר אנשים פרטיים הוא מגזר הפעילות העיקרי של הבנק. המגזר כולל את הפעילות מול קהל הלקוחות של הבנק באמצעות מערך הסינוף והאמצעים המקוונים השונים ואת הפעילות התומכת באגפים ובהנהלת הבנק. המוצרים הבנקאיים העיקריים הנכללים במגזר כוללים ניהול חשבון עו"ש, אשראי, פיקדונות, מט"ח, תכניות חיסכון, פעילות בכרטיסי אשראי, ייעוץ השקעות ופעילות בשוק ההון.

לוח 20 שינויים ברווחיות מגזר אנשים פרטיים

שיעור השינוי באחוזים	2023 במיליוני ש"ח	2024	
21	288.6	350.3	רווח נקי
5	1,059.4	1,117.4	הכנסות ריבית, נטו
13	158.7	179.9	הכנסות שאינן מריבית
(61)	76.3	29.8	הוצאות בגין הפסדי אשראי
1	699.6	708.4	הוצאות תפעוליות ואחרות
(1)	11,091.3	11,011.0	יתרה ממוצעת של נכסים
5	31,473.5	33,083.6	יתרה ממוצעת של התחייבויות
1	10,385.6	10,527.8	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
23	15,910.9	19,564.7	יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול

מחסומי הכניסה והיציאה העיקריים של המגזר

- מגבלות רגולטוריות.
- הרגלי לקוחות.
- הקמה ותחזוקה של תשתיות פיסיית וטכנולוגיות.

גורמי ההצלחה הקריטיים במגזר

- מתן שירות אישי ממוקד ללקוח, שירות זמין, אמין ויעיל.
- שמירה על מדיניות מחירים אטרקטיביים.
- ערוצי שירות מתקדמים המאפשרים ללקוח פעילות עצמאית.
- הצעת מגוון מוצרים בנקאיים בתחומי ההשקעה, האשראי והפיקדונות לפי צורכי הלקוח.
- מקצועיות עובדים העוסקים בתחום.

לקוחות

לקוחות המגזר הם כאמור לקוחות שכירים, מרביתם בעלי עושר פיננסי ממוצע. במהלך השנים האחרונות הצטרפו לבנק עשרות אלפי שכירים ממשקי הבית. הבנק שם לו כיעד להמשיך ולהרחיב את היקף לקוחותיו השכירים גם בשנים הבאות.

לוח 21 פילוח הכנסות ורווחיות מוצרים ושירותים

שיעור השינוי באחוזים	2023 במיליוני ש"ח	2024	
-	391.9	393.1	מרווח מפעילות מתן אשראי
9	667.5	724.3	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
9	57.5	62.5	סך ההכנסות ממגזר כרטיסי אשראי

תחרות

קיימת תחרות על פלח לקוחות משקי הבית מול בנקים מסחריים וגורמים פיננסיים אחרים. התחרות באה לידי ביטוי גם בתחום הפיקדונות וגם האשראי הקמעונאי והיא כוללת התמודדות מול הצעות שונות, לרבות הצעות אשראי מבנקים, מחברות כרטיסי האשראי ומגופי מימון חוץ-בנקאיים. בתקופה האחרונה הוגברה התחרות על גיוס מקורות במגזר, גם על רקע שינויים בסביבת הריבית וכן השינויים הרגולטוריים שמגבירים את השקיפות ומסירים את חסמי המעבר כמו נידוד בין בנקים ובנקאות פתוחה, ומאפשרים גם לשחקנים חדשים בשוק (פינטקים) להשפיע על התחרות.

שיווק והפצה

הבנק מציע את שירותיו ואת מוצריו ללקוחות באמצעות מערך הסניפים שלו ובאמצעות ערוצי הבנקאות הישירה (אינטרנט, מענה טלפוני, יישומנים מתקדמים ומכשירים אוטומטיים).

מערך הסניפים

- לבנק 55 סניפים הפרוסים בכל רחבי הארץ ומתוכם 3 סניפים במתכונת חלקית. הקמת סניפים חדשים ובחירת מיקומם נגזרות מצרכי קהל היעד ומאופיו.
- נוסף על מערך הסניפים, לבנק חמישה מרכזי ייעוץ השקעות, אשר מעניקים שירות וייעוץ בתחום ניירות הערך הישראליים והזרים.
- ב-12 מסניפי הבנק ממוקמות עמדות למתן שירותי משכנתאות באמצעות נציגויות של בנק מזרחי טפחות.

ערוצי הבנקאות הישירה

- ערוצים אלו כוללים את אתר האינטרנט של הבנק, היישומנים המתקדמים למכשירים ניידים, מוקד טלפוני (מאויש ואוטומטי), המכשירים לשירות עצמי ומתן מידע ללקוחות הבנק באמצעות מסרונים.
- אתר האינטרנט - לקוחות בנק יהב יכולים לקבל מידע לגבי חשבונם בבנק ולבצע מגוון פעולות.
- יישומנים סלולריים - לבנק יישומנים ייעודיים (אפליקציות) לביצוע פעולות בנקאיות ופעולות בשוק ההון וכן קבלת מידע באמצעות מכשירים ניידים. כמו כן, הבנק מציע יישומן (אפליקציה) ייעודי להעברת פניות ללקוחות בכתב אל הבנק.
- המוקד הטלפוני - המוקד מציע שירות בתחומים מגוונים, גם לאחר שעות הפעילות בסניפים.
- IVR - מענה קולי דיגיטלי המספק ללקוחות מידע נבחר כולל ביצוע פעולות נבחרות.
- מכשירים לשירות עצמי - בסניפי הבנק קיימים מכשירים לשירות עצמי המאפשרים ללקוח לבצע פעולות מתקדמות באופן עצמאי.
- מסרונים - הבנק מציע ללקוחותיו שירות בתשלום עבור קבלת מידע במסרונים באמצעות הטלפון הנייד.
- רשתות חברתיות - לבנק עמוד רשמי ברשתות החברתיות פייסבוק, אינסטגרם ולינקדאין. בעמודים אלו הבנק מנהל קשר עם לקוחותיו ועם כלל הציבור, מעביר מסרים שרתיים ושיווקיים ומאפשר ללקוחות לפנות בנושאי שירות שונים.
- WhatsApp - הבנק מאפשר ללקוחותיו ולגולשים שונים להתכתב עם בנקאי באמצעות הוואטסאפ.

מגזר ניהול פיננסי

הפעילות במסגרת מגזר ניהול פיננסי כוללת, בין היתר, את ניהול החשיפות לסיכוני שוק וריבית, ניהול חובת הנזילות הרגולטורית, ניהול סיכון הנזילות, ניהול סיכון הריכוזיות הפיננסית וניהול תכנון עמידה ביחסי ההון. פעילות המגזר מנוהלת בידי האגף הפיננסי וכוללת פעילות בנכסים בארץ ובחו"ל.

המקורות לפעילות במגזר הפיננסי הם עודפי הנזילות במטבע הישראלי ובמטבע חוץ. הפעילות במגזר נועדה למקסם את התשואה מהשקעת עודפים אלו באמצעות נכסים שהם בחלקם בעלי רמת נזילות גבוהה וסיכוני אשראי נמוכים, וזאת בכפוף למדיניות ניהול סיכוני השוק והריבית ובמסגרת תאבון הסיכון שקבע הדירקטוריון באשר לרמת החשיפה לסיכוני שוק וריכוזיות. בכלל זה-

- הוגדרו קריטריוני סף לפעילות באיגרות חוב, בהתאם לסיכוני האשראי הגלומים בפעילות התיק, לפיזור ההשקעות ולנזילות.
- נקבעו מסגרות האשראי למדינות, לבנקים ולתאגידים.

התיק הבנקאי מנוהל ומנוטר באופן שוטף כדי לשפר את ההכנסות מריבית בכפוף לתיאבון הסיכון. היקפי הפעילות והסיכונים כפופים לעמידה במגבלות רגולטוריות ובמגבלות החשיפה לסיכוני שוק וריבית כפי שקבעו הדירקטוריון וההנהלה.

מגזר הניהול הפיננסי מתפקד כמגזר פעילות ה'סולק' את כל הפעילות הפיננסית בבנק, ובכך משאיר למבצעי הפעילות מרווח קבוע וידוע מראש, המחושב בהנחת כיסוי מלא של העסקה. החשיפות לסיכוני שוק מיוחסות למגזר ניהול פיננסי. המחירים שבהם המגזר 'קונה' ו'מוכר' מקורות ושימושים מול יתר יחידות הבנק לצורך ביצוע פעילות העסקית השוטפת הם מחירי המעבר (מחירי הצל) של הבנק שהאגף הפיננסי קובע באופן שוטף. חלק מהכנסות הריבית (בגין פיקדונות בבנק ישראל, פיקדונות בבנקים וניירות ערך) רווחים והפסדים מהשקעות הבנק בניירות ערך, והכנסות מפוזציות אסטרטגיות מיוחסים למגזר ניהול פיננסי. בנוסף, האגף הפיננסי פועל לצורך השגת תשואות עודפות על השקעותיו כדי לשפר את יכולת גיוס הפיקדונות של המגזר הקמעונאי.

לוח 22 שינויים ברווחיות מגזר ניהול פיננסי

שיעור השינוי	2023	2024	
באחוזים	במיליוני ש"ח		
153	21.1	53.4	רווח נקי
125	43.5	97.8	הכנסות ריבית, נטו
	0.3	(0.5)	הכנסות שאינן מריבית
	(0.3)	(0.5)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
7	11.7	12.5	הוצאות תפעוליות ואחרות
8	23,848.8	25,757.9	יתרה ממוצעת של נכסים
(24)	505.7	385.0	יתרה ממוצעת של התחייבויות
4	10,155.0	10,524.0	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון

גורמי ההצלחה הקריטיים במגזר

גורם ההצלחה הקריטי במגזר פעילות זה הוא יכולת הבנק להבין את גורמי המקור והמיקור כלכליים המשפיעים על מגמות ועל תנאי השוק ולזהות נכון את תנאי השוק ומצבי השוק. בנוסף, יש חשיבות מרובה למקצועיות העובדים העוסקים בתחום, למערכות טכנולוגיות התומכות בפעילויות השונות ולזיהוי צרכי יחידות אחרות תוך שיתוף פעולה בין היחידות השונות בבנק.

לוח 23 לקוחות עיקריים

לקוח עיקרי - שההכנסות בגינם גדולות מ- 10% מסך הכנסות הבנק.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2022	2023	2024	
במיליוני ש"ח			
493.5	581.8	654.8	לקוח 1

סקירת הסיכונים תיאור כללי של הסיכונים ואופן ניהולם

במהלך פעילותו נחשף הבנק לסיכונים שונים, כגון סיכוני אשראי, סיכוני שוק וריבית, סיכוני נזילות, סיכונים תפעוליים, סיכוני מחשוב וטכנולוגיה, סיכוני אבטחת מידע וסייבר, סיכון ציות ואיסור הלבנת הון, סיכוני מוניטין וסיכונים נוספים. הוראות בנק ישראל לניהול בנקאי תקין, ובפרט, הוראה 310, קובעות את העקרונות הנדרשים להקמת מסגרת לניהול ובקרת הסיכונים בבנק, כולל התייחסות לתפקידי הדירקטוריון והנהלה, גיבוש מדיניות לניהול הסיכונים השונים, קביעת תיאבון סיכון (מגבלות) לסיכונים שמופּו כמהותיים לפעילות הבנק, טיפול נאות במוצר/ פעילות חדשה, או שעודכנה באופן מהותי, העמדת כלים להערכה ולמידה לשם ניטור פרופיל הסיכונים וההון והקמת מערך בקרה פנימית ההולם את פעילותו העסקית של הבנק בשגרה ובמצבי חירום. ניהול הסיכונים של הבנק כרוך בקשר הדוק עם ניהול ההון של הבנק, כולל המהלכים הנדרשים לתכנון ההון, כחלק מהוראות באזל 2 ובאזל 3.

המסגרת הפועלת בבנק לניהול ובקרת הסיכונים נקבעה על פי הוראות בנק ישראל, בהתאם למסגרת העבודה שהותוותה בהן. לבנק מסמך מדיניות ייעודי (מדיניות האב לניהול הסיכונים) הקובע את העקרונות לניהול ובקרת הסיכונים וההון של הבנק.

מסגרת ניהול ובקרת הסיכונים בבנק

מסגרת ניהול הסיכונים בבנק קובעת את העקרונות הנדרשים לצורך זיהוי, מדידה, בקרה ומזעור הסיכונים המהותיים לפעילות הבנק. אחת לשנה, קובע דירקטוריון הבנק את רשימת הסיכונים המהותיים לפעילות הבנק. סיכון מהותי נקבע ככזה שפוטנציאל הנזק לפעילות העסקית הנובע ממנו, גבוה מסף מהותיות, הנקבע גם הוא אחת לשנה. לכל סיכון מהותי, מגבש הבנק מסמך מדיניות ייעודי, הקובע את תיאבון הסיכון (מגבלות או תקרות החשיפה). תיאבון הסיכון יכול להיות כמותי או איכותי. מסמך המדיניות קובע את התהליכים, המערכות, הפורומים והשיטות לניהולו של הסיכון במצב שגרה, מצב קיצון ובמצב חירום, בהסתמך על ארבעה קווי הגנה:

א. קו ההגנה הראשון מורכב מיחידות קווי העסקים - דירקטוריון הבנק מאשר אחת לשנה, את רשימת מנהלי הסיכונים. מנהלי הסיכונים הם חברי הנהלה. הם נושאים באחריות לזיהוי, ניהול ובקרת הסיכונים המובנים במוצרים, בפעילויות, בתהליכים ובמערכות הנתונות לאחריותם.

ב. קו ההגנה השני מורכב מגורמים בבנק המהווים פונקציות בקרה ייעודיות שתפקידן לבצע בקרה בלתי תלויה על הסיכונים להם חשוף הבנק, לרבות בקרה ואתגור אופן ניהול הסיכון בקו הראשון, בין היתר, תוך בחינה של עמידת הקו הראשון בתיאבון הסיכון ובעיקרי המדיניות שנקבעה. כקו הגנה שני מוגדרים מנהל הסיכונים הראשי (CRO) והאגף לניהול סיכונים, וכן, היועץ המשפטי והאגף לייעוץ משפטי ואגף חשבונאות. קו הגנה זה כפוף להנהלת הבנק והוא אחראי, בין היתר, להפעלת פורומים ניהוליים העוסקים בבקרה ובניהול סיכונים, ולמעקב שוטף אחר התפתחות פרופיל הסיכונים השונים, לנוכח תיאבון הסיכון שקבע הדירקטוריון.

ג. כקו הגנה שלישי מוגדרת הביקורת הפנימית. קו הגנה זה כפוף לדירקטוריון. הביקורת מהווה גורם בלתי תלוי, שתפקידה, בין היתר, לבחון את אפקטיביות הבקרה הפנימית, ובכלל זה, אפקטיביות מסגרת ניהול ובקרת הסיכונים. הביקורת הפנימית פועלת בהתאם לתכנית עבודה מוסדרת לעריכת ביקורות על פעילות ויחידות הבנק.

ד. כקו הגנה רביעי מוגדר ר"ח המבקר, המהווה גורם בלתי תלוי, המבקר את כלל התהליכים בבנק הנוגעים לדיווחים הכספיים, ובכלל זה מבצע בקרה על נאותות תהליכי העבודה ומסגרת הבקרה הפנימית בבנק.

דירקטוריון הבנק מתווה במסמכי המדיניות את העקרונות הנדרשים לניהול הסיכונים והבקרה הפנימית בבנק, ובכלל זה קביעת תאבון הסיכון (תקרות החשיפה). הנהלת הבנק, באמצעות קווי ההגנה, אחראית ליישום העקרונות שקבע דירקטוריון הבנק ולדיווח לדירקטוריון, על אופן יישום העקרונות, ועל עמידת פרופיל הסיכון של הבנק בתאבון הסיכון שקבע הדירקטוריון. הנהלת הבנק מפעילה מגוון כלים כדי לנטר את פרופיל הסיכון של הבנק ואת אופן התפתחותו, כולל התייחסות לתנאי המאקרו, פעילותו העסקית של הבנק ועמידתו ביעדים, רגולציה ועוד. הבנק קבע ממשקים ופורומים נדרשים לשם יצירת תקשורת סיכונים נאותה בין קווי ההגנה, וכן, נקבעה "שרשרת דיווחים" במצבי שגרה, התרעה וקיצון, בין קווי ההגנה השונים לרמת ההנהלה והדירקטוריון, על מנת להבטיח כי המידע לגבי פרופיל הסיכון ואופן התפתחותו בכל מצב טבע, מדווח באופן שוטף להנהלה ולדירקטוריון.

מדיניות ניהול הסיכונים של הבנק בתחומים השונים מיועדת לתמוך בהשגת היעדים העסקיים, תוך הגבלת החשיפה לסיכונים המהותיים לפעילות הבנק בהתאם לתיאבון הסיכון שקבע הדירקטוריון, עמידה ביעדי ההון, ושמירה על מערך בקרה פנימית ההולם את פרופיל הסיכון ותרבות ניהול הסיכונים בבנק.

להלן רשימת מנהלי הסיכונים בבנק כפי שאושרו לשנת 2025:

לוח 24 מנהלי הסיכונים בבנק

שם ותפקיד	תפקיד במערך ניהול הסיכונים
מר אבשלום בוסקילה, מנכ"ל הבנק	מנהל הסיכון העסקי, האסטרטגי וסיכון המוניטין.
מר יורם מזרחי, סמנכ"ל, מנהל האגף לניהול סיכונים	מנהל הסיכונים הראשי (CRO) אחראי לפעילות פונקציית ניהול הסיכונים של הבנק, בהתאם להוראה 310 של בנק ישראל. מנהל הסיכונים התפעוליים, סיכון מודל, וסיכון המשכיות עסקית. מנהל סיכון הציות, ממונה אכיפה פנימית של דיני ני"ע ושל חוק התחרות הכלכלית, מנהל סיכון חוצה גבולות, לרבות QI, CRS, FATCA. למנהל הסיכונים כפופה קצינת הציות (הממונה לפי חוק איסור הלבנת הון ומימון טרור).
מר אסף גיל, משנה למנכ"ל, מנהל אגף בנקאות קמעונאית	מנהל סיכוני האשראי, סיכון אשראי יזום צרכני וסיכון ריכוזיות תיק האשראי הקמעונאי של הבנק.
גב' לידיה עטייה, סמנכ"ל, מנהלת האגף הפיננסי	מנהלת סיכוני שוק וריבית, סיכון מזילות, סיכון אשראי וריכוזיות בתיק ההשקעות של הבנק, אשראי צד נגדי, סיכון ניהול ההון וההשקעות.
גב' יעל טברסקי, סמנכ"ל, מנהלת אגף משאבי אנוש ולוגיסטיקה	מנהלת סיכון משאבי אנוש ולוגיסטיקה. מנהלת סיכוני אבטחה וביטחון.
עו"ד נורית עירוני, סמנכ"ל, מנהלת האגף לייעוץ משפטי	מנהלת הסיכון המשפטי וממונה על תחום הממשל התאגידי.
גב' אפרת סיימון, סמנכ"ל, מנהלת אגף מחשוב וטכנולוגיה	מנהלת סיכון מחשוב וטכנולוגית המידע, וסיכון אבטחת מידע וסייבר.
גב' לימור פרידמן, סמנכ"ל, חשבונאית ראשית, מנהלת אגף החשבונאות	ממונה על הדיווחים הכספיים.
מר שחר אלון, סמנכ"ל, מנהל אגף אסטרטגיה, דיגיטל, שיווק ותשתיות שירות מנהלי האגפים	ממונה על ריכוז פעילות סיכוני האסטרטגיה והמוניטין.
	ניהול סיכוני סליקה, סיכוני מיקור חוץ, סיכוני מעילות והונאות, סיכוני רגולציה וסיכוני אקלים וסביבה (כל מנהל אגף בתחומו).

תיאבון הסיכון

תיאבון הסיכון מבטא את המגבלות ותקרות החשיפות אותן דירקטוריון הבנק מסכים לקבל כחלק מפעילותו העסקית של הבנק בשגרה ובחירום. תיאבון הסיכון נקבע על ידי דירקטוריון הבנק והוא מחייב את ההנהלה לנהל את הסיכונים באופן שוטף בתוך המגבלות שנקבעו. לפיכך, לתיאבון הסיכון שקבע הדירקטוריון קשר הדוק ליעדיו העסקיים של הבנק, כפי שנקבעו בתכנית האסטרטגית או בתכנית העבודה השנתית של הבנק. תיאבון הסיכון מאושר על ידי הדירקטוריון לפחות אחת לשנה כחלק מאישור מסמכי המדיניות של הבנק. הנהלת הבנק יכולה לקבוע מגבלות משלה. מגבלות אלה תהיינה נמוכות מתיאבון הסיכון שקבע הדירקטוריון. חלק מרכזי במסגרת ניהול ובקרת הסיכונים של הבנק הוא בחינה שוטפת של פרופיל הסיכון של הבנק ואופן התפתחותו. לנוכח תיאבון הסיכון שקבע הדירקטוריון, בבנק פועל מנגנון לניטור פרופיל הסיכון, כאשר מסמכי המדיניות קובעים את השיטות, הדרכים והעקרונות לניהול ובקרת הסיכונים השונים, ובפרט, את דרכי הדיווח בגין חריגה ממגבלת דירקטוריון ואת הפעולות הנדרשות לביצוע, עד לסגירת החריגה. מנגנון דומה מופעל במצב של התרעה, קרי, עת פרופיל הסיכון של הבנק מתקרב לתיאבון הסיכון שקבע הדירקטוריון.

מבחני קיצון (מבחני מצוקה)

הבנק משתמש במגוון כלים ותהליכים למדידת והערכת פרופיל הסיכון. מרכיב מרכזי במדידה זו הם מבחני הקיצון. מבחני קיצון נועדו לאתגר את מתודולוגיות החישוב הקיימות בבנק המתבצעות בשגרה, ומתבססות בין היתר על נתונים או אירועים היסטוריים, ולתת מבט 'צופה פני העתיד', לגבי השינויים הצפויים בפרופיל הסיכון של הבנק, לו יתרחשו בשווקים אירועי קיצון. הבנק, כחלק ממסגרת ניהול ובקרת הסיכונים שלו, מפעיל שורה מגוונת של מבחני מצוקה (קיצון) המאתגרים את פרופיל הסיכון הנוכחי של הבנק בתנאי לחץ, בהינתן שינוי בגורמי הסיכון הרלוונטיים לפעילותו העסקית, כולל מבחני מצוקה הבוחנים את פרופיל הסיכון תחת שינויים מהותיים בתנאי המאקרו ובמצבי חירום (איום), הכוללים מגוון תרחישי ייחוס ביטחוניים, רעידת אדמה, מגיפה, אירועי סייבר ועוד.

חישוב השפעת תרחישי הקיצון השוטפים מבוצע על ידי היחידות העסקיות, באמצעות כלי הניהול הקיימים לניהול החשיפות השוטפות. תרחישי קיצון אלו משולבים, בהתאם לצורך, בתהליך תכנון ההון של הבנק, שנועד לבחון כי לבנק יש די הון כדי לעמוד בתכנית העסקית שלו.

תהליך תכנון ההון של הבנק מתבצע כחלק מתהליך ה-ICAAP והוא כולל מבחני קיצון שגובשו על ידי הבנק, בהינתן פרופיל הסיכונים המהותיים לפעילותו, שיש להם פוטנציאל פגיעה בתכנית האסטרטגית, בתכנית העבודה של הבנק, במוניטין וביעדי ההון שלו. תרחישי הקיצון מתחשבים בפוטנציאל ההשפעה של הסיכונים השונים על פעילותו העסקית של הבנק, וכוללים אירועים כמותיים (פיננסיים) ואירועים איכותיים, בדרגות חומרה שונות ובמצבי שוק שונים.

למידע נוסף בדבר תיאור הסיכונים ואופן ניהולם, ראה דוח הבנק הניתן בהתאם לדרישות הגילוי של נדבך 3 ומידע נוסף על סיכונים באתר האינטרנט של הבנק.

הסיכונים, האיומים, החולשות וגורמי הסיכון

הפעילות העסקית השוטפת של הבנק במגוון המוצרים והמכשירים הפיננסיים המאזניים והחוץ מאזניים חושפת את הבנק לסיכונים שונים. מתוארים להלן הסיכונים, האיומים, החולשות וגורמי סיכון עיקריים אחרים שהבנק חשוף אליהם:

סיכון אשראי

סיכון איכות הלוואים והביטחונות - סיכון לאי החזרת אשראי שניתן וכן סיכון לפגיעה בשווי ההון של הביטחונות אשר הועמדו כנגד האשראי. לאור מאפייני הלקוחות של הבנק (שכירים המועסקים במגזרי המשק השונים), ומוצרי האשראי שהבנק מעמיד (מסגרות חח"ד, הלוואות ואשראי באמצעות כרטיסי אשראי), הסיכון שהבנק מודד הוא כשל בהחזרי האשראי אשר יביא לידי רישום הפרשות ומחיקות חשבונאיות בספרי הבנק, יקטין את הרווח ויקטין

את התשואה על ההון. הבנק קבע תאבון סיכון לחשיפת אשראי בהתבסס, בין היתר, על מודל דירוג הלקוחות שבשימוש הבנק.

סיכון אשראי בתיק ההשקעות של הבנק - דירקטוריון הבנק קבע מגבלות על פעילות ההשקעה של הבנק ומגבלות על הרכב התיק. מגבלות הדירקטוריון משקפות את התיאבון לסיכון של הבנק. מגבלת הפעילות המסחרית בשוק ההון מול תאגידים מסחריים (שאינם בנקים וחברות כרטיסי אשראי) מוגבלת לסכומים נמוכים. פעילות הבנק מאופיינת ביחס גבוה של פיקדונות בבנקים מתוך סך מאזן הבנק.

סיכון שוק

סיכון שוק הוא סיכון להפסדים על פוזיציות מאזניות וחוז' מאזניות הנובעים משינויים במחירי השוק או מהתנודתיות שלהם: שינוי בשיעורי הריבית, שינוי בשערי החליפין, שינוי במדד המחירים לצרכן ושינוי במחירי מניות וסחורות (לא רלוונטי לבנק). הבנק מחשב ומנהל את הסיכון הכולל ואת רכיביו. החשיפות לסיכונים שוק מנוהלות על פי מגבלות הפעילות שקבע הדירקטוריון, ובהן מגבלות על רגישות השווי הכלכלי של הבנק לשינויים בגורמי הסיכון העיקריים, לרבות מגבלה על היקף ההפסד בתרחישי קיצון ומגבלות על תחומי מסחר שונים.

סיכון ריבית - לבנק מספר חשיפות ריבית הנובעות מאופי פעילותו. הבנק פועל להגדיל את רווחיות תיק הנכסים הפיננסיים שלו, תוך יצירת חשיפת ריבית מושכלת ותוך עמידה במגבלות הדירקטוריון לחשיפות בריבית. פעילות ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק כוללת יצירת חשיפות יזומות לפי ציפיות ההנהלה ותאבון הסיכון שנקבע על ידי הדירקטוריון, ובהתחשב בתנאי השוק.

על פי הוראות בנק ישראל, על הבנק לטפל בכל מקורותיו המהותיים של סיכון הריבית. בכדי לבחון את ההשפעה של הסיכונים בכל גישות המדידה הנדרשות, הבנק עושה שימוש במגוון מדדים, ביניהם אומדנים שונים כמו מבחני רגישות, מדדים המתחשבים בתנאי השוק הנוכחיים ומדדים המשלבים את ציפיות הבנק. בעת ביצוע השקעה מהותית חדשה, הבנק מבצע בחינה בראיה כוללת, הן של ההשלכות בהיבט השווי הכלכלי, הן בהשפעה המיידית על ההון ויחסי ההון והן בהיבט הכנסות הריבית. כמו כן נבחן אם קיים מרכיב חדש של חשיפה לסיכון ריבית.

סיכון אינפלציה וסיכון שערי חליפין - אופן ניתוב החשיפה למגזרים השונים נגזר משיקולים כלכליים אך מושפע גם מזמניות ומאפקטיביות אמצעי ניהול הסיכונים. יצירת פוזיציה בסיס במגזר צמוד המדד תעשה בעת בה מסתמנת מגמה לפיה העלות השולית לגיוס מקורות שקליים לא צמודים פחותה מהתשואה הצפויה מההשקעה בנכסים צמודי מדד.

הבנק הגביל את ההשקעה במגזר המט"ח לשיעור נמוך מכלל ההשקעה, ביחס לאפיקי השקעה אחרים. תיאבון הסיכון של הבנק על חשיפות הבסיס של הבנק, נקבע על ידי הדירקטוריון והוא מעוגן במסמך המדיניות של הבנק לטיפול בסיכונים שוק וריבית.

סיכון נזילות

סיכון כי הבנק לא יוכל לעמוד בהתחייבויות שוטפות או עתידיות. הסיכון נובע מאי הוודאות באשר לזמניות המקורות ומהביקוש לשימושים.

מדיניות הבנק בניהול סיכון הנזילות מכוונת לספק את כלל צרכי הנזילות של הבנק (פירעון פיקדונות הציבור, מתן אשראי ונושאים אחרים) הן במצב עסקים רגיל והן במצבי קיצון.

הבנק מתבסס על מקורות מימון מרכזיים: פיקדונות הציבור ופירעונות של אשראי לציבור. הבנק רואה במקורות אלו מקורות יציבים וראשוניים. קבלת אשראי מבנק ישראל כנגד שיעבוד נכסים, מימוש אג"ח ממשלתיות (שאינן משועבדות לבנק ישראל) ומימוש אג"ח תאגידים נחשבים למקור משני. דירקטוריון הבנק קבע רף מקסימלי של חשיפה אפשרית לסיכון הנזילות באמצעות הטלת מגבלות מינימום ליחסי הנזילות השונים, בכפוף למגבלות הקיימות שהציב בנק ישראל.

סיכון תפעולי

הסיכון התפעולי מוגדר כסיכון להפסד כתוצאה מאי נאותות או מכשל של תהליכים פנימיים, אנשים ומערכות או כתוצאה מאירועים חיצוניים. סיכון זה כולל סיכון משפטי, אבל אינו כולל סיכון מוניטין וסיכונים אסטרטגיים. סיכונים אלה מטופלים בבנק, כולל היבטי תכנון ההון, בנפרד. הסיכון התפעולי קיים בכל הפעילויות והרמות הארגוניות בבנק, ומחייב הבנתו וניהולו כחלק מובנה מהתרבות הארגונית הכוללת.

למידע נוסף בדבר תיאור הסיכונים ואופן ניהולם ראה דוח הבנק הניתן בהתאם לדרישות הגילוי של נדבך 3 ומידע נוסף על סיכונים באתר האינטרנט של הבנק.

סיכונים אשראי

סיכון אשראי הוא הסיכון להפסד הנובע מכך שלווה לא יעמוד בהחזרי האשראי שקיבל לפי הסכם האשראי עם הבנק. סיכון זה יכול לנבוע ממספר גורמים שלהם תתכן השפעה על כלל תיק האשראי, על ענף משק מסוים, או על הלקוח הבודד.

סיכון האשראי הכולל לציבור מורכב מסיכון אשראי מאזני ומסיכון אשראי חוץ-מאזני, הכולל מסגרות אשראי בלתי מנוצלות וערביות.

לקוחות הבנק הם בעיקר שכירים המועסקים בסקטור הפרטי על כל ענפיו וכן שכירים וגמלאים של המגזר הציבורי ובני זוגם, ובהם עובדי מדינה, עובדי רשויות סטטוטוריות, חברות ממשלתיות, חברות שהופרטו ועוד.

כמו כן, נמנים בקרב לקוחות הבנק גם לקוחות שאינם משתייכים לארגונים הגדולים שהבנק קשור עמם באמצעות מעסיק או ארגון יציג.

הבנק מעמיד אשראי ללקוחות עצמאיים ותאגידיים בהתאם למדיניות האשראי של הבנק. כמו כן, הבנק הינו "נותן אשראי" במסגרת הקרן להלוואות בערבות המדינה לעסקים קטנים ובינוניים.

עם תחילת מלחמת חרבות ברזל, הבנק קבע יעד לפיו הוא יפעל לתמוך בלקוחותיו תוך שמירה על טיב תיק האשראי. לצורך כך, הבנק בחן את התהליכים, העקרונות, הסמכויות, דרכי ושיטות ניהול הסיכונים המשמשים לניהול תיק האשראי בשגרה, ועדכן אותם בהתאם להתפתחויות. כמו כן, הגביר הבנק את אמצעי הניטור הכוללים, בין היתר, ניתוח של אוכלוסיות שונות (כגון לקוחות המצויים באזורי העימות, לקוחות שהכנסתם נפגעה ולקוחות שדחו תשלומי הלוואות), הגברת תדירות הניטור יחסית לשגרה כדי להגיב בצורה מהירה לכל התפתחות, הרחבת השימוש במבחני הקיצון וניתוחי הרגישות ובוחן באופן שוטף כל פעולה נדרשת כדי לעמוד ביעד שקבע עם תחילת המלחמה. נכון למועד הדוחות לא ניכרת הרעה באיכות תיק האשראי של הבנק על רקע המלחמה.

– ניהול סיכון האשראי

דירקטוריון הבנק מאשר, לפחות אחת לשנה את מסמך מדיניות האשראי, מסמך מדיניות אשראי יזום, אסטרטגיית האשראי ותכנית עבודה שנתית בנושא אשראי. המדיניות ותכנית העבודה מגדירות את יעדיו העסקיים של הבנק בתחום האשראי, תוך קביעה של תיאבון הסיכון. מגבלות החשיפה נגזרות, בין היתר, ממודל דירוג הלקוחות שבשימוש הבנק. המדיניות קובעת את עקרונות תהליכי העבודה הנדרשים ליישום מדיניות האשראי על פי יעדי הדירקטוריון, הקריטריונים הכמותיים והאיכותיים הנדרשים לעמידה ביעדים, וכן, לוח זמנים לביצוע. כחלק ממדיניות האשראי של הבנק נקבעו עקרונות וכללים להעמדת אשראי ולניהול תיק האשראי והבקרה עליו, וזאת, כדי לשמר את איכותו ולמזער את הסיכון הגלום בו. עקרונות וכללים אלו מאפשרים ניהול מבוקר של הסיכונים הכרוכים במתן אשראי ללווים. מנגנון קבלת ההחלטות בנוגע למתן האשראי הינו היררכי, מרמת הסניף ועד לרמת דירקטוריון הבנק.

פרופיל סיכון האשראי של הבנק נמוך, לאור אסטרטגיית הבנק לפעול בעיקר במגזר הלקוחות הפרטיים, כך שתיק האשראי מפוזר בין מספר רב של לוויים פרטיים שיתרת האשראי של כל אחד מהם נמוכה יחסית. לאסטרטגיה זו השפעה גם על פרופיל סיכון ריכוזיות האשראי של הבנק. הבנק בוחן באופן שוטף כל פוטנציאל אפשרי לעלייה ברמת הסיכון של תיק האשראי.

הבנק החל להרחיב את פעילותו במתן אשראי לתאגידים (בין השאר באמצעות הקרן בערבות מדינה להלוואות לעסקים קטנים ובינוניים). בשלב זה היקף התיק אינו מהותי.

מגבלות האשראי בבנק נגזרות מהסמכויות לאישור אשראי שאושרו על ידי דירקטוריון הבנק. המגבלה של חבות לווה וקבוצת לוויים שנקבעה בהתאם להוראות נוהל בנקאי תקין מספר 313 אינה מגבלה אפקטיבית לפעילות הבנק בתחום האשראי הקמעונאי (ראה להלן סיכון ריכוזיות האשראי). מרבית האשראי של הבנק הוא אשראי שקלי צמוד לשינויים בריבית הפריים.

לפירוט ראה להלן 'סיכון אשראי לאנשים פרטיים'.

פיקוח ומעקב אחר מאפייני הסיכון ושינויים מתקופה לתקופה במאפיינים

הבנק קבע מגבלת חשיפת אשראי עבור קבוצות לוויים בהתבסס על מודל הבנק לדירוג לקוחות. הבנק מבצע מעקב חודשי אחר התפתחות תיק האשראי והתפלגות החשיפה. לדירקטוריון הבנק מועבר דיווח אחת לרבעון בדבר התפתחות פרופיל הסיכון של תיק האשראי של הבנק, לנוכח תיאבון הסיכון שנקבע במדיניות. הבנק קבע אינדיקטורים (גידול בחשיפה עם מאפייני סיכון ושינויים בהפרשות) המחייבים דיון, טיפול ודיווח מידי להנהלה ולדירקטוריון.

בבנק קיימים מספר קווי הגנה לניהול ובקרת סיכון האשראי:

- היחידה העסקית מהווה את הקו הראשון לפעילות האשראי, אחראית למתן האשראי ללקוחות, בהתאם לעקרונות המדיניות, ובנוסף, מוודאת קיום תהליכי עבודה התואמים את עקרונות מדיניות האשראי של הבנק.
- היחידה לאיתור סיכונים מהווה יחידת בקרה הפועלת בתוך הקו הראשון, והיא אחראית לביצוע בקורות שוטפות אחר פעילות האשראי, מפיקה דוחות בקרה למדידת אפקטיביות הפעילות, מדריכה את הסניפים, ומוודאת תיקון ליקויים.
- היחידה לטיפול בחובות בעייתיים פועלת בקו הראשון לגביה של חובות שנכנסו לכשל.
- מרכז בקרת אשראי של הבנק פועל בתוך הקו השני באגף לניהול סיכונים והוא אחראי לבקרת הסיכון ולאתגור פעילותו של הקו הראשון. המרכז פועל בהתאם לנוהל ותכנית עבודה התואמים את דרישות הוראת ניהול בנקאי תקין 311, בנוגע לבקרת אשראי. האגף לניהול סיכונים, באמצעות מרכז בקרת אשראי הפועל באגף, מספק חוות דעת כתובה לבקשת אשראי מעל סף שנקבע במדיניות האשראי של הבנק.

- הביקורת הפנימית אשר בוחנת את אפקטיביות הבקרה הפנימית ביחידות השונות בבנק ואת יישומה בהתאם להוראות החוק והוראות ניהול בנקאי תקין.
- ר"ח חיצוני המבצע כחלק מפעילות ה-SOX בחינה של תהליכי אשראי ותהליכי בקרה פנימית מרכזיים.

מנהל סיכוני האשראי בבנק מכנס פורומים ייעודיים במסגרת חודשית/רבעונית לצורך בחינה וניתוח סיכוני האשראי בבנק. במסגרת הפורומים מוצגים ממצאים רלוונטיים בנושא סיכוני האשראי בבנק על ידי הקו הראשון והקו השני. לבנק פורום ייעודי לטיפול ושימושיות במודלים שהבנק מפתח לצורך דירוג תיק האשראי וניטור השינוי ברמת הסיכון של התיק ושל לקוחותיו. פורומים נוספים הדנים בסיכון האשראי מכונסים על ידי האגף לניהול סיכונים. פורומים אלה נועדו לנטר את התפתחות הסיכון בתיק האשראי, כולל שינוי בדירוגים לפי סניפים, תוצאות תיקוף המודל, בחינת שיקולי אשראי, היבטי בקרה פנימית והיבטים תפעוליים העולים מתוך פעילות האשראי.

על פי הממצאים, מתקבלת תמונה מקיפה של פרופיל סיכון האשראי על כל היבטיו ברמת הבנק וברמת הסניף, שינויים ומגמות. לאחר ניתוח מעמיק של הממצאים, מגובשות המלצות לעדכון מדיניות ונהלים ומבצעות הדרכות ממוקדות לסניפים.

- דירוג לווים

הבנק משתמש במודלים לדירוג סיכון אשראי ללקוחות ותיקים (מודל דירוג התנהגותי), ללקוחות קמעונאיים, לקוחות עצמאיים ותאגידים, וכן בדירוגי לשכת אשראי עמה הוא פועל, בהתאם לחוק נתוני האשראי. הבנק נעזר בדירוגים לצורך שימושים עסקיים במתן אשראי ולניטור התפתחות פרופיל הסיכון של תיק האשראי או סגמנטים שונים שלו.

חיתום לקוחות חדשים מתבצע, בין היתר, על סמך המידע המועבר מהלשכה. הבנק קבע סמכויות ומגבלות לאישור אשראי ללקוח חדש בהתבסס על דרגות הסיכון של הלקוח.

מודל הדירוג מתעדכן באופן שוטף בהתאם למידע חדש המתקבל לגבי הלקוח, או החלטות עסקיות של אגף בנקאות קמעונאית.

מדיניות הבנק קובעת תיאבון סיכון במונחי המודל תוך התאמת דוחות הבקרה והנהל לתיאבון הסיכון המעודכן.

- אשראי יזום

הוראה 311A קובעת כללים לפנייה יזומה למתן אשראי. פנייה יזומה ללקוחות הבנק יכול שתתבצע על ידי הבנקאים של המוקד הטלפוני ו/או על ידי הבנקאים בסניפי הבנק. פנייה יזומה תחשב כל פנייה ביוזמת הבנק שבמהלכה הוצע ללקוח אשראי הן במהלך שיחה מתוכננת מראש והן במהלך שיחה שהתפתחה עם לקוח, פנים אל פנים ו/או בשיחה טלפונית. הבנקאים בסניפים ובמוקד הטלפוני הונחו לפנות ללקוחות באופן אחראי, נאות והוגן ולתעד כל פנייה יזומה למתן אשראי ללקוחות הבנק במערכת CRM ללא תלות בתוצאת הפנייה.

לבנק מסמך מדיניות הקובע את העקרונות הנדרשים לניהול ובקרת האשראי היזום הצרכני, וזאת, בהתאם לדרישות בנק ישראל. על פי מדיניות הבנק פנייה יזומה תתאפשר ללקוחות אשר עומדים בכל הקריטריונים אשר נקבעים על ידי הנהלת הבנק ומתעדכנים מעת לעת (ראה לעיל המודלים המשמשים את הבנק לעניין דרוג הלווים). פנייה יזומה מתוכננת מראש תתבסס על תסריטי שיחה מובנים ותתייחס לצרכי הלקוח, פירוט תנאי האשראי המוצע, גילוי ושקיפות ללקוח, פירוט הנכסים וההתחייבויות של הלקוח המנוהלים בבנק וכמובן בהתאם להחלטת הלקוח. הפעילות עוגנה בנוהל ייעודי.

למידע נוסף בדבר סיכוני האשראי, ראה דוח הבנק הניתן בהתאם לדרישות הגילוי של נדבך 3 ומידע נוסף על סיכונים באתר האינטרנט של הבנק.

- בטוחות

בנוהלי הבנק נקבעו סוגי הנכסים אשר יוכרו כבטוחות למתן אשראי. הבטוחות הן כדלקמן: פיקדונות, תכניות חיסכון, ניירות ערך, כלי רכב, קופות וקרנות השתלמות נזילות וערבויות של יחידים.

מקדמי הביטחון לניירות ערך ולכלי רכב נבדקים ומובאים לאישור הדירקטוריון במסגרת מדיניות האשראי אחת לשנה.

הבטוחות שהבנק מקזז במסגרת 'באזל 2' הן פיקדונות ותכניות חיסכון בלבד. הבנק משתמש במערכת ביטחונות התומכת בניהול הביטחונות לפי דרישת 'באזל 2'.

– מגבלות חשיפת האשראי

לאור מאפייני קהל צרכני האשראי בבנק (שכירים המועסקים במגזרי המשק השונים) ומאפייני מוצרי האשראי שהבנק מעמיד ללקוחותיו (מסגרות חח"ד, הלוואות ואשראי באמצעות כרטיסי אשראי) הסיכון שהבנק מודד הינו כשל בהחזרי אשראי אשר יביא לידי רישום הפרשות ומחיקות חשבונאיות בספרי הבנק, יקטין את הרווח ויקטין את התשואה על ההון. דירקטוריון הבנק קבע תיאבון סיכון לחשיפת אשראי בהתבסס על קבוצות הדירוג כפי שנקבעו במודל הדירוג ההתנהגותי. כמו כן, נקבעו על ידי דירקטוריון הבנק מגבלות לגבי אשראי ללווה בודד או קבוצת לווים.

המעקב אחר המגבלות (תאבון הסיכון) מתבצע על ידי היחידות העסקיות ועל ידי היחידה לאיתור סיכונים הפועלות בקו הראשון ומדווח להנהלה ולדירקטוריון הבנק. ניטור נוסף של פרופיל הסיכון מתבצע על ידי מרכז בקרת אשראי, הפועל באגף ניהול סיכונים המהווה את הקו השני לניהול סיכונים אשראי.

– תרחישי קיצון

הבנק מחשב את ההשפעה של מספר תרחישי קיצון על תיק האשראי הקמעונאי. תרחישים אלה מתבססים על עלייה בשיעורי הכשל ובשיעורי ההפסד בהינתן כשל ועל שינויים בכמות הלקוחות המדורגים בדירוג נמוך, בהתבסס, בין היתר, על אירועים שהתרחשו בפועל בעולם או פרמטרים שנקבעו לצרכי מבחני קיצון, על ידי רגולטורים מובילים בעולם.

– הערכת איכות תיק האשראי

מרכז בקרת סיכונים אשראי באגף לניהול סיכונים מעריך את טיב האשראי ועוקב אחר סיכון האשראי באופן שוטף. המרכז אחראי לניתוח רמת התיק או סגמנטים עיקריים שלו, ומבצע בנוסף, מדגם על לקוחות ספציפיים לפי מאפיינים שהוגדרו בנוהל בקרת האשראי, בתיאום עם הוראה 311 והנחיות ההנהלה והדירקטוריון.

– איתור וטיפול בחובות בעייתיים

דירקטוריון הבנק מאשר אחת לשנה את מדיניות הבנק בה הותוו העקרונות הנדרשים למדידה וגילוי של חובות בעייתיים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי. המדיניות הולמת את הוראת המפקח על הבנקים. מנהל האגף לניהול סיכונים מונה כאחראי על סיווג החובות ומנהלת אגף חשבונאות מונתה כאחראית על חישוב ההפרשות להפסדי אשראי.

הבנק פועל לאתר מוקדם ככל האפשר לווים בסיכון, בין היתר בהתאם לניטור דירוג הלקוחות. כדי להקטין את הפסדי האשראי, נוקטים סניפי הבנק והמטה, בעזרת מערך עורכי דין חיצוניים, מכלול פעולות לטיפול ולגביית חובות בעייתיים. הבנק מהדק את הבקרה על רמת הסיכון של הלקוחות, תוך נקיטת רגישות בכל הקשור לתהליכי הגבייה מול הלקוחות.

במסגרת מסמך מדיניות הבנק בנושא נקבעו ההגדרות, הסיווגים והסימונים בהתאם להוראה, הגורמים הרלוונטיים לטיפול בנושא החובות הבעייתיים, ההפרשות להפסדי אשראי של חובות, הטיפול במחיקה חשבונאית, תהליך הטיפול בחובות במטה ובסניפים, התיקוף והבקרה על התהליך, כולל מתן חוות דעת בלתי תלויה להפרשות להפסדי אשראי, על ידי מנהל האגף לניהול סיכונים.

הבנק קבע נהלים למדידה ולניהול ההפרשה להפסדי אשראי. ההפרשה נקבעה בשיעור מתאים כדי לכסות על הפסדי האשראי הצפויים על פי תיק האשראי של הבנק והיתרות הנובעות ממכשירים חוץ-מאזניים.

במהלך מלחמת חרבות ברזל הבנק ממשיך לפעול באותן שיטות שקבע בשגרה לאיתור חובות בעייתיים, תוך הידוק הבקרה על רמת הסיכון של הלקוחות, ונקיטת הרגישות המתחייבת מהמצב מול הלקוחות בכל הקשור לתהליכי הגבייה. נכון למועד הדוחות לא ניכרת הרעה באיכות תיק האשראי של הבנק על רקע המלחמה.

- סיכון אשראי בתיק ההשקעות של הבנק

ניהול סיכון האשראי בתיק ההשקעות של הבנק הוא באחריות האגף הפיננסי בבנק. דירקטוריון הבנק קבע מגבלות השקעה בפיקדונות בבנקים, באג"ח תאגידים ובאג"ח בנקים וחברות כרטיסי האשראי בארץ ובחו"ל (בכפוף למגבלות שנקבעו על ידי בנק ישראל). כמו כן, נקבעו מגבלות השקעה לפי דירוגים למנפיק בודד, לסקטור ולקבוצת לווים. תיאבון הסיכון שקבע הדירקטוריון בנוגע לריכוזיות בפיקדונות בבנקים מסחריים (כולל אג"ח בנקים וחברות כרטיסי אשראי) נגזר מתוך המגבלות שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקן 313 'מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים'.

נקבע סף מהותיות לביצוע אנליזת חוב לפני ביצוע השקעות על ידי הבנק וכן על בסיס שנתי שוטף. מגבלת הפעילות המסחרית בשוק ההון מול תאגידים מסחריים (שאינם בנקים וחברות כרטיסי אשראי) אינה מהותית.

הבנק מאופיין ביחס גבוה של פיקדונות בבנקים מתוך סך מאזן הבנק. לעניין הורדת דירוג מדינת ישראל ראה פרק גיוס מקורות הוניים.

מדיניות ההשקעות של הבנק יוצרת מצב לפיו פרופיל הסיכון של תיק ההשקעות של הבנק הוא נמוך יחסית, ולפיכך, פוטנציאל ההפסד מתיק ההשקעות ורמת סיכון הצד הנגדי היא נמוכה.

הבנק משקיע מול צדדים נגדיים הנמצאים, להערכת הבנק, באיכות אשראי גבוהה מאוד והוא משקיע בנכסים פיננסיים שהם ברמת סיכון ותנודתיות במחיר נמוכות יחסית.

- סיכון ריכוזיות אשראי

- סיכון ריכוזיות בתיק האשראי הקמעונאי

סיכון בגין ריכוזיות לווים/קבוצת לווים - תיק האשראי של הבנק מפוזר בין מספר רב של לווים פרטיים שיתרת האשראי של כל אחד מהם נמוכה בדרך כלל.

על פי הערכת הבנק, מבנה ופרופיל פעילות הבנק בתיק האשראי הקמעונאי טומנים בחובם מספר חוזקות אשר מקטינות באופן מהותי את סיכון הריכוזיות בתיק:

ריכוזיות ענפית - חלק ניכר מלקוחות הבנק הם שכירים המועסקים במגזר הציבורי על ענפיו השונים ובהתפלגות רחבה ביותר. הבנק מעריך כי התפלגות זו מקטינה את הסבירות לפגיעה בו אף בעת קיצוצים במגזר הציבורי. בהתאם לפרופיל הסיכון של תיק האשראי של הבנק, רמת הסיכון נמוכה.

ריכוזיות גאוגרפית - סיכון הריכוזיות הגאוגרפית מוערך בבנק כסיכון שלפיו אירוע המשפיע על אזור מסוים בארץ בו קיים ריכוז גבוה של לווים, יביא לכך שלווים לא יעמדו בהתחייבויותיהם הפיננסיות ולפגיעה מהותית בבנק. הסיכון מופחת על ידי פיזור נאות של תיק הלווים של הבנק על פני שטחה הגאוגרפי של מדינת ישראל.

- סיכון ריכוזיות אשראי בתיק ההשקעות של הבנק

סיכון הריכוזיות נובע מהשקעות בפיקדונות בבנקים ובאגרות חוב של גורם יחיד בסכום גבוה.

דירקטוריון הבנק הגביל את ההשקעה בפיקדונות ובאג"ח תאגידים, וכן, קבע מגבלות על הרכב התיק. ההשקעות בניירות ערך יעשו על פי היכולת לנתח באופן יעיל את חלופת ההשקעה. בדרך כלל, אג"ח ממשלתי הוא אפיק השקעה מועדף לעניין זה.

נכון ליום 31 בדצמבר 2024 כ-73.2% מסעיפי ההשקעות במזומנים ובפיקדונות בבנקים ובניירות ערך, מושקעים בחברה האם (המהווים כ-49.1% ממאזן הבנק).

הבנק מתייחס לריכוזיות זו במסגרת תהליך ה-ICAAP, בפרט במסגרת תכנון ההון בתהליך זה, לרבות על ידי הקצאת הון ספציפית לסיכון הריכוזיות במסגרת תכנון ההון שמבצע הבנק, על מנת לוודא כי ההון הזמין לבנק מכסה את הבנק גם כנגד ההון הנדרש, תוצאת פוטנציאל סיכון זה. לעניין הורדת דירוג מדינת ישראל ראה פרק גיוס מקורות הוניים.

-סיכון ריכוזיות ענפי בתיק ההשקעות של הבנק
השקעה בהיקף גדול בענף ספציפי חושפת את הבנק לסיכון ריכוזיות ענפי. לבנק סיכון ריכוזיות ענפי בענף הבנקאות. דירקטוריון הבנק קבע כאמור מגבלות השקעה בפיקדונות ובאג"ח בנקים, הנגזרות, בין היתר, מהוראת ניהול בנקאי תקין 313 ומהשפעתה על ההשקעות החלופיות העומדות בפני הבנק.

למעט סיכון זה, קבע דירקטוריון הבנק כי אין חשיפה מהותית בגין סיכון ריכוזיות ענפית וסיכון ריכוזיות מדינה כל עוד הפעילות המסחרית בשוק ההון מול תאגידים מסחריים (שאינם בנקים) תהיה מוגבלת לסכומים בהיקף לא מהותי, ולפיכך, לא הוטלה מגבלה בגין סיכון זה. בנוסף לאמור לעיל דירקטוריון הבנק קבע מגבלת השקעה סקטוריאלית באג"ח תאגידי.

בחודש פברואר 2025 פרסם בנק ישראל חוזר בנושא "חשיפות גדולות", אשר מחליף את הוראה מספר 313 "מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים" וזאת במסגרת התאמת הוראות ניהול בנקאי תקין להמלצות ועדת באזל, לרבות התאמת נוסח ההוראה לנוסח המקורי שפורסם על ידי הועדה.

- סיכון אשראי צד נגדי ומכשירים נגזרים

סיכון אשראי של צד נגדי הוא הסיכון שהצד הנגדי לעסקה ימצא במצב של כשל לפני הסליקה הסופית של העסקה. הפסד כלכלי ייגרם אם בעת כניסתו של הצד הנגדי למצב של כשל יהיו עמו עסקאות בעלות ערך כלכלי חיובי.

בפעילות במכשירים נגזרים יש סיכון אשראי צד נגדי. לבנק אין פעילות במכשירים אלו. בעת התחלת פעילות במכשירים נגזרים יידרש אישור של דירקטוריון הבנק.

– איכות האשראי וסיכון אשראי בעייתי

לוח 25 יתרות של סיכון אשראי בעייתי ונכסים שאינם מבצעים

יתרה ליום					
31/12/23			31/12/24		
סך הכל	פרטי	מסחרי	סך הכל	פרטי	מסחרי
במיליוני ש"ח					
סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי⁽¹⁾					
11,629.3	11,019.3	610.0	11,818.8	11,135.1	683.7
סיכון אשראי מאזני					
6,160.9	5,941.3	219.6	6,438.2	6,193.0	245.2
סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽⁴⁾					
17,790.2	16,960.6	829.6	18,257.0	17,328.1	928.9
סך סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי					
סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי					
לא בעייתי					
260.9	249.9	11.0	239.1	222.3	16.8
בעייתי צובר ⁽²⁾					
37.9	33.1	4.8	40.9	38.4	2.5
בעייתי לא צובר					
2.9	2.0	0.9	4.0	3.1	0.9
301.7	285.0	16.7	284.0	263.8	20.2
סך הכל סיכון אשראי מאזני					
24.0	23.2	0.8	23.4	22.3	1.1
סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽⁴⁾					
סך סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי					
325.7	308.2	17.5	307.4	286.1	21.3
מזה: חובות צוברים בפיגור של 90 ימים או יותר					
6.8	6.1	0.7	8.8	8.4	0.4
18,115.9	17,268.8	847.1	18,564.4	17,614.2	950.2
סך הכל אשראי כולל של הציבור⁽³⁾					
מידע נוסף על סך נכסים שאינם מבצעים					
2.9	2.0	0.9	4.0	3.1	0.9
חובות לא צוברים					

- (1) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
 (2) סיכון אשראי נחות או בהשגחה מיוחדת.
 (3) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני.
 (4) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.
 (5) למידע נוסף לגבי חובות בדחיית תשלומים של 180 ימים או יותר, אשר אינם מסווגים כבעייתיים, ראה ביאור 24 לדוחות הכספיים.

לוח 26 תנועה באשראי לציבור לא צובר

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023			לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024		
סך הכל	פרטי	מסחרי	סך הכל	פרטי	מסחרי
2.8	2.6	0.2	2.9	2.0	0.9
יתרת חובות לא צוברים לתחילת שנה					
6.0	4.4	1.6	6.9	5.8	1.1
אשראי שסווג כלא צובר במהלך השנה					
(4.5)	(3.8)	(0.7)	(4.1)	(3.2)	(0.9)
אשראי שחזר לצבור הכנסות ריבית					
(0.6)	(0.5)	(0.1)	(0.6)	(0.5)	(0.1)
אשראי שנמחק חשבונאית					
(0.8)	(0.7)	(0.1)	(1.1)	(1.0)	(0.1)
אשראי שנפרע					
2.9	2.0	0.9	4.0	3.1	0.9
יתרת חובות לא צוברים לסוף השנה					

לוח 27 מדדי ניתוח איכות האשראי לציבור, ההוצאות וההפרשה להפסדי אשראי

31/12/23	31/12/24	
באחוזים		
ניתוח איכות האשראי לציבור		
0.02	0.03	שיעור אשראי שאינו צובר מיתרת האשראי לציבור
		שיעור אשראי שאינו צובר או בפיגור של 90 ימים או יותר מיתרת האשראי לציבור
0.08	0.11	
0.38	0.41	שיעור אשראי בעייתי מיתרת האשראי לציבור
2.53	2.35	שיעור אשראי שאינו בדרוג ביצוע אשראי מיתרת האשראי לציבור
ניתוח ההוצאות בגין הפסדי האשראי לתקופת הדיווח		
0.70	0.29	שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי על אשראי לציבור מהיתרה הממוצעת של אשראי לציבור
0.25	0.25	שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור הממוצעת
ניתוח ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור		
1.20	1.21	שיעור ההפרשה להפסדי אשראי מיתרת האשראי לציבור
4,917.2	3,675.0	שיעור ההפרשה להפסדי אשראי מיתרת האשראי לציבור שאינו צובר
		שיעור ההפרשה להפסדי אשראי, מיתרת האשראי לציבור שאינו צובר או בפיגור של 90 ימים או יותר
1,470.1	1,148.4	
		שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מיתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור
20.20	20.00	

לוח 28 מידע נוסף על איכות אשראי

חובות צוברים מידע נוסף		בעייתיים ⁽¹⁾			
בפיגור של 30 עד 89 ימים	בפיגור של 90 ימים או יותר	סך הכול	לא צוברים	צוברים	תקינים
יתרה ליום 31/12/24					
במיליוני ש"ח					
2.0	0.4	703.9	0.9	3.6	699.4
46.4	8.4	11,398.9	3.1	42.6	11,353.2
48.4	8.8	12,102.8	4.0	46.2	12,052.6
בטחונות לאשראי					
438.1					
יתרה ליום 31/12/23					
2.0	0.7	626.7	0.9	5.7	620.1
15.7	6.1	11,304.3	2.0	36.9	11,265.4
17.7	6.8	11,931.0	2.9	42.6	11,885.5
בטחונות לאשראי					
490.0					

(1) אשראי לציבור לא צובר, נחות או בהשגחה מיוחדת.

(1) אשראי לציבור לא צובר, נחות או בהשגחה מיוחדת.

- הפרשה להפסדי אשראי

לוח 29 מרכיבי ההפרשה להפסדי אשראי

שערור השינוי		יתרה ליום		שינוי
באחוזים		31/12/23	31/12/24	במיליוני ש"ח
במיליוני ש"ח				
		-	0.1	0.1
הפרשה בגין חובות שנבדקו על בסיס פרטני				
הפרשה בגין חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי				
11	4.8	44.4	49.2	על פי הפסדי העבר
(1)	(0.5)	98.2	97.7	התאמה בגין גורמים סביבתיים וכלכליים
3	4.4	142.6	147.0	הפרשה בגין אשראי לציבור
(12)	(0.3)	2.5	2.2	הפרשה בגין פיקדונות בבנקים
(40)	(0.2)	0.5	0.3	הפרשה בגין אגרות חוב
7	0.1	1.4	1.5	הפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

לוח 30 סיכון אשראי לפי ענפי משק (פעילות בישראל)

(במיליוני ש"ח)

יתרה ליום 31/12/24

הפסדי אשראי ⁽³⁾						
סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾	מזה: דירוג ביצוע אשראי ⁽⁴⁾	מזה: סיכון אשראי בעייתי ⁽⁵⁾	מזה: סיכון אשראי לא צובר	הוצאות בגין הפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	יתרת הפרשה להפסדי אשראי
ציבורי-מסחרי						
213.9	213.9	-	-	(0.1)	-	0.2
950.2	928.9	4.5	0.9	4.1	2.4	9.7
1,164.1	1,142.8	4.5	0.9	4.0	2.4	9.9
17,614.2	17,328.1	46.7	3.1	29.8	27.0	138.8
18,778.3	18,470.9	51.2	4.0	33.8	29.4	148.7
22,653.3	22,653.3	-	-	(0.4)	-	2.3
41,431.6	41,124.2	51.2	4.0	33.4	29.4	151.0
סך הכול						

יתרה ליום 31/12/23

הפסדי אשראי ⁽³⁾						
סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾	מזה: דירוג ביצוע אשראי ⁽⁴⁾	מזה: סיכון אשראי בעייתי ⁽⁵⁾	מזה: סיכון אשראי לא צובר	הוצאות בגין הפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	יתרת הפרשה להפסדי אשראי
ציבורי-מסחרי						
182.6	182.6	-	-	0.1	-	0.3
847.1	829.6	6.6	0.9	4.4	1.7	8.0
1,029.7	1,012.2	6.6	0.9	4.5	1.7	8.3
17,268.8	16,960.6	40.0	2.0	76.3	27.1	136.0
18,298.5	17,972.8	46.6	2.9	80.8	28.8	144.3
19,791.6	19,791.6	-	-	(0.4)	-	2.7
38,090.1	37,764.4	46.6	2.9	80.4	28.8	147.0
סך הכול						

(1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות², אג"ח, נכסים בגין מכשירים נגזרים, וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בסך 6,461.6 מיליוני ש"ח ו-6,184.9 מיליוני ש"ח לשנים 2024 ו-2023 בהתאמה.

(2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח.

(3) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).

(4) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.

(5) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני לא צובר, נחות או בהשגחה מיוחדת.

- חשיפה למדינות זרות

נכון לימים 31 בדצמבר 2024 ו- 31 בדצמבר 2023 לא הייתה לבנק חשיפה למדינות זרות.

- חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים

חשיפות למוסדות פיננסיים זרים כוללות חשיפות בגין צדדים נגדיים שהם: בנקים, בנקים להשקעות, ברוקרים/דילרים, חברות ביטוח, גופים מוסדיים וגופים בשליטת הגופים הללו.

נכון לימים 31 בדצמבר 2024 ו- 31 בדצמבר 2023 לא הייתה לבנק חשיפה למוסדות פיננסיים זרים בגין סיכון אשראי מאזני וחוז-מאזני.

ההשקעה באגרות חוב בחו"ל כפופה למגבלות ההשקעה באגרות חוב קונצרניות כפי שנקבעו על ידי דירקטוריון הבנק.

דירקטוריון הבנק קבע מגבלות השקעה באגרות חוב בחו"ל. הן בנוגע לגובה ההשקעה הכולל, והן בנוגע לגובה ההשקעה למנפיק.

- סיכון אשראי לאנשים פרטיים

אישור האשראי מתבצע בכפוף לנהלי האשראי. לבנק מעטפת רחבה של נהלים העוסקים בסמכויות אשראי כלליות וסמכויות אשראי לאוכלוסיות ספציפיות. בנוסף, היחידה לאיתור סיכונים באגף בנקאות קמעונאית פועלת באופן שוטף להבטיח כי מתן האשראי מתבצע בהתאם למדיניות הבנק ונהליו. תהליך החיתום נמצא תחת בקרה גם של הקו השני באמצעות מרכז בקרת אשראי הפועל באגף ניהול סיכונים.

בבנק קיים מערך סמכויות אישיות לחיתום אשראי לפי פרופיל תפקיד במטה ובסניף.

הנהלת הבנק קבעה טווח סמכויות, בין היתר, בהתאם לגודל הסניף ודירוג הלווים ובהסתמך על המודלים לדירוג שבשימוש הבנק.

סמכויות אישיות נקבעות בהתאם לוותק המצטבר של בעלי התפקידים בניהול ובעיסוק באשראי ולאיוכות תיק האשראי שבניהולם. סמכויות האשראי לבעלי התפקידים מרמת מנהל סניף ומעלה מאושרות על ידי הנהלת הבנק. מנהל הסניף מאציל סמכויות באשראי לעובדי הסניף בכפוף לסמכויותיו. עובד סניף מקבל את הסמכויות בכפוף לעמידה בתנאי הכשרה אישיים מתאימים ולהגדרת תפקידו.

נתוני הלווה הנבחנים במסגרת שיקולי האשראי של הבנק כוללים בין השאר פרטים אישיים, מידע לגבי מקום התעסוקה, הכנסה, סך אשראי ופאסיבה ובטחונות קיימים. בנוסף, נבדק מידע נוסף על פי הצורך מלשכת האשראי.

עבור לקוחות חדשים דירוג הלווה נקבע בהתבסס על דירוגי לשכת האשראי עמה פועל הבנק. דרוג לקוחות ותיקים, פרטיים ועסקיים, מתבסס על מודלים לדירוג אשר פותחו בבנק, ולוקחים בחשבון, בין היתר, את נתוני הלווה הנבדקים בתהליך בחינת בקשות אשראי, שהוזכר לעיל. המודלים והשימושים בהם מנוהלים באופן שוטף על ידי אגף בנקאות קמעונאית ומתוקפים על ידי אגף ניהול סיכונים.

התקרה המרבית לאישור עסקת אשראי על ידי הבנק נקבעת על ידי הדירקטוריון. כל עסקת אשראי מעבר לתקרה זו חייבת לקבל את אישורו.

הגידול בתיק האשראי של הבנק בשנים האחרונות בוצע תוך הקפדה על חיתום איכותי, כפי שמשתקף מרמת הסיכון הנמוכה של תיק האשראי של הבנק, והעובדה כי מרבית לקוחות האשראי של הבנק מדורגים בקבוצות הדירוג הגבוהות של המודל.

בשנים האחרונות לא חל שינוי מהותי בהרכב תיק האשראי לציבור. האשראי לאנשים פרטיים מהווה כ - 95% מסך תיק האשראי. הבנק ממשיך להתמקד בראש ובראשונה בקהל היעד המסורתי שלו - משקי בית שכירים מפיקי משכורת.

האשראי ניתן ברובו הגדול והמכריע לשכירים המשתייכים למגזרים בעלי יציבות תעסוקתית גבוהה וחוסן כלכלי. נתוני חשיפת האשראי בהתאם למודלים לדירוג אשראי, מצביעים על סיכויי כשל נמוכים - הסיכון העיקרי להרעה באיכות הלווים הוא בשל הרעה מהותית בביטחון התעסוקתי במשק, כלומר עקב פיטורים בהיקפים גדולים שעלולים לגרום לפגיעה ביכולת העמידה בהתחייבויות של הלקוחות נוטלי האשראי.

לוח 31 סיכון אשראי לאנשים פרטיים- יתרות ומאפייני סיכון שונים

שערור השינוי	יתרה ליום	
	31/12/23	31/12/24
במיליוני ש"ח		
חובות		
2	836.5	855.0
10	1,610.5	1,779.0
(1)	8,857.3	8,764.9
1	11,304.3	11,398.9
סך הכל חובות (אשראי מאזני)		
מסגרות לא מנוצלות וערבויות		
3	2,630.0	2,700.5
5	3,299.4	3,476.3
10	35.1	38.5
4	5,964.5	6,215.3
סך הכל מסגרות לא מנוצלות וערבויות (אשראי חוץ מאזני)		
2	17,268.8	17,614.2
סך הכל סיכון האשראי לאנשים פרטיים		
מזה:		
2	3,340.4	3,401.4
(19)	15.9	12.9
תיק נכסים פיננסיים, כנגד סיכון האשראי ⁽²⁾		
1	196.2	197.7
(18)	20.9	17.2
(24)	167.5	127.3
סך הכל נכסים פיננסיים ובטוחות אחרות, כנגד סיכון האשראי		
(11)	384.6	342.2

(1) בהתאם למקדמי הבנק הסכומים המוצגים בתיק הנכסים הפיננסיים ובטוחות אחרות הינם עד לגובה חבות הלקוח בלבד.

(2) בנוסף לנכסים הפיננסיים קיימות בטוחות אחרות בגין שעבוד כלי רכב שלא נכללים בגילוי זה.

לוח 32 פילוח לפי גודל חבות הלווה

יתרה ליום 31/12/24				
מספר לווים	מאזני	חוץ מאזני	כולל	
תקרת סיכון אשראי כולל (באלפי ש"ח)				
במיליוני ש"ח				
אשראי ללווה עד 10	44,009	78.9	137.4	216.3
אשראי ללווה מעל 10 עד 20	26,945	125.7	298.1	423.8
אשראי ללווה מעל 20 עד 40	44,610	400.6	956.1	1,356.7
אשראי ללווה מעל 40 עד 80	51,471	1,122.6	1,895.3	3,017.9
אשראי ללווה מעל 80 עד 150	35,955	2,418.2	1,579.8	3,998.0
אשראי ללווה מעל 150 עד 300	31,678	5,615.6	1,121.6	6,737.2
אשראי ללווה מעל 300	5,242	1,637.3	227.0	1,864.3
סך הכל	239,910	11,398.9	6,215.3	17,614.2
יתרה ליום 31/12/23				
מספר לווים	מאזני	חוץ מאזני	כולל	
תקרת סיכון אשראי כולל (באלפי ש"ח)				
במיליוני ש"ח				
אשראי ללווה עד 10	43,595 ⁽¹⁾	77.0	130.6	207.6
אשראי ללווה מעל 10 עד 20	26,119	117.8	282.9	400.7
אשראי ללווה מעל 20 עד 40	43,318	372.5	914.2	1,286.7
אשראי ללווה מעל 40 עד 80	50,021	1,077.2	1,795.1	2,872.3
אשראי ללווה מעל 80 עד 150	36,296	2,494.7	1,500.1	3,994.8
אשראי ללווה מעל 150 עד 300	31,670	5,574.7	1,110.0	6,684.7
אשראי ללווה מעל 300	5,215	1,590.4	231.6	1,822.0
סך הכל	236,234⁽¹⁾	11,304.3	5,964.5	17,268.8

(1) הוצג מחדש.

לוח 33 התפלגות לפי גובה ההכנסה הקבועה בחשבון

יתרה ליום				
31/12/23		31/12/24		
שיעור באחוזים	במיליוני ש"ח	שיעור באחוזים	במיליוני ש"ח	
גובה ההכנסה				
חשבוניות ללא הכנסה קבועה לחשבון	520.3	5	522.2	5
נמוכה מ- 10 אש"ח	1,957.9	17	2,191.4	19
גבוהה מ- 10 אש"ח ונמוכה מ- 20 אש"ח	5,343.6	47	5,417.1	48
בגובה 20 אש"ח ומעלה	3,577.1	31	3,173.6	28
סך הכל	11,398.9	100	11,304.3	100

לוח 34 סיכון אשראי בעייתי לפני הפרשה להפסדי אשראי לאנשים פרטיים

יתרה ליום					
31/12/23			31/12/24		
סיכון אשראי ⁽¹⁾			סיכון אשראי ⁽¹⁾		
כולל	חוץ מאזני	מאזני	כולל	חוץ מאזני	מאזני
במיליוני ש"ח					
40.0	1.1	38.9	46.7	1.0	45.7
יתרת סיכון אשראי בעייתי					
שיעור סיכון אשראי בעייתי מתוך סיכון אשראי					
0.23	0.27				
כולל (באחוזים)					
(1) אשראי מאזני וחוץ מאזני לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה וקבוצת לווים.					

לוח 35 שיעור הוצאות בגין הפסדי אשראי לאנשים פרטיים

לשנה שהסתיימה ביום		31 בדצמבר	
2023	2024		
0.67	0.26	שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מסך אשראי לציבור לאנשים פרטיים (באחוזים)	

סיכונים שוק

סיכון שוק הוא הסיכון להפסדים על פוזיציות מאזניות וחוץ-מאזניות הנובעים משינויים במחירי השוק או מהתנודתיות שלהם. סיכונים שוק נובעים מרגישות המכשירים הפיננסיים של הבנק לשינויים בריבית, בשיעור האינפלציה, בשער החליפין ובמחירי מניות וסחורות (שאינם רלבנטיים לפעילותו העסקית של הבנק). הבנק מחשב ומנהל את הסיכון הכולל ואת רכיביו. מדיניות ניהול סיכונים השוק מכוונת להגדיל את הרווח אגב שמירה על רמת סיכון מאושרת ומבוקרת. מדדים אלה נמצאים בניטור שוטף.

הבנק מבחין בין שתי גישות מדידה שונות, אך משלימות, של סיכונים שוק:

- גישת הערך הכלכלי המשקפת את השפעת השינויים בגורמי השוק על הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים הצפויים בעתיד. גישה זו ממוקדת בטווח הארוך ובסיכונים המובנים בפעילויות הבנק.
- גישת הערך החשבונאי - בגישה זו מוקד הניתוח הוא ההשפעות על ההון של הבנק:

א. השפעות על השווי ההוגן (מכשירים נגזרים וניירות ערך בתיק הזמין למכירה). לשינויים אלו השפעה על בסיס ההון.

ב. השפעות על הכנסות המימון (רווחיות הבנק). הניתוח בהיבט זה נעשה לאופק זמן מוגדר וקצר יחסית. החשיפות לסיכונים שוק מנוהלות על פי תיאבון הסיכון שקבע הדירקטוריון, ובהן מגבלות על רגישות השווי הכלכלי של הבנק לשינויים בגורמי הסיכון העיקריים, לרבות מגבלה על היקף ההפסד בתרחישי קיצון, ומגבלות על תחומי מסחר שונים. הנהלת הבנק פועלת בכפוף לתאבון הסיכון שנקבע ובהתאם לתנאי השוק במועד נתון. תאבון הסיכון של הדירקטוריון נקבע לפי גישת הערך הכלכלי.

לבנק מערך המאפשר לנהל בסיס נתונים ולבצע את החישובים הדרושים לצורך ניהול סיכונים שוק. הבנק אומד אחת לשבוע בין היתר, את רגישות הערך הנוכחי של כלל הבנק לשינויים בגורמי הסיכון העיקריים, את סיכונים השוק של כלל הבנק בשיטת הערך בסיכון (VAR), בשיטת PV200 (הבוחנת את השינוי בשווי ההוגן כתוצאה מתזוזה מקבילה של עקום הריבית ב- 2%) ואת ההשפעה של תרחישי הקיצון על ההון ונכסי הבנק.

המודלים המשמשים את הבנק לצורך הערכת סיכוני השוק והריבית, מתוקפים על ידי יחידת התיקוף של הבנק הפועלת באגף לניהול סיכונים.

- סיכוני ריבית

סיכון ריבית נובע מחשיפת פוזיציות הבנק לשינויים בשערי הריבית.

מצבו הפיננסי של הבנק מוגדר הן על ידי השווי הכלכלי של הבנק והן על ידי שינויים ברווחיות החשבונאית הנוצרת מפעילותו. שינויים בריבית משפיעים על השווי הכלכלי של הנכסים וההתחייבויות במאזן הבנק ושל מכשירים חוץ-מאזניים. השווי הכלכלי של הבנק מוגדר כשווי שוק או כשווי ההוגן של זרמי המזומנים הצפויים (נטו), מהווים בריביות השוק. כמו כן, השינויים בשיעורי הריבית משפיעים על רווחיות הבנק באמצעות השינוי בהכנסות נטו מריבית וכן על יחסי ההון.

שינויים בשיעורי הריבית עלולים לפגוע ברווחיות הבנק אם יש פער בין משך החיים הממוצע (להלן, מח"מ) של הנכסים לבין מח"מ ההתחייבויות (פער מח"מ כולל ופער מח"מ לטווחי זמן שונים).

הבנק אומד את חשיפת הריבית בתיק הבנקאי בתדירות שבועית. תוצאות חישוב החשיפה מוצגות בפורומים שנקבעו בבנק לשם ניהול סיכוני השוק והריבית, כולל פורום נ"ה בראשות מנכ"ל הבנק המתקיים בתדירות חודשית, וכן, הם מוצגים במסמך הסיכונים הרבעוני של הבנק המאושר בהנהלת הבנק, הוועדה לניהול סיכונים של הדירקטוריון ומליאת הדירקטוריון.

דירקטוריון הבנק קבע תיאבון סיכון עבור מספר מדדי סיכון, המשמשים בבנק להערכה שוטפת של סיכון הריבית שלו: מגבלות על ה- VAR , מגבלות $PV200$ על כלל התיק ולפי מגזרים ומגבלות על היקף ההפסד במבחני קיצון. מגבלות אלה נקבעו כאחוז מהון רובד 1 של הבנק, בהתאם לפרופיל הסיכון של הבנק והנחיות בנק ישראל לגבי ניהול סיכון הריבית. עבור מדדי סיכון אלו נקבעו גם סמכויות מנכ"ל, הנמוכות ממגבלת הדירקטוריון.

הבנק משקיע באג"ח לא צמודות בריבית משתנה, אג"ח אלו משלמות ריבית המשתנה אחת לשלושה חודשים, על אף שהאגרות הן לטווח ארוך בהרבה. לצורך מדידת סיכוני הריבית במדדי ה- VAR ו- $PV200$, מח"מ האג"ח קצר, הואיל ותשואת האג"ח מורכבות גם ממרווח שהוא מרכיב של ריבית קבועה, פיתח הבנק מדד נוסף המשמש לצורך מדידה ומעקב אחר סיכון הריבית הגלום באגרות החוב בריבית משתנה המוחזקות בתיק הזמין למכירה ואחר השפעתו על הקרן ההונית. דירקטוריון הבנק קבע מגבלות חשיפה על פי מדד זה.

מדדים אלה, כמו מדדי סיכון השוק והריבית הנוספים שבהם משתמש הבנק, נמצאים במרחק סביר מתיאבון הסיכון (תקרות החשיפה) שקבע הבנק.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 333 מעגנת את הנחיות בנק ישראל לניהול סיכון הריבית. ההוראה קובעת כי מדידת סיכון הריבית תבוצע בהתאם למורכבות ולתחומי הפעילות של התאגיד הבנקאי הספציפי. יודגש כי פעילות הבנק אינה כוללת תחומים מורכבים כגון, פעילות בחדרי עסקאות ופעילות בנגזרים מורכבים, ולפיכך, עיקר סיכוני הריבית של הבנק נובעים מפעילותו בתיק הבנקאי שלו.

על פי הוראות בנק ישראל, על הבנק לטפל בכל מקורותיו המהותיים של סיכון הריבית, בהם חשיפות לתמחור מחדש, לעקום התשואה, לבסיס (מרווח) הריבית ולסיכון הנובע מיכולת הלקוח לשנות את תזרים העסקה, כולל מועד מימושה, עקב אופציה שניתנה לו כחלק מתנאי העסקה. בכדי לבחון את ההשפעה של הסיכונים בכל גישות המדידה הנדרשות וביחס למצב הפיננסי של הבנק, הבנק עושה שימוש במבחני רגישות, מדדים המתחשבים בתנאי השוק הנוכחיים ומדדים המשלבים את צפיות הבנק. בעת ביצוע השקעה חדשה, הבנק מבצע בחינה בראיה כוללת, לרבות השלכות בהיבט השווי הכלכלי.

בחודש דצמבר 2023 פרסם בנק ישראל חוזר בנושא סיכון ריבית בתיק הבנקאי, אשר מחליף את הוראת ניהול בנקאי תקין 333 ניהול סיכון ריבית הקיימת. עדכון ההוראה משקף את אימוץ המסמך המעודכן של ועדת באזל בנושא סיכון ריבית בתיק הבנקאי. ההוראה קובעת עקרונות על פיהם נדרש תאגיד בנקאי לנהל את סיכון הריבית בתיק הבנקאי ובפרט דרישות לנקיטת פעולות אקטיביות לזיהוי, מדידה, ניטור, בקרה וגילוי אודות הסיכון. תחולת השינויים להוראה מחודש יולי 2025. כמו כן, עודכנו דרישות הגילוי בהתאם, החל מדוח דצמבר 2025.

לוח 36 השינוי בשווי ההוגן בעקבות שינוי בשיעור של 2% בריבית

מגבלה כאחוז מהון רובד 1	מינימום במהלך 2024	מקסימום במהלך 2024	באחוזים מסך הון רובד 1		שינוי בשווי ההוגן		חשיפת ריבית
באחוזים מסך הון רובד ⁽²⁾¹							
			31/12/23	31/12/24	31/12/23	31/12/24	
במיליוני ש"ח							
14	3.5	7.2	7.5	7.2	186.3	206.7	מגזר שקל לא צמוד
14	1.8	2.7	2.2	1.8	54.8	53.0	מגזר צמוד מדד
8	1.6	2.5	1.2	2.5	29.8	71.1	מגזר מט"ח וצמוד מט"ח
13.5	0.8	3.1	3.8	2.4	94.1	70.0	כל המגזרים ⁽¹⁾

- (1) סך החשיפה היא חשיפה לירידת ריבית (בדומה לדצמבר 2023).
- (2) על בסיס מדידה לסופי חודשים.
- (3) מחושב בהתאם לאופן בו ההנהלה מודדת את סיכון החשיפה לריבית, בהתבסס על ריבית חסרת סיכון (בשונה ממדידת השווי ההוגן לצורך חישוב השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית (לוחות 37-38) וביאור 27 בדוח הכספי שווי הוגן).

במגזר הלא צמוד

נכון ליום 31 בדצמבר 2024 פער המח"מ הינו שלילי בגובה 0.3 והחשיפה הקיימת היא לירידת ריבית במגזר. (נכון ליום 31 בדצמבר 2023 פער המח"מ הינו שלילי בגובה 0.2).

לרוב הנכסים וההתחייבויות מח"מ קצר או שהם צמודים לריבית הפריים היכולה להשתנות מדי יום, ועל כן הם מסווגים כנכסים או כהתחייבויות לפירעון ליום. מח"מ ההתחייבויות במגזר מושפע, בין היתר, מיתרת עו"ש הזכות שנפרסת על פי מודל ומפריסת הטבות עובדים.

לבנק השקעות בפיקדונות שקליים לא צמודים בבנקים הנושאים ריבית קבועה ואשר הופקדו לתקופות שונות עד שבע שנים. ריבית הפיקדון עולה מידי תקופה בהתאם למתווה שנקבע בתנאי הפיקדון. בפיקדונות אלו קיימת אפשרות למספר תחנות יציאה שנקבעות מראש במועדים קבועים ובהן ניתן למשוך את כספי הפיקדון בהודעה מראש. לצורך מדידת סיכון הריבית הבנק מניח משיכה מפיקדונות אלו במועדי התחנות הקרובות. לבנק שיקול דעת במשיכת הפיקדונות בין היתר, בהתאם לתנאי השוק באותם מועדים.

במגזר הצמוד מדד

נכון ליום 31 בדצמבר 2024 פער המח"מ הינו 1.9 (נכון ליום 31 בדצמבר 2023 פער המח"מ הינו בגובה 2.4). החשיפה הקיימת היא לעליית ריבית במגזר.

במגזר מטבע חוץ (כולל צמוד מט"ח)

היקף הנכסים וההתחייבויות במגזר אינו גדול. פער המח"מ הינו 2.4 (נכון ליום 31 בדצמבר 2023 פער המח"מ הינו 1.0). החשיפה הקיימת היא לעליית ריבית במגזר.

- ניתוח רגישות השווי ההוגן לשינויים בשיעורי הריבית

לוח 37 השווי ההוגן נטו מותאם של המכשירים הפיננסיים

31/12/23			31/12/24		
סה"כ	מט"ח	שקל	סה"כ	מט"ח	שקל
במיליוני ש"ח					
2,253.5	13.2	2,240.3	2,527.2	33.4	2,493.8
2,419.1	2.4	2,416.7	2,818.4	26.3	2,792.1
2,419.1	2.4	2,416.7	2,818.4	26.3	2,792.1
יתרה מאזנית נטו ⁽¹⁾					
שווי הוגן נטו מותאם ⁽¹⁾					
מזה: תיק בנקאי					
מזה: השפעת פריסה לתקופות של פיקדונות לפי דרישה					
837.9	-	837.9	988.1	-	988.1
מזה: השפעת הנחות התנהגותיות אחרות					
0.1	-	0.1	(3.4)	-	(3.4)

לוח 38 השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו מותאם

31/12/23			31/12/24		
סה"כ	מט"ח	שקל	סה"כ	מט"ח	שקל
במיליוני ש"ח					
שינויים מקבילים					
49.4	(15.2)	64.6	26.8	(37.3)	64.1
עליה במקביל של 1%					
מזה: השפעת פריסה לתקופות של פיקדונות לפי דרישה					
212.7	-	212.7	201.9	-	201.9
מזה: השפעת הנחות התנהגותיות אחרות					
(14.1)	-	(14.1)	(6.9)	-	(6.9)
(64.4)	16.0	(80.4)	(39.9)	39.6	(79.5)
ירידה במקביל של 1%					
מזה: השפעת פריסה לתקופות של פיקדונות לפי דרישה					
(234.6)	-	(234.6)	(221.6)	-	(221.6)
מזה: השפעת הנחות התנהגותיות אחרות					
14.8	-	14.8	7.2	-	7.2
שינויים לא מקבילים					
66.8	(0.1)	66.9	73.9	(6.0)	79.9
(58.8)	(3.3)	(55.5)	(70.3)	(2.4)	(67.9)
(28.7)	(9.3)	(19.4)	(48.9)	(17.8)	(31.1)
29.5	9.5	20.0	50.1	18.2	31.9

- (1) יתרה מאזנית ושווי הוגן נטו של המכשירים הפיננסיים, למעט פריטים לא כספיים ולאחר השפעת התחייבויות לזכויות עובדים וייחוס לתקופות של פיקדונות לפי דרישה.
- (2) התללה - ירידה בריבית בטווח הקצר ועליה בריבית בטווח הארוך.
- (3) השטחה - עליה בריבית בטווח הקצר וירידה בריבית בטווח הארוך.
- (4) לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים ראה ביאור 28 בדוח הכספי.
- (5) חלק מתזרימי המזומנים של פיקדונות הציבור מוצגים על פי אומדן הנהלת הבנק לגבי מועדי הפירעון בהתאם למודל : 1. יתרות עו"ש הזכות נפרסות על בסיס מודל אקונומטרי המותאם להנחיות באזל, תוך בדיקה אמפירית לרגישות יתרות העו"ש לשינויים בשיעורי הריבית. 2. תכניות חסכון בריבית קבועה עם אפשרויות משיכה גמישות נפרסות על פי הערכת הבנק.
- (6) בטבלה זו מוצג השווי ההוגן נטו המותאם של כל המכשירים הפיננסיים, בהנחה שחל השינוי שצוין בכל שיעורי הריבית בכל מגזרי ההצמדה.

– השפעת שינויים תיאורטיים בשיעורי הריבית על ההכנסות מריבית

אומדן נוסף לסיכוני הריבית הינו מדד שינוי הכנסות מריבית המהווה אומדן לרגישות ההכנסות מריבית בטווח הקצר של עד שנה בתרחיש תזוזה מקבילי של עקום הריבית. לצורך כך נעשה שימוש בתזזים המזומנים העתידי החשוף לסיכוני ריבית (קרי למועד שינוי הריבית). בעת פירעון של נכס או התחייבות בתקופת המדידה מניחים חידושם עד סוף תקופת המדידה, באותם תנאים בתוספת/ניכוי השינוי בריבית. ההנחה היא שלא חל גידול או קיטון במכשירים הקיימים ביום המדידה וכן שאין שינוי התנהגותי במהלך תקופת המדידה.

לוח 39 השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על הכנסות ריבית נטו

שינויים מקבילים - הכנסות מימון	31/12/23	31/12/24
עלייה במקביל של 1%	49.3	33.4
ירידה במקביל של 1%	(49.1)	(27.0)

(1) בתרחיש ירידת ריבית אין רצפה במקרה שהריבית המתקבלת בתרחיש היא שלילית.
(2) לא ניתן גילוי להשפעה על הכנסות מימון שאין מריבית מחוסר מהותיות.

לוח 40 השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על ההון העצמי

שינויים מקבילים	31/12/23	31/12/24
עלייה במקביל של 1%	5.1	(12.9)
ירידה במקביל של 1%	(6.6)	12.5

אומדן ההשפעה של עליה וירידה במקביל של 1% בשיעור הריבית על קרן ההון בגין תיק ניירות הערך הזמינים למכירה וההתחייבויות בגין הטבות לעובדים.

– אומדן פנימי של ערך ה-VAR

הבנק אומד את סיכוני השוק של כלל הבנק גם בשיטת הערך הנתון בסיכון (VAR). אומדן הסיכון מחושב באופק של 10 ימי עסקים ברמת מובהקות של 99% בשיטה של VAR היסטורי על פי נתונים היסטוריים של שלוש השנים האחרונות. לאומדן המודל מבוצע תהליך BACKTESTING (בדיקה בדיעבד) רבעוני על מנת לוודא כי המודל תקין וראוי לשימוש. לצרכי בקרה הבנק מודד את ערך ה-VAR גם בשיטות נוספות. אומדן ה-VAR מחושב על כלל הבנק ובעבור כל מגזר הצמדה. נוסף על כך, נבחנת התרומה של קטגוריות גורמי הסיכון על סך האומדן (ריבית, שערי מטבעות ומדד), ומחושבים מדדים נוספים לבחינת פוטנציאל ההפסדים של הבנק, מעבר לרמת המובהקות שנקבעה בחישוב ערך ה-VAR. דירקטוריון הבנק קבע מגבלת VAR כשיעור מהון רובד 1.

נכון ליום 31 בדצמבר 2024 אומדן הערך בסיכון הוא כ-43.1 מיליוני ש"ח, שהם כ-1.5% מסך הון רובד 1 של הבנק. (26.4 מיליוני ש"ח נכון ליום 31 בדצמבר 2023 שהם כ-1.1% מסך הון רובד 1).

– תרחישי קיצון בניהול סיכוני השוק והריבית

הבנק בוחן את סיכוני השוק גם באמצעות מבחני קיצון המודדים את איתנות הפוזיציות הנוכחיות נוכח שינויים קיצוניים בגורמי השוק ושינויים מקבילים או לא מקבילים בשיעורי הריבית. דירקטוריון הבנק קבע מגבלות על היקף ההפסד במבחני קיצון כשיעור מהון רובד 1. בנוסף למבחני קיצון, הבנק מפעיל מספר מבחני עמידות הכוללים תרחישי שוק היסטוריים 'אמיתיים', ובוחן את השפעתם על התיק הנוכחי. למידע נוסף בדבר סיכוני השוק והריבית ראה דוח הבנק הניתן בהתאם לדרישות הגילוי של נדבך 3 ומידע נוסף על סיכונים באתר האינטרנט של הבנק.

סיכון שער חליפין ומדד

– חשיפת הבסיס

חשיפת הבסיס מוגדרת כחשיפת ההון הפיננסי במגזר הצמוד למדד ובמגזר המט"ח (כולל צמוד מט"ח). הסיכון נובע מהשפעה אפשרית של האינפלציה ושל שינויים בשערי החליפין על השווי הכלכלי של הבנק ועל רווחיותו.

היקף חשיפת הבסיס נאמד מתוך הון רובד 1 כהגדרתו לצורך חישוב יחס הלימות ההון. מדידת החשיפות נעשית לאחר התאמות כלכליות וכוללת מכשירים פיננסיים נגזרים (אם יש) אשר מוצגים כחוץ-מאזניים. סיכון הבסיס מחושב במונחים חשבונאיים ולא במונחי שווי הוגן. מגבלות ההשקעה שקבע דירקטוריון הבנק מוגדרות כשיעור ההפסד מהון רובד 1.

לוח 41 חשיפת הבסיס

יתרה ליום		
31/12/23	31/12/24	
במיליוני ש"ח		
807.7	1,158.9	מגזר צמוד מדד
13.2	33.4	מגזר מט"ח וצמוד מט"ח

בנוסף ראה להלן ביאור 25 נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה בדוח הכספי.

הבנק התאים את חשיפת הבסיס שלו במהלך התקופה המדווחת הן בהתאם לתחזיות ולאיןפלציה הגלומה בשוק ההון והן בהתאם לרמת התשואות שהניבו הנכסים הצמודים למדד הרלוונטיים להשקעות הבנק, תוך כדי בחינה של הרווח האלטרנטיבי.

סיכון שערי חליפין

סיכון שערי חליפין מוגדר כחשיפה לשינויים בשערי מטבעות חוץ.

עקב התנודתיות הגבוהה בשערי המטבעות השונים והבעייתיות לנבא את התפתחותם, הבנק אינו רואה בהשקעה לטווח ארוך או בפעילות רכישה או מכירה בטווח קצר במטבע זר אפיק הכנסה משמעותי, והגביל את ההשקעה במגזר המט"ח לשיעור נמוך בהשוואה לאפיקי השקעה אחרים. משאבי הבנק מופנים בעיקר לניהול החשיפה במטבעות העיקריים (דולר אמריקני ואירו), ולכן המגבלות שנקבעו לחשיפה זו גבוהות יותר. ביתר המטבעות הוגבלה החשיפה לשיעור נמוך עוד יותר בהשוואה להון רובד 1.

מדיניות הבנק בתחום סיכוני שער החליפין באה לידי ביטוי בקביעת יעדים להשקעה על ידי ועדות ההנהלה הרלוונטיות. בקביעת יעדים אלו לפעילות במגזר המט"ח הנהלת הבנק בוחרת להתנהל בסכומים הנמוכים ממגבלות הדירקטוריון.

לוח 42 סיכון שער חליפין - השפעת רגישות לשינויים בשערי חליפין של מטבעות חוץ

31/12/23		31/12/24		השינוי בשער החליפין
אירו	דולר	אירו	דולר	
במיליוני ש"ח				
0.4	0.7	1.8	1.2	עלייה בשיעור של 10%
(0.4)	(0.7)	(1.8)	(1.2)	ירידה בשיעור של 10%

לפרטים נוספים בדבר החשיפה ראה להלן ביאור 25 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה.

סיכון מדד

אופן ניתוב החשיפה למגזרים השונים נגזר משיקולים כלכליים אך מושפע גם מזמינות ומאפקטיביות אמצעי ניהול הסיכונים. במגזר השקלי הלא צמוד ובמגזר הצמוד מדד נעשה שימוש רחב יותר בכלי התמחור הסיטונאי וניהול תיק אג"ח נוסטרו. ניהול חשיפת הבסיס של הבנק מסתמך גם על תחזיות והנחות עבודה באשר להתפתחויות הצפויות בשוקי הכספים וההון. אופק הזמן המובא בחשבון בעת קביעת התחזיות ובניהול בפועל הוא סוף החודש העוקב בהתחשב במועדי פרסום מדד המחירים לצרכן. עם זאת, יצירת פוזיציות "תר" או "חסר" במאזני ההצמדה של הבנק תיבחן בדרך כלל בטווח של עד שנה קדימה ואף יותר.

בחישוב ההשפעה על הרווח נלקחה השפעת מכשירים צמודים למדד המחירים לצרכן עם הבטחת קרן. הבטחת קרן עלולה לחשוף את הבנק בתקופות מסוימות, אך עם זאת הבנק קיבל על עצמו חשיפה זו מתוך רצון לשמור על מיצובו כבנק תחרותי בעיני לקוחותיו. בשנים האחרונות הבנק משווק לציבור פיקדונות צמודים למדד, בהיקף שאינו מהותי.

לוח 43 סיכון מדד - השפעת רגישות לשינויים במדד

31/12/23	31/12/24	השינוי במדד המחירים לצרכן
במיליוני ש"ח		
24.3	34.8	עלייה בשיעור של 3%
(24.5)	(35.0)	ירידה בשיעור של 3%

לפרטים נוספים בדבר החשיפה ראה להלן ביאור 25 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה.

סיכון נזילות ומימון

סיכון הנזילות מוגדר כסיכון לרווח הבנק, להונו, ליציבותו ולמוניטין שלו עקב אי יכולתו של הבנק לעמוד בהתחייבויות שוטפות או עתידיות. הסיכון נובע מאי הוודאות באשר לזמינות המקורות ומן הביקוש לשימושים. במצבי ביקוש והיצע חריגים בשווקים הפיננסיים עלולה להיות בעיה בזמינות השימושים או עלות בלתי מתוכננת בגיוס המקורות.

סיכון הנזילות נובע משלושה מקורות עיקריים:

- אי התאמה בין זרמי המזומנים הצפויים של הנכסים וההתחייבויות.
- שינויים בלתי צפויים בתזרים.
- סיכון נזילות מבני (סיכון נזילות מימוני): שינויים בלתי צפויים בעלויות הגיוס או בזמינות המקורות והשימושים.

סיכון הנזילות בבנק מנוהל בכפוף למגבלות הדירקטוריון וההנהלה, נמדד במהלך עסקים רגיל ובתרחישי לחץ שונים, וכולל תכניות חירום מפורטות לטיפול במקרה של משבר נזילות. הבנק עוקב באופן שוטף אחר מצב הנזילות שלו, באמצעות מדדי הסיכון השונים ובאמצעים משלימים אחרים. מצב הנזילות לטווח הקצר נמדד באמצעות חישוב יחס כיסוי הנזילות ויחס נזילות מזערי. נזילות לטווח ארוך יותר נמדדת באמצעות חישוב יחס מימון יציב. כמו כן, הבנק הגדיר מספר מחוללים פנימיים וחיצוניים אשר מהווים תסמינים המצביעים על שינויים העלולים להשפיע על מצב הנזילות של הבנק וכן בהתאם למחוללים אלו הבנק מכנס פורומים שונים לניהול הסיכון.

מדיניות הבנק בניהול סיכון הנזילות מכוונת לספק את כלל צרכי הנזילות של הבנק (פירעון פיקדונות הציבור, מתן אשראי ופרויקטים אחרים) הן במצב עסקים רגיל והן במצבי קיצון. ניהול תרחישי קיצון ושילובם בתהליך תכנון ההון מאפשר לבנק לכלול גם השפעות כגון גידול בעלויות המימון על ההון ולהבטיח כי כרית ההון מספקת גם בהיבט זה.

הבנק שואף לצל עד כמה שאפשר את עודפי הנזילות שלו כדי להשיג תשואה עודפת בעיקר בעת הפקדתם בבנקים אחרים במערכת או בעת רכישת אג"ח הנסחר בשוק. השקעת עודפי הנזילות מותנית בעמידה במגבלות הדירקטוריון לגבי הסיכונים השונים והמגבלות שהציב בנק ישראל וכן בשיקולי השקעה פיננסיים רלוונטיים. פרופיל סיכון הנזילות של הבנק הוא נמוך כפי שמתבטא ביחסי הנזילות שלו.

הבנק מנהל את סיכון הנזילות באופן שוטף, על ידי מדידה יומית של מודל נזילות, והחזקת עודפי נזילות התואמים עמידה בדרישות הנזילות. במצב זה, הבנק לא נדרש לבצע הנזלת נכסים מעבר לנכסים הזמינים העומדים לרשותו בפעילות השוטפת, ולפיכך לא קיימת עלות מימון.

שינויים בתרחישי הקיצון, הכוללים גידול בניצול מסגרות אשראי, במקביל לגידול באי חידוש פיקדונות ותכניות חיסכון וגידול במשיכת מזומנים מהעו"ש (הגידולים בדרגות חומרה שונות בהתאם לתרחיש המוגדר) עלולים לחייב את הבנק לממש את הנכסים הזמינים שלרשותו על מנת לעמוד בביקושים מצד הלקוחות, ולהעמיד מקורות מימון פיננסיים נוספים במצבים בהם הביקושים עולים על האמצעים הזמינים. לפיכך, במסגרת תכנון ההון של הבנק, הבנק מקצה הון במסגרת מבחני הקיצון שהוא מבצע גם בגין עלות המימון לצורך עמידה בדרישות הנזילות שעלולות להתרחש במצבים אלו.

עלות המימון הינה סכום הפער בין ביקושי הנזילות לאמצעים הזמינים של הבנק, מוכפל בריבית שנגבתה בגין גיוס הסכום. הערכת עלויות המימון נעשית בהתאם ליכולת של הבנק לגייס כסף מבנק ישראל באמצעות שעבוד ניירות ערך או באמצעות קבלת הלוואה לפי תנאי השוק, למשך תקופת המשבר. עלות המימון מושפעת מהאמצעים הפיננסיים הזמינים העומדים לרשות הבנק ותנאי השוק לפי התרחיש הרלוונטי.

- תקופות לפירעון של נכסים והתחייבויות ונכסים נזילים

ביאור 'תזרים מזומנים בהתאם למועד הפירעון החוזי' בדוח הכספי מציג תזרימי מזומנים עתידיים חוזיים צפויים בגין הנכסים וההתחייבויות בהתאם לתקופות הנותרות למועד הפירעון החוזי של כל תזרים.

הרוב המכריע של מקורות הבנק הם פיקדונות הציבור לזמן קצוב ולפי דרישה וכתבי התחייבות נדחים, ואילו השימושים כוללים בעיקר פיקדונות בבנק ישראל ובבנקים מסחריים, אשראי לציבור וניירות ערך סחירים.

תזרימי המזומנים בגין ההתחייבויות בעלות מספר מועדי פירעון חוזיים אופציונליים מוינו בהתאם למועד הפירעון החוזי המוקדם ביותר. כמו כן, לבנק השקעות בפיקדונות שקליים בבנקים הכוללים מספר תחנות יציאה בהן ניתן למשוך את הכסף בהודעה מראש. לצורך מדידת התקופות לפירעון הבנק מניח משיכה מפיקדונות אלו במועדי התחנות הקרובות. לבנק שיקול דעת במשיכת הפיקדונות בהתאם לתנאי השוק ולצרכי הנזילות באותם מועדים.

לתקופה של עד שלושה חודשים יש עודף התחייבויות הנובע בעיקר מפיקדונות הציבור לזמן קצוב ולפי דרישה. חלק ניכר מיתרת הזכות מורכבת מפיקדונות לפי דרישה שמוחזקים בפועל לתקופות ארוכות. כמו כן, חלק מפיקדונות הציבור הינם עם אפשרות לפירעון מוקדם בתחנות יציאה, אשר נושאות ריבית קבועה או משתנה. בפיקדונות בריבית משתנה תחנות היציאה אינן דווקא תואמות את מועד שינוי הריבית. תכניות אלו נפרסו בביאור לפי מועד תחנת היציאה הקרובה. התכסות הבנק כנגד תכניות אלו היא גם לטווחים שנועדו לנהל את סיכון הריבית.

לתקופות של יותר משלושה חודשים ועד עשרים שנה, יש עודף נכסים.

במגזר מטבע חוץ - יש עודף התחייבויות לתקופה של עם דרישה ועד יום. לשאר התקופות יש עודף נכסים. הנכסים הנזילים במגזר כוללים בעיקר השקעה בניירות ערך סחירים של ממשלת ישראל בדולר וביורו. היקף הנכסים וההתחייבויות במגזר אינו מהותי ביחס להיקף המאזן.

חישוב פערי הנזילות בבנק לפי תקופות לפירעון נגזר בעיקר מנתונים סטטיסטיים היסטוריים של פירעונות פיקדונות הציבור ושל מחזורם. נתונים אלו מהווים את הבסיס למודל סטטיסטי פנימי הבוחן את מצב הנזילות של הבנק הן במצב עסקים רגיל והן בתרחישים שונים, ראה יחס נזילות מזערי.

הבנק שומר על רמת נזילות מספקת באמצעות השקעת עודפי הנזילות שלו בנכסים נזילים באיכות גבוהה. יתרת הנכסים הנזילים של הבנק כוללת בעיקר רזרבות בבנק ישראל וניירות ערך של ממשלת ישראל שאינם משועבדים.

סך שעבודים לטובת מסלקת הבורסה ומסלקת המעו"ף ליום 31 בדצמבר 2024 עומדים על 19.3 מיליון (18.5 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2023).

- מדיניות גיוס מקורות מימון

הבנק מגייס מקורות בתנאים וטווחי זמן שונים, בין השאר על ידי גיון סוגי הפיקדונות המוצעים לציבור, ופיקדונות עם מאפיינים ייחודיים המאפשרים ללקוח ליהנות מריבית גבוהה יחסית בטווח הארוך ואופציות לנזילות במהלך התקופה. הבנק מתמקד במגזר הקמעונאי כאשר מרבית לקוחותיו הינם שכירים ובעלי פיזור רחב. על מגזר העסקים נמנים בעיקר לקוחות עצמאיים וחברות פרטיות. אחוז גבוה מפיקדונות הציבור הינם לקוחות עם יתרה של עד 5 מיליון ש"ח.

סך פיקדונות הציבור ליום 31 בדצמבר 2024 עומד על 32,973 מיליון ש"ח לעומת 33,060 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2023. מזה, סך הפיקדונות של שלוש קבוצות המפקידים הגדולות ליום 31 בדצמבר 2024 עומד על 71.6 מיליון ש"ח לעומת 53.5 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2023.

סך כתבי ההתחייבות הנדחים ליום 31 בדצמבר 2024 עומד על 337 מיליון ש"ח לעומת 333 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2023.

נוסף על מקורות הבנק העיקריים שצוינו לעיל, בנק ישראל מעמיד לזכות המערכת הבנקאית מקורות מוניטריים נוספים. במהלך השנים האחרונות בנק ישראל הציע מכרזים לקבלת הלוואות. מקור נוסף בזמן חירום הינו שעבוד אגרות חוב ממשלתיות לבנק ישראל תוך קבלת אשראי מוניטרי יומי. כמו כן בזמן חירום הבנק ישקול פירעונות מוקדמים של פיקדונות בבנקים ואגרות חוב.

למידע נוסף בדבר יתרות ממוצעות ושיעורי תשואה, ראה גילוי שיעורי הכנסות והוצאות ריבית וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות, בנספח 1 בפרק ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים לדוח.

– יחס נזילות מזערי

הוראת ניהול בנקאי תקין 342 דורשת מדידה של 'יחס נזילות מזערי'. יחס הנזילות הוגדר כיחס שבין 'כרית הנזילות', המוגדרת כסכום הנכסים הנזילים שבידי הבנק, לבין התשלומים החזויים בחודש הקרוב בניכוי התקבולים החזויים באותה תקופה (הבנק הגדיר הפרש זה כ'צורכי מימון') היחס מחושב לתקופה של חודש קדימה עבור פעילות בשקל ובמט"ח ולפי מטבעות עיקריים.

הוראות בנק ישראל אינן דורשות לעמוד במגבלות כמותיות כלשהן לגבי יחס נזילות מזערי, אולם קיימת דרישה לחשבו ולעקוב אחר תוצאות היחס בתרחישים שונים. בהתאם לכך נקבעו סמכויות מנכ"ל ליחס הנזילות המזערי הנדרש במצב עסקים רגיל ובתרחישי לחץ.

חישוב פער הנזילות בין נכסים להתחייבויות לפי תקופות לפירעון נגזר בן היתר מנתונים סטטיסטיים היסטוריים לגבי פירעון ומחזור פיקדונות הציבור. כמו כן נלקחים בחשבון הנחות לגבי מחזור אשראי לציבור כולל התייחסות לתכנית העסקית של הבנק וניצול מסגרות אשראי על ידי לקוחות הבנק. נתונים אלו מהווים את הבסיס למודל פנימי של הבנק הבוחן את מצב הנזילות של הבנק הן במצב עסקים רגיל והן בתרחישים שונים.

מרכיבי יחס הנזילות נבחנים תחת תנאים שונים (תרחישים), אשר לוקחים בחשבון שינויים מהותיים שעשויים לקרות. היחס מחושב במצב עסקים רגיל ותחת שלושה סוגים של תרחישי לחץ שהוגדרו על ידי הבנק: תרחיש לחץ ספציפי לבנק (אירוע פנימי), תרחיש לחץ מערכתי ותרחיש לחץ חמור יותר המהווה שילוב של שני תרחישים אלו. תרחישים אלו נבחנים גם לטווחי זמן שונים. הבנק מקיים מעקב יומי אחרי תוצאות והתפתחות היחס והתרחישים.

– דירוג אשראי

לבנק נקבע על ידי חברת מעלות דירוג מנפיק 'ilAA+' עם תחזית דירוג שלילית ודירוג 'ilAA-' להנפקת כתבי התחייבות עם מנגנון לספיגת הפסדים.

יחסי נזילות פיקוחיים

– יחס כיסוי נזילות (LCR)

יחס כיסוי הנזילות (LCR) הינו היחס בין שווי מלאי הנכסים הנזילים באיכות גבוהה לבין סך תזרים מזומנים יוצא נטו בתנאי קיצון במהלך 30 הימים הקלנדריים הבאים. בתרחיש הקיצון הוגדרו על ידי בנק ישראל שיעורי משיכה סטנדרטיים לתזרימים יוצאים ושיעורי קבלה של תזרימים נכנסים בהתאם לקטגוריות של היתרות השונות. מטרת יחס כיסוי הנזילות, היא לשפר את עמידות הבנק בטווח הקצר אל מול סיכון הנזילות. הדרך לכך היא להבטיח כי הבנק יחזיק מלאי הולם של נכסים נזילים באיכות גבוהה (High Quality Liquid Assets - HQLA).

הוראת ניהול בנקאי תקין 221 דורשת לחשב ולעמוד במגבלה של יחס כיסוי נזילות כולל של הבנק, קרי בשקל ובמט"ח יחס כולל במט"ח לתקופה של 30 יום קלנדריים, ערכו של היחס לא יפחת מ-1, למעט במקרה שיוגדר על ידי הרגולטור מצב של לחץ פיננסי.

בנוסף, הבנק עוקב גם אחר יחס ה-LCR בשקל ובמטבעות העיקריים שבהם הוא פועל (דולר ואירו), כאשר אין מגבלה רגולטורית או פנימית לגבי עמידה ביחס במטבע ספציפי. יחס כיסוי הנזילות מחושב ומדווח על בסיס יומי. בהתאם להחלטת הדירקטוריון, הבנק פועל לשמירת שולי בטחון נאותים ונקבעו מגבלות מינימום ליחסי כיסוי הנזילות.

הרכב הנכסים הנזילים באיכות גבוהה (HQLA)

להלן פירוט נכסים נזילים באיכות גבוהה לפי רמות ולאחר הפעלת מקדמי ביטחון כנדרש בהוראת ניהול בנקאי תקין 221

יתרה ליום		
31/12/23	31/12/24	
במיליוני ש"ח		
5,538.2	3,462.2	נכסי רמה 1
151.4	612	נכסי רמה 2א
47.3	42.9	נכסי רמה 2ב
5,736.9	4,117.1	סך הכל HQLA

לוח 44 יחס כיסוי נזילות

יחס כיסוי הנזילות מחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 221

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
31/12/23	31/12/24	
באחוזים		
391	448	יחס כיסוי נזילות ⁽¹⁾
100	100	יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

(1) המידע המוצג בטבלה הינו במונחים של ממוצעים פשוטים של תצפיות יומיות במשך הרבעון האחרון. 74 תצפיות שימשו בחישוב הממוצעים בתקופה המדווחת.

(2) קיימת עלייה ביחס בשל קיטון ביתרה הממוצעת של התזרים היוצא נטו בקיזוז השפעה של קיטון ביתרה הממוצעת של הנכסים הנזילים.

– יחס מימון יציב נטו (NSFR)

יחס המימון היציב נטו (NSFR) הינו היחס בין סכום המימון היציב הזמין לבין סכום המימון היציב הנדרש. הסכומים של מימון יציב זמין ומימון יציב נדרש מכילים באופן שמשקף את רמת היציבות המשוערת של ההתחייבויות של הבנק (מקורות מימון קיימים הצפויים בהסתברות גבוהה לעמוד לרשות הבנק לטווחי זמן ארוכים) ואת הנזילות המשוערת של נכסיו (שימושים קיימים שהבנק צפוי להידרש להמשיך לממנם בטווחי זמן ארוכים).

יחס המימון היציב נטו דורש מתאגידים בנקאיים לשמור על פרופיל מימון יציב בהתאם להרכב נכסיהם ולפעילויותיהם החוץ מאזניות. שמירה על מבנה מימון בר קיימא לאורך זמן נועדה להפחית את הסיכויים ששיבושים במקורות המימון הקבועים של התאגיד ישחקו את מצב הנזילות שלו, כך שיגביר את הסיכון שלו לכשל. הוראת ניהול בנקאי תקין 222 קובעת יחס מימון יציב נטו מזערי מינימלי שלא יפחת מ-1. היחס יקוים וידווח בסך כל המטבעות יחידיו.

בהתאם להחלטת הדירקטוריון, הבנק פועל לשמירת שולי בטחון נאותים ונקבעו מגבלות מינימום ליחס המימון היציב נטו.

לוח 45 יחס מימון יציב

יחס מימון יציב נטו מחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 222

31/12/23	31/12/24	
באחוזים		
170	172	יחס מימון יציב נטו
100	100	יחס מימון יציב נטו המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

-אומדן סיכוני הנזילות (יחס נזילות מזערי ויחס כיסוי נזילות) מתבצע ברמה יומית כולל הרצת התרחישים השונים במצבי קיצון, למעט 'יחס מימון יציב' המחושב ברמה חודשית. הנהלת הבנק מקבלת דיווח שבועי על סיכון הנזילות ונקבע כי תקבל דיווח בתדירות גבוהה יותר, בעתות של מצוקת נזילות. הדירקטוריון מקבל דיווח על מצב הנזילות בישיבותיו התקופתיות.

יחס הנזילות המזערי מבטא את מידת הפגיעות של המצב הנוכחי (שהבנק הגיע אליו כתוצאה מהתנהלות בשגרה) בתנאי משבר נזילות.

הבנק מתייחס במודל הפנימי שלו (יחס נזילות מזערי) במסגרת תרחישי הקיצון להיבטים נוספים שלא ניתן להם להערכתו מספיק משקל במדד ה-LCR, לשם בחינת השפעת כל הסעיפים על מדדי הסיכון. במסגרת המודל הפנימי של הבנק נמדדת נזילות הבנק לפי מועדי פירעון עד חודש ומעל חודש, עד שנה ומעל שנה, בכל הסעיפים המאזניים והחוץ מאזניים, בכפוף להנחות מחזור הקיימות במודל. מדד ה-LCR אינו בודק את איכות מבנה המאזן של התאגיד. נושא זה מקבל התייחסות בחישוב מדד ה-NSFR.

למידע נוסף בדבר סיכון נזילות ומימון ראה דוח הבנק הניתן בהתאם לדרישות הגילוי של נדבך 3 ומידע נוסף על סיכונים באתר האינטרנט של הבנק.

סיכון תפעולי

סיכון תפעולי מוגדר כסיכון להפסדים הנובעים מאי נאותות או מכשל של תהליכים פנימיים, אנשים ומערכות או מאירועים חיצוניים. סיכון זה כולל סיכון מחשוב וטכנולוגיה אבל אינו כולל סיכון מוניטין וסיכונים אסטרטגיים.

החשיפה לסיכונים תפעוליים היא חלק אינטגרלי ומובנה מהתהליכים, מהמערכות ומהפעילויות השונות בבנק. לסיכונים התפעוליים פוטנציאל להעצים סיכונים אחרים, לרבות סיכונים אשראי, סיכונים שוק ונזילות, סיכונים ציות, סיכונים משפטיים וסיכון מוניטין. העובדה שהסיכון התפעולי רלוונטי בכל הפעילויות ולכל הרמות הארגוניות בבנק, מחייבת לנהל כחלק מובנה מהתרבות הארגונית הכוללת.

עם תחילת מלחמת חרבות ברזל ובשל ההתאמות שבוצעו בחלק מתהליכי העבודה, הבנק ביצע את ההתאמות הנדרשות במערך הבקרה הפנימית שלו. הבנק הידק חלק מהניטורים הקיימים, הוסיף ניטורים חדשים ומקיים הערכות מצב בהתאם להתפתחויות, בדגש על התפתחויות הסיכונים התפעוליים השונים.

אחת לשנה מאשר דירקטוריון הבנק מדיניות מעודכנת לניהול הסיכון, הכוללת את העקרונות המפורטים בהוראת ניהול בנקאי תקין 350, וכן מאושרת מדיניות לטיפול בסיכונים מעילות והונאות בהתאם להוראות בנק ישראל.

תהליך ניהול הסיכונים התפעוליים בבנק כולל את הפעולות הבאות: זיהוי הסיכונים המובנים בכל המוצרים, הפעילויות, התהליכים והמערכות המהותיים ובפרט, בעת השקת מוצר/ פעילות חדשה; מיפוי הסיכונים וניטור שוטף של הסיכונים, המאפשר גילוי ותיקון מהיר של ליקויים ודיווח שוטף; בקרה מתמדת אחר חשיפות לסיכונים, במטרה להקטין את הנזק ולהפחית את שכיחותן; איסוף מידע שוטף באשר לכשלים וסיכונים שהתממשו, ביצוע תחקירים והפקת לקחים וניתוח תרחישי קיצון.

הבנק משתמש במערכת ייעודית לניהול סיכונים תפעוליים, העוקבת אחר אירועי הכשל/ כמעט כשל, ואחר הפעולות לביצוע, לו נקבעו כאלה, בעקבות התרחשות אירוע או כמעט אירוע. בבנק הוגדרו נאמני סיכון תפעולי הפועלים בסניפים ובמטה, בהתאם להנחיות המחלקה לניהול סיכונים תפעוליים הפועלת באגף ניהול סיכונים.

לצורך הקצאת ההון בגין הסיכון התפעולי, הבנק מיישם את הגישה הסטנדרטית המחלקת את ההכנסות הגולמיות של הבנק לקווי עסקים. השיעור להקצאת ההון בגין כל קו עסקים הוא בין 12%-18%.

מנהל הסיכונים התפעוליים של הבנק הוא מנהל הסיכונים הראשי. מנהלי הסיכונים (האגפים) הנוספים בבנק, אחראים לטפל בסיכונים התפעוליים בתחום פעילותם. הבנק מפעיל שורה של פורומים לניטור סיכונים, בהובלת אגף ניהול סיכונים, עם היחידות העסקיות, וזאת במטרה לדון בהיבטי הסיכון ביחידות ולוודא כי ננקטו הפעולות הנדרשות למזעור פוטנציאל הסיכון התפעולי.

לבנק תהליך ארגוני להפקת לקחים ולמידה מאירועים בקרב יחידות הבנק. הבנק הגדיר נוהל ייעודי לתהליכים אלה. כאשר תוצאות התחקירים והפעילות לביצוע נאגרות במערכת הבנק לטיפול בסיכון תפעולי. בנוסף, הבנק מבצע סקרי סיכונים ככלי נוסף לזיהוי ומיפוי סיכונים תפעוליים.

לבנק מפת סיכונים למכלול סיכונים הבקרה הפנימית, כולל סיכונים ציות ואכיפה הכוללת גם מיפוי של הבקורות העיקריות המבוצעות על ידי היחידות העסקיות.

בנוסף, האגף לניהול סיכונים אחראי להטמעת תהליכי הדרכה שוטפים בנושא סיכון תפעולי בסניפים ובמטה, להגברת המודעות לסיכון, לדיווחים, תחקירים ופעולות הנדרשות לביצוע למזעור פוטנציאל הסיכון.

היחידות השונות מדווחות באופן שוטף לאגף ניהול סיכונים על הפסדים בגין התממשות הסיכון התפעולי. דיווח על אירועי כשל מהותיים ועל הטיפול בהם מועבר בהתאם למדרג דיווחים שנקבע בנהלי הבנק, לרבות מנהל הסיכונים הראשי, מנכ"ל הבנק והדירקטוריון, ככל שרלוונטי. אירועים חריגים ובולטים מדווחים מיד עם התרחשותם והבנק מקיים תהליכי הפקת לקחים, תחקור וביצוע פעולות מתקנות.

אגף ניהול סיכונים מנטר באופן שוטף את רמת הסיכון התפעולי באמצעות ניתוח הדיווחים האמורים לעיל ומקורות מידע אחרים, ועוקב אחר התקדמות הטיפול במוקדי הסיכון שזוהו בסקרי הסיכונים או אגב אירועים שהתרחשו. האגף מדווח על פעילותו להנהלת הבנק באופן שוטף ואד הוק, לרבות במסגרת פורום ההנהלה הרבעוני לניהול סיכונים תפעוליים, אבטחת מידע וסייבר ובקרה פנימית. דיווח זה נכלל גם במסמך הסיכונים הרבעוני של הבנק העולה לאישור הוועדה לניהול סיכונים של הדירקטוריון ומליאת הדירקטוריון.

תיאבון הסיכון בגין הסיכון התפעולי הוגדר כמותית ברמת הבנק כ'תיאבון סיכון סל' לפי סף מהותיות הסיכון שנקבע בכל שנה על ידי ההנהלה והדירקטוריון במונחי הון ורווח למכלול סיכונים הבקרה הפנימית שזוהו בבנק, ביניהם: משפטי, מיקור חוץ, רגולציה, טכנולוגיה, אבטחת מידע וסייבר, המשכיות עסקית, עסקי ואסטרטגי, מוניטין ומעילות והונאות. בנוסף, הוגדר תאבון סיכון איכותי עבור הסיכונים הרלוונטיים.

כחלק מהערכת החשיפה על הסיכונים התפעוליים נעשה ניתוח של תרחישי קיצון תפעוליים, כולל בחינת איומים שלהם פוטנציאל השפעה קריטית על הבנק.

מחלקת סיכונים תפעוליים באגף ניהול סיכונים מציגה במסמך הסיכונים, אחת לרבעון, מבט על התפתחות הטיפול בסיכון, כולל בחינת עמידת הבנק בתאבון הסיכון שנקבע ודיווח על האירועים המהותיים שהתרחשו באותו רבעון. דיווח זה עולה לאישור ועדת סיכונים תפעוליים ובקרה פנימית של ההנהלה, הוועדה לניהול סיכונים של הדירקטוריון ומליאת הדירקטוריון.

– סיכוני מעילות והונאות

סיכוני מעילות והונאות הם חלק ממכלול הסיכונים התפעוליים להם נחשף הבנק בעת ביצוע פעילותו העסקית השוטפת. סיכונים תפעוליים בכלל, וסיכוני מעילות והונאות בפרט, ניתנים להפחתה על ידי תרבות ארגונית מתאימה המשלבת בקורות בתהליכים העסקיים. לפיכך, הטיפול בסיכוני מעילות והונאות מנוהל על ידי כל מנהלי האגפים בבנק, כל אחד בתחומו. דירקטוריון הבנק קבע מסמך מדיניות ייעודי לטיפול בסיכוני מעילות והונאות, המאפשר לפחות אחת לשנה. מסמך מדיניות זה קובע את תיאבון הסיכון ואת העקרונות לטיפול בסיכונים אלה: דרכי הניטור, דרכי הדיווח על פוטנציאל לאירוע, דרכי הדיווח להנהלה, לביקורת הפנימית ולדירקטוריון ועוד.

הבנק מקיים נהלי עבודה בסניפים ובמטה לאיתור, טיפול וצמצום החשיפה להונאות ומעילות. כמו כן, קיימים נהלי דיווח ותגובה פנימיים במקרה של זיהוי הונאה/מעילה או חשד להונאה/מעילה. בנוסף הבנק משלב בחינת פוטנציאל מעילות והונאות במסגרת סקרי הסיכון התפעולי המתבצעים בהתאם לתכנית העבודה של הבנק.

בבנק פועל פורום ייעודי שנועד לעקוב אחר תכנית העבודה של הבנק לטיפול במעילות והונאות, לוודא כי המסגרת הולמת את צרכי הבנק, לבחון את חוקי ניטור האנומליות שנועדו לאתר חשדות לאירוע מעילה/ הונאה, לוודא כי הכלים שבשימוש הבנק מתוקפים והולמים את צרכי הטיפול ועוד. בנוסף, פועל בבנק מוקד לטיפול באנומליות, המרכז את הטיפול במגוון חוקי הניטור של הבנק כפי שנקבעו. הבנק ביצע מהלך לחיזוק מנגנוני הבקרה הפנימית לצורך מזעור סיכון המעילות, בהתאם לדרישות בנק ישראל מהמערכת הבנקאית.

– סיכון מחשוב וטכנולוגיית המידע

בבנק פועלת מערכת ליבה בנקאית של חברת TCS הבינלאומית מקונצרן TATA, מערכת הליבה מתופעלת על ידי חברת TCS במודל של מיקור חוץ.

המערכת מספקת מגוון רחב של שירותים בנקאיים ליחידות המטה בבנק ולמערך הסינוף. בנוסף המערכת כוללת שירותים דיגיטליים מתקדמים ללקוחות הבנק הפועלים בערוצים הישירים באמצעות אתרי אינטרנט, ישומונים (אפליקציות) למכשירים ניידים (לפעילות בנקאית, שוק ההון ובקשות לבנק) ועמדות לשירות עצמי לשימוש הלקוחות בסניפי הבנק.

חלק מהשירותים הבנקאיים ניתנים באמצעות מערכות המנוהלות באופן עצמאי על ידי הבנק, מספר שירותים בנקאיים מתקבלים באמצעות בנק מזרחי טפחות. כמו כן, מערכי תשתיות המחשוב והתקשורת מנוהלים על ידי הבנק באופן עצמאי.

יעד מרכזי ואסטרטגי של הבנק הינו הטמעת מערכות חדשניות ומתקדמות בערוצים הדיגיטליים לשיפור השירות ללקוחות, הרחבת סל השירותים והמוצרים הבנקאיים ומיתוג הבנק כמתקדם טכנולוגית. הבנק פועל באופן שוטף לשמר מערך טכנולוגי עדכני, יציב וחדשני, בעל יכולת שרידות מתקדמת לשמירה על רציפות תפקודית ועסקית, במסגרת זו הוטמעו תשתיות מחשוב ותקשורת מתקדמות ושרידות, בנוסף הבנק מפעיל מוקד מאויש המנטר את מערכי המחשוב והתקשורת באופן רציף במטרה לזהות תקלות בזמן אמת ולספק מענה מידי בעת התרחשות תקלה.

הנהלת הבנק והדירקטוריון אישרו מסגרת עבודה לניהול סיכונים טכנולוגית המידע בבנק המעוגנת במסמכי מדיניות לניהול סיכונים טכנולוגיות המידע ומיקור חוץ של מערכת הליבה הבנקאית, זאת בהלימה לתהליך ניהול הסיכונים התפעוליים ולהיבטים העולים מתפעול מערכת הליבה במיקור חוץ. מסגרת זו תואמת למתודולוגיות מקובלות לניהול סיכונים ולקווים המנחים לניהול הסיכון התפעולי הנגזרים מההוראות הפיקוח על הבנקים ומתבססת על סטנדרטים מקובלים במערכת הבנקאית בארץ ובעולם.

התממשות הסיכונים הללו עלולה לגרום לכשלים ושיבושים מערכתיים של תהליכים עסקיים מהותיים בעלי השפעה על רציפות פעילותו העסקית של הבנק.

הטמעה של מערכות חדשות ופרויקטים חדשים מתבצעת בהובלת אגף מחשוב וטכנולוגיה ובשיתוף האגף לניהול סיכונים וגורמים עסקיים רלבנטיים, דיווחי סטטוס על התקדמות הפרויקט מועברים להנהלה ולדירקטוריון. מדובר בתהליך מתמשך ומבוקר, המוגדר בממשל התאגידי של הבנק לניהול טכנולוגיות המידע וניהול סיכונים. במסמך מדיניות טכנולוגיות המידע הוגדרו תיאבון הסיכון, קווי הגנה ותחומי אחריות לניהול הסיכון.

הבנק מספק גישה מאובטחת מרחוק לספקים חיוניים לרבות חברת TCS (ספק מערכת הליבה הבנקאית), לצורך תמיכה ותחזוקה, במטרה לשמר את פעילותו הרציפה של מערך טכנולוגיות המידע בעת חירום, וכמענה לתקלות קריטיות.

למידע נוסף בדבר הסיכון התפעולי ראה דוח הבנק הניתן בהתאם לדרישות הגילוי של נדבך 3 ומידע נוסף על סיכונים באתר האינטרנט של הבנק.

סיכונים אחרים

סיכוני אבטחת מידע וסייבר

התפתחות הטכנולוגיה והשימוש ההולך וגובר בערוצים הדיגיטליים בעולם הבנקאות ובמקביל העלייה ביכולות ובמוטיבציה של קבוצות תקיפה ואירגוני הפשיעה במרחב הסייבר מחייבים את הבנק לבצע הערכות מקיפה ויסודית להתמודדות מול משטחי התקיפה השונים והאיומים מולם נדרש הבנק להיערך.

הבנק הגדיר אסטרטגיה ומדיניות להגנת סייבר ואבטחת מידע. אסטרטגיה ומדיניות אלו מעגנות את מחויבותו של הבנק להתמודדות ולמזעור איומי הסייבר ואבטחת המידע, בדגש על חוסנו של מערך טכנולוגיית המידע, זמינות השירותים הבנקאיים, חיסיון המידע, שלמות ואמינות נכסי המידע והגנה על נתוני הלקוחות.

במסגרת זו, הוגדרו תיאבון הסיכון, קווי ההגנה לניהול סיכוני הסייבר ואבטחת מידע ותחומי אחריות לניהול הסיכון. מבוצע ניתוח שוטף של מכלול הסיכונים והאיומים במרחב הסייבר ובמערך טכנולוגיות המידע הבנקאי, מוגדרת תכנית עבודה רב שנתית ייעודית בתחום הגנת הסייבר ואבטחת מידע, הכוללת הטמעת מערכות הגנה, כלים טכנולוגיים מתקדמים, ניטור שוטף של מערך טכנולוגיות המידע ונכסי הבנק במרחב הסייבר, איסוף מודיעין וביצוע מעקב ובקרה אחר יישום תכנית העבודה. הערכת סיכונים, בדיקות חוסן מבוקרות וסקרי אבטחת מידע טכנולוגיים נערכים בהתאם לתכנית עבודה רב שנתית במטרה לבחון את אפקטיביות מערכי ההגנה וחוסנם של המערכות המוטמעות בבנק. מבוצע שימוש בכלים מתקדמים ממוכנים הבודקים באופן שוטף את אפקטיביות מערכי ההגנה של הבנק ומדידת בשלות הבקרה במערכות אלו. בנוסף מבוצעים תהליכי בקרה לבדיקת איכות תהליכי אבטחת המידע. בבנק פועל פורום ייעודי להגנת הסייבר ואבטחת מידע המבצע מעקב ומקבל החלטות בנושאים אלו.

לבנק מדיניות לאבטחת מאגרי מידע והגנתם. המדיניות מגדירה את הממשל התאגידי לטיפול בסיכון, ואת העקרונות וקווי ההגנה לניהול הסיכון. בבנק פועל פורום ייעודי לטפל בסיכון זה.

רמת המוכנות של מערך אבטחת מידע והסייבר בבנק גבוהה גם בשגרה.

בחודש נובמבר 2024 פרסם בנק ישראל הוראת ניהול בנקאי תקין 364 - בנושא ניהול סיכוני טכנולוגיית המידע, אבטחת המידע והגנת הסייבר. המתאימה את הטיפול הנוכחי במשפחת סיכוני טכנולוגיית המידע ובכלל זה סיכוני אבטחת המידע, לרגולציה הבינלאומית העדכנית בנושא. מטרת ההוראה היא לקדם את הניהול הנאות והאפקטיבי של טכנולוגיית המידע, תוך צמצום למינימום של האירועים בהם מתמשש סיכון טכנולוגי ומתקיימת פגיעה בסודיות, בשלמות או בזמינות של נכסי מידע, לרבות נכסי מידע המנוהלים אצל נותן שירות. ההוראה תיצור בסיס אחיד ותאפשר שימוש במונחים אחידים לצורך ניהולם של סיכונים אלו, תוך שהיא קובעת עקרונות המאפשרים לתאגיד הבנקאי דרגות חופש בניהול הסיכון.

סיכון סליקה

בנק יהב הינו חבר מסלקת הבנקים המיוצג בכל המסלקות. כמו כן, הבנק חבר במסלקת הבורסה ובמסלקת המעו"ף.

פעולות במסלקות בהן הבנק אינו חבר, נערכות באמצעות חברת האם בנק מזרחי טפחות בע"מ. במסגרת היערכות בנק ישראל ליישום תקן ISO20022 של SWIFT במערכת זה"ב קבע בנק ישראל שבנק יהב לא יוכל להמשיך לפעול כבנק OFF-LINE במערכת SWIFT והנחה את הבנק להפוך למשתתף ON LINE. המעבר יתבצע יחד עם המעבר ליישום תקן ISO20022 במערכת זה"ב של כלל משתתפי המערכת. כחלק מהפעילות העסקית השוטפת של הבנק, מנהל הבנק את סיכוני הסליקה הגלומים בפעילות העסקית, תוך ניסיון מתמיד להפחתת החשיפה לכשלי סליקה. הבנק שואף לוודאות ויציבות, עם יכולת מרבית לטפל בסיכון לסליקה לפני מימושו ולהביא לשיפור הביצועים העסקיים, בין היתר, באמצעות מזעור נזקים ושימוש יעיל יותר בהון.

לבנק מסמך מדיניות ייעודי בתחום זה שמימושו מבטיח כי לבנק יש תהליך מובנה וברור של טיפול בסיכונים סליקה, וההתייחסות לסיכון בתהליכי זיהוי, הערכה, ניטור ובקרה מתבצעת באופן אחיד ועל פי אמות מידה ברורות. מנהלי האגפים אשר בתחום אחריותם פעולת סליקה, מונו כמנהלי סיכון הסליקה הרלוונטי להם (קו הגנה ראשון). בקרת הסיכון (קו הגנה שני) מתבצעת על ידי האגף לניהול סיכונים.

במסגרת הסדרי הכשל במערכות התשלומים מס"ב ושבא-ATM הבנק הפקיד כספי בטוחות. סכומי הבטוחות מתעדכנים מעת לעת בהתאם לאמור בהסכם הסדר הכשל.

סיכון משפטי

סיכון משפטי הוא הסיכון להפסד בגלל היעדר האפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם. סיכון זה יכול לנבוע ממקרים של טעויות, אי הבנה או אי היכרות עם נוהלי הבנק, מפעילות בלא גיבוי בהסכמים מספקים או בלא ייעוץ משפטי או מייעוץ משפטי חלקי או לקוי וכן מסיכונים הנובעים מהליכים משפטיים. סיכונים מעין אלו יכולים לנבוע ממכלול רחב של נסיבות, ופעמים רבות הם שלובים בסיכונים תפעוליים אחרים. מערך הייעוץ המשפטי של הבנק כולל את האגף לייעוץ משפטי ואת היועצים המשפטיים החיצוניים של הבנק. מנהלת הסיכון היא מנהלת האגף. מערך זה מלווה את פעילויות האגפים השונים, ובכלל זה את התקשרויות הבנק עם צדדים שלישיים, כדי למזער ככל שניתן את הסיכון.

דירקטוריון הבנק והנהלה מקבלים דיווחים שוטפים בנוגע לשינויים משמעותיים בהוראות הדין היכולים להשפיע על פעילות הבנק ודיווח על סיכונים משפטיים מהותיים שהבנק חשף אליהם, ובין השאר על תביעות גדולות שהבנק מעורב בהן. לפרטים נוספים ראה ביאור 21 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות.

ניהול המשכיות עסקית

מטרת מסגרת העבודה לניהול המשכיות עסקית הינה לשפר את עמידות הבנק בעת התרחשות שיבושים תפעוליים, הנגרמים מאירועים חיצוניים או פנימיים, וכן להקטין את ההשפעה ששיבושים מסוגים אלו עלולים לגרום בין היתר לרציפות הפעילות העסקית, למוניטין ולרווחיות הבנק. יעד הבנק הינו לפעול להבטחת המשך פעילותו העסקית בעת שיבושים תפעוליים משמעותיים ובשעת חירום ואירוע אסון ולהקצות את המשאבים הדרושים לבנייה ותחזוקת ההיערכות הנדרשת לשם כך. המשך הפעילות העסקית של הבנק בהתרחשות אסון ושימור מעמדו, מחייבים הבטחת היכולת למתן השירותים הבנקאיים ושימור המעמד והמוניטין של הבנק בעת חירום. לבנק מדיניות ייעודית המעגנת את מסגרת ניהול המשכיות העסקית של הבנק. מנהל המשכיות העסקית הוא מנהל אגף ניהול סיכונים באמצעות הממונה על המשכיות העסקית. הבנק מבצע באופן שוטף תרגילים וניתוח צרכים עסקיים.

עם תחילת מלחמת חרבות ברזל, הבנק פעל בהתאם לתכנית המשכיות העסקית שלו והפעיל את המבנה הארגוני בחירום, ביצע הערכות מצב שוטפות בהתאם להתפתחויות, כולל הנחיות פיקוד העורף שהיתה להן השפעה על פעילות הלקוחות, עובדי הבנק ויחידותיו. הבנק פועל להמשיך את רציפות מתן השירותים ללקוחות תוך דגש על שירותים בתקשורת. בין היתר, הורחבו אפיקי האשראי המוצעים ללקוחות הבנק, כדי להקל עליהם את ההתמודדות עם התקופה. כמו כן, הבנק ממשיך לעקוב באופן שוטף אחר ההתפתחויות הגאופוליטיות לצורך עדכון תכניתו במידת הצורך. מתחילת המלחמה שומר הבנק על רציפות עסקית ותפעולית ועל פרופיל סיכון מתון בהתאם ליעדים שקבע.

סיכון רגולציה וציות

במסגרת פעילותו, כפוף הבנק לכמה רשויות פיקוח, בהן בנק ישראל, הרשות לניירות ערך, הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור, רשות התחרות, רשות המיסים, משרד הממשלה השונים ועוד.

סיכון רגולציה וציות הוא סיכון לכך שהוראות רגולטוריות שונות עלולות לפגוע בעסקי הבנק וביכולתו לממש את יעדיו העסקיים, להצריך הערכות ליישום מורכב וביצוע השקעות טכנולוגיות עתירות משאבים וסיכון לאי קיום הוראות חוק או הוראות רגולציה. התוצאות יכולות להיות משפטיות, כספיות, עיצומים ופגיעה במוניטין הבנק. סיכון הציות מתמקד בשורה של חוקים, תקנות, צווים, הנחיות, הוראות ניהול בנקאי תקין, הנחיות והוראות הרשות לניירות ערך ואחרים. לפיכך, סיכון הציות הינו סיכון חוצה ארגון, החל על כלל הפעילויות העסקיות המתבצעות על ידי הבנק.

דירקטוריון הבנק קבע מדיניות לניהול סיכון הציות ותיאבון סיכון מזערי. מסגרת המדיניות קובעת את המבנה הארגוני התומך בניהול סיכונים הציות, תוך הגברת מעורבות האורגנים של הבנק בניהול ובבקרה של הסיכון, את מנגנוני הדיווח בין קווי הבקרה השונים, לרבות דיווח אודות אירועי כשל, תחקורם ותהליכי הפקת לקחים ונקיטת צעדים למזעור התממשות נוספת של הסיכון.

כחלק ממדיניות ניהול הסיכון נקבעו קווי ההגנה התומכים בניהול הסיכון, הכוללים את מנהל הסיכונים הראשי, קצינת הציות ויחידות נוספות.

בנוסף, מאשר הדירקטוריון את תכנית העבודה השנתית של קצינת הציות.

הנהלת הבנק אחראית ליישום עקרונות המדיניות שקבע הדירקטוריון, וזאת, באמצעות פעילות קווי ההגנה. קצינת הציות מהווה חלק מקו ההגנה השני של הבנק, אחראית על ידוא עמידה ויישום ביצוע הוראות צרכניות ואחרות, וכן, על סקירת כשלים וסיכויים לכשלים שעלולים לגרום לאי ציות. כמו כן, קצינת הציות עוסקת בהטמעת ההוראות הצרכניות בקרב עובדי הבנק והקמת מערך בקורות אפקטיבי אשר יאפשר לנהל, לבקר ולמזער את הסיכון באופן שוטף.

בסניפי הבנק מונו נאמני ציות, והם מסייעים להטמעת ההוראות הצרכניות בבנק. האחראים מבצעים בקרה בנושאים שבזיקה להוראות הצרכניות.

יחידת הציות בוחנת את עמידת הבנק בכל הוראות השעה שפורסמו מתחילת מלחמת חרבות ברזל. חשיפת הבנק בנושא ייעוץ השקעות נובעת מפעילות היועצים בסניפי ומרכזי הייעוץ של הבנק. החשיפה עלולה לבוא לידי ביטוי בהליכים שנוקטת הרשות המפקחת או בתלונות או הליכים משפטיים של לקוחות הבנק בעלי פוטנציאל לפגיעה במוניטין הבנק. הבנק מתמודד עם חשיפה זו ע"י הדרכות ובקרה שוטפת המבוצעים ע"י יחידת הייעוץ ואגף ניהול סיכונים.

כמו כן, הבנק פועל בכפוף להוראות QI - תקנות אמריקאיות ביחס לניכוי מס מני"ע. על פי הסכם זה הבנק מבצע זיהוי ותייעוד של לקוחות הפועלים בני"ע אמריקאים. הבנק מנכה מס על הכנסות מני"ע אמריקאים לפי שיעורי המס שנקבעו ומדווח ל IRS. הבנק מעביר דיווחים ללקוחות אמריקאים ול-IRS כנדרש.

הוראות ה-FATCA - חקיקה אמריקאית המחייבת מוסדות פיננסיים זרים הפועלים מחוץ לארצות הברית, לדווח לרשויות המס בארה"ב ביחס לחשבונות המתנהלים אצלם עבור גורמים המוגדרים על פי החוק כ"ישויות אמריקאיות". בהתאם לחוק ולתקנות, הבנק מבצע זיהוי של לקוחות בעלי זיקה אמריקאית, מחתים את הלקוחות על טופסי זיהוי ומתעד את התהליך כנדרש. ללקוחות בעלי זיקה אמריקאית, פתיחת חשבונות חדשים בבנק מתאפשרת רק לאחר חתימה על טופסי הצהרה וזיהוי. הבנק מדווח ל IRS באמצעות רשות המיסים בישראל.

על פי הוראות ה-CRS (Common Reporting Standard) - שפותח ע"י ארגון ה-OECD הבנק נדרש לאסוף מידע לגבי חשבונות של תושבי חוץ (לצרכי מס) המוחזקים אצלו, כדי להעביר מידע זה על בסיס שנתי לרשות המיסים בישראל, רשות המיסים תעביר את המידע למדינות התושבות של בעלי החשבון ותקבל מאותן מדינות פרטים לגבי חשבונות של תושבי ישראל המוחזקים בתחומן.

הבנק מחויב להוראות דין שונות בנוגע לשמירה על פרטיות, מינוי ממונה אבטחת מידע, ניהול מאגרי המידע של הבנק וכיו"ב ותחומים רגולטורים במגוון תחומים המשיקים לפעילות הבנק כגון חוק התחרות, מיסוי, העסקת עובדים, בטחון והנחיות משטרת ישראל, בטיחות, נגישות ועוד.

בישראל גובשו בשנים האחרונות מספר יוזמות רגולטוריות שעניינן בעיקר הגברת התחרות במערכת הבנקאית בישראל והתערבות ישירה במחירים ובריביות במערכת הבנקאית. בין ההצעות: הודעת רשות התחרות בדבר אפשרות הכרזה על הבנקים כקבוצת ריכוז, הצעת משרד האוצר ליצירת פיקדון ברירת מחדל, התערבות חקיקתית בריביות לפיקדונות ולעו"ש, חקיקה להגברת התחרות בקרנות כספיות, הצעה לחייב את הבנקים לאפשר הפקדת פיקדונות גם ללקוחות ללא חשבון עו"ש באותו בנק והרחבת האחריות של הבנקים באירועי הונאה.

לפירוט ביחס להתפתחות הסיכון ראה פרק אירועי סיכון ידועים לציבור וסיכונים מובילים ומתפתחים לעיל. למידע נוסף בדבר יוזמות רגולטוריות מהותיות ראה גילוי מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים בפרק ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים לדוח.

סיכון איסור הלבנת הון, מימון טרור ופעילות חוצת גבולות

סיכון איסור הלבנת הון הינו סיכון לניצולה של המערכת הבנקאית על ידי פשיעה ופעילות טרור. חוק איסור הלבנת הון, התש"ס - 2000, וחוק איסור מימון טרור, התשס"ה - 2005, והדינים שנקבעו מכוחם מטילים חובות של זיהוי הלקוחות, רישום פרטיהם ודיווח על פעולות מסוימות המתבצעות באמצעות התאגיד הבנקאי.

דירקטוריון הבנק אישר מסמך מדיניות המפרט את האופן שבו הבנק מנהל ומנטר את סיכון איסור הלבנת הון, מיישם את החקיקה וההוראות, ומפרט את העקרונות לפיהם יזוהו וינהלו סיכונים הלבנת הון ומימון טרור. דירקטוריון הבנק קבע תיאבון סיכון אפס בכל הקשור לנושא הלבנת הון ומימון טרור, תוך השקעת התשומות והמשאבים הנדרשים לצורך שדרוג מתמיד של ניהול ובקרת הסיכון.

הדירקטוריון מוודא, בהתאם לדיווחי הנהלת הבנק וקצינת הציות, האחראית ליישום עקרונות המדיניות, כי הטיפול בסיכון מבוצע בהתאם לעקרונות שהתווה, שהוקצו הכלים הנדרשים לטיפול בסיכון זה, וכי מערך הבקורות שנקבע בבנק פועל בצורה אפקטיבית.

מנהלי האגפים השונים בבנק, הנמנים על קו ההגנה הראשון ואשר הינם נוטלי הסיכון, אחראים לוודא כי פעילות האגף מתבצעת בהתאם לעקרונות הטיפול שנקבעו במדיניות איסור הלבנת הון ומימון טרור וכי עובדיהם מכירים ומודעים לחובות הציות הרלוונטיות לתחום עיסוקם.

כחלק מהמהלכים הננקטים להטמעת הידע בסניפים, מונו נאמני ציות ואיסור הלבנת הון בסניפי הבנק ותפקידם, בין היתר, לשמש מומחי תוכן בסניפים לתחום זה. בעקבות המלחמה הבנק הידק את הבקורות והניטורים בתחום מניעת הלבנת הון ואיסור מימון טרור, בין היתר פותחו התראות ייעודיות למצבי סיכון מסוימים.

באגף בנקאות קמעונאית קיימות פונקציות בקרה אשר תפקידן בין היתר לבצע בקרה אחר תקינות מסמכי פתיחת חשבון ועדכונים מנהליים, ביצוע בדיקות לאיתור חשבוניות בסיכון וביצוע בקורות שוטפות תקופתיות בסניפי הבנק בהתאם לתוכנית עבודה.

קצינת הציות והאחראית על מניעת הלבנת הון ומימון טרור, הכפופה למנהל הסיכונים הראשי, פועלת על פי נהלים סדורים ותכנית עבודה הנגזרת ממדיניות הבנק ומטרתה להבטיח ככל הניתן, את ציות הבנק לכל דרישות חוק איסור הלבנת הון, להקטין את הסיכון להפרה של דיני איסור הלבנת הון, להביא לגילוי מוקדם של הפרות, לצמצם את חשיפת הבנק ומנהליו לתביעות, למנוע הפסדים כספיים, ולשמור על המוניטין של הבנק. קצינת הציות נעזרת באגף הייעוץ המשפטי, העומד לרשות מנהלי הסיכונים במתן פרשנות משפטית להנחיות השונות בדיני איסור הלבנת הון ומימון טרור, לרבות הכנת מסמך היערכות והנחיות ליישום הוראת חוק ורגולציה חדשות והימנעות מחשיפה העלולה לבוע מיישום הנחיות אלו.

הבנק מקפיד על קיום הדרכה וריענון תקופתי לעובדים בהתאם לתפקידם, התמודדות עם ליקויים שנמצאו, אירועים חריגים בבנק, ובהתאם לשינויים בדיון.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 411 של בנק ישראל דורשת להגדיר את מאפייני הסיכון לצורך סיווג הלקוחות לעניין איסור הלבנת הון ומימון טרור ולנטר את הפעילות בהתאם.

הבנק פועל בהתאם, לרבות באמצעים מיכונים לאיתור פעולות לא רגילות של לקוחות וכאלה העלולות להצביע על מוקדי סיכון.

הבנק מבצע בחינה ועדכון שוטפים של מערך הבקורות והתשתיות התומכות בניהול ובקרה אחר סיכון איסור הלבנת הון מימון טרור וסחר עם האויב, וזאת כדי להבטיח את אפקטיביות מערך הבקורות. בקורות איסור הלבנת הון גובשו לידי קטלוג בקורות.

סיכון מיקור חוץ

מיקור חוץ בפעילויות הבנק והיעזרות בגורמי צד ג' נעשים משיקולים של עלות-תועלת באמצעות העברת הפעילות לגורמים שלהם מומחיות וגודל המתאימים יותר לניהול הפעילות. עם זאת, מיקור חוץ חושף את הבנק לסיכונים שונים, כגון סיכון משפטי, סיכון ריכוזיות (תלות בספק), אבדן ידע וסיכונים תפעוליים נוספים.

הבנק מנהל סיכונים אלו בד בבד עם ההתקשרות עם צד ג', וזאת כדי למקסם את התועלת שבשימוש בספקי מיקור חוץ, תוך כדי שימוש בכלים מתאימים כדי להביא לידי צמצום החשיפה לסיכונים הכרוכים בכך. לבנק מבנה ארגוני ונהלי עבודה התומכים בניהול הסיכון.

במסגרת מסמך המדיניות של הבנק בנושא הוגדרו הכללים להתקשרות עם ספקים, הכוללים בחינה מקיפה של הספק, רמתו המקצועית, מחויבותו לזמינות הנדרשת מאופן השירות, עמידה בדרישות ביטחון ואבטחת מידע, מחויבותו לעמידה ברגולציה החלה על הבנק, זיהוי פעילות מיקור חוץ מהותית, גיבוש תכנית לטיפול במיקור חוץ מהותי, מיפוי הסיכונים בשרשרת האספקה, היערכותו למצבי כשל ויכולת להמשכיות עסקית במצבי חירום. בהתקשרויות מהותיות מבוצעת בדיקת נאותות של הספק לפני ההתקשרות עמו, וכן הערכה מחודשת בתדירות קבועה.

כיום ספקית מיקור החוץ העיקרית של הבנק הינה חברת TCS (Tata Consultancy Services Ltd) חברה בינלאומית שמקום מושבה בהודו, המספקת שירותי מחשוב ותפעול לבנק, לרבות מערכת עו"ש, מט"ח, נירות ערך וחדר אחורי. בנוסף, התקשר הבנק עם בנק מזרחי טפחות בע"מ לקבלת שירותים מסוימים, ביניהם שירותי סליקה לניירות ערך זרים ומט"ח.

נוכח חשיבות הנושא, הבנק קבע מדיניות ייעודית למיקור החוץ הנערך באמצעות חברת TCS, ומיסד תהליכים לניטור הסיכון, כולל הפעלת אמצעי בקרה לניטור סיכון זה, הקמת פורומים ייעודיים עם נציגי TCS לשם בקרת הסיכון וכן הכללת נושא זה במסגרת ניהול הסיכונים השוטף של הבנק, כולל תחקור אירועי כשל וכדומה. הבנק עורך סקרים לבקרת שירותי מיקור החוץ בדגש על דרישות ביטחון ואבטחת מידע, גם באמצעות גורמים חיצוניים בעלי התמחות בנושאים אלה, ועוקב באופן שוטף אחר הטיפול בממצאי הסקרים.

סיכון מוניטין

סיכון מוניטין מוגדר כסיכון לירידה פוטנציאלית בערך הבנק הנובעת מכך שהבנק ייתפס באופן שלילי בעיני לקוחות, ספקים, בעלי מניות, משקיעים או רגולטורים, והדבר ישפיע לרעה על יכולתו של הבנק לשמור על רמת המוניטין שלו.

הבנק מבצע מעקב שוטף אחר הפעילות העסקית שלו כדי לבדוק כל שינוי בהתנהגות הלקוחות שיכול לרמוז על פגיעה במוניטין. נבדקים התנהלות העובדים ותלונות לקוחות ומופקים דוחות בקרה על פעילות הבנק ועל עובדיו. בזירת התקשורת נבדקות כל ההתייחסויות הישירות לבנק, ונבדקים כל העת התהליכים שיש בהם כדי לפגוע במוניטין הבנק, ולו גם בצורה עקיפה. זאת ועוד, ההשפעות העסקיות וההתקשרויות עם גורמים שלישיים נבדקות כדי לוודא שאין בהם כדי לפגוע במוניטין הבנק, כמו כן, מדיניות הפרסום של הבנק נבדקת והמסרים שהבנק מפיק נבחנים כל העת.

המעקב והבקרה נעשים באופן שוטף באמצעות דוחות עסקיים שוטפים המופקים בדרגי הניהול השונים, כמו גם באמצעות סקרי דעת קהל המבוצעים באופן תדיר. לבנק מערכת ממוחשבת המשמשת לגיוס לקוחות חדשים, למניעת נטישת לקוחות ולמעקב אחר חשבונות חדשים.

לבנק מדיניות ייעודית לטיפול בסיכון המוניטין. בשל החשיבות הרבה שהבנק מייחס לניהול סיכון מוניטין, חיזק הבנק את הקשר בין ניהול סיכון המוניטין לניהול ההמשכיות העסקית שלו, ובפרט, שולב מנהל הסיכון בתהליכי הערכת המצב המתקיימים במצבים של התרעה או חירום.

סיכון אסטרטגי ועסקי

סיכון עסקי הוא סיכון לפגיעה בבנק עקב השפעות על רווחים, הון, מוניטין או מעמד בעקבות שינויים בסביבה העסקית שהבנק פועל בה, החלטות עסקיות שגויות, יישום בלתי נאות של החלטות או היעדר תגובה לשינויים ענפיים, כלכליים או טכנולוגיים.

סיכון אסטרטגי הוא הסיכון להפסד עקב שינוי בגורמים סביבתיים חיצוניים, כגון שינויים פוליטיים, שינויים בחוקים ובתקנות, מתחרים חדשים בענף ועוד. שינויים אלו יכולים להשפיע על יכולת הבנק להציע שירותים מסוימים, להטיל מגבלות על הפעילות שלו, לאלץ את הבנק לבצע השקעות בטכנולוגיה ולחייב תוספת כוח אדם הכרוכה בעלויות גבוהות. לעניין הורדת דירוג מדינת ישראל ראה פרק גיוס מקורות הוניים.

לבנק תכנית חומש אסטרטגית, המתווה את פעילות הבנק עד וכולל שנת 2026. מטרת התכנית להרחיב את היקף הפעילות ופלח השוק של הבנק זאת הודות להצעת הערך המשתלמת ביותר ללקוח הישראלי, תוך מתן שירות מקצועי וחווית לקוח איכותית. יעדי הבנק העיקריים בהתאם לתכנית החומש כוללים את הרחבת פעילותו הקמעונאית של הבנק והגדלת פלח השוק שלו בקרב מגזר השכירים בישראל. הרחבת ההצעות של מוצרים בנקאיים גם ללקוחות שאינם מפקידים משכורות לחשבונם בבנק, מינוף יכולות מערכת הליבה הבנקאית לצורך העמקת השירותים הדיגיטליים המוצעים ללקוחות הבנק ושיפור ביחסי היעילות של הבנק.

בשנים האחרונות, יושומו במערכת הבנקאית שינויים רגולטוריים, כגון ניוד בין הבנקים ובנקאות פתוחה, המגבירים את השקיפות ומסירים חסמי מעבר. שינויים אלה מהווים מצד אחד איום התורם להגברת התחרות על מגזר הלקוחות הקמעונאיים, אך מצד שני מהווים הזדמנות להצעת מוצרים בנקאיים ללקוחות פוטנציאליים ולהקלה על מעבר לקוחות לבנק.

כמו כן, בשנים האחרונות התפתחה תחרות משמעותית בפעילות מגזר לקוחות משקי הבית. התחרות מתבטאת בין השאר בהצעות ערך בתחום העו"ש, פיקדונות ואשראי זאת על רקע שינויים בסביבת הריבית, הרחבת השירותים המוצעים באמצעים דיגיטליים, כניסה של חברות כרטיסי האשראי, גופים מוסדיים וחברות פינטק.

הבנק נקט במהלך השנים באמצעים שונים כדי להתחרות מול הצעות המתחרים, כולל הרחבת השירותים לציבור לקוחותיו במערך הסינוף ובמערך הטכנולוגי. כמו כן, הבנק מציע הטבות ופטורים מעמלות בשירותים בנקאיים, מתן הלוואה ראשונית בתנאים מועדפים וכן מבצעים שונים לזמן מוגבל. הבנק פועל לחזק את הקשר עם הלקוחות, מעלה קמפיינים פרסומיים ועורך פעילות קידום מכירות נרחבת ופעילות שימור לקוחות אינטנסיבית.

סיכון ניהול ההון, מינוף וההשקעות

ניהול ההון ומינוף

יחס הלימות ההון ויחס המינוף מנוהלים על ידי הבנק על בסיס שוטף, במסגרת המגבלות שנקבעו ובהתאם לאישור הדירקטוריון והוראות בנק ישראל. האגף הפיננסי, האחראי על ניהול סיכון ההון, מאתר ומגייס מקורות הון בהתאם להיקף ההון הזמין ועל פי מחירי ההון הרלוונטיים לגיוס. אגף ניהול סיכונים אחראי לביצוע ניטור ומעקב שוטף על חישוב יחסי ההון והמינוף, ובנוסף, הוא משתמש במדדים ובשיטות בלתי תלויות בפעילות האגף הפיננסי, כדי לאתגר את יחסי ההון של הבנק.

דירקטוריון הבנק קבע בהתאם לדרישות בנק ישראל כי יחס הון רובד 1 יהיה בשיעור שלא יפחת מ-9.0% ויחס הלימות ההון הכולל לא יפחת מ-12.5% בתוספת שולי בטחון נאותים. דירקטוריון הבנק קבע יעד הון רובד 1 למבחן איום העומד על 6.5%.

דירקטוריון הבנק קבע שולי בטחון ליחס המינוף ובנוסף קבע יחס מינוף למבחן איום. על פי בנק ישראל הבנק נדרש לעמוד ביחס מינוף מזערי בשיעור של 5%. בהתאם להוראת שעה, תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-4.5% עד ליום 30 ביוני 2026, ובלבד שיחס המינוף לא יפחת מהשיעור ביום 31 בדצמבר 2025 או מיחס המינוף הנדרש מהבנק טרם הוראת השעה, הנמוך מבניהם.

הבנק מקיים בקרה שוטפת על עמידה ביחסי ההון וכן בודק אינדיקטורים נוספים שנועדו לנטר את רמת ההון והמינוף של הבנק. הבנק מפעיל מטריצות תרחישים המאפשרות בחינת השפעת פרמטרים שונים על יחסי ההון והמינוף של הבנק, לנוכח תיאבון הסיכון שנקבע.

כחלק מתכנית העבודה של הבנק, המאושרת בידי הדירקטוריון והכוללת יעדים להמשך הגידול בתחומי הפעילות השונים, מתבצעת הערכה של השפעת העמידה ביעדים על היקף נכסי הסיכון של הבנק וכתוצאה מכך על יחסי הלימות ההון. הבנק מתאים את פעילותו העסקית, במסגרת היעדים שנקבעו, באופן המאפשר עמידה ביעדי הלימות ההון הנדרשים.

כחלק מניהול ההון של הבנק וכחלק מתהליך ה-ICAAP, מבצע הבנק תהליך שנתי של תכנון הון אשר תוצאותיו מוצגות במסגרת דו"ח ה-ICAAP השנתי, בהתאמה לדרישות בנק ישראל. תכנון ההון האחרון שערך הבנק בחודש דצמבר 2024 מעלה כי הבנק עומד ביעדי ההון שנקבעו על ידי הדירקטוריון, בשגרה ובעת קיצון, וכי יש לו די הון זמין (בהתאם לתכנית העסקית שלו) לנוכח ההון הנדרש ממנו, כפי שעלה מתוצאת תהליך תכנון ההון.

נכון למועד אישור הדוח ובמהלך מלחמת חרבות ברזל, פעל הבנק הרחק מעל המגבלות הפנימיות והרגולטוריות של יחסי ההון והמינוף, גם לנוכח אירוע קיצון כדוגמת מלחמת חרבות ברזל וזאת בשל שמירה על כריות הון נאותות מול יעדי הלימות ההון.

לעניין הורדת דירוג מדינת ישראל ראה פרק גיוס מקורות הוניים.

ניהול ההשקעות

היעד המרכזי של הפעילות בתחום ההשקעות הינו למקסם את התשואה להון מהשקעת עודפי הנזילות, באמצעות השקעה בנכסים שהם בעיקרם בעלי רמת נזילות גבוהה וסיכונים אשראי נמוכים, ובכפוף לעמידה בתיאבון הסיכון שהוגדר על ידי הדירקטוריון. תיאבון הסיכון בא לידי ביטוי במגבלות המושתות על פעילות הבנק.

בחירת מוצרי ההשקעה וניהול ההשקעות הקיימות, במטרה למקסם את הרווח ולהשיג את היעדים שהוגדרו בתכנית העבודה, מתבצעים בהתאם למספר פרמטרים מרכזיים: היקף ההון הפנוי, רמת הסיכון הגלומה במכשיר, היקף עודפי הנזילות, עמידה במגבלות ויצירה/סגירה של חשיפה. אפיקי ההשקעה העיקריים של הבנק הינם פיקדונות בבנקים מסחריים ופיקדונות בבנק ישראל, ניירות ערך ממשלתיים ואג"ח קונצרני.

סיכונים אקלים וסביבה

סיכונים אקלים הינם סיכונים פיננסיים הנובעים מחשיפה לסיכונים פיזיים או סיכונים מעבר הנגרמים או קשורים לשינויי אקלים. סיכונים פיזיים כדוגמת שיטפונות או עליית פני הים עלולים לפגוע בנכסים השייכים לבנק. סיכונים מעבר נובעים מהחשיפה לתהליך המעבר לכלכלה דלת פליטות גזי חממה שעשוי לכלול, למשל, החלת רגולציות המגבילות פעילות חברות מסקטורים מזהמים, שינויים בהעדפות הציבור וירידה בשווי ניירות ערך של חברות מזהמות.

סיכון סביבתי לבנק הוא הסיכון להפסד העלול לנבוע מכך שהבנק יישא באחריות ישירה למפגע סביבתי הנגרם על ידי פרויקט שהבנק מממן, מירידה בשווי הבטוחות החשופות לסיכון סביבתי או מהרעה במצבו הפיננסי של הלווה בשל עלויות גבוהות הנובעות מרגולציה בתחום איכות הסביבה. בסיכונים אקלים וסביבה נכללים גם סיכונים נוספים הנגזרים מסיכונים אלה כגון סיכון מוניטין. לבנק אין פעילות במגזר העסקי העוסקת במימון חברות כלשהן. בהקשר זה, פעילותו מצטמצמת להשקעה באג"ח קונצרני בהיקף מצומצם. בעת בחינת השקעה באג"ח קונצרני רלוונטי, הבנק יתחשב גם ברמת הסיכון של החברות השונות, כפי שמתפרסם על ידי המשרד להגנת הסביבה וכן בדירוג ESG של החברה, אשר ניתן על ידי החברות המדרגות במסגרת הדירוג הכללי.

הוראות הדיווח לציבור בנושא סביבה, חברה וממשל (ESG) כוללת דרישה להתייחסות למידת המעורבות של הדירקטוריון ושל ההנהלה של התאגיד הבנקאי בנושאי ESG מהותיים. כמו כן, גילוי איכותי וכמותי בנושא ניהול סיכונים והזדמנויות סביבתיים של התאגיד הבנקאי, לרבות סיכונים אקלים, וגילוי על ההשפעה של התאגיד הבנקאי על החברה והקהילה. חובת הדיווח הינה ברמה הקבוצתית וחלה על חברת האם.

בחודש יוני 2023 פורסמה הוראת ניהול בנקאי תקין 345 העוסקת בעקרונות לניהול אפקטיבי של סיכונים פיננסיים שקשורים לאקלים. ההוראה קובעת עקרונות על פיהם נדרשים תאגידים בנקאיים לפעול כדי לנהל בצורה מיטבית את חשיפתם לסיכונים פיננסיים שקשורים לאקלים. ההוראה מתבססת על מסמך של ועדת באזל בנושא. תחילת ההוראה מחודש יוני 2026. הבנק ביצע סקר פערים ונערך ליישום ההוראה, והוא ממשיך לעקוב באופן שוטף אחר הנחיות בנק ישראל ואחר ההתפתחויות השונות בתחום ניהול סיכונים אקלים וסביבה.

טבלת גורמי סיכון

להלן סיכום גורמי הסיכון ופרופיל הסיכון של הבנק הנובעים מסביבתו הכללית, מענף הבנקאות ומפרופיל הפעילות העסקית ופרופיל הסיכון של הבנק.

פוטנציאל השפעת הסיכונים מוצג בשלוש קטגוריות על פי אומדן פוטנציאל השפעת הסיכון - גבוה, בינוני ונמוך. פוטנציאל השפעת הסיכונים יכול להיות מובע בערך שהוא בין הקטגוריות הנ"ל.

מידת ההשפעה של כל גורם סיכון נקבעת על פי הערכה הנעשית על ידי הנהלת הבנק.

סיכון ניהול ההון וההשקעות עלה מנמוך לנמוך/בינוני על רקע הורדת דירוג מדינת ישראל על ידי חברת S&P. לפרטים נוספים ראה פרק גיוס מקורות הוניים.

דירוגי הסיכון השונים נקבעו כלהלן:

לוח 46 טבלת גורמי סיכון

פוטנציאל השפעת הסיכון	גורם סיכון
נמוך/בינוני***	1 השפעה כוללת של סיכונים אשראי
נמוך/בינוני***	1.1 סיכון בגין איכות הלווים והביטחונות
נמוך	1.2 סיכון בגין ריכוזיות ענפית
נמוך	1.3 סיכון בגין ריכוזיות לווים/קבוצות לווים
נמוך	1.4 סיכון בגין ריכוזיות אזורית (גאוגרפית)
נמוך/בינוני	1.5 סיכון ריכוזיות בתיק ההשקעות של הבנק (לווים/קבוצת לווים וענפי)
נמוך	2 השפעה כוללת של סיכונים שוק
נמוך	2.1 סיכון ריבית
נמוך	2.2 סיכון אינפלציה
נמוך	2.3 סיכון שערי חליפין
לא רלוונטי	2.4 סיכון מחירי מניות
נמוך	3 סיכון נזילות
בינוני	4 סיכון תפעולי
בינוני	4.1 סיכון מעילות והונאות
בינוני	4.2 סיכון מחשוב וטכנולוגיית המידע
בינוני	4.3 סיכון אבטחת מידע וסייבר
בינוני	4.4 סיכון מיקור חוץ
בינוני	4.5 סיכון המשכיות עסקית
נמוך	4.6 סיכון מודל
בינוני	5 סיכון סליקה
נמוך	6 סיכון משפטי
נמוך/בינוני	7 סיכון ציות, אכיפה פנימית וחוצה גבולות
נמוך/בינוני	7.1 סיכון ציות
נמוך/בינוני	7.2 סיכון אכיפה פנימית
נמוך	7.3 סיכון חוצה גבולות
נמוך/בינוני	8 סיכון אשראי צרכני יזום
נמוך	9 סיכון הלבנת הון
נמוך	10 סיכון מימון טרור
בינוני	11 סיכון רגולציה
נמוך/בינוני	12 סיכון מוניטין
נמוך/בינוני***	13 סיכון אסטרטגי ועסקי
נמוך/בינוני	14 סיכון ניהול ההון וההשקעות
נמוך	15 סיכון מינוף
נמוך	16 סיכון ניהול המשאב האנושי
לא מהותי**	17 סיכון אקלים וסביבה

(*) הגדרת גורמי הסיכון מפורטת בפרק 'סקירת הסיכונים' כמפורט לעיל.

(**) רמת המהותיות של סיכונים אקלים וסביבה תבחן במידה והבנק יבקש להרחיב השקעה באג"ח קונצרני.

(***) לאור חוסר הוודאות בנוגע להתפתחות מלחמת חרבות ברזל והשלכותיה על המשק הישראלי בכלל ועל לקוחות הבנק בפרט, פרופיל הסיכון של סיכונים אלה עלה באופן זמני לתקופת המלחמה.

מדיניות ואומדנים חשבונאית קריטיים, בקורות ונהלים

מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים

הדוחות הכספיים של הבנק ערוכים על פי עקרונות וכללי חשבונאות שעיקרם פורט בביאור 1 בדוחות הכספיים המבוקרים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. על אף שהוראות המפקח הינן מפורטות ומקיפות, עם זאת, ישנם תחומים בהם יישום המדיניות החשבונאית כרוך בבחירת החלופה המתאימה על ידי הנהלת הבנק.

הנהלת הבנק בדעה כי המדיניות שיושמה בנושאים הקריטיים הינה נאותה ונעשתה על פי מיטב שיקול ידעיתה ושיקול דעתה המקצועי.

ועדת הביקורת של הדירקטוריון סקרה את הבחירה, היישום והגילוי לגבי מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים וכן בחנה את נהלי העבודה של הנהלה בבחירת המדיניות החשבונאית. נערכו דיונים בין ועדת הביקורת, לבין הנהלה של הבנק על מנת להבטיח את נאותות המדיניות החשבונאית שנמצאה הולמת ליישום בנושאים קריטיים.

דירקטוריון הבנק וודא כי הגילוי בדוח הדירקטוריון בהתייחס למדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים הנו מאוזן ומלא. לפירוט המדיניות החשבונאית בנושאים הקריטיים ראה סקירה בנושאים הקריטיים להלן.

אומדנים חשבונאים קריטיים

בעת היישום של כללי החשבונאות בעריכת הדוחות הכספיים הנהלת הבנק משתמשת בהנחות, בהערכות ובאומדנים שונים המשפיעים על הסכומים המדווחים של הנכסים וההתחייבויות (לרבות התחייבויות תלויות) ושל התוצאות המדווחות של הבנק.

ייתכן שהתממשותם בעתיד של האומדנים וההערכות יהיה שונה מכפי שהוערך בעת עריכת הדוחות הכספיים. חלק מההערכות והאומדנים כאמור כרוכים במידה רבה של אי ודאות, והם עלולים להיות מושפעים בעתיד משינויים שונים.

בכל הנוגע למדיניות החשבונאית הבנק מחשיב אומדנים והערכות מסוג זה, שהשינויים בהם עשויים להשפיע באופן מהותי על התוצאות הכספיות המוצגות בדוחות הכספיים, כאומדנים וכהערכות בנושאים קריטיים.

לדעת הנהלת הבנק, האומדנים וההערכות שיושמו בעת עריכת הדוחות הכספיים נאותים ונעשו על פי מיטב ידיעתה ושיקול דעתה המקצועי.

להלן סקירה בנושאים הקריטיים כאמור לעיל:

הפרשה להפסדי אשראי

פיתוח אומדני הפסדי אשראי צפויים על ידי הבנק, כרוך בשיקול דעת משמעותי. בהערכת הבנק, מובאים בחשבון גורמים פנימיים וחיצוניים רלוונטיים המשפיעים על איכות האשראי של התיק, בהתייחס בין היתר, לאופי והיקף תיקי ההלוואות, תנאי ההלוואות, ביטחונות, היקף וחומרת כשל פירעון ההלוואות. לצורך ההערכה נעשה שימוש במידע פנימי ומידע חיצוני לגבי אירועי העבר, תנאים נוכחיים ותחזיות סבירות וניתנות לביסוס לגבי השפעות של גורמים סביבתיים וכלכליים ותנאים עסקיים, כולל מגמות בענף והערכות לגבי סיכונים מתהווים והתחשבות באי דאיות הכרוכה בגורמים אלה.

לצורך קביעת הפרשה נאותה להפסדי אשראי, מבצע הבנק התאמות איכותיות וכמותיות למידע ההיסטורי, הקשורות לתנאים נוכחיים ולתחזיות, המשקפות שינויים בנתונים רלוונטיים המשפיעים על איכות האשראי של החוב, לרבות מגמות ותחזיות לגבי הסביבה הרגולטורית, הכלכלית והעסקית. יישום השפעות הגורמים השונים בחישוב הכמותי וההנחות ששימשו את הבנק להתאמת החישוב, כפופים לשיקול דעת משמעותי. מתן דגש לגורם מסוים או הנחה אחת על פני אחרת, או התחשבות בגורמים אחרים או הנחות אחרות, עשויים להשפיע על אומדן ההפרשה להפסדי אשראי.

התחייבות בגין זכויות עובדים

הנהלת הבנק בשיתוף עם היועצים המשפטיים מזהה את כל ההתחייבויות המשפטיות הרלוונטיות בגין זכויות עובדים ומסווגת אותן לקבוצות רלוונטיות. הבנק נדרש להכיר בהתחייבות נוספת גם אם אין התחייבות משפטית או חוזית.

חלק מההתחייבויות בגין זכויות עובדים מחושבות על פי מודלים אקטואריים ומתבססות על הערכת הנהלת הבנק בנוגע להיקפי הפרישות הצפויות בשנים הקרובות. המודלים האקטואריים כוללים בין היתר הנחות בנוגע ללוחות תמותה, לשיעורי נכות, לשיעורי עזיבת עובדים ולשיעורי עליית שכר. שינוי בכל אחד מהפרמטרים יביא לידי שינוי בגובה התחייבות הבנק בגין זכויות עובדים.

סכום ההתחייבות ברוטו המחושבת על בסיס אומדנים אקטואריים נכון ליום 31 בדצמבר 2024 עומד על סך של כ- 369.4 מיליון ש"ח. ההתחייבויות מכוסות במלואן על ידי הפקדות ביעודות ועל ידי הפרשות מתאימות בספרים.

להלן בדיקת רגישות ביחס להנחות המודל:

עלייה של ריבית ההיוון ב- 1% תקטין את ההתחייבות ב- 17.4 מיליון ש"ח.
ירידה של ריבית ההיוון ב- 1% תגדיל את ההתחייבות ב- 20.7 מיליון ש"ח.
עלייה של השכר ב- 1% תגדיל את ההתחייבות ב- 19.0 מיליון ש"ח.
ירידה של השכר ב- 1% תקטין את ההתחייבות ב- 16.3 מיליון ש"ח.
עלייה של שיעורי העזיבה ב- 1% תקטין את ההתחייבות ב- 6.3 מיליון ש"ח.
ירידה של שיעורי העזיבה ב- 1% תגדיל את ההתחייבות ב- 6.6 מיליון ש"ח.

עלויות תוכנה לשימוש עצמי

עלויות פיתוח תוכנה או התאמתה לשימוש עצמי כוללות עלויות חיצוניות ישירות של חומרים ושירותים שנצרכו במהלך הפיתוח או הרכישה של תוכנת המחשב המיועדת לשימוש עצמי ושכר ועלויות נלוות לעובדים הקשורים במישרין לפרויקט. עלויות אלו נמדדות לפי העלות בניכוי פחת שנצבר והפסדים מירידת ערך. עלויות בשלב פיתוח היישום (application development), הכולל תכנון של החלופה שנבחרה לרבות תכנון ממשקי התוכנה ותצורת התוכנה, קידוד, התקנת התוכנה בחומרה ובדיקה (לרבות שלב ריצה במקביל), תהווה כנכס, למעט עלויות בגין הוצאות ניהול ואדמיניסטרציה, מיפוי פערים, הסבה והדרכה, אשר תזקפנה לרווח והפסד עם היווצרותן.

פיקדונות בריבית קבועה אשר שיעורה גדל לאורך תקופת הפיקדונות

הבנק מפקיד בבנקים, בעיקר בחברה האם, פיקדונות שקליים בריבית קבועה אשר שיעורה גדל לאורך תקופת הפיקדונות כל עוד הפיקדון לא נפרע. בהתאם להסכם, חלק מהפיקדונות כוללים תחנות יציאה לפי דרישה של אחד מהצדדים להסכם. ההכרה בהכנסות נעשית בהתאם לריבית אפקטיבית. ריבית זו מחושבת בכל תאריך חתך בהתאם להערכת הבנק בדבר המועד בו חזוי כי הפיקדונות יפרעו, בהתבסס על תנאי שוק ומגבלות רגולטוריות ואחרות.

בעת מימון מחדש של פיקדונות, התאגיד הבנקאי בוחן אם נעשו שינויים מינוריים מבחינה כמותית בתנאי חוזה הפיקדון המקורי (כלומר הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים בהתאם לתנאיו של הפיקדון החדש, שונה בפחות מ-10% מהערך הנוכחי של תזרימי המזומנים הנוכחיים בהתאם לתנאים של הפיקדון המקורי), וכן - אם תנאי חוזה הפיקדון המקורי וחוזה הפיקדון החדש אינם שונים באופן מהותי (בהתבסס על העובדות והנסיבות הכרוכות בשינוי וגורמים איכותיים כגון, בטחונות, סוג הריבית, תנאי משיכה וכו'). כאשר התניות אלו מתקיימות אזי הפיקדון החדש יהיה המשכי לפיקדון הקיים ויטופל חשבונאית כהתאמת תשואה. אם השינוי בתנאים הינו יותר ממינורי, אזי הטיפול החשבונאי בפיקדון שתנאיו שונים יהיה כעסקה נפרדת של פיקדון חדש.

יתרת פיקדונות אלו נכון ליום 31 בדצמבר 2024 היא כ- 12,079 מיליון ש"ח (כ- 9,441 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2023). ההשפעה של הקדמה בשנה אחת באומדן המועד בו חזוי כי הפיקדונות יפרעו, היא ירידה ביתרת הפיקדונות ל- 11,869 מיליון ש"ח.

התחייבויות תלויות

הדוחות הכספיים של הבנק כוללים הפרשות נאותות בגין תביעות בהתאם להערכת ההנהלה ובהתבסס על הערכת היועצים המשפטיים.

הבנק יוצר הפרשה בגין תביעה בהתקיים שני תנאים מצטברים אלו:

1. צפוי (probable) כלומר הסתברות מעל ל-70% שההוואות מחויבות לסוף תקופת הדיווח בהתאם למידע הזמין עד למועד שבו הדוחות הכספיים פורסמו.

2. ניתן לאמוד את סכום המחויבות באופן סביר.

אם הסיכוי להתממשות התביעה הוא אפשרי (Reasonably possible), כלומר ההסתברות להתממשות היא מעל 20% וקטנה או שווה ל-70%, הבנק נותן גילוי בדוחות הכספיים.

לפרטים נוספים ראה ביאור 1 (טז) בדוחות הכספיים בדבר 'התחייבויות תלויות'.

בקורות ונהלים

לפי הוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים חתמו המנהל הכללי של הבנק והחשבונאית הראשית, כל אחד בנפרד, על הצהרה המצורפת לדוחות הכספיים בנושא אחריותם לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים באשר לגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי לפי ההוראות בסעיף 302 ובסעיף 404 של חוק **SARBANES-OXLEY**.

- הוראות סעיף 302 בדבר האחריות לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים בנוגע לגילוי מבוצעות באופן רבעוני.
- הוראות סעיף 404 בדבר האחריות לבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי מבוצעות בעבור סוף כל שנה.

בקורות ונהלים בנוגע לגילוי בדוחות הכספיים

הנהלת הבנק, בשיתוף המנכ"ל והחשבונאית הראשית, העריכה נכון ליום 31 בדצמבר 2024 את האפקטיביות של הבקורות והנהלים באשר לגילוי של הבנק. על יסוד הערכה זו הסיקו מנכ"ל הבנק והחשבונאית הראשית כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים באשר לגילוי של הבנק אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהבנק נדרש לגלות בדוח הרבעוני על פי הוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

שינויים בבקרה הפנימית

במהלך הרבעון המסתיים ביום 31 בדצמבר 2024 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי אשר השפיע באופן מהותי או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי על הבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי.



אבשלום בוסקילה
מנהל כללי



ישראל אנגל
יו"ר הדירקטוריון

23 בפברואר 2025
כ"ה בשבט תשפ"ה

הצהרות לגבי בקרה פנימית על דיווח כספי

הצהרה (CERTIFICATION)

אני אבשלום בוסקילה, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ (להלן הבנק) לשנת 2024 (להלן הדוח).
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי, וכן:
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגיד מאוחד שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותו תאגיד, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

אבשלום בוסקילה
מנהל כללי

23 בפברואר 2025
כ"ה בשבט תשפ"ה

הצהרה (CERTIFICATION)

אני לימור פרידמן, מצהירה כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ (להלן הבנק) לשנת 2024 (להלן הדוח).
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
 4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי, וכן:
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגיד מאוחד שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותו תאגיד, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
 5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.



לימור פרידמן
סמנכ"ל, חשבונאית ראשית

23 בפברואר 2025
כ"ה בשבט תשפ"ה

בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ והחברות המאוחדות שלו

דוח הדירקטוריון וההנהלה על אחריותם לדוח השנתי

ליום 31 בדצמבר 2024

דוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי

הדירקטוריון וההנהלה של בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ (להלן הבנק) אחראים להקמה ולקיום של בקרה פנימית נאותה על דיווח כספי (כהגדרתה בהוראות הדיווח לציבור בדבר 'דוח הדירקטוריון'). מערכת הבקרה הפנימית של הבנק תוכננה כדי לספק מידה סבירה של בטחון לדירקטוריון ולהנהלה של הבנק לגבי הכנה והצגה נאותה של דוחות כספיים המפורסמים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. ללא תלות בטיב רמת התכנון שלהן, לכל מערכות הבקרה הפנימית יש מגבלות מובנות. לפיכך גם אם נקבע כי מערכות אלו הינן אפקטיביות הן יכולות לספק מידה סבירה של בטחון בלבד בהתייחס לעריכה ולהצגה של דוח כספי.

ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון מקיימת מערכת בקורות מקיפה המיועדת להבטיח כי עסקאות מבוצעות בהתאם להרשאות ההנהלה, הנכסים מוגנים, והרישומים החשבונאיים מהימנים. בנוסף, ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון נוקטת צעדים כדי להבטיח שערוצי המידע והתקשורת אפקטיביים ומנטרים (monitor) ביצוע, לרבות ביצוע נהלי בקרה פנימית.

הנהלת הבנק בפיקוח הדירקטוריון העריכה את אפקטיביות הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2024, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במודל הבקרה הפנימית של ה-Committee Of Sponsoring Organizations Of the Treadway Commission (COSO). בהתבסס על הערכה זו, ההנהלה מאמינה כי ליום 31 בדצמבר 2024, הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי היא אפקטיבית.

האפקטיביות של הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2024 בוקרה על ידי רואי החשבון המבקרים של הבנק - זיו האפט רואי חשבון, כפי שצוין בדוח שלהם בעמוד 96 אשר בו נכללה חוות דעת בלתי מסוייגת בדבר האפקטיביות של הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2024.



לימור פרידמן
סמנכ"ל, חשבונאית ראשית



אבשלום בוסקילה
מנהל כללי



ישראל אנגל
יו"ר הדירקטוריון

23 בפברואר 2025
כ"ה בשבט תשפ"ה

בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ והחברות המאוחדות שלו

דוחות כספיים מאוחדים

ליום 31 בדצמבר 2024

תוכן עניינים

דוח רואה החשבון המבקר לבעלי המניות של בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ - בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי	96
דוח רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ - דוחות כספיים שנתיים	97
דוח רווח והפסד מאוחד	99
דוח על הרווח הכולל מאוחד	100
מאזן מאוחד	101
דוח על השינויים בהון העצמי מאוחד	102
דוח על תזרימי המזומנים מאוחד	103
ביאורים לדוחות הכספיים	105

דוח רואה החשבון המבקר לבעלי המניות של בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ – בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי

ביקרנו את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ וחברה בת (להלן ביחד: "הבנק") ליום 31 בדצמבר 2024, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על-ידי ה- Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO). הדירקטוריון והנהלה של הבנק אחראים לקיום בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי, ולהערכתם את האפקטיביות של בקרה פנימית על דיווח כספי, הנכללת בדוח הדירקטוריון והנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי המצורף. אחריותנו היא לחוות דעה על בקרה פנימית על דיווח כספי של הבנק בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ה- Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB) בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על-ידי לשכת רואי חשבון בישראל. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של בטחון אם קיומה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי. ביקורתנו כללה השגת הבנה לגבי בקרה פנימית על דיווח כספי, הערכת הסיכון שקיימת חולשה מהותית, וכן בחינה והערכה של אפקטיביות התכנון והתפעול של בקרה פנימית בהתבסס על הסיכון שהוערך. ביקורתנו כללה גם ביצוע נהלים אחרים כאלה שחשבנו כנחוצים בהתאם לנסיבות. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

בקרה פנימית על דיווח כספי של בנק יהב תהליך המיועד לספק מידה סבירה של בטחון לגבי המהימנות של דיווח כספי וההכנה של דוחות כספיים למטרות חיצוניות בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. בקרה פנימית על דיווח כספי של בנק כוללת את אותם מדיניות ונהלים אשר: (1) מתייחסים לניהול רשומות אשר, בפירוט סביר, משקפות במדויק ובאופן נאות את העסקאות וההעברות של נכסי הבנק (לרבות הוצאתם מרשותו); (2) מספקים מידה סבירה של בטחון שעסקאות נרשמות כנדרש כדי לאפשר הכנת דוחות כספיים בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו, ושקבלת כספים והוצאת כספים של הבנק נעשים רק בהתאם להרשאות הדירקטוריון והנהלה של הבנק, ו-(3) מספקים מידה סבירה של בטחון לגבי מניעה או גילוי במועד של רכישה, שימוש או העברה (לרבות הוצאה מרשות) בלתי מורשים של נכסי הבנק, שיכולה להיות להם השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

בשל מגבלותיה המובנות, בקרה פנימית על דיווח כספי עשויה שלא למנוע או לגלות הצגה מוטעית. כמו-כן, הסקת מסקנות לגבי העתיד על בסיס הערכת אפקטיביות נוכחית כלשהי חשופה לסיכון שבקורות תהפוכה לבלתי מתאימות בגלל שינויים בנסיבות או שמידת הקיום של המדיניות או הנהלים תשתנה לרעה.

לדעתנו, הבנק קיים, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2024, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על-ידי COSO.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ותקני ביקורת מסוימים שיישומם בביקורת של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו, את הדוחות הכספיים המאוחדים של הבנק לימים 31 בדצמבר 2024 ו-2023 ולכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024, והדוח שלנו, מיום 23 בפברואר 2025 כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אותם דוחות כספיים, וכן הפניית תשומת לב בדבר חשיפה לתובענה ייצוגית שהוגשה כנגד הבנק.

זיו האפט

רואי חשבון

תל אביב, 23 בפברואר 2025

דוח רואה החשבון המבקר לבעלי המניות של בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ - דוחות כספיים שנתיים

ביקרנו את המאזנים המאוחדים המצורפים של בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ (להלן: "הבנק") לימים 31 בדצמבר 2024 ו-2023 ואת הדוחות המאוחדים על רווח והפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים לכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024. דוחות כספיים אלה הינם באחריות הדירקטוריון וההנהלה של הבנק. אחריותנו היא לחוות דעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התשל"ג - 1973 ותקני ביקורת מסוימים שיישומם בביקורת של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. על פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצעה במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מדגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שיושמו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על ידי הדירקטוריון וההנהלה של הבנק וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, הדוחות הכספיים המאוחדים הנ"ל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי של הבנק והחברה המאוחדת שלו לימים 31 בדצמבר 2024 ו-2023 ואת תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק והחברה המאוחדת שלו לכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024, וזאת בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו (להלן "ההוראות"). כאמור בביאור 1 לדוחות הכספיים, ההוראות מתבססות, בעיקרן, על כללי החשבונאות המקובלים בארצות הברית (US GAAP).

מבלי לסייג את חוות דעתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 21 (ב)(5.2) בדבר חשיפה לתובענה ייצוגית שהוגשה כנגד הבנק.

ענייני מפתח בביקורת

ענייני מפתח בביקורת המפורטים להלן הם העניינים אשר תוקשרו, או שנדרש היה לתקשרם, לדירקטוריון הבנק, ואשר לפי שיקול דעתנו המקצועי היו משמעותיים ביותר בביקורת הדוחות הכספיים המאוחדים לתקופה השוטפת. עניינים אלה, כוללים בין היתר כל עניין אשר: (1) מתייחס או עשוי להתייחס, לסעיפים או לגילויים מהותיים בדוחות הכספיים וכן (2) שיקול דעתנו לגביו היה מאתגר, סובייקטיבי או מורכב במיוחד וזאת בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. לעניינים אלה ניתן מענה במסגרת ביקורתנו וגיבוש חוות דעתנו על הדוחות הכספיים המאוחדים בכללותם. התקשור של עניינים אלה להלן אינו משנה את חוות דעתנו על הדוחות הכספיים המאוחדים בכללותם ואין אנו נותנים באמצעות חוות דעת נפרדת על עניינים אלה או על הסעיפים או הגילויים שאליהם הם מתייחסים.

הערכת אומדני ההפרשה להפסדי אשראי:

כמתואר בביאורים 11 ו-24 לדוחות הכספיים המאוחדים, ההפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2024 בסך כ-151 מיליון ש"ח, משקפת את אומדני הפסדי האשראי הגלומים באשראי המאזני והחוץ מאזני לתאריך המאזן. פיתוח אומדני הפסדי אשראי צפויים על ידי הבנק, כרוך בשיקול דעת משמעותי. בהערכת הבנק, מובאים בחשבון גורמים פנימיים וחיצוניים רלוונטיים המשפיעים על איכות האשראי של התיק, בהתייחס בין היתר, לאופי והיקף תיקי ההלוואות, תנאי ההלוואות, ביטחונות, היקף וחומרת כשל פירעון ההלוואות. לצורך ההערכה נעשה שימוש במידע פנימי ומידע חיצוני לגבי אירועי העבר, תנאים נוכחיים ותחזיות סבירות וניתנות לביסוס לגבי השפעות של גורמים סביבתיים ותנאים עסקיים ורגולטוריים, כולל מגמות בענף והערכות לגבי סיכונים מתהווים והתחשבות באי ודאות הכרוכה בגורמים אלה.

לצורך קביעת הפרשה נאותה להפסדי אשראי, מבצע הבנק התאמות איכותיות וכמותיות למידע היסטורי, הקשורות לתנאים הנוכחיים ולתחזיות, המשקפות שינויים בנתונים רלוונטיים המשפיעים על איכות האשראי של החוב, לרבות מגמות ותחזיות לגבי הסביבה העסקית והרגולטורית. יישום השפעת הגורמים השונים בחישוב הכמותי וההנחות ששימשו את הבנק להתאמת החישוב, כפופים לשיקול דעת משמעותי. מתן דגש מסוים או הנחה אחת על פני אחרת, או התחשבות בגורמים אחרים או הנחות אחרות, עשויים להשפיע על אומדן ההפרשה להפסדי אשראי.

זיהינו את אומדני ההפרשה להפסדי אשראי כעניין מפתח בביקורת, בשל המורכבות הכרוכה בהערכת אי הוודאות המשמעותית במדידת האומדנים. ההערכה של המרכיבים השונים במודל ההפרשה, לרבות הנחות עיקריות ונתונים לצורך הערכות כמותיות ואיכותיות של הבנק, הסובייקטיביות הקשורה בבחירת המודל המתאים למאפייני סיכוני האשראי, דרשו שימוש בשיקול דעת מאתגר, ידע וניסיון של המבקר.

נהלי הביקורת העיקריים שביצענו כדי לטפל בעניין המפתח בביקורת כללו:

- בדיקת תכנון, יישום והאפקטיביות התפעולית של הבקורות בקשר עם שלמות האוכלוסייה הנתונה לחישוב ההפרשה להפסדי אשראי.
 - בדיקת תכנון, יישום והאפקטיביות של הבקורות בקשר עם דיוק חישוב ההפרשה להפסדי אשראי.
 - ביצענו נהלים מבססים לבדיקת האומדנים וההנחות ששימשו לקביעת ההפרשה להפסדי אשראי על בסיס מצגים פנימיים וחיצוניים שקיבלנו. נהלים אלה כללו בין היתר:
 - בדיקה של שלמות ודיוק המידע והנתונים ששימשו לקביעת ההפרשה להפסדי אשראי וביצוע חישובים אריתמיים מדגמיים באופן בלתי תלוי.
 - ביצוע נהלים אנליטיים לבחינת סבירות ההפרשה להפסדי אשראי.
 - בחינת אומדן ההתאמות האיכותיות והמאקרו כלכליות להפרשה להפסדי אשראי באמצעות דגימה של הפרמטרים האובייקטיביים וההנחות הסובייקטיביות בבסיס האומדן.
- ביקרנו גם, בהתאם לתקני ה- (PCAOB) Public Company Accounting Oversight Board בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל, את הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2024, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית של ה- Commission- Committee Of Sponsoring Organizations of the Treadway (COSO) והדוח שלנו מיום 23 בפברואר 2025 כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אפקטיביות הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הבנק.

זיו האפט

רואי חשבון

תל אביב, 23 בפברואר 2025

אנו מכהנים כרואי החשבון המבקרים של הבנק החל משנת 2000.

אילת | מודיעין עילית | קרית שמונה | בני ברק | באר שבע | חיפה | ירושלים | תל אביב
08-6339911 | 08-9744111 | 077-5054906 | 073-7145300 | 077-7784100 | 04-8680600 | 02-6546200 | 03-6386868

משרד ראשי: בית אמות BDO, דרך מנחם בגין 48, תל אביב, 6618001 **דוא"ל:** bdo@bdo.co.il **בקר באתר שלנו:** www.bdo.co.il

BDO Israel, an Israeli partnership, is a member of BDO International Limited, a UK company limited by guarantee, and forms part of the international BDO network of independent member firms. BDO is the brand name for the BDO network and for each of the BDO Member Firms

(במיליוני שקלים חדשים)

דוח רווח והפסד מאוחד

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2022	2023	2024	ביאור
1,032.7	1,628.1	1,828.5	2 הכנסות ריבית
92.9	459.3	551.4	2 הוצאות ריבית
939.8	1,168.8	1,277.1	הכנסות ריבית, נטו
15.2	80.4	33.4	24,11 הוצאות בגין הפסדי אשראי
924.6	1,088.4	1,243.7	הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
הכנסות שאינן מריבית			
6.8	7.4	7.5	3 הכנסות מימון שאינן מריבית
165.2	157.4	179.0	4 עמלות
3.2	2.9	2.7	הכנסות אחרות
175.2	167.7	189.2	סך כל ההכנסות שאינן מריבית
הוצאות תפעוליות ואחרות			
338.2	363.7	370.8	5 משכורות והוצאות נלוות
114.6	123.1	121.3	אחזקה ופחת בניינים וציוד
221.9	249.5	255.5	6 הוצאות אחרות
674.7	736.3	747.6	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
425.1	519.8	685.3	רווח לפני מסים
146.4	180.6	256.0	7 הפרשה למסים על הרווח
278.7	339.2	429.3	רווח נקי
רווח למניה רגילה ⁽¹⁾			
בשקלים חדשים			
11.43	13.91	17.60	רווח נקי למניה

(1) מספר המניות לצורך החישוב הנ"ל הוא 24,389,946 מניות רגילות בנות 0.01 ש"ח ע.ג. כל אחת.

הביאורים המצורפים לדוחות הכספיים המאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

לימור פרידמן
סמנכ"ל, חשבונאית ראשית

אבשלום בוסקילה
מנהל כללי

ישראל אנגל
יו"ר הדירקטוריון

23 בפברואר 2025
כ"ה בשבט תשפ"ה

(במיליוני שקלים חדשים)

דוח על הרווח הכולל מאוחד

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2022	2023	2024	ביאור
278.7	339.2	429.3	רווח נקי
התאמות בגין הצגת איגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן נטו			
(3.6)	(1.9)	23.4	8
27.3	(46.8)	25.9	8 התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים ⁽¹⁾
23.7	(48.7)	49.3	רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מסים
(8.8)	16.8	(17.2)	8 השפעת המס המתייחס
14.9	(31.9)	32.1	רווח (הפסד) כולל אחר
293.6	307.3	461.4	רווח כולל

(1) בעיקר משקף התאמות בגין אומדנים אקטואריים של תכניות פנסיה להטבה מוגדרת והפחתה של סכומים שנרשמו בעבר ברווח כולל אחר.

הביאורים המצורפים לדוחות הכספיים המאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

(במיליוני שקלים חדשים)

מאזן מאוחד

יתרה ליום			
31/12/2023	31/12/2024	ביאור	
נכסים			
22,411.8	21,407.6	9	מזומנים ופיקדונות בבנקים
2,573.7	3,822.5	10	ניירות ערך ⁽¹⁾
11,931.0	12,102.8	11,24	אשראי לציבור
142.6	147.0	11,24	הפרשה להפסדי אשראי
11,788.4	11,955.8		אשראי לציבור, נטו
191.6	195.2	13	בניינים וציוד
222.3	233.7	14	נכסים אחרים
37,187.8	37,614.8		סך כל הנכסים
התחייבויות והון			
33,060.3	32,972.5	15	פיקדונות הציבור
61.2	189.1		פיקדונות מבנקים
7.6	17.1		פיקדונות הממשלה
332.8	336.6	16	כתבי התחייבות נדחים
1,244.5	1,226.7	17	התחייבויות אחרות ⁽²⁾
34,706.4	34,742.0		סך כל ההתחייבויות
2,481.4	2,872.8		הון עצמי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי
37,187.8	37,614.8		סך כל ההתחייבויות וההון
(1) מזה: ניירות ערך בשווי הוגן בסך 1,957.7 מיליוני ש"ח ו- 612.8 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2024 וליום 31 בדצמבר 2023, בהתאמה.			
(2) מזה: הפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים בסך 1.5 מיליוני ש"ח ו- 1.4 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2024 וליום 31 בדצמבר 2023, בהתאמה.			

הביאורים המצורפים לדוחות הכספיים המאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

(במיליוני שקלים חדשים)

דוח על השינויים בהון העצמי מאוחד

סך כל ההון העצמי	עודפים	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	קרן הון מהטבות שהתקבלו מבעלי שליטה	הון מניות	
1,916.5	1,946.3	(48.0)	4.6	13.6	יתרה ליום 31 בדצמבר 2021
(6.0)	(6.0)	-	-	-	השפעה מצטברת בשל יישום לראשונה של כללי חשבונאות בארה"ב בנושא הפסדי אשראי צפויים
278.7	278.7	-	-	-	רווח נקי בשנת החשבון
14.9	-	14.9	-	-	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
(30.0)	(30.0)	-	-	-	דיבידנד ⁽¹⁾
2,174.1	2,189.0	(33.1)	4.6	13.6	יתרה ליום 31 בדצמבר 2022
339.2	339.2	-	-	-	רווח נקי בשנת החשבון
(31.9)	-	(31.9)	-	-	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
2,481.4	2,528.2	(65.0)	4.6	13.6	יתרה ליום 31 בדצמבר 2023
429.3	429.3	-	-	-	רווח נקי בשנת החשבון
32.1	-	32.1	-	-	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
(70.0)	(70.0)	-	-	-	דיבידנד ⁽¹⁾
2,872.8	2,887.5	(32.9)	4.6	13.6	יתרה ליום 31 בדצמבר 2024

(1) בשנת 2024 חולק דיבידנד לבעלי מניות יסוד בסכום כולל של 70 מיליון ש"ח, מזה 30 מיליון ש"ח בחודש ספטמבר 2024 ו-40 מיליון ש"ח בחודש דצמבר 2024. בחודש פברואר 2025, לאחר תאריך המאזן, החליט דירקטוריון הבנק על חלוקת דיבידנד לבעלי מניות יסוד בסך של 40 מיליון ש"ח מרווחי הרבעון הרביעי של שנת 2024.

הביאורים המצורפים לדוחות הכספיים המאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

(במיליוני שקלים חדשים)

דוח על תזרימי המזומנים מאוחד

לשנה שנסתיימה ליום 31 בדצמבר		
2022	2023	2024
תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת		
278.7	339.2	429.3
רווח נקי לשנה		
התאמות:		
47.4	49.7	46.0
פחת על בניינים וציוד		
18.7	84.2	38.7
הוצאות בגין הפסדי אשראי		
1.3	(29.2)	(10.4)
מסים נדחים - נטו		
(1.5)	5.5	(1.1)
פיצויי פרישה - גידול (קיטון) בעודף העתודה על היעודה		
10.8	(12.1)	3.8
שערוך כתבי התחייבות נדחים		
3.6	4.3	5.5
קרן הון בגין הטבות לעובדים		
(16.8)	(10.0)	(2.1)
הפרשי צבירה שנכללו בפעילות השקעה ומימון		
שינוי נטו בנכסים שוטפים:		
9.2	29.7	(5.0)
נכסים אחרים		
שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות:		
13.5	(3.3)	(24.9)
התחייבויות אחרות		
364.9	458.0	479.8
מזומנים נטו מפעילות שוטפת		
תזרימי מזומנים מפעילות השקעה		
(873.6)	489.9	(1,646.1)
שינוי נטו בפיקדונות בבנקים		
(810.1)	39.7	(206.5)
שינוי נטו באשראי לציבור		
(677.9)	(448.7)	(237.7)
רכישת איגרות חוב מוחזקות לפדיון		
(23.5)	(599.9)	(1,368.2)
רכישת איגרות חוב זמינות למכירה		
4.6	35.1	37.5
תמורה מפדיון איגרות חוב זמינות למכירה		
210.9	158.5	345.3
תמורה מפדיון איגרות חוב מוחזקות לפדיון		
(31.4)	(36.5)	(34.3)
רכישת בניינים וציוד		
(2,201.0)	(361.9)	(3,110.0)
מזומנים נטו לפעילות השקעה		
תזרימי מזומנים מפעילות מימון		
1,111.5	1,957.8	(87.8)
שינוי נטו בפיקדונות מהציבור		
(6.8)	26.9	127.9
שינוי נטו בפיקדונות מבנקים		
8.1	(8.5)	9.5
שינוי נטו בפיקדונות מהממשלה		
(120.0)	(180.0)	-
פדיון כתבי התחייבות נדחים		
(30.0)	-	(70.0)
דיבידנד ששולם לבעלי מניות		
962.8	1,796.2	(20.4)
מזומנים נטו מפעילות מימון		
(873.3)	1,892.3	(2,650.6)
גידול (קיטון) במזומנים		
4,120.5	3,247.2	5,139.5
יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת השנה		
3,247.2	5,139.5	2,488.9
יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף השנה		

(במיליוני שקלים חדשים)

דוח על תזרימי המזומנים מאוחד (המשך)

לשנה שנסתיימה ליום 31 בדצמבר			
2022	2023	2024	
פעולות בנקים שלא במזומן			
4.9	9.8	15.3	בגין רכישת רכוש קבוע
ריבית ומיסים ששולמו ו/או התקבלו			
810.0	1,612.1	1,314.9	ריבית שהתקבלה
67.2	296.4	557.4	ריבית ששולמה
157.4	110.0	⁽¹⁾ 392.0	מיסים על הכנסה ששולמו
10.9	3.3	15.1	מיסים על הכנסה שהתקבלו
(1) כולל מקדמות בגין שנה קודמת.			

בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ והחברות המאוחדות שלו

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2024

תוכן עניינים

108.....	ביאור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית.....
122.....	ביאור 2 - הכנסות והוצאות ריבית.....
123.....	ביאור 3 - הכנסות מימון שאינן מריבית.....
123.....	ביאור 4 - עמלות.....
124.....	ביאור 5 - משכורות והוצאות נלוות.....
124.....	ביאור 6 - הוצאות אחרות.....
125.....	ביאור 7 - הפרשה למסים על הרווח.....
128.....	ביאור 8 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר.....
129.....	ביאור 9 - מזומנים ופיקדונות בבנקים.....
130.....	ביאור 10 - ניירות ערך.....
133.....	ביאור 11 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי.....
135.....	ביאור 12 - השקעות בחברות מוחזקות ופרטים על חברות אלו.....
136.....	ביאור 13 - בניינים וציוד.....
138.....	ביאור 14 - נכסים אחרים.....
138.....	ביאור 15 - פיקדונות הציבור.....
139.....	ביאור 16 - כתבי התחייבות נדחים.....
139.....	ביאור 17 - התחייבויות אחרות.....
140.....	ביאור 18 - הטבות לעובדים.....
149.....	ביאור 19 - הון עצמי.....
150.....	ביאור 20 - הלימות הון, מינוף ונזילות.....
153.....	ביאור 21 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות.....
155.....	ביאור 22 - שיעבודים.....
156.....	ביאור 23 - מגזרי פעילות פיקוחיים.....
161.....	ביאור 24 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי.....
172.....	ביאור 25 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה.....
174.....	ביאור 26 - תזרימי מזומנים בהתאם למועד הפירעון החוזי.....
176.....	ביאור 27 - שווי הוגן של מכשירים פיננסיים.....
180.....	ביאור 28 - בעלי עניין וצדדים קשורים.....
183.....	ביאור 29 - מלחמת חרבות ברזל.....

ביאור 1 – עיקרי המדיניות החשבונאית

א. כללי

הדוחות הכספיים של הבנק ערוכים בהתאם להוראות המפקח על הבנקים ולהנחיותיו בדבר 'עריכת דוח כספי שנתי של בנקים'.
אין שוני מהותי בין הדוחות הכספיים המאוחדים לבין הדוחות הכספיים של הבנק, ולפיכך מוצגים הדוחות הכספיים המאוחדים בלבד.

ב. הגדרות

בדוחות כספיים אלה:

- כללי חשבונאות מקובלים - כללי החשבונאות שהבנקים אמריקאים שנסחרים בארה"ב נדרשים ליישם בבנקים בארה"ב בהתאם להיררכיה שנקבעה ב- 105 ASC בקודיפיקציה.
- תקני דיווח כספי - תקנים ופרשנויות שאומצו על ידי הוועדה לתקני חשבונאות בינלאומיים (IASB). בינלאומיים ("IFRS")
- FASB - הוועדה לתקני חשבונאות בארה"ב
- מטבע הפעילות - המטבע של הסביבה הכלכלית העיקרית שבה פועל הבנק.
- מטבע ההצגה - המטבע לפיו מוצגים הדוחות הכספיים.
- שווי הוגן - המחיר שהיה מתקבל במכירת נכס או המחיר שהיה משולם בהעברת התחייבות בעסקה רגילה בין משתתפים בשוק במועד המדידה. ראה גם ביאור 1 (כב) להלן.
- מדד - מדד המחירים לצרכן כפי שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה בישראל.
- סכום מדווח - כהגדרתו בתקן חשבונאות 12 (כפי שתוקן) של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות- הפסקת ההתאמה של דוחות כספיים.
- צד קשור ובעלי עניין - כמשמעותם בסעיף 80 להוראת הדיווח לציבור.

ג. בסיס עריכת הדוחות הכספיים

1. עקרונות הדיווח

הדוחות הכספיים של הבנק ערוכים בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים והנחיותיו בדבר דוח כספי שנתי. הוראות אלה מבוססות בעיקרן על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית (US GAAP).

2. שימוש באומדנים

בעריכת הדוחות הכספיים נדרשת הנהלת הבנק להפעיל שיקול דעת, ולעשות שימוש בהערכות, אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים המדווחים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. התוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

בעת גיבושם של אומדנים חשבונאיים המשמשים בהכנת הדוחות הכספיים של הבנק, נדרשת הנהלת הבנק להניח הנחות באשר לנסיבות ולאירועים הכרוכים באי ודאות משמעותית. בשיקול דעתה בקביעת האומדנים, מתבססת הנהלת הבנק על ניסיון העבר, עובדות שונות, גורמים חיצוניים, ניתוחים, סקירות ועל הנחות סבירות בהתאם לנסיבות המתאימות לכל אומדן. האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת.

ד. כללי חשבונאות מקובלים בבנקים בארה"ב והוראות המפקח על הבנקים

1. עדכונים שישומו לראשונה בשנת הדיווח

א. חוזר הפיקוח על הבנקים בנושא "שינויים בתנאים של חובות של לווים בקשיים פיננסיים"

הבנק מיישם את תיקון "troubled debt restructurings and vintage disclosures" ASU2022-02. התיקון קובע טיפול חשבונאי ודרישות גילוי נרחבות לגבי חובות של לווים בקשיים פיננסיים שעברו שינוי תנאים, חלף ביטול ההנחיות שחלו לגבי ארגון מחדש של חובות בעייתיים (TDR). בנוסף, התיקון מעדכן את הנחיות הגילוי לגבי איכות אשראי לפי שנת העמדת האשראי.

להלן העדכונים העיקריים:

1. המונח "חובות שעברו ארגון מחדש של חוב בעייתי" שונה ל"שינויים בתנאים של חובות של לווים בקשיים פיננסיים".
2. בוטלו ההנחיות לטיפול בשינויים שבוצעו במסגרת ארגון מחדש של חובות בעייתיים TDR (ASC310-40). כל השינויים שמבוצעים בתנאי חובות של לווים (בין אם הלווה בעייתי ובין אם לאו) כפופים לאותן הנחיות (ASC310-20), כדי לקבוע האם השינוי יטופל כהלוואה חדשה או כהמשך הלוואה קיימת.
3. נוספו דרישות גילוי נרחבות לגבי שינויים שבוצעו בתנאי הלוואות ללווים אשר חווים קשיים פיננסיים, שעיקרן:
 - סוגי שינויים (וויתור על קרן, הפחתת שיעור ריבית, עיכוב תשלום שאינו זניח, הארכת תקופה).
 - ההשפעה הפיננסית של השינויים לפי סוג השינוי.
 - ביצוע פירעון של החוב ב- 12 החודשים שלאחר השינוי, וכן מידע על כשל תשלום של חובות שבוצע בהם שינוי במהלך 12 החודשים שקדמו לכשל.
 - מידע איכותי, לגבי האופן שבו השינויים וביצועי הלווים נכללים בהערכת ההפרשה להפסדי אשראי.
4. בוטלה הדרישה להערכת הפסדי אשראי צפויים לפי שיטת היוון תזרים מזומנים (DCF) עבור חובות שעברו שינוי תנאים במסגרת הסדר חובות בעייתיים.
5. מתן גילוי למחיקות ברוטו בשנת הדיווח, לפי שנת העמדת אשראי (vintage disclosures).

ההוראות מיושמות החל מיום 1 בינואר 2024 ואילך, בדרך של "מכאן ואילך" לגבי שינויים בתנאי חוב שיבוצעו לאחר מועד זה. ליישום ההוראות אין השפעה על יתרת העודפים ליום 1 בינואר 2024.

הבנק אימץ את ההקלה הקיימת בהוראות המעבר לפיה יתרת החובות של לווים בקשיים פיננסיים שעברו שינוי בתאים עד ליום 31 בדצמבר 2023 הינה לפי יתרת החובות שעברו ארגון מחדש של חוב בעייתי עד למועד זה.

ב. מלחמת חרבות ברזל – הוראות חקיקה

ביום 17 במארס 2024 פורסם ברשומות "חוק תשלום מיוחד לשם השגת יעדי התקציב (הוראת שעה- חרבות ברזל), התשפ"ד-2024", לפיו בנק שאינו בעל היקף פעילות קטן ("בנק משלם"), ישלם לאוצר המדינה לתקופה שמיום 1 באפריל 2024 ועד ליום 31 בדצמבר 2025 תשלום שנתי בסכום השווה ל- 6% מהרווח שהפיק על פעילותו בישראל ("סכום התשלום השנתי"). שיעור התשלום המיוחד לגבי שנת 2024 הינו 4.5% בגין חלקיות התקופה (מיום 1 באפריל 2024 ועד ליום 31 בדצמבר 2024). על אף האמור, אם עלה סכום התשלום השנתי של כלל הבנקים המשלמים על סכום מרבי של 1.2 מיליארד ש"ח בשנת 2024 או על סכום של 1.3 מיליארד ש"ח בשנת 2025, יוחזר לבנק משלם ההפרש שבין סכום התשלום השנתי של כלל הבנקים המשלמים ובין הסכום המרבי לשנת 2024 או לשנת 2025, לפי העניין, כשהוא מוכפל בחלק היחסי של הבנק המשלם האמור מהתשלום השנתי של כלל הבנקים המשלמים. לפרטים נוספים ראה באור 7.1.2.

ביום 14 באפריל 2024 פורסם צו מס ערך מוסף (שיעור מס על מלכ"רים ומוסדות כספיים) (תיקון), התשפ"ד-2024, לפיו עודכן שיעור מס השכר ומס הרווח שישולם על פעילות בישראל של מוסד כספי, והוא יעלה מ-17% ל-18% החל מיום בינואר 2025 (זאת, בהתאמה לעליית שיעור המע"מ משנת 2025). אולם תיקון זה יחול על בנק משלם החל משנת 2026 ואילך. השפעת העדכון בשיעור המס קיבלה ביטוי ביתרות המסים הנדחים.

ג. ASU-2023-07 – תיקון בנושא שיפורים לגילויים לגבי מגזרי פעילות ברי דיווח

ביום 27 בנובמבר 2023 פרסמה ה-FASB תיקון אשר נועד לשפר את איכות הדיווח המגזרי של ASC280, באמצעות הרחבת היקף הגילויים לגבי מגזרי פעילות, ובפרט:

1. גילוי בדבר הוצאות משמעותיות המיוחסות למגזר (significant segment expenses), ככל שהן מדווחות ל"מקבל החלטות התפעוליות הראשי" (CODM) ונכללות ברווח או ההפסד המגזרי המדווח.
2. עבור כל מגזר בר דיווח, גילוי לסכום הכולל של פריטי מגזר אחרים, המייצג את ההפרש בין הכנסות המגזר המדווחות לבין הרווח או ההפסד המגזרי המדווח, בניכוי הוצאות המגזר המשמעותיות (שניתן להן גילוי), לרבות גילוי איכותי המתאר את ההרכב של פריטי המגזר האחרים.
3. גילויים הקשורים ל-CODM: התואר והתפקיד של בעלי התפקיד / הוועדה שזוהו כ-CODM וכיצד ה-CODM משתמש במדדי הרווח או ההפסד המגזרי המדווחים לצורך הערכת ביצועי המגזר וקבלת החלטות בדבר הקצאת משאבים.
4. התיקון מאפשר לתת גילוי למספר מדדים של רווח או הפסד של מגזר (לרבות מדד non-GAAP) אם ה-CODM משתמש ביותר מממד אחד של רווח או הפסד מגזרי לצורך הערכת ביצועי המגזר וקבלת החלטות בדבר הקצאת משאבים למגזר. אולם, לפחות אחת מהמדדים שניתן להם גילוי (או הממד היחיד לו ניתן גילוי) ייקבע באופן שעקבי ביותר עם עקרונות המדידה (מדד GAAP) ששימשו בדוחות הכספיים למדידת הסכומים המתייחסים).

אין השפעה מהותית על הביאור.

ד. חוזר הפיקוח על הבנקים בנושא גילוי על סיכון ריבית וגילוי על סיכון נזילות ומימון

בחודש אוקטובר 2024 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר המעדכן את הוראות הדיווח לציבור, לרבות את ביאור "נכסים והתחייבויות לפי מטבע ולפי תקופת פירעון" (בשמו הקודם), שעיקריו כלהלן:

שם הביאור שונה ל"תזרימי מזומנים בהתאם למועד פירעון החוזי". הגילוי הורחב וניתן פירוט להרכב הנכסים הכספיים וההתחייבויות הכספיות. שונה אופן החלוקה לפי תקופות לפירעון תוך התמקדות בפילוח לתקופות לפירעון קצרות. כמו כן, נוספה דרישה למתן גילוי רבעוני לביאור זה על בסיס מאוחד.

מועד תחולת החוזר הינו בדוחות כספיים לשנת 2024 ותקופת ביניים בשנת 2025. עם זאת, בדוחות הרבעוניים בשנת 2025 לא נדרש לתת גילוי למספרי השוואה המתייחסים לתקופות המקבילות בשנת 2024, אם המידע אינו זמין.

2. עדכונים בתקופה שלפני יישומם

ASU 2023-09 – תיקון בדבר שיפורים לגילויים של מסים על הכנסה

ביום 14 בדצמבר 2023 פרסמה ה-FASB תיקון המתייחס לשיפור הגילויים של מסים על הכנסה בדוחות כספיים שנתיים. השיפורים העיקריים קשורים להרחבת דרישות הגילוי כלהלן:

1. ביאור מס תיאורטי- הנחיות ספציפיות לדרישות גילוי במסגרת טבלת ההתאמה, שעיקרן:
 - התאמה טבלאית תוצג הן בסכומים והן באחוזים.
 - ההצגה בטבלה, תיעשה בחלוקה לפי 2 רמות:
 1. לפי קטגוריות ספציפיות- 8 קטגוריות "מינימאליות" (כגון: השפעת cross-border tax laws, זיכויים ממס, שינויים בהטבות מס שלא הוכרו).
 2. תת פירוט לפי פריטי התאמה מהותיים בקטגוריות מסוימות (4 מתוך ה-8 הנ"ל) (מהותיות לפי רף כמותי של 5% מסכום המס לפי שיעור סטטוטורי). בנוסף, כל פריט התאמה אחר, שנחשב מהותי, ואשר לא נכלל באף אחד מ- 8 הקטגוריות הנ"ל, ידווח בנפרד.
 2. מידע לגבי מיסים על הכנסה ששולמו- גילוי לסכום המסים ששולמו, בניכוי החזרים שהתקבלו, על ידי פילוח בין מס מקומי ומסים זרים, ובנוסף- פילוח לפי כל תחום שיפוט נפרד שבו תשלומי המס נטו כאמור מהווים 5% או יותר מסך כל מסים על הכנסה נטו ששולמו.
 3. גילוי לרווח (או הפסד) מפעילויות נמשכות לפי מס, בחלוקה בין מקומי וזר, וכן למסים על הכנסה מפעילויות נמשכות- בחלוקה בין מס מקומי וזר.
- מועד תחולת התיקון הינו בדוחות כספיים שנתיים, החל משנת 2025 (יישום פרוספקטיבי הינו אפשרי).

ה. מטבע הפעילות, מטבע חוץ והצמדה

1. **מטבע הפעילות** - המטבע של הסביבה הכלכלית שבה פועל הבנק בדרך כלל זהו המטבע של הסביבה שבה הבנק מפיק ומוציא את עיקר המזומנים. הדוחות הכספיים המאוחדים מוצגים בש"ח, שהינו מטבע הפעילות של הבנק.

2. מטבע חוץ והצמדה

נכסים (למעט ניירות ערך) והתחייבויות הצמודים למדד המחירים לצרכן או למטבע חוץ כלולים בדוחות הכספיים כמפורט להלן:

(א) נכסים והתחייבויות הצמודים למדד נמדדים לפי המדד הידוע בתאריך המאזן (מדד חודש נובמבר) או לפי מדד חודש המאזן על פי תנאי העסקאות.

(ב) עסקה הנקובה במטבע חוץ נרשמה בעת ההכרה לראשונה, במטבע הפעילות, תוך שימוש בשער החליפין המיידי בין מטבע הפעילות לבין מטבע החוץ במועד העסקה.

(ג) נכסים והתחייבויות במטבע חוץ - תורגמו לפי שער החליפין היציג לתאריך המאזן.

(ד) נכסים והתחייבויות אשר לפי ברירה צמודים למדד המחירים לצרכן או למטבע חוץ לפי החישוב העדיף לבעל הברירה.

(ה) הפרשי שער הנובעים מסילוק של פריטים כספיים, או הנובעים מתרגום של פריטים כספיים לפי שערי חליפין שונים מאלה ששימשו לתרגום בעת ההכרה לראשונה במהלך התקופה, או מאלה ששימשו לתרגום בדוחות כספיים קודמים, מוכרים בדוח רווח והפסד בתקופה בה נבעו.

פרטים על מדד המחירים לצרכן, על שערי החליפין של המטבעות העיקריים ועל שיעורי השינוי בתקופות החשבון

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			ליום 31 בדצמבר		
2022	2023	2024	2022	2023	2024
שיעור השינוי (באחוזים)			בנקודות		
מדד המחירים לצרכן:					
5.26	2.96	3.24	102.0	105.0	108.4
לפי מדד בגין					
5.28	3.34	3.43	101.7	105.1	108.7
לפי מדד ידוע					
13.15	3.07	0.55	3.519	3.627	3.647
דולר של ארה"ב (בש"ח ל-1 דולר)					
6.62	6.89	(5.36)	3.7530	4.0116	3.7964
אירו (בש"ח ל-1 אירו)					

ו. השקעות בחברות מוחזקות

דוחות כספיים מאוחדים

הדוחות הכספיים המאוחדים מציגים את המצב הכספי ותוצאות הפעולות של הבנק ושל החברה הבת שלו ב.י.נה. - בנק יהב נכסים והחזקת בניינים בע"מ (להלן - "חברת בינה") כדוחות כספיים של ישות כלכלית אחת.

הדוחות הכספיים של חברת הבת בינה הוכנו תוך שימוש במדיניות חשבונאית אחידה למדיניות הבנק לגבי עסקאות ואירועים דומים בנסיבות דומות.

בדוחות הכספיים המאוחדים בוטלו במלואם יתרות ועסקאות הדדיות בין הבנק לחברה הבת שאוחדה.

פרטים על שיעורי ההחזקה בהון המניות ובהצבעה בחברות מוחזקות ראה בביאור 12.

ז. פיקדונות בריבית קבועה אשר שיעורה גדל לאורך תקופת הפיקדונות

הבנק מפקיד בבנקים, בעיקר בחברה האם, פיקדונות שקליים בריבית קבועה אשר שיעורה גדל לאורך תקופת הפיקדונות כל עוד הפיקדון לא נפרע. בהתאם להסכם, חלק מהפיקדונות כוללים תחנות יציאה לפי דרישה של אחד מהצדדים להסכם. ההכרה בהכנסות נעשית בהתאם לריבית אפקטיבית. הריבית האפקטיבית מחושבת בכל תאריך חתך בהתאם להערכת הבנק בדבר המועד בו חזוי כי הפיקדונות יפרעו, בהתבסס על תנאי שוק ומגבלות רגולטוריות ואחרות.

בעת מימון מחדש של פיקדונות, התאגיד הבנקאי בוחן אם נעשו שינויים מינוריים מבחינה כמותית בתנאי חוזה הפיקדון המקורי (כלומר הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים בהתאם לתנאיו של הפיקדון החדש, שונה בפחות מ-10% מהערך הנוכחי של תזרימי המזומנים הנוכחיים בהתאם לתנאים של הפיקדון המקורי), וכן - אם תנאי חוזה הפיקדון המקורי וחוזה הפיקדון החדש אינם שונים באופן מהותי (בהתבסס על העובדות והנסיבות הכרוכות בשינוי וגורמים איכותיים כגון, בטחונות, סוג הריבית, תנאי משיכה וכו'). כאשר התניות אלו מתקיימות אזי הפיקדון החדש יהיה המשכי לפיקדון הקיים ויטופל חשבונאית כהתאמת תשואה. אם השינוי בתנאים הינו יותר ממניור, אזי הטיפול החשבונאי בפיקדון שתנאיו שונים יהיה כעסקה נפרדת של פיקדון חדש.

ח. פיקדונות למתן אשראי לפי מידת הגבייה

נכסים והתחייבויות הנובעים מאותו צד נגדי מוצגים במאזן בסכום נטו, רק כאשר קיימת זכות חוקית ניתנת לאכיפה לקיזוז ההתחייבות מהנכסים, וכן בכוונתו של הבנק לפרוע את ההתחייבויות ולממש את הנכסים על בסיס נטו או בו זמנית. בנוסף נדרש כי גם הבנק וגם הצד הנגדי חייבים אחד לשני סכומים הניתנים לקביעה. הבנק בוחן כי זכות הקיזוז תהיה תקפה גם במקרה של פשיטת רגל או כינוס נכסים אחר. וכן שוקל קיומן של מגבלות משפטיות בכדי לקבוע כי זכות הקיזוז היא זכות בת אכיפה.

בפיקדונות לפי מידת גבייה - פיקדונות שפירעונם למפקיד מותנה במידת הגבייה מן האשראי מוצגים במאזן בקיזוז האשראי שניתן מהם רק כאשר אין לתאגיד הבנקאי סיכון להפסד מהאשראי. סכומי הפיקדונות לפי מידת הגבייה שקוזזו כנגד האשראי מתוכם מוצגים בביאור 21 א.

ט. דוח על תזרימי מזומנים

סעיף המזומנים כולל מזומנים ופיקדונות בבנקים לתקופה מקורית של עד שלושה חודשים. הדוח מוצג תוך חלוקה לתזרימי מזומנים מפעילות שוטפת, מפעילות השקעה ומפעילות מימון.

י. ניירות ערך

בסעיף זה נכללות השקעות באגרות חוב. בעת הרכישה, השקעות באגרות חוב ממוינות לאחד משלושת התיקים הבאים, אשר מנוהלים בנפרד: תיק אגרות חוב מוחזקות לפדיון, תיק אגרות חוב זמינות למכירה ותיק ניירות ערך למסחר.

אגרות חוב מוחזקות לפדיון

בתיק זה נכללות אגרות חוב אשר לבנק יש כוונה ויכולת להחזיק בהן עד למועד הפדיון. אגרות חוב אלו מוצגות בעלות מופחתת ליום הדיווח (ערך נקוב בתוספת ריבית והפרשי הצמדה או שער שנצברו עליו, בניכוי חלק יחסי מהניכיון או בצירוף חלק יחסי מהפרמיה).

אגרות חוב זמינות למכירה

אגרות חוב אשר לא סווגו כאגרות חוב מוחזקות לפדיון או כניירות ערך למסחר. אגרות חוב אלו מוצגות במאזן לפי השווי ההוגן ביום הדיווח. רווחים או הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי ההוגן ידווחו נטו, בניכוי התחייבות למס, במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף 'התאמות נטו בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן', עד למימושם.

סיווג הכנסות (הוצאות) בדוח רווח והפסד

- הכנסות ריבית על בסיס צבירה מאיגרות חוב לרבות הפרשי הצמדה, הפרשי שער, בצירוף החלק היחסי של הניכיון או בניכוי החלק היחסי של הפרמיה מוכרות בסעיף 'הכנסות ריבית'.
- רווחים (הפסדים) ממכירת איגרות חוב מוחזקות לפדיון וזמינות למכירה (לרבות הפרשות לירידת ערך) מוצגים בסעיף 'הכנסות מימון שאינן מריבית'.

יא. הפסדי אשראי צפויים בגין מכשירים פיננסיים 1. הפרשה להפסדי אשראי

ההפרשה להפסדי אשראי נקבעת על פי הערכת הבנק לגבי הפסדי אשראי הצפויים בתיק ההלוואות, חובות וניירות ערך מוחזקים לפדיון (HTM) הנמדדים בעלות מופחתת, חשיפות אשראי חוץ מאזנית וכן ניירות ערך זמינים למכירה (AFS).

ההפרשה להפסדי אשראי מוצגת בניכוי או מתווספת לבסיס העלות המופחתת של הנכסים הפיננסיים, כדי להציג את הסכום נטו הצפוי לגבייה. הפרשה להפסדי אשראי בגין חשיפות אשראי חוץ מאזניות מוצגת כהתחייבות במסגרת התחייבויות אחרות במאזן.

שינויים בהפרשה להפסדי אשראי בכל מועד דיווח, הנובעים מהערכות תקופתיות, נרשמים כנגד גידול או קיטון בהוצאות בגין הפסדי אשראי. כאשר נכסים או חלקים של נכסים אינם ניתנים לגבייה, סכומים אלו נמחקים חשבונאית כנגד ההפרשה להפסדי אשראי הקשורה אליהם. אומדן גביות צפויות של סכומים שנמחקו בעבר וצפויים להימחק, נכלל בהערכת ההפרשה להפסדי אשראי ועשוי אף להביא להכרה ביתרת הפרשה שלילית.

פיתוח אומדני הפסדי אשראי צפויים על ידי הבנק, כרוך בשיקול דעת משמעותי. בהערכת הבנק, מובאים בחשבון גורמים פנימיים וחיצוניים רלוונטיים המשפיעים על איכות האשראי של התיק, בהתייחס בין היתר, לאופי והיקף תיקי ההלוואות, תנאי ההלוואות, ביטחונות, היקף וחומרת כשל פירעון ההלוואות. לצורך ההערכה נעשה שימוש במידע פנימי ומידע חיצוני לגבי אירועי העבר, תנאים נוכחיים ותחזיות סבירות וניתנות לביסוס לגבי השפעות של גורמים סביבתיים ותנאים עסקיים ורגולטוריים, כולל מגמות בענף והערכות לגבי סיכונים מתהווים והתחשבות באי ודאות הכרוכה בגורמים אלה.

לצורך קביעת הפרשה נאותה להפסדי אשראי, מבצע הבנק התאמות איכותיות וכמותיות למידע ההיסטורי, הקשורות לתנאים נוכחיים ולתחזיות, המשקפות שינויים בנתונים רלוונטיים המשפיעים על איכות האשראי של החוב, לרבות מגמות ותחזיות לגבי הסביבה הכלכלית, העסקית והרגולטורית.

ישום השפעות הגורמים השונים בחישוב הכמותי וההנחות ששימשו את הבנק להתאמת החישוב, כפופים לשיקול דעת משמעותי. מתן דגש לגורם מסוים או הנחה אחת על פני אחרת, או התחשבות בגורמים אחרים או הנחות אחרות, עשויים להשפיע על אומדן ההפרשה להפסדי אשראי.

התאגיד הבנקאי מעריך את הפסדי האשראי הצפויים על בסיס קבוצתי בגין נכסים פיננסיים בעלי מאפייני סיכון דומים. הערכת מאפייני הסיכון של הנכסים הפיננסיים במגזרי האשראי השונים וסוגי ניירות ערך עיקריים, נתונה לשיקול דעת משמעותי של הבנק, ומביאה בחשבון את הסיכונים הכרוכים במגזר האשראי/ סוג נייר ערך וההסתברות שחשיפות האשראי יתדרדרו או יגיעו למצב של כשל. הבנק בוחן באופן מתמשך את ההחלטות לגבי קבוצות הנכסים ומבצע התאמות לפי הצורך עם שינוי מאפייני הסיכון. מאפייני הסיכון הדומים של האשראי לציבור מבוססים על דירוג פנימי, תקופה חוזית של ההלוואה, סיווג החוב, בציר ההלוואה ומאפייני מעסיק הלווה.

חשיפות עם ציפייה אפס להפסדי אשראי - בגין אגרות חוב של ממשלת ישראל בש"ח, הבנק אינו מכיר בהפרשה להפסדי אשראי כיוון שהציפייה לאי תשלום בסיס העלות המופחתת, בהתבסס על הפסדים היסטוריים, מותאמים לתנאים הנוכחיים ותחזיות סבירות הניתנות לביסוס, היא אפס. הבנק מפתח אומדן להפסדי אשראי צפויים על בסיס מצרפי של העלות המופחתת של הנכס הפיננסי.

2. חשיפות אשראי חוץ מאזניות

חשיפות אשראי חוץ מאזניות כוללות מחויבויות למתן אשראי וערבויות פיננסיות. התחייבויות להפסדי אשראי בגין חשיפות אשראי חוץ מאזניות מוכרת כאשר לבנק קיימת מחויבות חוזית למתן/הגדלת אשראי והמחויבות אינה ניתנת לביטול ללא תנאי על ידי הבנק. בהערכת הפסדי האשראי הצפויים הבנק מביא בחשבון את ההסתברות לכך שהמימון יתרחש ואת אומדן הפסדי האשראי הצפויים בגין המחויבויות שצפויות להיות ממומנות. ההתחייבויות להפסדי אשראי מוצגת במסגרת התחייבויות אחרות. עדכון ההתחייבויות מדווח כנגד הפסדי אשראי ברווח והפסד.

3. נכסים פיננסיים לא צוברים ונכסים פיננסיים בפיגור

- א. הבנק אינו מסווג חוב מסחרי שיתרתו החוזית נמוכה מ-1 מיליון ש"ח ואשראי לאנשים פרטיים כחוב לא צובר, ולא מפסיק לצבור בגינו ריבית, גם אם קרן או ריבית בגינו מצויים בפיגור של 90 ימים או יותר. חובות אלה נמחקים חשבונאית כאשר הבנק מזהה הפסדי אשראי ספציפיים, ולא יאוחזר ממסגרות הזמן כאמור בסעיף ד' להלן.
 - הבנק מסווג חוב כלא צובר כאשר צפוי שהבנק לא יוכל לגבות את כל תשלומי הקרן והריבית במועד הפירעון החוזי, ובכל מקרה כאשר יש פיגור בתשלומי קרן או ריבית לתקופה של 90 יום או יותר, למעט אם החוב מובטח היטב וגם נמצא בהליכי גביה.
 - ב. חוב של לווה בקשיים פיננסיים אשר עבר שינוי פורמלי בתנאים באופן שגורם לכך שקיים ביטחון סביר שהחוב יפרע (קרן וריבית) ויבצע בהתאם לתנאיו החדשים, אינו נדרש להיות מסווג כחוב שאינו צובר הכנסות ריבית, בתנאי שהשינוי בתנאים וכל מחיקה חשבונאית שבוצעה בחוב נתמכים על ידי הערכת אשראי עדכנית ומתועדת היטב של מצבו הפיננסי של החייב ושל יכולת ההחזר לפי התנאים החדשים. אחרת, החוב שעבר שינוי בתנאים חייב להישאר בסיווג של חוב שאינו צובר הכנסות ריבית. הערכה כאמור כוללת בחינה של ביצועי פירעון נמשכים היסטוריים (לכל הפחות 6 חודשים) של החייב.
 - ג. תקבולים במזומן בגין חובות לא צוברים, לגביהם קיים ספק באשר לגביית היתרה הרשומה הנותרת של החוב מיוחסים להקטנת הקרן (שיטת השבת/כיסוי העלות). אולם, אם היתרה הרשומה הנותרת של החוב נחשבת ברת גבייה במלואה, תשלומי ריבית שמתקבלים מוכרים כהכנסות ריבית על בסיס מזומן.
 - ד. מחיקות חשבונאיות של נכסים פיננסיים, מלאות או חלקיות, נרשמות בתקופה שבה הנכס הפיננסי נחשב בלתי ניתן לגבייה ומנוכות כנגד הפרשה להפסדי אשראי.
- אשראי מסחרי בגין חוב שיתרתו החוזית נמוכה מ-1 מיליון ש"ח ואשראי לאנשים פרטיים נמחקים חשבונאית כאשר הבנק מזהה הפסדי אשראי ספציפיים, ולא יאוחזר מפיגור של 150 יום או יותר.

4. הפרשה להפסדי אשראי עבור אגרות חוב זמינות למכירה (AFS)

- ירידת ערך של אגרת חוב זמינה למכירה, חלה כאשר השווי ההוגן הנוכחי של נייר הערך נמוך מבסיס העלות המופחתת שלו.
- הבנק קובע האם ירידת השווי ההוגן לסכום הנמוך מבסיס העלות המופחתת נובעת מהפסדי אשראי או מגורמים אחרים, ומכיר בירידת ערך הקשורה להפסדי אשראי באמצעות הפרשה. ירידת ערך שלא נרשמה באמצעות הפרשה להפסדי אשראי, מוכרת ברווח כולל אחר נטו ממס.
- שינויים בהפרשה מוכרים כהוצאות בגין הפסדי אשראי (או היפוך של הוצאות בגין הפסדי אשראי).

- לצורך קביעה האם קיימים הפסדי אשראי, הבנק מביא בחשבון גורמים שונים, כגון: באיזו מידה השווי ההוגן נמוך מהעלות המופחתת, כל שינוי בדירוג נייר הערך על ידי סוכנות דירוג (ותחזיות לגבי דירוג אשראי עתידי), תנאים שליליים הקשורים ספציפית לנייר הערך (לענף, או לאזור הגיאוגרפי), כשל של מנפיק נייר הערך לבצע תשלומי ריבית או קרן במועד שנקבע, מבנה התשלומים של אגרת החוב וכד'.
אם להערכת הבנק קיים הפסד אשראי, ומההשוואה עולה כי הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים שצפוי שיגבו מנייר הערך נמוך מבסיס העלות המופחתת של נייר הערך, הבנק מכיר בהפרשה להפסדי אשראי, בסכום שאינו עולה על הסכום שבו השווי ההוגן נמוך מבסיס העלות המופחתת. כאשר הירידה בשווי ההוגן הינה מעבר לערך הנוכחי של תזרימי המזומנים, ההפסד שמעבר לערך הנוכחי נזקף לרווח כולל אחר.
 - אם בכוונת הבנק למכור את אגרת החוב, או שיותר סביר מאשר לא (more likely than not) כי הוא יידרש למכור את נייר הערך לפני השבת בסיס העלות המופחתת שלו, כל הפרשה להפסדי אשראי תימחק ותירשם ירידת ערך של העלות המופחתת (written down) לשווי ההוגן של אגרת החוב במועד הדיווח, כאשר כל ירידת ערך נוספת תדווח בדוח רווח והפסד.
- לאחר שנרשמה מחיקה חשבונאית (written down), בסיס העלות המופחתת בניכוי מחיקות חשבונאיות, כולל ירידת ערך שאינה קשורה להפסד אשראי שדווחה בדוח רווח והפסד, מהווה בסיס עלות מופחתת חדש של ההשקעה והוא לא יותאם בגין השבות של שווי הוגן שיחולו לאחר מכן.

יב. בנינים וציוד

סעיף זה כולל השקעות ברכוש קבוע (לרבות תשלומים על חשבון) ועלויות תוכנה המיועדת לשימוש עצמי שהוכרו ככס.

1. רכוש קבוע

רכוש קבוע הוא נכס לא שוטף בעל מהות פיזית שנרכש לצורך שימוש בפעילויות העסקיות הרגילות של הבנק ואינו מיועד למכירה חוזרת על ידי הבנק. רכוש קבוע מוכר לראשונה בעלות היסטורית הכוללת את העלויות ההכרחיות הכרוכות בהבאתו למצב ולמיקום הנחוצים לשימושו המיועד.
הרכוש הקבוע נרשם לפי העלות בניכוי פחת שנצבר ובניכוי הפסדים לירידת ערך שנצברו, אם קיימים ומופחת על פני אורך החיים השימושיים שלו. הבנק בוחן את אומדני ושיטת הפחת ותקופת ההפחתה של הרכוש הקבוע, כאשר אירועים או שינויים בנסיבות העסקיות מצביעים על כך שאורך החיים השימושיים הנותר עשוי להשתנות.
ככלל, הרכוש הקבוע מופחת החל מהמועד שבו הוא זמין לשימוש, כלומר כאשר הוא במיקום ובמצב הדרושים לו על מנת שיוכל לפעול באופן שהתכוונה ההנהלה.
לעניין 'ירידת ערך נכסים', ראה סעיף יג שלהלן.

2. עלויות תוכנה המיועדת לשימוש עצמי

עלויות שהבנק מהווה כחלק מעלות הנכס כוללות עלויות חיצוניות ישירות של חומרים ושירותים שנצרכים במהלך הפיתוח או הרכישה של התוכנה ועלויות שכר בגין עובדים הקשורים במישרין לפרויקט ומקדישים לו מזמנם על פי היקף הזמן שמוקדש במישרין לתכנית.
עלויות שהוונו מופחתות על בסיס קו ישר על פני אורך החיים השימושיים של התוכנה, החל מהמועד בו התוכנה מוכנה לשימוש אליו יועדה. תוכנה נחשבת כתוכנה לשימוש אליו יועדה לאחר שהושלמו כל הבדיקות העיקריות. אורך החיים השימושיים של התוכנה מוערך מחדש בכל תקופה. בקביעת אורך החיים השימושיים הבנק לוקח בחשבון גורמים רבים כגון שינויים טכנולוגיים, התיישנות ותחרותיות.

ג. ירידת ערך נכסים

1. כללי

נכסים לא שוטפים המוחזקים לשימוש כפופים להערכת ירידת ערך כאשר אירועים או שינויים בנסיבות מצביעים על כך שהערך בספרים של הנכסים עשוי שלא להיות בר השבה. הפסד מירידת ערך יוכר רק אם הערך בספרים של נכס (קבוצת נכסים) אינו בר השבה והוא עולה על השווי ההוגן שלו. הערך בספרים של נכס (קבוצת נכסים) אינו בר השבה אם הוא עולה על סכום תזרימי המזומנים הבלתי מהוונים הצפויים לנבוע מהשימוש בנכס ובסופו של דבר ממימוש. הפסד מירידת ערך יימדד כסכום בו הערך בספרים של נכס (קבוצת נכסים) עולה על השווי ההוגן שלו. אם הוכר הפסד מירידת ערך, הערך בספרים של הנכס לאחר ירידת ערכו הוא בסיס העלות החדש שלו, והוא מופחת על פני יתרת אורך החיים השימושיים של אותו נכס. אין להשיב הפסד מירידת ערך שהוכר בעבר.

2. ירידת ערך של עלויות פיתוח תוכנה לשימוש עצמי

הבנק בוחן את הצורך בהפרשה לירידת ערך, בין היתר, כשמתרחש אחד מהמקרים להלן:

1. השימוש בתוכנה לא צפוי לספק שירות מהותי.
 2. מתרחש שינוי משמעותי בהיקף או באופן שבו נעשה או צפוי שיעשה שימוש בתוכנה.
 3. נעשה או שצפוי להיעשות שינוי מהותי בתוכנה.
 4. העלויות של פיתוח התוכנה או עלויות ההתאמה של התוכנה חורגות בצורה משמעותית מהסכומים שהישות ייעדה לפיתוח.
- כאשר השלמת פרויקט התוכנה והשימוש בו כבר אינם סבירים, הנכס מדווח על פי הנמוך מבין הערך בספרים ושווי ההוגן, אם קיים, בניכוי עלויות למכירה. ההנחה הניתנת לסתירה הינה ששווי ההוגן של תוכנה שלא הושלמה הוא אפס.

ד. חכירה

- חכירה היא חוזה (או חלק ממנו) המעניק את הזכות לשלוט בשימוש ברכוש קבוע מזוהה במשך תקופת זמן עבור תמורה. סיווג החכירה כתפעולית או מימונית, נקבע בתחילת החכירה. תקופת החכירה הינה התקופה הנקובה בחוזה, הכוללת תקופות המכוסות על ידי אופציות הארכה שמימושן על ידי החוכר ודאי באופן סביר, או אופציית ביטול שוודאי באופן סביר שלא תמומש על ידי החוכר. תקופת החכירה נקבעת בתחילת החכירה, ולאחר מכן כאשר מתרחשות נסיבות המצריכות את הערכתה מחדש.
- התחייבויות חכירה ונכסי זכות שימוש, מוכרים בתחילת החכירה על בסיס הערך הנוכחי של תשלומי החכירה העתידיים על פני תקופת החכירה, מהוונים בשיעור הריבית התוספתי של הבנק. נכסי זכות שימוש מותאמים בגין עלויות ישירות ראשוניות, תשלומי חכירה מראש.
- שיעור הריבית התוספתי, הינו שיעור ריבית מובטח של הבנק, עבור מכשירים פיננסיים בתנאים דומים ולתקופות דומות. שיעור ההיוון מתעדכן כאשר יש מדידה מחדש של התחייבות החכירה, למעט אם: יש שינוי בתקופת חכירה ושיעור ההיוון שיקף כבר את האופציה של החוכר להאריך או לבטל את חוזה החכירה; חל שינוי בסכומים שצפוי שחוכר ישלם בגין ערך שייר מובטח; או כאשר שינוי בתשלומי החכירה נובע כתוצאה מהתקיימות תנאי בעקבותיו תשלומי חכירה משתנים הפכו לקבועים.
- התחייבות החכירה מתעדכנת בגין מדידה מחדש של תשלומי החכירה, בכל אחד מהמקרים הבאים: חל שינוי בחכירה שאינו מטופל כחכירה נפרדת; התקיימות תנאי בעקבותיו תשלומי חכירה משתנים הפכו לקבועים; חל שינוי בתקופת החכירה; חל שינוי בסכומים שצפוי שחוכר ישלם בגין ערך שייר מובטח.

תשלומי חכירה משתנים הצמודים למדד ימדדו מחדש בקורות המקרים האמורים, לפי המדד הרלוונטי באותו מועד. סכום המדידה מחדש של התחייבות החכירה מוכר כהתאמה של נכס זכות שימוש עד לאיפוסו והיתרה כנגד רווח והפסד.

- ירידת ערך של נכסי זכות שימוש תיבחן בהתאם לתת נושא 35-10-360 בקודיפיקציה (ירידת ערך רכוש קבוע).
- הוצאות בגין חכירה תפעולית מוכרות על פני תקופת החכירה על בסיס קו ישר, מדווחות בסכום אחד, במסגרת הוצאות אחרות ברווח והפסד. תשלומי חכירה משתנים, מוכרים בעת התהוותם כהוצאות חכירה משתנות, במסגרת הוצאות אחרות ברווח והפסד. (ראה ביאור 13 לענין פירוט סעיפי ההוצאות בגין חכירות).
- נכסי זכות שימוש בגין חכירה תפעולית מוצגים במסגרת נכסים אחרים. התחייבויות בגין חכירות תפעוליות מוצגות במסגרת התחייבויות אחרות.

טו. הטבות לעובדים

1. הטבות פרישה

הבנק מחויב מתוקף דין, הסכם ונוהג בתשלומי הטבות פרישה לעובדים, אשר כוללים תשלומים לפי תכניות להטבה מוגדרת בגין פנסיה (כגון, תשלומי פנסיה, פיצויי פיטורין ופרישה), תשלומים לפי תכניות אחרות לאחר פרישה (כגון, שי לחג ותשלומי רווחה ואחרים המשולמים לפנסיונרים או בגינם) ותשלומים לפי תכניות להפקדה מוגדרת (כגון, תשלומים לקופות תגמולים או לקרן פנסיה בהתאם לסעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין, התשכ"ג-1963).

התחייבויות הבנק לתשלום פיצויים לעובדי הבנק בהתאם לסעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין מטופלות כתכנית להפקדה מוגדרת. הבנק מכיר בעלות הפנסיה נטו לתקופה בהתאם להפקדה הנדרשת לאותה תקופה. התחייבויות הבנק לתשלום פיצויים, פנסיה ופיצויי פרישה לעובדי הבנק, שאינם בהתאם לסעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין, מטופלות כתכניות להטבה מוגדרת בגין פנסיה ומחושבות על בסיס אקטוארי.

אם המחויבות בגין הטבה חזויה עולה על השווי ההוגן של נכסי התכנית, הבנק מכיר במאזן בהתחייבות השווה להתחייבות הלא ממומנת בגין ההטבה החזויה. אם השווי ההוגן של נכסי התכנית עולה על המחויבות בגין הטבה חזויה, הבנק מכיר במאזן בנכס השווה להתחייבות שמומנה ביתר בגין ההטבה החזויה. המחויבות בגין הטבה חזויה למועד הדיווח היא הערך הנוכחי האקטוארי של כל ההטבות המיוחסות על ידי נוסחת ההטבה של תכנית לשירות של העובד שסופק לפני מועד זה. מדידת מחויבות זו מתבססת על הנחות אקטואריות במועד המדידה (לדוגמה: תחלופה, תמותה, שיעורי היוון וכן הלאה) ונתוני מפקד אוכלוסין נכון למועד זה.

הבנק מקבץ את המצב של כל התכניות במימון חסר ומכיר בסכום זה כהתחייבות במאזן. השיעור שמשמש להיוון התחייבויות בגין זכויות עובדים נקבע על ידי הבנק לפי שיעורי התשואה לפדיון, לפי תקופות לפירעון, של איגרות חוב ממשלתיות בישראל, במועד הדיווח, בתוספת מרווח ממוצע על איגרות חוב קונצרניות בדירוג AA (בינלאומי) ומעלה במועד הדיווח (להלן המרווח הבינלאומי). משיקולים פרקטיים קבע הבנק את המרווח הבינלאומי לפי הפרש הממוצע בין שיעורי התשואה לפדיון, לפי תקופות לפירעון, על איגרות חוב של קונצרנים בדירוג AA (בינלאומי) ומעלה בארה"ב, לבין שיעורי התשואה לפדיון, לאותן תקופות לפירעון על איגרות חוב של ממשלת ארה"ב, והכל במועד הדיווח.

רווח או הפסד אקטוארי, הינו שינוי בערך של מחויבות בגין הטבה חזויה או של נכסי תכנית, הנובע מכך שהניסיון בפועל שונה מהמשוער, או הנובע משינוי בהנחה אקטוארית. רווחים והפסדים אקטואריים נכללים במסגרת הרווח הכולל האחר המצטבר ומופחתים בשיטת הקו הישר על פני תקופת השירות הממוצעת הנותרת של העובדים הצפויים לקבל הטבות על פי התכנית.

2. היעדרות בתשלום והטבות אחרות

הבנק צובר התחייבויות עבור תגמול לעובדים בגין היעדרויות עתידיות כאשר כל התנאים המפורטים להלן מתקיימים: מחויבות הבנק בקשר לזכויות העובדים לקבל תגמול בגין היעדרויות עתידיות מיוחסת לשירותים שהעובדים כבר סיפקו, המחויבות קשורה לזכויות שמבשילות או נצברות, תשלום התגמול הוא צפוי וכן הסכום ניתן לאומדן באופן סביר. הטבות בגין היעדרות, מענקי יובל והטבות מסוימות אחרות, מוכרות באופן שוטף ברווח והפסד.

ז. התחייבויות תלויות

הדוחות הכספיים של הבנק כוללים הפרשות נאותות בגין תביעות בהתאם להערכת ההנהלה ובהתבסס על הערכת היועצים המשפטיים.

הבנק יוצר הפרשה בגין תביעה בהתקיים שני תנאים מצטברים אלו:

1. צפוי (probable) כלומר הסתברות מעל ל-70% שההתחייבות מחויבות לסוף תקופת הדיווח בהתאם למידע הזמין עד למועד שבו הדוחות הכספיים פורסמו.

2. ניתן לאמוד את סכום המחויבות באופן סביר.

אם הסיכוי להתממשות התביעה הוא אפשרי (Reasonably possible), כלומר ההסתברות להתממשות היא מעל 20% וקטנה או שווה ל-70%, הבנק נותן גילוי בדוחות הכספיים. כמו כן, אם הסיכוי להתממשות התביעה קלוש (Remote), כלומר ההסתברות להתממשות קטנה או שווה ל-20%, הבנק אינו יוצר הפרשה ואינו נותן גילוי בדוחות הכספיים.

הבנק נותן גילוי לבקשות לאישור תובענות ייצוגיות שהסכום הנתבע בהן הוא מהותי.

בהתאם להוראות המפקח על הבנקים, רשאי הבנק לקבוע לגבי תובענה ייצוגית כי לא ניתן להעריך את סיכויי ההתממשות של החשיפה לסיכון, בארבעת הדוחות הכספיים המתפרסמים לאחר הגשת התביעה. מעבר לכך, רק במקרים נדירים רשאי הבנק לקבוע כי לא ניתן להעריך את סיכויי התממשות החשיפה.

ז. מסים על הכנסה

1. ההפרשה למיסים על ההכנסה של הבנק שהוא מוסד כספי לצרכי מס ערך מוסף, כוללת מס חברות המוטל על פי פקודת מס הכנסה ומס רווח לפי חוק מס ערך מוסף התשל"ה 1975. מס השכר המוטל מתוקף חוק מע"מ במוסדות כספיים נכלל בסעיף 'משכורת והוצאות נלוות'.

2. הדוחות הכספיים כוללים מסים שוטפים ומסים נדחים. מסים שוטפים הם סכום המסים על ההכנסה שיש לשלם או שניתן להשיב בתקופה השוטפת. מסים נדחים מוכרים בגין הפרשים זמניים בין הדיווח הכספי לבין בסיס המס של נכס או התחייבות ובגין העברה קדימה של הפסדים לצרכי מס.

3. נכסי מסים נדחים והתחייבויות מסים נדחים נמדדים לפי שיעורי המס החוקיים הצפויים לחול על הכנסה חייבת במס בתקופות שבהן צפוי כי ימומש הנכס או תסולק ההתחייבות, בהתבסס על שיעורי המס ועל חוקי המס אשר נחקקו עד לסוף תקופת הדיווח. חוק יחושב כ'חוקק' רק עם פרסומו ברשומות.

4. הבנק מכיר בנכס מסים נדחים בגין כל ההפרשים הזמניים החייבים במס.

5. הבנק מכיר בנכס מסים נדחים בגין כל ההפרשים הזמניים הניתנים לניכוי. נכס מס נדחה מופחת בסכום יתרת הפרשה (valuation allowance) אם על סמך משקל הראיות הקיימות, יותר סביר מאשר לא כי חלק או כל נכס המס הנדחה לא ימומש.

6. הבנק לא הכיר בהתחייבות מסים נדחים בגין הפרשים זמניים שנוצרו עד ליום 31 בדצמבר 2016 בגין השקעה בחברת בת. הפרשים זמניים אלו עשויים להתחייב במס, במידה והבנק יממש את ההשקעה. החל מיום 1 בינואר 2017, הבנק הכיר בהתחייבות מסים נדחים, בגין הפרשים זמניים חייבים במס בגין חברת בת.

7. הכנסות והוצאות ריבית בגין מסים על הכנסה וכן קנסות לרשויות המס יסווגו בסעיף 'מסים על הכנסה'.

8. נכסי מסים נדחים והתחייבויות מסים נדחים מקוזזים במאזן כאשר הם נובעים מאותה ישות משפטית.

יח. רווח למניה

הרווח הבסיסי למניה מחושב על ידי חלוקת הרווח המיוחס לבעלי המניות הרגילות בממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות שיש במחזור במהלך התקופה.

יט. עסקאות עם בעלי שליטה

על עסקאות בין תאגיד בנקאי לבין בעל שליטה בו ועל עסקאות בין הבנק לבין חברה בשליטת הבנק חלים כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב. לגבי עסקאות כאמור שאין לגביהן התייחסות בכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב חל תקן חשבונאות 23 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות בנושא 'הטיפול החשבונאי בעסקאות בין ישות לבין בעל השליטה בה'.

כ. בסיס ההכרה בהכנסות ובהוצאות

ככלל, רכיבי הכנסות והוצאות נכללים בדוח רווח והפסד על בסיס צבירה. הבנק מטפל בהכנסות ובהוצאות שלהן כנקבע בהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו כדקלמן:

1. הכנסות והוצאות ריבית נכללות על בסיס צבירה, למעט ריבית על חובות בעייתיים שסווגו כחובות שאינם צוברים ראה ביאור 1(יא).
2. עמלה בגין ערבויות מוכרות לאורך חיי הערבות.
3. לעניין ההכרה בהכנסות ובהוצאות בגין ניירות ערך ראה ביאור 1(י).
4. עמלות מיצירת אשראי - עמלות אשר חויבו ביצירת אשראי, לא מוכרות באופן מיידי כהכנסה בדוח רווח והפסד, אלא נדחות ומוכרות לאורך חיי ההלוואה כהתאמת התשואה. הכנסות מעמלות כאמור נזקפות לפי שיטת הריבית האפקטיבית ומדווחות כחלק מהכנסות ריבית.
5. עמלות פירעון מוקדם - עמלות שחויבו בגין פירעון מוקדם מוכרות מיידי במסגרת הכנסות ריבית.
6. הטיפול בעמלות ובעלויות במסגרת הסדרים לשינוי תנאי חוב - חובות אשר תנאי הסדר חוב אינם עדיפים לבנק לפחות כמו התנאים של הלוואות ברות השוואה ללקוחות אחרים בעלי סיכוני גבייה דומים שלא כתוצאה מהסדר או אם נעשו רק שינויים מינוריים בחוזה ההלוואה המקורי, אינן מטופלות כהתאמת תשואה משיקולי חוסר מהותיות.
7. הוצאות על פיקדונות הציבור בריבית אשר שיעורה גדל לאורך תקופת הפיקדונות והכוללים תחנות יציאה, הוכרו על בסיס שיטת הריבית האפקטיבית מותאמת לאורך החיים החזוי של הפיקדונות.

כא. מגזרי פעילות פיקוחיים

הבנק מדווח על מגזרי פעילות בהתאם למתכונת אחידה ובת השוואה שקבע הפיקוח על הבנקים, הכוללת דרישת גילוי על 'מגזרי פעילות פיקוחיים', בהתאם להגדרות של הפיקוח על הבנקים. החלוקה למגזרי הפעילות הפיקוחיים מבוססת בעיקרה על מאפייני הלקוחות. לקוחות פרטיים מסווגים בהתייחס לתיק הנכסים הפיננסיים שיש להם. מתכונת הדיווח על מגזרי פעילות פיקוחיים ערוכה בהתאם לכללי החשבונאות שאומצו לצורך עריכה והצגה של הדוחות הכספיים של הבנק.

הבנק אינו מדווח על מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה היות וגישת ההנהלה היא שכל פעילות הבנק הינה קמעונאית.

כב. קביעת שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

הבנק מיישם את הכללים שנקבעו ב- (ASC 820-10), אשר מגדיר שווי הוגן וקובע מסגרת עבודה עקבית למדידת שווי הוגן באמצעות הגדרת טכניקות הערכת שווי הוגן בנוגע לנכסים והתחייבויות, קביעת מדרג שווי הוגן ומתן הנחיות יישום מפורטות.

שווי הוגן מוגדר כמחיר אשר היה מתקבל ממכירת נכס או שהיה משולם לצורך סילוק התחייבות בעסקה רגילה בין משתתפים בשוק במועד המדידה. בין היתר, התקן מחייב לצורך הערכת שווי הוגן לעשות שימוש מרבי ככל שניתן בנתונים נצפים ולמזער שימוש בנתונים לא נצפים. נתונים נצפים מייצגים מידע הזמין בשוק

- המתקבל ממקורות בלתי תלויים, ואילו נתונים לא נצפים משקפים את ההנחות שמשתתפים בשוק היו משתמשים בהם בתמחור הנכס או ההתחייבות.
- התקן מפרט היררכיה של טכניקות מדידה בהתבסס על השאלה האם הנתונים ששימשו לצורך קביעת שווי הוגן הם נתונים נצפים או לא נצפים. סוגים אלו של נתונים יוצרים מדרג שווי הוגן כמפורט להלן:
- נתוני רמה 1 - מחירים מצוטטים (לא מותאמים) בשווקים פעילים לנכסים או להתחייבויות זהים אשר לבנק יש יכולת לגשת אליהם במועד המדידה.
 - נתוני רמה 2 - נתונים הנצפים בעבור הנכס או ההתחייבות, במישרין או בעקיפין, שאינם מחירים מצוטטים הנכללים ברמה 1.
 - נתוני רמה 3 - נתונים לא נצפים בעבור הנכס או ההתחייבות הנובעים ממודלים להערכה אשר אחד או יותר מהנתונים המשמעותיים בהם אינם נצפים.

כאשר הנתונים המשמשים למדידת שווי הוגן מסווגים לרמות שונות במדרגת השווי ההוגן, הבנק מסווג את מדידת השווי ההוגן בכללותה לרמה הנמוכה ביותר של הנתון שהוא משמעותי למדידה בכללותה.

ניירות ערך

השווי ההוגן של ניירות ערך זמינים למכירה נקבע על סמך מחירי שוק מצוטטים בשוק העיקרי. כאשר יש כמה שווקים שנייר הערך נסחר בהם, ההערכה מבוצעת לפי מחיר שוק מצוטט בשוק המועיל ביותר. במקרים אלו השווי ההוגן של השקעת הבנק בניירות ערך הוא מכפלה של מספר היחידות באותו מחיר שוק מצוטט. המחיר המצוטט המשמש לקביעת שווי הוגן אינו מותאם בשל גודל ההחזקה על ידי הבנק או גודל הפוזיציה יחסית לנפח המסחר (פקטור גודל ההחזקה). אם מחיר שוק מצוטט אינו זמין, אומדן השווי ההוגן מתבסס על המידע הזמין הטוב ביותר בתוך כדי שימוש מרבי בנתונים נצפים ותוך הבאה בחשבון של הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי (סיכון שוק, סיכון אשראי, אי סחירות וכיוצא באלה).

מכשירים פיננסיים נוספים שאינם נגזרים

לרוב המכשירים הפיננסיים בקטגוריה זו (כגון: אשראי לציבור, פיקדונות הציבור, פיקדונות בבנקים וכתבי התחייבות נדחים) לא ניתן לצטט 'מחיר שוק', מכיוון שאין שוק פעיל שהם נסחרים בו. לפיכך, השווי ההוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרים מזומנים עתידי המהווה בריבית ניכון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי.

להרחבה בנוגע לשיטות ולהנחות העיקריות המשמשות לצורך אומדן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים, ראה ביאור 27 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים.

כג. בעלי עניין וצדדים קשורים

המידע על יתרות מאזניות וחוז' מאזניות והמידע על תוצאות העסקאות (להלן: 'המידע') עם בעלי עניין וצדדים קשורים ניתן לגבי כל אדם המוגדר כבעל עניין או צד קשור לפי ההגדרות בסעיף 1 בהוראות הדיווח לציבור, או כאיש קשור, לפי ההגדרות בהוראת ניהול בנקאי תקין 312 בדבר 'עסקי תאגיד בנקאי עם אנשים קשורים'. בנוסף לדרשות הגילוי הנדרשות מכוח הוראות הדיווח לציבור, הבנק מיישם גם את הוראות הגילוי המתחייבות מיישום נושא 850 בקודיפיקציה בדבר 'גילויים בהקשר לצד קשור'.

(במיליוני שקלים חדשים)

ביאור 2 - הכנסות והוצאות ריבית

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2022	2023	2024	
א. הכנסות ריבית			
594.0	912.3	892.2	מאשראי לציבור
23.5	118.9	111.4	מפיקדונות בבנק ישראל וממזמנים
374.7	546.5	686.0	מפיקדונות בבנקים
40.5	50.4	138.9	מאגרות חוב
1,032.7	1,628.1	1,828.5	סך כל הכנסות הריבית
ב. הוצאות ריבית			
58.7	438.6	539.1	על פיקדונות הציבור
-	0.2	0.2	על פיקדונות הממשלה
0.4	1.3	1.5	על פיקדונות מבנקים
33.8	19.2	10.6	על כתבי התחייבות נדחים
92.9	459.3	551.4	סך כל הוצאות הריבית
939.8	1,168.8	1,277.1	סך הכנסות ריבית, נטו
ג. פירוט הכנסות ריבית על בסיס צבירה מאגרות חוב			
39.7	44.1	65.3	מוחזקות לפדיון
0.8	6.3	73.6	זמינות למכירה
40.5	50.4	138.9	סך הכול כלול בהכנסות ריבית
ד. הכנסות ריבית מלקוח או קבוצת לקוחות⁽¹⁾ שסכומן עולה על 5% מסך ההכנסות			
מספר			
הכנסות	הלקוחות		
888.3	2		2024
678.6	2		2023
422.4	2		2022
ה. הוצאות ריבית ללקוח או קבוצת לקוחות⁽¹⁾ שסכומן עולה על 5% מסך ההוצאות			
מספר			
הוצאות	הלקוחות		
-	-		2024
-	-		2023
33.8	4		2022

(1) קבוצת לקוח - תאגיד השולט בתאגיד אחר וכל תאגיד הנשלט על ידיו.

(במיליוני שקלים חדשים)

ביאור 3 - הכנסות מימון שאינן מריבית

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2022	2023	2024	
0.4	-	-	רווחים מפדיון אג"ח מוחזקות לפדיון ⁽¹⁾
6.4	7.4	7.5	הפרשי שער, נטו
6.8	7.4	7.5	סך הכול הכנסות מימון שאינן מריבית

(1) פדיון מוקדם לפי הודעת החברה המנפיקה.

ביאור 4 - עמלות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2022	2023	2024	
22.8	23.3	23.6	ניהול חשבון
58.7	51.2	56.1	כרטיסי אשראי
27.2	24.8	33.1	פעילות בניירות ערך
22.3	21.0	24.1	עמלות הפצה קרנות נאמנות
18.5	21.4	24.8	הפרשי המרה
0.9	0.8	0.7	הכנסות נטו משירותי תיקי אשראי
1.2	1.2	1.1	עמלות מעסקי מימון
4.2	3.6	5.5	עמלות מעיקולים
9.4	10.1	10.0	עמלות אחרות
165.2	157.4	179.0	סך כל העמלות

(במיליוני שקלים חדשים)

ביאור 5 – משכורות והוצאות נלוות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2022	2023	2024	
221.7	236.3	237.2	משכורות
22.3	24.2	28.0	הוצאות נלוות אחרות לרבות קרן השתלמות וחופשה
(0.3)	0.8	0.5	הטבות לזמן ארוך
63.5	68.1	67.8	ביטוח לאומי ומס שכר
9.7	10.3	11.6	הוצאות בגין פנסיה (לרבות פיצויים ותגמולים) – הטבה מוגדרת ⁽¹⁾
			הוצאות בגין פנסיה (לרבות פיצויים ותגמולים) – הפקדה מוגדרת ⁽¹⁾
16.9	18.8	19.5	הטבות אחרות לאחר סיום העסקה והטבות לאחר פרישה שאינן פנסיה
4.4	5.2	6.2	
338.2	363.7	370.8	סך כל המשכורות וההוצאות הנלוות

(1) לפרטים נוספים ראה ביאור 18.

ביאור 6 – הוצאות אחרות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2022	2023	2024	
138.9	154.1	156.5	מחשב
11.8	11.6	13.6	תקשורת
16.9	21.3	22.8	פרסום ושיווק
6.9	7.8	8.4	משרדיות
20.4	22.8	24.0	שירותים מקצועיים
2.6	2.0	1.8	ביטוח
3.7	2.8	2.5	שכר חברי דירקטוריון והחזר הוצאות לדירקטורים
6.6	7.6	2.5	הדרכה והשתלמויות
5.2	5.2	5.9	עמלות
			הוצאות בגין פנסיה (לרבות פיצויים ותגמולים), הטבה מוגדרת (ללא עלות שירות ראה ביאור 18)
5.3	8.3	12.2	
3.6	6.0	5.3	נזקי לקוחות ואחרות
221.9	249.5	255.5	סך כל ההוצאות האחרות

(במיליוני שקלים חדשים)

ביאור 7 - הפרשה למסים על הרווח

א. הרכב

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2022	2023	2024	
144.2	209.6	266.1	מסים שוטפים בגין שנת החשבון
0.9	0.2	0.3	מסים שוטפים בגין שנים קודמות
145.1	209.8	266.4	סך כל המסים השוטפים
1.3	(29.2)	(10.4)	מסים נדחים בגין שנת החשבון
1.3	(29.2)	(10.4)	סך כל המסים הנדחים ^(א)
146.4	180.6	256.0	הפרשה למסים על ההכנסה
א. תנועה במסים הנדחים			
1.3	(29.2)	(9.4)	יצירה והיפוך של הפרשים זמניים
-	-	(1.0)	שינויים בשיעורי המס
1.3	(29.2)	(10.4)	סך כל המסים הנדחים

הטבלה לעיל אינה כוללת את השפעת המס בגין פרטים מסוימים המוכרים בכל תקופה ישירות בהון. השפעת המס בגין פריטים שהוכרו ברווח כולל אחר הסתכמה בקיטון של 17.2 מיליוני ש"ח בשנת 2024, ובגידול של 16.8 מיליוני ש"ח בשנת 2023 ובקיטון של 8.8 מיליוני ש"ח בשנת 2022.

ב. ההתאמה בין סכום המס התאורטי שהיה חל אילו הרווח לפני מסים היה מתחייב במס, לפי שיעור המס הסטטוטורי החל בישראל על תאגיד בנקאי, לבין הפרשה למסים על הרווח לפני מסים כפי שנזקפה בדוח רווח והפסד.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2022	2023	2024	
425.1	519.8	685.3	רווח לפני מסים
34.19%	34.19%	34.19%	שיעור המס החל על בנק בישראל
145.3	177.7	234.3	מסים על הכנסה על בסיס שיעור המס הסטטוטורי
מס (חיסכון במס):			
(0.1)	-	0.1	הפרשי פחת, תיאום פחת ורווח הון
(0.9)	(1.1)	(1.2)	שיעור מס שונה של חברה מאוחדת
1.1	2.0	0.8	הוצאות אחרות והתאמות לא מוכרות
-	-	23.6	תשלום מיוחד לשם השגת יעדי תקציב
0.9	0.2	0.3	מסים בגין שנים קודמות
-	-	(1.0)	שינוי יתרת מיסים נדחים עקב שינוי בשיעור המס
0.1	1.8	(0.9)	אחרים
146.4	180.6	256.0	הפרשה למסים על ההכנסה

(במיליוני שקלים חדשים)

ביאור 7 – הפרשה למסים על הרווח (המשך)

ג. נכסי מסים נדחים התנועה בנכסי מסים נדחים

סך הכל	אחר	נכסי התכנית	הפרשה לחופשה	הפרשה להפסדי אשראי	עודף התחייבות בגין הטבות לעובדים על
85.9	(1.3)	44.4	4.1	38.7	יתרה ליום 31 בדצמבר 2022
29.2	(1.5)	5.2	0.4	25.1	הכנסות (הוצאות) שהוכרו בדוח רווח והפסד
16.0	-	16.0	-	-	סכומים שנזקפו לרווח כולל אחר
131.1	(2.8)	65.6	4.5	63.8	יתרה ליום 31 בדצמבר 2023
10.4	(0.1)	3.5	0.5	6.5	הכנסות (הוצאות) שהוכרו בדוח רווח והפסד
(8.5)	-	(8.5)	-	-	סכומים שנזקפו לרווח כולל אחר
133.0	(2.9)	60.6	5.0	70.3	יתרה ליום 31 בדצמבר 2024

מימוש המסים הנדחים מבוסס על תחזית המחושבת על פי שיעור מס ממוצע של 34.7% ו- 34.2% לשנים 2024 ו-2023, בהתאמה.

ד. לפירוט בדבר מסים על הכנסה המתייחסים לרווח כולל אחר ראה ביאור 8 רווח (הפסד) כולל אחר במצטבר.

ה. הכנסות ריבית המיוחסות לנכסים בגין מסים על הכנסה הוכרו בסעיף מסים על הכנסה כהכנסה בסך 2.6 מיליוני ש"ח בשנת 2024 וכהכנסה בסך 0.1 מיליוני ש"ח בשנת 2023.

ו. שיעור המס המשולב שחל על הבנק

1. ההפרשה למסים על ההכנסה של הבנק שהוא מוסד כספי לצרכי מס ערך מוסף, כוללת מס חברות המוטל על פי פקודת מס הכנסה ומס רווח המוטל על פי חוק מס ערך מוסף, התשל"ה-1975. בנוסף, על פי חוק מע"מ מוטל מס על השכר במוסדות כספיים, שנכלל בדוח רווח והפסד בסעיף "משכורות והוצאות נלוות". שיעורי המס הסטטוטוריים שחלו על תאגידים בנקאיים משנת 2018 ועד 2023: שיעור מס חברות 23%, שיעור מס רווח 17%, שיעור מס סטטוטורי כולל 34.19%. יתרות המסים הנדחים חושבו בהתאם לשיעורי המס הצפויים לחול במועד ההיפוך.

2. **חוק תשלום מיוחד לשם השגת יעדי התקציב (הוראת שעה – חרבות ברזל) התשפ"ד-2024, וחקיקה לשינוי שיעור מס שכר ורווח**

ביום 17 במארס 2024 פורסם ברשומות "חוק תשלום מיוחד לשם השגת יעדי התקציב (הוראת שעה- חרבות ברזל), התשפ"ד-2024", לפיו בנק שאינו בעל היקף פעילות קטן ("בנק משלם"), ישלם לאוצר המדינה לתקופה שמיום 1 באפריל 2024 ועד ליום 31 בדצמבר 2025 תשלום שנתי בסכום השווה ל- 6% מהרווח שהפיק על פעילותו בישראל ("סכום התשלום השנתי"). שיעור התשלום המיוחד לגבי שנת 2024 הינו 4.5% בגין חלקיות התקופה (מיום 1 באפריל 2024 ועד ליום 31 בדצמבר 2024). על אף האמור, אם עלה סכום התשלום השנתי של כלל הבנקים המשלמים על סכום מרבי של 1.2 מיליארד ש"ח בשנת 2024 או על סכום של 1.3 מיליארד ש"ח בשנת 2025, יוחזר לבנק משלם ההפרש שבין סכום התשלום השנתי של כלל הבנקים המשלמים ובין הסכום המרבי לשנת 2024 או לשנת 2025, לפי העניין, כשהוא מוכפל בחלק היחסי של הבנק המשלם האמור מהתשלום השנתי של כלל הבנקים המשלמים.

ביאור 7 - הפרשה למסים על הרווח (המשך)

ביום 14 באפריל 2024 פורסם צו מס ערך מוסף (שיעור מס על מלכ"רים ומוסדות כספיים) (תיקון), התשפ"ד-2024, לפיו עודכן שיעור מס השכר ומס הרווח שישולם על פעילות בישראל של מוסד כספי, והוא יעלה מ-17% ל-18% החל מיום 1 בינואר 2025 (זאת, בהתאמה לעליית שיעור המע"מ משנת 2025). אולם תיקון זה יחול על בנק משלם החל משנת 2026 ואילך. השפעת העדכון בשיעור המס קיבלה ביטוי ביתרות המסים הנדחים.

בהתאם לאמור לעיל, שיעור המס המשולב החל על הבנק בשנת 2024 (בהתחשב בתקופה הקובעת) הינו 38.03% וצפוי לעלות בשנת 2025 ל-39.32%. כמו כן, מס השכר ומס הרווח על הבנק יעלה החל מיום 1 בינואר 2026 ל-18%, כך ששיעור המס המשולב שיחול על הבנק בשנים 2026 ואילך יהא 34.75%.

הבנק רשם הוצאות מס בגין התשלום המיוחד לפי הערכה שמרנית וזהירה לאומדן המס שצפוי שיוטל על הבנק.

ז. לבנק שומות מס הכנסה סופיות עד וכולל שנת המס 2019, בהתאם לאישור פקיד השומה. לחברת הבת ב.י.ג.ה שומות מס סופיות עד וכולל שנת 2019.

(במיליוני שקלים חדשים)

ביאור 8 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר

1. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לאחר השפעת המס לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר								
2022			2023			2024		
התאמות בגין איגרות חוב	התאמות בגין זמינות למכירה לפי שווי הוגן	הטבות לעובדים	התאמות בגין איגרות חוב	התאמות בגין זמינות למכירה לפי שווי הוגן	הטבות לעובדים	התאמות בגין איגרות חוב	התאמות בגין זמינות למכירה לפי שווי הוגן	הטבות לעובדים
(48.0)	(48.3)	0.3	(33.1)	(30.3)	(2.8)	(65.0)	(61.1)	(3.9)
יתרה לתחילת שנה								
שינוי נטו במהלך השנה								
14.9	18.0	(3.1)	(31.9)	(30.8)	(1.1)	32.1	17.4	14.7
(33.1)	(30.3)	(2.8)	(65.0)	(61.1)	(3.9)	(32.9)	(43.7)	10.8
יתרה לסוף שנה								

2. שינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר								
2022			2023			2024		
השפעת מס לאחר	לפני	השפעת מס	השפעת מס לאחר	לפני	השפעת מס	השפעת מס לאחר	לפני	השפעת מס
(3.1)	0.5	(3.6)	(1.1)	0.8	(1.9)	14.7	(8.7)	23.4
(3.1)	0.5	(3.6)	(1.1)	0.8	(1.9)	14.7	(8.7)	23.4
התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן:								
רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו								
מהתאמות לשווי הוגן								
(3.1)	0.5	(3.6)	(1.1)	0.8	(1.9)	14.7	(8.7)	23.4
(3.1)	0.5	(3.6)	(1.1)	0.8	(1.9)	14.7	(8.7)	23.4
הטבות לעובדים:								
רווח (הפסד) אקטוארי נטו								
15.6	(8.1)	23.7	(33.6)	17.5	(51.1)	13.7	(6.7)	20.4
(רווחים) הפסדים נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽¹⁾								
2.4	(1.2)	3.6	2.8	(1.5)	4.3	3.7	(1.8)	5.5
18.0	(9.3)	27.3	(30.8)	16.0	(46.8)	17.4	(8.5)	25.9
14.9	(8.8)	23.7	(31.9)	16.8	(48.7)	32.1	(17.2)	49.3

(1) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הוצאות בגין הטבות לעובדים. לפירוט נוסף ראה ביאור 18 הטבות לעובדים.

(במיליוני שקלים חדשים)

ביאור 9 – מזומנים ופיקדונות בבנקים

יתרה ליום		
31/12/2023	31/12/2024	
5,014.3	2,365.4	מזומנים ופיקדונות בבנק ישראל
17,397.5	19,042.2	פיקדונות בבנקים מסחריים ⁽²⁾ ⁽³⁾
22,411.8	21,407.6	סך כל המזומנים והפיקדונות בבנקים⁽¹⁾
5,139.5	2,488.9	⁽¹⁾ מזה מזומנים, פיקדונות בבנקים ופיקדונות בבנק ישראל לתקופה מקורית של עד שלושה חודשים
16,513.9	18,457.8	⁽²⁾ מזה פיקדונות בחברת האם
		⁽³⁾ היתרות מוצגות לאחר השפעת הפרשה להפסדי אשראי. לפרטים לגבי ההפרשה להפסדי אשראי ראה ביאור 24 להלן.

(במיליוני שקלים חדשים)

ביאור 10 - ניירות ערך א. הרכב

ליום 31 בדצמבר 2024

הערך במאזן	עלות מופחתת	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾
א. איגרות חוב מוחזקות לפדיון					
של ממשלת ישראל ⁽³⁾	1,529.5 ⁽⁵⁾	-	5.8	99.0	1,437.9
של מוסדות פיננסיים בישראל ⁽⁴⁾	252.9	0.2	0.3	10.6	242.8
של אחרים בישראל	82.4	0.1	0.1	2.0	80.6
סך כל איגרות חוב מוחזקות לפדיון	1,864.8	0.3	6.2	111.6	1,761.3

הערך במאזן	עלות מופחתת	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	רווח כולל אחר מצטבר ⁽²⁾	הפסדים	שווי הוגן ⁽¹⁾
ב. איגרות חוב זמינות למכירה					
של ממשלת ישראל	1,777.7	-	19.7	2.8	1,777.7
של מוסדות פיננסיים בישראל	100.7	-	1.3	-	100.7
של אחרים בישראל	79.3	-	1.8	0.1	79.3
סך כל איגרות חוב זמינות למכירה	1,957.7	-	22.8	2.9	1,957.7

סך כל ניירות הערך **3,822.5** **3,804.5** **0.3** **29.0** **114.5** **3,719.0**

(1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.

(2) כלולים בסעיף 'התאמות בגין הצגת איגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן, נטו'.

(3) מזה: ניירות ערך ששוועדו למלווים בסך של 5.0 מיליון ש"ח.

(4) מזה: ערך במאזן בסך של 1.9 מיליון ש"ח בגין איגרות חוב של חברת האם.

(5) יתרת ההפסד בגין מעבר אגרות חוב מהתיק הזמין למכירה לתיק לפידיון, שהוכרה בהון בסעיף התאמות נטו בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן, היא 1.6 מיליון ש"ח.

הערה: פירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באיגרות חוב - ראה ביאור 2.

(במיליוני שקלים חדשים)

ביאור 10 - ניירות ערך (המשך)

א. הרכב (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2023

הערך במאזן	עלות מופחתת	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾
א. איגרות חוב מוחזקות לפדיון					
של ממשלת ישראל ⁽³⁾	1,525.8 ⁽⁵⁾	-	-	101.6	1,426.0
של מוסדות פיננסים בישראל ⁽⁴⁾	334.1	0.3	0.6	12.6	322.4
של אחרים בישראל	101.0	0.2	0.2	2.4	99.0
סך כל איגרות חוב מוחזקות לפדיון	1,960.9	0.5	0.8	116.6	1,847.4
ב. איגרות חוב זמינות למכירה					
הערך במאזן	עלות מופחתת	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾
של ממשלת ישראל	579.8	-	1.8	5.3	579.8
של אחרים בישראל	33.0	-	0.6	0.2	33.0
סך כל איגרות חוב זמינות למכירה	612.8	-	2.4	5.5	612.8
סך כל ניירות הערך	2,573.7	0.5	3.2	122.1	2,460.2

- (1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
- (2) כלולים בסעיף 'התאמות בגין הצגת איגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן, נטו'.
- (3) מזה: ניירות ערך ששועבדו למלווים בסך של 5.0 מיליון ש"ח.
- (4) מזה: ערך במאזן בסך של 2.0 מיליון ש"ח בגין איגרות חוב של חברת האם.
- (5) יתרת ההפסד בגין מעבר איגרות חוב מהתיק הזמין למכירה לתיק לפידיון, שהוכרה בהון בסעיף התאמות נטו בגין הצגת איגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן, היא 1.8 מיליון ש"ח.
- הערה: פירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באיגרות חוב - ראה בביאור 2 - הכנסות והוצאות ריבית.

(במיליוני שקלים חדשים)

ביאור 10 - ניירות ערך (המשך)

ב. שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של אגרות חוב זמינות למכירה הנמצאות בפוזיציות הפסד שטרם מומש, ללא הפרשה להפסדי אשראי:

31 בדצמבר 2024				
12 חודשים ומעלה		פחות מ - 12 חודשים		
הפסדים שטרם מומשו	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו	שווי הוגן	
0-20%		0-20%		
0.6	16.1	2.2	271.3	של ממשלת ישראל
0.1	11.4	-	-	של אחרים בישראל

31 בדצמבר 2023				
12 חודשים ומעלה		פחות מ - 12 חודשים		
הפסדים שטרם מומשו	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו	שווי הוגן	
0-20%		0-20%		
-	38.7	5.3	444.7	של ממשלת ישראל
-	-	0.2	11.4	של אחרים בישראל

(1) פחות מ- 0.1 מיליון ש"ח.

ג. הבנק בוחן את איכות האשראי של אגרות חוב קונצרניות מוחזקות לפדיון על ידי הערכה של אינדיקטורים לאיכות אשראי. האינדיקטור המרכזי הינו דירוגי אשראי חיצוניים הנקבעים על ידי סוכנויות לדירוג אשראי. הבנק מתבסס על דירוג עדכני לתאריך הדוחות הכספיים. ליום 31 בדצמבר 2024 כל ניירות הערך HTM צוברים ובדירוג השקעה של AA- ומעלה. הבנק אינו מכיר בהפרשה להפסדי אשראי בגין אגרות חוב של ממשלת ישראל בש"ח, מכיוון שהציפייה לאי תשלום בסיס העלות המופחתת, בהתבסס על הפסדים היסטוריים, מותאמים לתנאים הנוכחיים ותחזיות סבירות הניתנות לביסוס, היא אפס.

(במיליוני שקלים חדשים)

ביאור 11 – סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

א. חובות, אגרות חוב לפדיון וזמינות למכירה, אשראי לציבור ויתרת הפרשה להפסדי אשראי

אשראי לציבור					
מסחרי	פרטי	סך הכול	בנקים ואגרות חוב	סך הכול	
יתרה ליום 31 בדצמבר 2024					
יתרת חוב רשומה					
20.7	-	20.7	22,867.2	22,887.9	חובות שנבדקו על בסיס פרטני
683.2	11,398.9	12,082.1	-	12,082.1	חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי
703.9	11,398.9	12,102.8	22,867.2	34,970.0	סך כל החובות
מזה:					
0.9	3.1	4.0	-	4.0	חובות לא צוברים
0.4	8.4	8.8	-	8.8	חובות בפיגור 90 ימים או יותר
3.2	34.2	37.4	-	37.4	חובות בעייתיים אחרים
4.5	45.7	50.2	-	50.2	סך הכל חובות בעייתיים
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות					
0.1	-	0.1	2.5	2.6	בגין חובות שנבדקו על בסיס פרטני
9.5	137.4	146.9	-	146.9	בגין חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי
9.6	137.4	147.0	2.5	149.5	סך כל ההפרשה להפסדי אשראי
מזה:					
-	-	(1)	-	-	בגין חובות לא צוברים
0.5	7.9	8.4	-	8.4	בגין חובות בעייתיים אחרים
יתרה ליום 31 בדצמבר 2023					
יתרת חוב רשומה					
15.9	-	15.9	19,974.2	19,990.1	חובות שנבדקו על בסיס פרטני
610.8	11,304.3	11,915.1	-	11,915.1	חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי
626.7	11,304.3	11,931.0	19,974.2	31,905.2	סך כל החובות
מזה:					
0.9	2.0	2.9	-	2.9	חובות לא צוברים
0.7	6.1	6.8	-	6.8	חובות בפיגור 90 ימים או יותר
5.0	30.8	35.8	-	35.8	חובות בעייתיים אחרים
6.6	38.9	45.5	-	45.5	סך הכל חובות בעייתיים
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות					
(1)	-	(1)	3.0	3.0	בגין חובות שנבדקו על בסיס פרטני
7.9	134.7	142.6	-	142.6	בגין חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי
7.9	134.7	142.6	3.0	145.6	סך כל ההפרשה להפסדי אשראי
מזה:					
-	-	(1)	-	-	בגין חובות לא צוברים
0.8	6.4	7.2	-	7.2	בגין חובות בעייתיים אחרים

(1) פחות מ-0.1 מיליוני ש"ח.

(במיליוני שקלים חדשים)

ביאור 11 – סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

אשראי לציבור				
סך הכל	בנקים	סך הכול	פרטי	מסחרי
80.2	2.6	77.6	73.2	4.4
יתרה ליום 31 בדצמבר 2021				
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022				
התאמה ליתרת הפתיחה בשל השפעת היישום לראשונה ⁽¹⁾				
9.1	0.5	8.6	8.3	0.3
15.2	0.2	15.0	13.9	1.1
(24.6)	-	(24.6)	(23.1)	(1.5)
15.5	-	15.5	14.5	1.0
(9.1)	-	(9.1)	(8.6)	(0.5)
95.4	3.3	92.1	86.8	5.3
יתרה ליום 31 בדצמבר 2022				
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023				
80.4	(0.3)	80.7	76.3	4.4
(43.2)	-	(43.2)	(40.0)	(3.2)
14.4	-	14.4	12.9	1.5
(28.8)	-	(28.8)	(27.1)	(1.7)
147.0	3.0	144.0	136.0	8.0
יתרה ליום 31 בדצמבר 2023				
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024				
33.4	(0.5)	33.9	29.8	4.1
(46.5)	-	(46.5)	(42.9)	(3.6)
17.1	-	17.1	15.9	1.2
(29.4)	-	(29.4)	(27.0)	(2.4)
151.0	2.5	148.5	138.8	9.7
יתרה ליום 31 בדצמבר 2024				
מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים				
1.5	-	1.5	1.4	0.1
1.4	-	1.4	1.3	0.1
1.2	-	1.2	1.1	0.1
ליום 31 בדצמבר 2024				
ליום 31 בדצמבר 2023				
ליום 31 בדצמבר 2022				

(1) השפעת היישום לראשונה של כללי החשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים.

ביאור 12 - השקעות בחברות מוחזקות ופרטים על חברות אלו

שם	עיסוק	חלק בהון המקנה זכות לקבלת רווחים		החלק בזכויות ההצבעה		השקעה במניות לפי שווי מאזני		חלק ברווח הנקי מפעולות רגילות	
		2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024
		באחוזים		באחוזים		במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	
ב.י.נה. - בנק יהב נכסים	השקעה	100	100	100	100	121.1	113.3	7.8	7.7
והחזקת בניינים	בנכסים								
בע"מ ⁽¹⁾									

- (1) כלולה בדוח הכספי של הבנק באיחוד מלא.
- (2) בהתאם להנחיות שקבע המפקח על הבנקים, העביר הבנק לידי נאמן את אחזקותיו בחברות יהב אחים ואחיות - חברה לניהול קופות גמל בע"מ ויהב פ.ר.ח. - חברה לניהול קופות גמל בע"מ, וזאת לשם העברתן לצד שלישי. בשנים 2017-2018 נחתמו הסכמים להעברת המניות בשתי החברות האמורות לידי נאמן לטובת העמיתים, ההסכמים עודכנו בשנת 2024 והם מותנים באישור אגף שוק ההון.

(במיליוני שקלים חדשים)

ביאור 13 - בניינים וציוד
הרכב ותנועה במהלך השנה

עלות ⁽²⁾	בניינים ומקרקעין (לרבות התקנות ושיפורים במושכר) ⁽¹⁾	ציוד וריהוט	זכויות שימוש ועלויות תוכנה	סך הכול
יתרה ליום 31 בדצמבר 2022	259.1	256.2	369.6	884.9
תוספות	10.4	15.6	20.3	46.3
יתרה ליום 31 בדצמבר 2023	269.5	271.8	389.9	931.2
תוספות	10.0	11.8	27.8	49.6
יתרה ליום 31 בדצמבר 2024	279.5	283.6	417.7	980.8
פחת				
יתרה ליום 31 בדצמבר 2022	185.9	228.4	275.6	689.9
פחת	8.2	12.1	29.4	49.7
יתרה ליום 31 בדצמבר 2023	194.1	240.5	305.0	739.6
פחת	8.4	10.4	27.2	46.0
יתרה ליום 31 בדצמבר 2024	202.5	250.9	332.2	785.6
הערך בספרים				
2022	73.2	27.8	94.0	195.0
2023	75.4	31.3	84.9	191.6
2024	77.0	32.7	85.5	195.2
שיעור פחת ממוצע משוקלל (באחוזים)				
2023	7.7	16.6	20.6	
2024	7.6	17.6	20.4	

(1) זכויות הבנק במקרקעין בסך של 9.0 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2023 - 9.6 מיליון ש"ח) רשומות בחברה משכנת. הרישום בלשכת רישום המקרקעין טרם הושלם ואמור להתבצע על ידי החברה המשכנת.

(2) לרבות הוצאות שכר, שכירות והוצאות שהווננו אשר הסתכמו ביום 31 בדצמבר 2024 בסך של 200.2 מיליוני ש"ח (31 בדצמבר 2023 - 190.6 מיליון ש"ח). לפירוט נוסף לגבי מדיניות זכויות שימוש ועלויות תוכנה ראה בביאור 1 (יב) בדוחות הכספיים.

(במיליוני שקלים חדשים)

ביאור 13 - בניינים וציוד (המשך)
מידע בגין חכירות

א. הוצאות בגין חכירות תפעוליות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2023	2024	
16.4	16.8	הוצאות בגין חכירות
16.4	16.8	סך הכול הוצאות בגין חכירות

ב. מידע נוסף על חכירות תפעוליות

2023	2024	
		מזומנים ששולמו בגין יתרות שנכללו במדידה של התחייבויות בגין חכירות
17.5	14.9	תזרים מזומנים בגין פעילות שוטפת
13.5	13.7	נכסי זכות שימוש שהוכרו בגין חכירות תפעוליות חדשות
6.1	6.5	יתרת תקופה משוקללת ממוצעת (בשנים)
1.28	1.68	ריבית היוון משוקללת ממוצעת (באחוזים)

ג. תזרימי מזומנים לא מהוונים התחייבויות בגין חכירה תפעולית

יתרה ליום		
31/12/23	31/12/24	
15.4	13.8	עד שנה
11.5	11.2	מעל שנה עד שנתיים
8.7	9.2	מעל שנתיים עד 2 שנים
6.7	5.8	מעל 3 שנים עד 4 שנים
3.9	5.0	מעל 4 שנים עד 5 שנים
13.8	14.8	מעל 5 שנים
60.0	59.8	סך הכול
2.5	3.2	בניכוי ייחוס ריבית החכירה
57.5	56.6	התחייבות בגין חכירה

(במיליוני שקלים חדשים)

ביאור 14 – נכסים אחרים

יתרה ליום		
31/12/2023	31/12/2024	
131.1	133.0	נכסי מסים נדחים, נטו (ראה ביאור 7 נכסי מסים נדחים)
-	8.3	עודף מקדמות ששולמו למס הכנסה על העתודות השוטפות
17.6	21.4	הכנסות לקבל
11.0	9.8	הוצאות מראש
57.5	56.2	נכסי זכות שימוש בגין חכירה תפעולית
5.1	5.0	חייבים אחרים ויתרות חובה
222.3	233.7	סך כל הנכסים האחרים

ביאור 15 – פיקדונות הציבור

א. סוגי פיקדונות בישראל לפי סוג המפקיד

יתרה ליום		
31/12/2023	31/12/2024	
		פיקדונות לפי דרישה
13,913.3	15,810.4	אינם נושאים ריבית
4,257.4	2,794.3	נושאים ריבית
18,170.7	18,604.7	סך כל פיקדונות לפי דרישה
14,889.6	14,367.8	פיקדונות לזמן קצוב
33,060.3	32,972.5	סך כל פיקדונות הציבור
		מזה:
31,820.7	31,586.8	פיקדונות של אנשים פרטיים
1,239.6	1,385.7	פיקדונות של תאגידים ואחרים

ב. פיקדונות הציבור לפי גודל

31/12/2023	31/12/2024	
		תקרת הפיקדון
24,499.7	24,363.8	עד 1
8,438.0	8,417.6	מעל 1 עד 10
122.6	191.1	מעל 10 עד 100 ⁽¹⁾
33,060.3	32,972.5	סך הכול

(1) לימים 31 בדצמבר 2024 ו- 31 בדצמבר 2023 תקרת פיקדון בסך 25.8 מיליוני ש"ח ו-20.8 מיליוני ש"ח, בהתאמה.

(במיליוני שקלים חדשים)

ביאור 16 – כתבי התחייבות נדחים

יתרה ליום		שיעור תשואה פנימי ⁽²⁾	משך חיים ממוצע ⁽¹⁾
31/12/2023	31/12/2024	%	בשנים
כתבי התחייבות נדחים שאינם ניתנים להמרה במניות:			
222.5	222.5	2.7	1.5
110.3	114.1	0.9	1.5
332.8	336.6		סך הכול

(1) משך חיים ממוצע הינו ממוצע תקופות התשלומים משוקללות בתזרים המהוון לפי שיעור התשואה הפנימי.

(2) שיעור תשואה פנימי, הינו שיעור ריבית המנכה את זרם התשלומים בצפוי אל היתרה המאזנית הכלולה בדוח הכספי.

- בחודש אוגוסט 2023, פדה הבנק בפדיון מוקדם מלא, לאחר קבלת אישור בנק ישראל, כתבי התחייבות נדחים בסכום כולל של כ- 200 מיליון ש"ח אשר הונפקו בשנת 2018.

ביאור 17 – התחייבויות אחרות

יתרה ליום		
31/12/2023	31/12/2024	
92.2	-	עודף התחייבויות שוטפות למס הכנסה על מקדמות ששולמו
86.9	91.7	עובדים בגין שכר עבודה
191.9	174.5	עודף ההתחייבות בגין הטבות לעובדים על נכסי התכנית
68.9	96.8	הוצאות לשלם
1.4	1.5	הפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירים חוץ מאזניים (ראה ביאור 11)
738.6	798.2	זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
57.5	56.6	התחייבויות בגין חכירות תפעוליות
7.1	7.4	זכאים אחרים ויתרות זכות
1,244.5	1,226.7	סך כל ההתחייבויות האחרות

(במיליוני שקלים חדשים)

ביאור 18 – הטבות לעובדים

א. כללי:

לבנק תכנית להטבה מוגדרת ממומנת ולא ממומנת ביחס לכלל עובדיו, התכנית הנ"ל מספקת הטבה מוגדרת המבוססת על שנות שירות ומשכורת אחרונה. התחייבות הבנק לשלם פיצויי פרישה או פיטורין מכוסה בעיקר באמצעות הפקדות שוטפות על בסיס השכר לפנסיה, על שם העובדים בקופות גמל ופנסיה מוכרות. הבנק נוהג להשלים לעובדים הזכאים לפיצויים את ההפרש שבין המשכורת האחרונה של העובדים מוכפלת במספר שנות העבודה, לבין הסכום שנצבר לזכותם בקופות האמורות. הבנק אינו רשאי למשוך את כספי היעודה אלא לצורך תשלום פיצויי פרישה בלבד. לחלק מעובדיו, התחייב הבנק להעביר לבעלותם עם סיום עבודתם מכל סיבה את מרכיב פיצויי הפיטורים שבקופות גמל ופנסיה מוכרות (לפי סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורים). לעובדים אלה לא נדרש הבנק להשלים את ההפרש שבין המשכורת האחרונה של העובדים מוכפלת במספר שנות העבודה, לבין הסכום שנצבר לזכותם בקופות האמורות.

ב. הטבות לעובדים:

יתרה ליום		
31/12/23	31/12/24	
פיצויים ופנסיה		
284.4	297.2	סכום ההתחייבות
161.6	194.9	השווי הוגן של נכסי התכנית
122.8	102.3	עודף ההתחייבות לפיצויים ופנסיה על נכסי התכנית
הטבות אחרות		
36.0	39.5	פדיון מחלה
22.3	23.4	הטבות לאחר פרישה
4.4	4.0	מענק הסתגלות
6.4	5.3	מענק וותק
191.9	174.5	עודף התחייבות שנכלל בסעיף התחייבויות אחרות

ג. תכניות פיצויים ופנסיה להטבה מוגדרת:

1. מחויבויות ומצב המימון:

לשנה שהסתיימה ביום		
31 בדצמבר		
2023	2024	
א. שינוי במחויבות בגין הטבה חזויה:		
210.8	284.4	מחויבות בגין הטבה חזויה בתחילת השנה
10.3	11.6	עלות שירות
10.5	14.2	עלות ריבית
58.9	5.4	הפסד (רווח) אקטוארי
(6.1)	(18.4)	הטבות ששולמו
284.4	297.2	מחויבות בגין הטבה חזויה בסוף השנה
263.1	274.4	מחויבות בגין הטבה מצטברת בסוף השנה

ההפסד האקטוארי בשנה הקודמת נובע בעיקר מהשפעות של חתימה על הסכם שכר קיבוצי עם נציגות העובדים לשנים 2023-2027 ומעדכון שיעורי עזיבות.

(במיליוני שקלים חדשים)

ביאור 18 - הטבות לעובדים (המשך)

ג. תכניות פיצויים ופנסיה להטבה מוגדרת (המשך):
1. מחויבות ומצב מימון (המשך):

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2023	2024	
ב. שינוי בשווי ההוגן של נכסי התכנית ומצב המימון של התכנית:		
146.7	161.6	שווי הוגן של נכסי התכנית בתחילת השנה
13.1	33.5	תשואה בפועל של נכסי התכנית
6.8	6.9	הפקדות לתכנית על ידי התאגיד הבנקאי
(5.0)	(7.1)	הטבות ששולמו
161.6	194.9	שווי הוגן של נכסי התכנית בסוף השנה
122.8	102.3	מצב המימון - התחייבות נטו שהוכרה בסוף השנה
יתרה ליום		
31/12/23	31/12/24	
ג. סכומים שהוכרו במאזן:		
122.8	102.3	סכומים שהוכרו בסעיף התחייבויות אחרות
ד. סכומים שהוכרו ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לפני השפעת המס:		
(93.3)	(68.2)	הפסד אקטוארי ברווח כולל אחר מצטבר
ה. תכניות שבהן המחויבות בגין הטבה מצטברת וחזויה עולה על נכסי התכנית:		
284.4	297.2	מחויבות בגין הטבה חזויה
263.1	274.4	מחויבות בגין הטבה מצטברת
161.6	194.9	שווי הוגן של נכסי התכנית

(במיליוני שקלים חדשים)

ביאור 18 – הטבות לעובדים (המשך)

ג. תכניות פיצויים ופנסיה להטבה מוגדרת (המשך):

2. הוצאות לתקופה:

א. רכיבי עלות ההטבה נטו שהוכרו ברווח והפסד בגין תכנית פנסיה להטבה מוגדרת ולהפקדה מוגדרת: לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2022	2023	2024	
תכנית פיצויים ופנסיה להטבה מוגדרת:			
9.7	10.3	11.6	עלות שירות
7.6	10.5	14.2	עלות ריבית
(6.4)	(7.4)	(8.8)	תשואה חזויה על נכסי תכנית
הפחתה של סכומים שלא הוכרו:			
3.1	4.2	5.8	הפסד אקטוארי נטו
14.0	17.6	22.8	סך עלות ההטבה נטו
16.9	18.8	19.5	סך הוצאה בגין תכנית פיצויים ופנסיה להפקדה מוגדרת
30.9	36.4	42.3	סך הוצאות שנכללו במשכורות והוצאות נלוות ובהוצאות אחרות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2022	2023	2024	
ב. שינויים בנכסי תכנית ובמחויבות להטבה שהוכרו ברווח (הפסד) כולל אחר לפני השפעת מס:			
(9.4)	53.2	(19.4)	הפסד אקטוארי נטו השנה
(3.1)	(4.2)	(5.8)	הפחתה של רווח (הפסד) אקטוארי
(12.5)	49.0	(25.2)	סך הכול הוכר ברווח כולל אחר
14.0	17.6	22.8	סך עלות ההטבה נטו
1.5	66.6	(2.4)	סך הכול בעלות ההטבה נטו לשנה וברווח כולל אחר

ההפסד האקטוארי בשנה הקודמת נובע בעיקר מהשפעות של חתימה על הסכם שכר קיבוצי עם נציגות העובדים לשנים 2023-2027 ומעדכון שיעורי עזיבות.

(במיליוני שקלים חדשים)

ביאור 18 - הטבות לעובדים (המשך)

ג. תכניות פיצויים ופנסיה להטבה מוגדרת (המשך):

3. הנחות:

יתרה ליום		
31/12/23	31/12/24	
א. הנחות על בסיס ממוצע משוקלל המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה ולמידת עלות ההטבה נטו:		
1. ההנחות העיקריות המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה (באחוזים):		
4.71	4.97	שיעור היוון (נומינלי)
2.52	2.48	שיעור עלית המדד
1.71	1.75	שיעור גידול בתגמול (ריאלי)
שיעור עזיבה:		
28.40	28.40	עד גיל 50 - וותק עד שנה
19.20	19.20	וותק עד 3 שנים
13.40	13.40	וותק עד 5 שנים
5.40	5.40	וותק עד 10 שנים
1.90	1.90	וותק 10 שנים ומעלה
1.50	1.50	מעל גיל 50

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2022	2023	2024	
2. ההנחות העיקריות המשמשות למידת עלות ההטבה נטו לתקופה (באחוזים):			
3.53	4.49	5.21	שיעור היוון
4.23	4.91	5.34	תשואה חזויה לטווח ארוך על נכסי תכנית
1.38	1.42	1.56	שיעור גידול בתגמול

גידול בנקודת אחוז אחת				קיטון בנקודת אחוז אחת
ליום 31 בדצמבר		ליום 31 בדצמבר		
2023	2024	2023	2024	
ב. השפעה של שינוי בנקודת אחוז אחת על המחויבות בגין הטבה חזויה לפני השפעת מס:				
18.1	19.5	(15.4)	(16.5)	שיעור היוון
(12.0)	(12.3)	14.3	14.4	שיעור גידול בתגמול
5.9	6.3	(5.6)	(5.8)	שיעור עזיבה

(במיליוני שקלים חדשים)

ביאור 18 – הטבות לעובדים (המשך)

ג. תכניות פיצויים ופנסיה להטבה מוגדרת (המשך):

4. נכסי תכנית:

א. בהתאם להוראות החוק וההסכמים שנחתמו בין הבנק לבין נציגות העובדים, מפקיד הבנק לנכסי התכנית 15.83% משכרו של כל עובד לקרנות פנסיה, קופות גמל ותכניות ביטוח מנהלים, לכיסוי מחויבותו הנובעת מתכניות ההטבה המוגדרת שהוא מממן. נכסי תכניות אלה מנוהלים על ידי מנהלי קרנות הפנסיה, קופות הגמל ותכניות ביטוח המנהלים וההשקעות בנכסי התכנית, אינן נקבעות על ידי הבנק, אלא על ידי מנהלי אותם גופים. הנתונים מבוססים על הגופים העיקריים שבהם מופקדים כ - 79% מכספי נכסי התכניות.

ליום 31 בדצמבר		
2023	2024	
ב. הרכב השווי ההוגן של נכסי תכנית:		
סוג נכס		
מניות	78.3	66.3
סיוע ממשלתי לקרנות פנסיה ותיקות	10.8	9.7
אחר	40.1	29.1
איגרות חוב: ממשלתיות	12.5	11.3
ממשלתיות מיועדות	17.1	12.9
קונצרניות	36.1	32.3
סך הכול	194.9	161.6
ג. השווי ההוגן של נכסי תכנית לפי סוגי נכסים ויעד הקצאה 2025 (באחוזים):		
סוג נכס		
מניות	45	40
סיוע ממשלתי לקרנות פנסיה ותיקות	6	6
אחר	22	21
איגרות חוב: ממשלתיות	7	6
ממשלתיות מיועדות	9	9
קונצרניות	11	18
סך הכול	100	100

(במיליוני שקלים חדשים)

ביאור 18 - הטבות לעובדים (המשך)

ג. תכניות פיצויים ופנסיה להטבה מוגדרת (המשך):

5. תזרימי מזומנים:

א. הפקדות בתכנית פנסיה להטבה מוגדרת:

הפקדות בפועל		תחזית
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		לשנת
2023	2024	2025 ⁽¹⁾
6.8	6.9	6.9

(1) אומדן הפקדות שצפוי לשלמן לתוכניות פנסיה להטבה מוגדרת במהלך שנת 2025.

ב. ההטבות שהתאגיד הבנקאי צופה לשלם בעתיד:

שנה
2025
2026
2027
2028
2029
2030-2034
2035 ואילך
סך הכול
378.4

ד. תכנית פרישה

במסגרת הסכם שכר שנחתם בחודש יוני 2023 עם נציגות העובדים, אושרה תכנית פרישה מרצון חד פעמית לפי שיקול דעת הבנק לשנים 2023-2027. עלויות ההתחייבות האקטוארית בגין תכנית הפרישה הסתכמו בסך של כ- 39 מילון ש"ח, לפני מס (26 מיליון ש"ח לאחר מס). עלויות אלו טופלו כהפסד אקטוארי ונזקפו לרווח כולל אחר.

ביאור 18 – הטבות לעובדים (המשך)

ה. תכנון ומבנה התגמול בבנק – מאפיינים עיקריים של מדיניות התגמול

בחודש מאי 2024 אושרו מדיניות התגמול ותכנית מענקים לעובדים המרכזיים ולעובדי הבנק לשנים 2024-2026. תכנית המענקים מבוססת על הפרמטרים הבאים: תשואה על ההון, יחס יעילות תפעולית, שיעור צמיחה בקשר עם חשבונות פעילים, KPI's אישיים ורכיב שיקול דעת.

מדיניות תגמול בתאגיד בנקאי

מדיניות התגמול בבנק תואמת את הוראות המפקח על הבנקים בנושא 'מדיניות תגמול בתאגיד בנקאי', הוראת ניהול בנקאי תקין 301A, הקובעת כללים שמטרתם להבטיח שהסדרי התגמול בתאגיד הבנקאי יהיו עקביים עם מסגרת ניהול הסיכונים ועם המטרות ארוכות הטווח של התאגיד הבנקאי.

מדיניות התגמול תואמת גם את חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי התרת הוצאה לצורכי מס בשל תגמול חריג), התשע"ו-2016 (להלן חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים). חוק זה קובע, בין היתר, כי התקשרות של תאגיד פיננסי הכוללת מתן תגמול, שההוצאה החזויה בשלו, כפי שחושבה למועד האישור בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים, צפויה לעלות על 2.5 מיליוני ש"ח בשנה, לא תאושר, אלא אם כן היחס שבין ההוצאה החזויה בשל התגמול כאמור, לבין ההוצאה בשל התגמול הנמוך ביותר ששילם התאגיד הפיננסי לעובד התאגיד בשנה שקדמה למועד ההתקשרות, קטן מ-35%. לעניין זה, תגמול כולל, בין היתר, תגמול פרישה שאינו תשלום פנסיוני ושאינו פיצויי פיטורין על פי דין. בנוסף, קובע החוק כללים לעניין אי התרת ניכוי ההוצאה העודפת לצרכי חישוב ההכנסה החייבת במס הכנסה.

הסכמי עבודה ושכר

בבנק הסכם שכר קיבוצי עם נציגות העובדים המעגן את יחסי העבודה והתגמול בבנק לשנים 2023-2027.

הגוף המפקח על התגמול בבנק

ועדת התגמול של דירקטוריון הבנק הינה הגוף המפקח בבנק על נושא התגמול. נכון ליום הדוח הכספי הועדה מורכבת מארבעה חברים, מתוכם שני דירקטורים חיצוניים. החלטות ועדת התגמול מובאות לאישור הדירקטוריון ככל הנדרש לפי הנחיות בנק ישראל ונהלי עבודת דירקטוריון הבנק וועדותיו. מדיניות התגמול הכללית של הבנק חלה על כלל עובדי הבנק.

יעדים עיקריים של מדיניות התגמול

דירקטוריון הבנק רואה חשיבות רבה בקביעת מדיניות תגמול נאותה המבטיחה שהסדרי התגמול לעובדי הבנק והעובדים המרכזיים בבנק, כהגדרת מונח זה בהוראת ניהול בנקאי תקין A301, יהיו עקביים עם מסגרת ניהול הסיכונים של הבנק, עם המטרות ארוכות הטווח של הבנק, התכנית האסטרטגית של הבנק ועם ביצועי העובדים בפועל בטווח הקצר, הבינוני והארוך. בהתאם לאמור לעיל, המטרות שעמדו בפני דירקטוריון הבנק בגיבוש מסמך מדיניות זה היו כדלקמן:

- קידום מטרות הבנק, התכנית האסטרטגית שלו, תכניות העבודה שלו ומדיניותו, בראייה ארוכת טווח.
- יצירת מערך תמריצים סביר וראוי לעובדי הבנק בהתחשב, בין היתר, באסטרטגיה הכלל ארגונית של הבנק, בתיאבון הסיכון ומדיניות ניהול הסיכונים של הבנק, ביעדיו וביחסי העבודה בבנק.
- מתן כלים נדרשים לצורך גיוס, ניהול ושימור כוח אדם מוכשר ומיומן בבנק, אשר יוכלו לתרום לבנק להמשך פעילותו והצלחתו העסקית.

ביאור 18 – הטבות לעובדים (המשך)

- מתן דגש לתגמול מבוסס ביצועים הולם, המותאם לבנק ולביצועיו, תוך התאמת תגמול עובדי הבנק והעובדים המרכזיים לתרומתם להשגת יעדי הבנק, בראייה ארוכת טווח ובהתאם לתפקידם והיקף האחריות הגלום בו.
- מתן תמריצים לצורך עמידה ביעדים כלליים של הבנק בתחום ניהול הסיכונים, בתחום הציות לחקיקה, להוראות רגולטוריות ולנהלי הבנק.
- יצירת איזון ראוי בין רכיבי התגמול השונים (כגון רכיבים קבועים מול משתנים וכן קצרי טווח מול ארוכי טווח).

תגמול עובדים המכהנים בפונקציית בקרה ופיקוח

עובדים מרכזיים בפונקציות בקרה ופיקוח הינם מנהל הסיכונים הראשי, החשבונאית הראשית של הבנק, מנהלת האגף ליעוץ משפטי וקצינת הציות. רשימה זו עשויה להשתנות בעתיד בהתאם לתחומי האחריות ולמצבת נושאי המשרה בבנק ולעובדים המרכזיים.

בשל חשיבות ורגישות תפקידם של העובדים המרכזיים בפונקציות בקרה ופיקוח, מבנה הזכאות של הבונוס השנתי של עובדים אלו יהיה שונה מזה של שאר העובדים המרכזיים ולא יתבסס באופן מובהק על תוצאות הפעילות אותה הם מבקרים, אלא ייגזר בעיקר מפרמטרים כמותיים ואיכותיים הרלוונטיים להגדרת התפקיד ותחום האחריות של פונקציות הבקרה והפיקוח אשר יוגדרו מראש בתחילת כל שנה ויכללו מדדים אישיים כגון - עמידה ביעדי תכנית העבודה והתקציב של הבנק, עמידה ביעדי רגולציה ועמידה ביעדי ניהול סיכונים, וכן רכיב של מענק בשיקול דעת.

התאמת התגמול לביצועים לטווח ארוך

תשלום המענק כפוף לאישור על ידי ועדת התגמול ודירקטוריון הבנק.

מנגנון פריסת המענק המפורט בסעיפים הבאים יחול על תשלום מענק לעובדים מרכזיים בבנק, והכל בהתאם להוראות הדין ומדיניות התגמול של הבנק.

עד 50% מסכום המענק ישולם בסמוך לאחר פרסום הדוחות הכספיים השנתיים של הבנק בגין שנת המענק. יתרת המענק תהיה כפופה להסדרי דחייה כך שלפחות 50% מסכום המענק ידחה. תקופת הדחייה לא תפחת מ- 3 שנים וקצב ההבשלה לא יהיה מהיר יותר מקו ישר.

תשלום בפועל של מענק נדחה יהיה כפוף לעמידה בקריטריונים שיקבעו מראש כפי שהתממשו בדיעבד על פני התקופה בהתאם להוראות בתוכניות התגמול הספציפיות. אם בשנה הקלנדרית שקדמה למועד התשלום של מענק נדחה לא התקיימו הקריטריונים שנקבעו כאמור, אזי ידחה התשלום של המענק הנדחה ב-12 חודשים. במקרה בו אין עמידה בקריטריונים גם בשנה הקלנדרית שקדמה למועד התשלום של התגמול המשתנה הנדחה בפעם השנייה, אזי התגמול המשתנה הנדחה יבוטל ולא ישולם לעובד המרכזי. עם זאת, אם החריגה של הבנק לא עלתה על 10% מהיחסים המינימליים הנדרשים, ועדת התגמול והדירקטוריון יהיו רשאים בהתאם לשיקול דעתם ובנסיבות מיוחדות להחליט על תשלום התגמול המשתנה הנדחה האמור לעובדים המרכזיים, כולו או חלקו. כל תגמול משתנה עבור עובד מרכזי יוענק וישולם כפוף להתייה שהינו בר השבה, תחת קריטריונים מוגדרים ועל פי מנגנון שנקבע במדיניות התגמול של הבנק.

למרות האמור לעיל, כאשר סך התגמול המשתנה שהוענק לעובד מרכזי בגין שנת מענק אינו עולה על 40% מהתגמול הקבוע של עובד מרכזי באותה שנה, הבנק יהא רשאי לשלם את כל התגמול המשתנה במזומן (100%), בסמוך לאחר פרסום הדוחות הכספיים השנתיים של הבנק בגין שנת המענק.

סיום העסקה לא יביא לתשלום מוקדם של תגמולים נדחים הנמצאים תחת הסדרי דחייה.

תגמול הוני - נכון להיום בבנק לא קיימת תכנית לתגמול הוני.

ביאור 18 – הטבות לעובדים (המשך)

יחס תגמול משתנה לתגמול קבוע

סך התגמול המשתנה (לרבות מענקי פרישה עודפים) לא יעלה על 100% מהתגמול הקבוע עבור כל עובד מרכזי. קביעת האזון המתאים בין תגמול קבוע לתגמול משתנה תתבסס על ניסיון, מומחיות, כישורים, בכירות וביצועי העובד וכן על הצורך לעודד התנהגות התומכת במסגרת ניהול הסיכונים ובאיתנות פיננסית של הבנק. בתנאים חריגים ניתן להעניק לעובד מרכזי תגמול משתנה בגובה מקסימאלי של 200% מהתגמול הקבוע של אותו עובד מרכזי, וזאת בליווי החלטה מנומקת ומפורטת של ועדת התגמול שתוגש לאישור הדירקטוריון והאסיפה הכללית (ככל שנדרשים אישורים אלה על פי דין). היחס המקסימלי בין התגמול המשתנה לבין התגמול הקבוע לגבי עובדים מרכזיים בפונקציות בקרה ופיקוח, יטה לטובת התגמול הקבוע בהשוואה ליחס זה אצל עובדים מרכזיים בפונקציות עסקיות.

תכנית מענקים לעובדים המרכזיים

עובדים מרכזיים אשר אינם עוסקים בתפקידי פיקוח ובקרה

ככלל, תכנית המענקים לעובדים המרכזיים כאמור, מבוססת על קביעת סכום זכאות למענק שנתי, אשר ייקבע בהתאם להשגת יעדי תשואה על ההון, יחס יעילות תפעולית, עמידה ביעדים אישיים ושיקול דעת. הזכאות למענק מדיד תותנה בתנאי סף של עמידת הבנק ביעדי הלימות ההון ובתשואה על ההון מינימאלית. התכנית כוללת טווחי ביצוע מינימאליים ומקסימאליים עבור יעדים אלה, כאשר בהתאם למידת השגתם, ייקבעו סכומי זכאות חיוביים או שליליים. חישוב התשואה על ההון, ייערך בהתבסס על הרווח הנקי של הבנק ועל פי ההון הממוצע. רכיב המענק בשיקול דעת יתבסס, בין היתר, על בחינת ביצועי העובדים המרכזיים, על פי פרמטרים כמותיים ואיכותיים שונים, תוך מתן התייחסות נפרדת לנושאי ציות, רגולציה, עמידה בחוקים ובתקנות וכן ביעדי ניהול סיכונים פנימיים של הבנק ("יעדי ציות").

עובדים מרכזיים העוסקים בתפקידי פיקוח ובקרה

בהתייחס לעובדים מרכזיים כאמור, סכום הזכאות למענק שנתי יחושב על בסיס שני רכיבים כדלקמן:

- רכיב בסכום קבוע אשר הזכאות לו מותנית בקיומו של רווח שנתי נקי ועמידה ביעדי הלימות הון מינימאליים.
- רכיב משתנה אשר ייקבע בהתאם להערכת ביצועי נושא המשרה על פי פרמטרים כמותיים ואיכותיים הרלוונטיים לתפקידו.

תכנית מענקים לעובדי הבנק שאינם עובדים מרכזיים ("העובדים")

סכומי המענקים לעובדים ייקבעו כדלקמן:

- יחושב סל מענק כולל כמכפלה של סך השכר ברוטו של העובדים הנכללים בקבוצת העובדים שהוגדרה לפי קריטריונים כמותיים שנקבעו בתכנית.
- בכפוף לעיל, סכומי המענקים האישיים עבור העובדים ייקבעו בהתאם לתוצאות תהליך הערכת העובדים, המתקיים בבנק מדי שנה.

כללי

סך המענקים הכולל לכלל המועסקים בבנק (כולל המענקים לעובדים המרכזיים) בניכוי הטבת מס המיוחסת להוצאה זו, בשנה מסוימת, לא יעלה על 16% מהרווח הנקי של הבנק באותה שנה.

ביאור 19 - הון עצמי

א. הון המניות			הון המניות הנומינלי
בשקלים חדשים			
יתרה ליום			
31/12/2023	31/12/2024		
מונפק ונפרע		רשום	
הון המניות מורכב כדלהלן:			
0.02	0.02	0.02	מניות יסוד בנות 0.01 ש"ח כ"א ⁽¹⁾
243,899.46	243,899.46	1,004,999.96	מניות רגילות בנות 0.01 ש"ח כ"א ⁽²⁾
0.02	0.02	0.02	מניות רגילות מסוג 'א' בנות 0.01 ש"ח כ"א ⁽³⁾
243,899.50	243,899.50	1,005,000.00	

- (1) בעלות 50% מזכויות ההצבעה והזכות למנות את חברי הדירקטוריון.
(2) בעלות 50% מכוח ההצבעה וכן זכות לקבלת רווחים וערך נומינלי בעת פירוק.
(3) בעלות זכות לקבלת רווחים וערך נומינלי בעת פירוק.

ב. דיבידנד ששולם

בשנת 2024 חולק דיבידנד לבעלי מניות יסוד בסכום כולל של 70 מיליון ש"ח, מזה 30 מיליון ש"ח בחודש ספטמבר 2024 ו- 40 מיליון ש"ח בחודש דצמבר 2024. בחודש פברואר 2025, לאחר תאריך המאזן החליט דירקטוריון הבנק על חלוקת דיבידנד לבעלי מניות יסוד בסך של 40 מיליון ש"ח מרווחי הרבעון הרביעי של שנת 2024.

(במיליוני שקלים חדשים)

ביאור 20 - הלימות הון, מינוף ונזילות

1. הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים

נכסי הסיכון ויחס הלימות ההון מחושבים בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 211-201, 299 בדבר 'מדידה והלימות הון'.

יתרה ליום		
31/12/2023	31/12/2024	
א. בנתוני המאוחד		
1. הון לצורך חישוב יחס ההון		
2,484.4	2,874.3	הון עצמי רובד 1 לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
473.8	483.1	הון רובד 2
2,958.2	3,357.4	סך כל ההון הכולל
2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון		
19,037.5	20,186.2	סיכון אשראי
6.1	26.3	סיכון שוק
1,835.1	2,128.0	סיכון תפעולי
20,878.7	22,340.5	סך כל היתרות המשוקללות של נכסי סיכון
באחוזים		
3. יחס ההון לרכיבי סיכון		
11.90	12.87	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
14.17	15.03	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.00	9.00	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים
12.5	12.5	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים ⁽¹⁾
(1) נתונים אלו כוללים התאמות בגין השפעת היישום הראשונה של כללי החשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים (להלן התאמות בגין הפסדי אשראי צפויים) אשר פוחתת בהדרגה עד ליום 01/01/2025.		
(2) בשנת 2024 חולק דיבידנד לבעלי מניות יסוד בסכום כולל של 70 מיליון ש"ח, מזה 30 מיליון ש"ח בחודש ספטמבר 2024 ו- 40 מיליון ש"ח בחודש דצמבר 2024. בחודש פברואר 2025, לאחר תאריך המאזן, החליט דירקטוריון הבנק על חלוקת דיבידנד לבעלי מניות יסוד בסך של 40 מיליון ש"ח מרווחי הרבעון הרביעי של שנת 2024.		
(3) לצורך שקלול חשיפות האשראי, הבנק מסתמך על דירוג האשראי של חברת S&P כמדרג יחיד. החברה הינה לשכת דירוג בינלאומית מוכרת (ECAI). ברבעון הרביעי של השנה הורידה חברת S&P את דרוג מדינת ישראל לדרוג A עם תחזית דרוג שלילית. ירידה זו לא השפיעה על יחסי ההון של הבנק.		
ירידה של רמה אחת (notch) נוספת בדירוג מדינת ישראל, לא תשפיע על יחסי ההון של הבנק. ירידה של 2 רמות (notch) נוספות בדירוג מדינת ישראל ל BBB+, תביא לירידה ביחס הון רובד 1 וביחס ההון הכולל בשיעור של 3.96% ו- 4.63%, בהתאמה. עיקר הירידה נובעת מחשיפה לבנקים. הבנק גיבש מתווה להיערכות לעמידה ביחסי ההון הנדרשים, בתרחיש של הורדת דירוג מדינת ישראל. בחודש ינואר פרסמו חברות הדירוג חוות דעת שממתנות את תחזית הורדת הדירוג של מדינת ישראל בעקבות ההתפתחות הגיאופוליטית.		

יתרה ליום		
31/12/2023	31/12/2024	
ב. רכיבי ההון לצורך חישובי יחס הון		
1. הון עצמי רובד 1		
2,481.4	2,872.8	הון עצמי רובד 1, לפני התאמות פיקוחיות וניכויים
3.0	1.5	סך התאמות בגין הפסדי אשראי צפויים - הון עצמי רובד 1
2,484.4	2,874.3	סך הכל הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
2. הון רובד 2		
329.8	333.6	הון רובד 2 - מכשירים
147.0	151.0	הון רובד 2 - הפרשות להפסדי אשראי
476.8	484.6	סך הכל הון עצמי רובד 2, לפני ניכויים
(3.0)	(1.5)	ניכויים - סך התאמות בגין הפסדי אשראי צפויים
473.8	483.1	סך הכל הון רובד 2

(במיליוני שקלים חדשים)

ביאור 20 - הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

יתרה ליום		
31/12/2023	31/12/2024	
באחוזים		ג. השפעת התאמות בגין הפסדי אשראי על יחס הון עצמי רובד 1
		יחס ההון לרכיבי סיכון
11.89	12.86	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון לפני השפעת ההתאמות בגין הפסדי אשראי צפויים
0.01	0.01	השפעת ההתאמות בגין הפסדי אשראי צפויים
11.90	12.87	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון

2. יחס מינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים

יחס המינוף מחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218.

יתרה ליום		
31/12/2023	31/12/2024	
2,484.4	2,874.3	הון רובד 1
38,098.0	38,565.6	סך החשיפות
באחוזים		
6.52	7.45	יחס המינוף
4.50	4.50	יחס המינוף המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים ⁽¹⁾

(1) תאגיד בנקאי נדרש לעמוד ביחס המינוף המזערי שנדרש על ידי המפקח על הבנקים החל מיום 1.1.2018 בשיעור של 5%. בהתאם להוראות שעה תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-4.5% עד ליום 30 ביוני 2026, ובלבד שיחס המינוף לא יפחת מהשיעור ביום 31 בדצמבר 2025 או מיחס המינוף הנדרש מהבנק טרם הוראת השעה, הנמוך מביניהם.

ביאור 20 – הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

3. יחס כיסוי נזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים

יחס כיסוי הנזילות מחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 221.

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
31/12/2023	31/12/2024	
באחוזים		
391	448	יחס כיסוי הנזילות ⁽¹⁾
100	100	יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

(1) המידע מוצג במונחים של ממוצעים פשוטים של תצפיות יומיות במשך הרבעון המדווח.

4. יחס מימון יציב נטו לפי הוראות המפקח על הבנקים

יחס מימון יציב נטו מחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 222.

31/12/2023	31/12/2024	
באחוזים		
170	172	יחס מימון יציב נטו
100	100	יחס מימון יציב נטו המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

(במיליוני שקלים חדשים)

ביאור 21 – התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

א. התקשרות חוץ מאזנית בגין פעילות לפי מידת הגבייה לסוף השנה

סכומי הפיקדונות לפי מידת הגבייה אשר קוזזו מן האשראי לציבור (כלולים במגזר הלא צמוד):

יתרה ליום		
31/12/2023	31/12/2024	
1,182.4	1,122.7	פיקדונות הממשלה
146.3	129.2	פיקדונות הציבור
1,328.7	1,251.9	סך הכול

ב. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות

1. הסכמים מהותיים

- א. הבנק מקבל שירותי מחשב ליבה מחברת TCS (Tata Consultancy Services Ltd) שהינה חברה בינלאומית המתמחה במתן שירותים מיכונים, בין היתר לגופים פיננסיים ותאגידים בנקאיים. המערכת כוללת מגוון שירותים בנקאיים בהתאם לתחומי הפעילות של הבנק. במסגרת זו, הבנק מקבל שירותי מחשב ותפעול מהחברה וכן שירותים נוספים במיקור חוץ. מדובר בהתקשרות מהותית לתקופה ארוכה טווח (עד 30 שנה) ובסכומים משמעותיים.
- ב. התקשרות עם מטריקס, לשימוש במערכת למתן שירותים בנקאיים בתחומים שונים לרבות הלוואות ותכניות חסכון.
- ג. התקשרות עם בנק מזרחי טפחות לקבלת שירותים שונים בכללם: ביקורת פנים, נציגויות של טפחות למשכנתאות בחלק מסניפי הבנק, מסחר וסליקה בניירות ערך זרים, סליקת מט"ח, פעילות מערכת זה"ב, אנליזות של ניירות ערך, אבטחה וביטחון, תפעול מכשירים אוטומטיים (ATM) וכן ממשקים לצדדים שלישיים במספר נושאים.
- ד. התקשרות עם מדינת ישראל (באמצעות החשכ"ל, משרד האוצר) בנושא מתן הלוואות לעובדי המדינה.
- ה. התקשרות עם הסתדרות עובדי המדינה, לעיגון ההטבות השונות המוצעות לעובדי המדינה המנהלים חשבון עו"ש בבנק.
- ו. התקשרות עם מעסיקים שונים למתן אשראי מפיקדונות מיועדים ושירותים בנקאיים נוספים לעובדיהם.
- ז. התקשרות עם חברת ישראלכרט, פרימיום אקספרס בע"מ ועם חברת כרטיסי אשראי ישראל (כאל) (מול כל חברה בנפרד) להנפקה משותפת של כרטיסי חיוב ללקוחות הבנק.
- ח. בבנק הסכם שכר קיבוצי עם נציגות העובדים לשנים 2023 עד 2027.
- ט. תקנון בנק יהב מאפשר לו להעניק שיפוי ופטור לנושאי משרה החל משנת 2006. בהתאם הבנק מעניק לנושאי משרה פטור בגין הפרת חובות זהירות, והתחייבות לשיפוי בגין חבויות כספיות והוצאות דיוניות שיישאו בהם. הענקת הפטור והשיפוי נעשים בהתאם למסגרת הקבועה בחוק החברות ובהתאם לקבוע בתקנון הבנק ובכתבי הפטור וההתחייבות לשיפוי (להלן: "כתבי השיפוי").
1. תקנון הבנק מאפשר והבנק פוטר את נושאי המשרה בו מאחריות כלפיו בשל נזק שייגרם לו בגין הפרת חובת הזהירות שנעשתה של נושאי המשרה כלפיו בפעולותיהם בתוקף היותם נושאי משרה.
2. תקנון הבנק מאפשר והבנק התחייב מראש לשפות נושא משרה בשל חבות כספית שהוטלה עליו לטובת אדם אחר על פי פסקי דין, לרבות פסק דין שניתן בפשרה או פסק בורר, שאושר על ידי בית המשפט, עקב פעולה שעשה בתוקף היותו נושא משרה, לרבות בקשר עם פעולת נושא משרה שאינו

ביאור 21 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

- דירקטור עקב פעולותיו כדירקטור בחברה אחרת שהבנק מחזיק בה מניות. ההתחייבות לשיפוי מותנית בכך שהפעולה בגינה ניתן השיפוי קשורה, במישרין או בעקיפין, לרשימת אירועים המפורטת בכתב השיפוי של הבנק והמקובלת במסגרת המדיניות הקבוצתית.
- כמו כן, התחייב הבנק מראש לשפות נושא משרה בשל הוצאות דיוניות סבירות בשל הליכים שהתנהלו נגדו והמפורטים בכתבי השיפוי, ולרבות, הליכים פליליים שהסתיימו ללא הגשת כתב אישום או הליכים מנהליים שהתנהלו בעניינו, והכל בתנאי שהשיפוי אינו אסור על פי דין.
3. תקנון הבנק מאפשר לבנק גם לשפות נושא משרה בדיעבד בשל חבות שהוטלה עליו עקב פעולה שעשה בתוקף היותו נושא משרה בבנק, לרבות בקשר עם פעולת נושא משרה שאינו דירקטור עקב פעולותיו כדירקטור בחברה אחרת שהבנק מחזיק בה מניות, או בשל הוצאות דיוניות סבירות בשל הליכים שהתנהלו נגדו והמפורטים בכתבי השיפוי, ולרבות, הליכים פליליים שהסתיימו ללא הגשת כתב אישום או הליכים מנהליים שהתנהלו בעניינו, והכל בתנאי שהשיפוי אינו אסור על פי דין.
4. סכום השיפוי המרבי שישלם הבנק, במצטבר לכל נושאי המשרה או העובדים של הבנק או של חברות המוחזקות על ידו, על פי כל ההתחייבויות לשיפוי בהתאם לכתבי השיפוי, לא יעלה על 25% מההון העצמי של הבנק, לפי דוחותיו הכספיים האחרונים שפורסמו בסמוך לפני יום התשלום בפועל של סכום השיפוי ("סכום השיפוי המרבי"). עם זאת, לגבי פעולות שנעשו לפני 23 בפברואר 2021 סכום השיפוי לא יעלה על הגבוה מבין סכום השיפוי המרבי או מ-25% מההון העצמי של הבנק, לפי דוחותיו הכספיים לשנת 23.3.2014 כשהוא מותאם, מעת לעת, לפי שיעור העלייה במדד המחירים לצרכן (להלן - "המדד") לעומת המדד של חודש מרץ 2014. סכום השיפוי המרבי הינו בנוסף לסכומים שיתקבלו מחברת הביטוח, אם יתקבלו, במסגרת ביטוח שרכש הבנק, אם רכש, ו/או במסגרת ביטוח ו/או שיפוי של צד אחר זולת הבנק (כך שסכום השיפוי המרבי לא יפחת בשל תשלומי ביטוח ו/או שיפוי ששולמו, ככל ששולמו).
5. השיפוי יינתן לנושאי המשרה בין אם התביעה הוגשה נגדם תוך כדי עבודתם בבנק, ובין אם התביעה הוגשה נגדם לאחר סיום עבודתם בבנק והיא מתייחסת לפעולה שנעשתה בתוקף היותם נושאי משרה.
6. האפשרות להעניק שיפוי לנושאי משרה בבנק אושרה לראשונה על ידי הדירקטוריון ביום 28.2.2006, ובאסיפת בעלי המניות ב-9.4.2006. ב-14.3.2013 אושר תיקון לתקנון ולכתבי השיפוי, ובינואר 2021 אושר בוועדת הביקורת, בדירקטוריון הבנק ובאסיפת בעלי המניות תיקון נוסף לכתבי הפטור וההתחייבות לשיפוי. בין השאר, התיקון הרחיב את קשת האירועים בגינם ניתנה התחייבות לשיפוי והתאים את כתב השיפוי לתיקוני חקיקה שונים.
2. הבנק חבר במסלקת הבורסה, המעו"ף, מס"ב ו-ATM. בהתאם לכך, הבנק העביר בטוחות להבטחת מלוא התחייבויותיו כלפי המסלקות במקרה של כשל סליקה, והכל על פי הכללים הנהוגים בכל מסלקה ועל פי דין. בהסדרי הכשל מול מס"ב ו-ATM, התחייבו הבנקים לרשום שעבודים להבטחת התחייבויותיהם. השעבודים טרם נרשמו.
3. הבנק צד להליכים משפטיים, במסגרת תביעות שהוגשו נגדו במהלך ניהול עסקים על ידי לקוחות הבנק, לקוחותיו בעבר וכן צדדים שלישיים שונים. לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות הדעת של יועצי המשפטיים ועל פי המידע שעמד בפניה ביום הכנת הדוחות הכספיים נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות לכיסוי נזקים אפשריים עקב כל התביעות שהוגשו כנגד הבנק, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים.
4. סכום החשיפה בשל תביעות שהוגשו שאפשרות מימושן אינה קלושה אינו מהותי.

ביאור 21 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

5. להלן פירוט של תובענות אשר הוגשו כנגד הבנק ועימן בקשה לאשרן כתביעות ייצוגיות, שהסכום הנטען בהן הוא מהותי:

5.1 תביעות אשר לדעת הנהלת הבנק, המבוססת על חוות הדעת של יועציה המשפטיים באשר לסיכויי תביעות אלו, נכללה בדוחות הכספיים הפרשה נאותה, במקום בו נדרשה הפרשה, בגין כל ההפסדים הצפויים (PROBABLE) הנובעים מהן:

5.1.1 תובענה בה נטען כי הבנקים גובים לכאורה מלקוחותיהם עמלות שלא כדין בגין משיכות מזומנים במכשירים אוטומטיים מרוחקים. זאת, לפי הנטען, מאחר ובמכשירים אלה ניתן גילוי רק לגבי העמלה המשולמת למפעיל המכשיר ולא לעמלה נוספת הנגבית על ידי הבנק בגין המשיכה. התובענה הוגשה כנגד עשרה בנקים (והבנק בכללם) וכנגד שתי חברות המפעילות מכשירים אוטומטיים למשיכת מזומנים; סכום התובענה הייצוגית כנגד כלל הנתבעים מוערך על ידי התובעת בכ- 458 מיליון ש"ח; התקבלה בבנק בחודש פברואר 2022.

5.1.2 תובענה בה נטען כי אתר הבנק אינו מונגש בהתאם להוראות הדין. סכום התובענה מוערך על ידי התובע בסכום העולה על 2.5 מיליון ש"ח; התקבלה בבנק בחודש אוקטובר 2022.

5.2 תביעה אשר לדעת יועציו המשפטיים של הבנק טרם ניתן להעריך את סיכוייה, בה נטען כי הבנק גובה עמלות צד שלישי בגין פעילות בני"ע ללא פרסום ויידוע מראש וזאת לכאורה בניגוד להוראות הדין. סכום התובענה מוערך על ידי התובע בסכום העולה על 2.5 מיליון ש"ח; התקבלה בבנק בחודש ינואר 2025.

6. תביעה בסכום מהותי שהוגשה על ידי לקוח הבנק אשר הייתה תלויה ועומדת במועד הדוחות. בתביעה נטען כי נגרמו לתובע נזקים בשל סירוב (נטען) של הבנק לבצע עבורו פעילות בנקאית, והיא הוגשה גם כנגד משרד האוצר, בנק ישראל ונתבעים נוספים. סכום התביעה כנגד כל הנתבעים הוערך על ידי התובע בכ- 493 מיליון ש"ח. בחודש ינואר 2025 התביעה נמחקה.

ביאור 22 - שיעבודים

על נכסי הבנק רשומים מספר שיעבודים בקשר עם פעילותו השוטפת:

1. שיעבודים לטובת מסלקת הבורסה ומסלקת המעו"ף- להבטחת התחייבויותיו של הבנק כחבר במסלקות, ולהבטחת חלקו בקרן הסיכונים מפקיד הבנק במסגרת מערך הבטוחות בטחונות נזילים כמפורט להלן:

א. ביטחונות במזומן עבור הבטוחות הנדרשות מהבנק, כאמור לעיל, בחשבון שפתח הבנק בבנק ישראל על שם מסלקת הבורסה ומסלקת המעו"ף בסך של כ- 11.3 מיליון ש"ח ו- 3.2 מיליון ש"ח בהתאמה נכון ליום 31 בדצמבר 2024 (10.8 מיליון ש"ח ו- 2.9 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2023). חשבוניות אלו משועבדים בשעבוד קבוע בדרגה ראשונה ובהמחאה על דרך שעבוד ללא הגבלה בסכום לטובת המסלקה.

ב. איגרות חוב ממשלתיות של הבנק כבטוחות בחשבוניות שפתחה מסלקת המעו"ף על שמה, בשווי 4.8 מיליון ש"ח נכון ליום 31 בדצמבר 2024 (4.8 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2023).

2. שיעבודים לטובת בנק ישראל -

א. שעבוד צף מדרגה ראשונה על הנכסים המשועבדים שבחשבון בטוחות ב- EUROCLEAR BANK או בכל חשבון בטוחות אחר המתנהל במסלקה מחוץ לישראל.

ב. שעבוד מדרגה ראשונה והמחאה על דרך השעבוד של נכסי הבנק בחשבוניות שונים בבנק ישראל, להבטחת אשראי שיינתן לבנק מאת בנק ישראל, ככל שיינתן.

ביאור 23 – מגזרי פעילות פיקוחיים

1. כללי

לפי גישת ההנהלה כל פעילות הבנק הינה קמעונאית. הבנק מדווח על מגזרי פעילות פיקוחיים בהתאם להגדרות שקבע הפיקוח על הבנקים.

דירקטוריון הבנק וההנהלה הבכירה של הבנק הם מקבלי ההחלטות התפעוליות הראשיים.

להלן הגדרות ומאפייני מגזרי הפעילות הפיקוחיים:

אנשים פרטיים – יחידים, לרבות יחידים המנהלים חשבון משותף, אשר למועד הדיווח אין להם חבות לבנק, או שהחבות שלהם סווגה בענף משק "אנשים פרטיים".

עסק – לקוח שאינו נכלל בהגדרת 'אנשים פרטיים' ואינו גוף מוסדי או תאגיד בנקאי.

מחזור פעילות – מחזור מכירות שנתי או היקף הכנסות שנתי (על בסיס דוחות כספיים מאוחדים של הלקוח).

מגזר בנקאות פרטית – כולל אנשים פרטיים אשר היתרה של תיק הנכסים הפיננסיים שיש להם בתאגיד הבנקאי על בסיס מאוחד (לרבות פיקדונות כספיים, תיקי ניירות ערך ונכסים כספיים אחרים) עולה על 3 מיליוני ש"ח.

מגזר משקי בית – כולל אנשים פרטיים, למעט לקוחות הנכללים במגזר בנקאות פרטית.

מגזר עסקים קטנים וזעירים – כולל כל עסק זעיר שמחזור פעילותו קטן מ-10 מיליוני ש"ח וכל עסק קטן שמחזור פעילותו גדול או שווה ל-10 מיליוני ש"ח וקטן מ-50 מיליוני ש"ח.

מגזר עסקים בינוניים – כולל כל עסק שמחזור פעילותו גדול או שווה ל-50 מיליוני ש"ח וקטן מ-250 מיליוני ש"ח. **כל המגזרים האחרים** – כולל את מגזר בנקאות פרטית ומגזר עסקים.

מגזר ניהול פיננסי – כולל פעילות ניהול נכסים והתחייבויות, לרבות השקעה באגרות חוב זמינות למכירה ובאגרות חוב המוחזקות לפדיון, שלא שויכו למגזרי פעילות אחרים (כאשר ללווה אין חבות לתאגיד הבנקאי מלבד ניירות ערך), פיקדונות בבנקים ומבנקים בארץ, פיקדונות בממשלות ושל ממשלות.

תוצאות הפעילות בין המגזרים השונים נחלקו כדלקמן:

- הכנסות ריבית מאשראי לציבור והוצאות ריבית על פיקדונות הציבור מיוחסות ברובן ספציפית למגזרים משקי בית, בנקאות פרטית ועסקים. בגין אשראי לציבור מיוחסת למגזרים אלו הוצאה בגובה עלות המקורות ("מחיר צל") כנגד זיכוי בין-מגזרי למגזר ניהול פיננסי. בגין פיקדונות הציבור מיוחסת למגזרים אלו הכנסה בגובה עלות המקורות ("מחיר צל") כנגד חיוב בין-מגזרי למגזר ניהול פיננסי.

- חלק מהכנסות הריבית, בגין פיקדונות בבנק ישראל, פיקדונות בבנקים וניירות ערך, רווחים והפסדים מהשקעות הבנק בניירות ערך, והכנסות מפוזיציות אסטרטגיות מיוחסים למגזר ניהול פיננסי.

- הוצאות בגין הפסדי אשראי מיוחסות ספציפית למגזרים.

- הכנסות מעמלות והכנסות אחרות משויכות למגזרים משקי בית, בנקאות פרטית ועסקים.

- הוצאות תפעוליות שניתן לייחס באופן ישיר משויכות ספציפית למגזר. הוצאות אחרות יוחסו לפי מפתח ההעמסה המתאים ביותר (מספר עובדים יחסי וכדומה).

- ההפרשה למסים על הרווח יוחסה למגזרים לפי שיעור המס האפקטיבי.

- יתרות מאזניות ויתרות נכסים בניהול שויכו ברובן באופן ספציפי למגזרים.

מגזר אנשים פרטיים כולל את מגזר משקי בית ומגזר בנקאות פרטית וזאת מכיוון שתוצאות ויתרות מגזר הבנקאות הפרטית זניחות. מגזר עסקים כולל בעיקר תוצאות ויתרות הנובעות מפעילות עסקים קטנים.

(במיליוני שקלים חדשים)

ביאור 23 – מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

2. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים – פעילות בישראל (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024				
סך הכל	ניהול פיננסי	עסקים	מזה: כרטיסי אשראי	אנשים פרטיים
1,828.5	936.3	52.5	13.9	839.7
551.4	12.0	15.6	-	523.8
1,277.1	924.3	36.9	13.9	315.9
-	(826.5)	25.0	(5.2)	801.5
1,277.1	97.8	61.9	8.7	1,117.4
189.2	(0.5)	9.8	53.8	179.9
1,466.3	97.3	71.7	62.5	1,297.3
33.4	(0.5)	4.1	-	29.8
הוצאות תפעוליות				
747.6	9.2	26.8	51.4	711.6
-	3.3	(0.1)	-	(3.2)
747.6	12.5	26.7	51.4	708.4
685.3	85.3	40.9	11.1	559.1
256.0	31.9	15.3	4.2	208.8
429.3	53.4	25.6	6.9	350.3
37,400.8	25,757.9	631.9	1,271.2	11,011.0
11,569.9	-	628.0	1,271.2	10,941.9
12,102.8	-	703.9	1,779.0	11,398.9
12.8	-	1.3	-	11.5
37.4	-	3.2	-	34.2
151.0	2.5	9.7	-	138.8
29.4	-	2.4	-	27.0
34,824.2	385.0	1,355.6	632.0	33,083.6
33,424.8	-	1,315.7	-	32,109.1
32,972.5	-	1,385.7	-	31,586.8
21,656.0	10,524.0	604.2	1,514.3	10,527.8
22,340.5	10,990.0	660.1	1,595.0	10,690.4
21,483.2	-	1,918.5	-	19,564.7
פיצול הכנסות ריבית, נטו:				
516.7	97.8	25.8	8.7	393.1
760.4	-	36.1	-	724.3
1,277.1	97.8	61.9	8.7	1,117.4

(1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(2) נכסי סיכון- כפי שחושבו לצורך הלימות הון.

(3) נכסים בניהול- לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

(במיליוני שקלים חדשים)

ביאור 23 – מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

2. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים – פעילות בישראל (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023					
אנשים פרטיים	מזה: כרטיסי אשראי	עסקים	ניהול פיננסי	סך הכל	
863.4	13.4	49.0	715.7	1,628.1	הכנסות ריבית מחיצוניים
428.0	-	10.9	20.4	459.3	הוצאות ריבית מחיצוניים
435.4	13.4	38.1	695.3	1,168.8	הכנסות ריבית, נטו מחיצוניים
624.0	(5.1)	27.8	(651.8)	-	הכנסות ריבית, נטו בינמגזרי
1,059.4	8.3	65.9	43.5	1,168.8	סך הכנסות ריבית, נטו
158.7	49.2	8.7	0.3	167.7	הכנסות שאינן מריבית
1,218.1	57.5	74.6	43.8	1,336.5	סך ההכנסות
76.3	-	4.4	(0.3)	80.4	הוצאות בגין הפסדי אשראי
הוצאות תפעוליות					
702.7	48.4	25.1	8.5	736.3	לחיצוניים
(3.1)	-	(0.1)	3.2	-	בינמגזרי
699.6	48.4	25.0	11.7	736.3	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
442.2	9.1	45.2	32.4	519.8	רווח לפני מסים
153.6	3.1	15.7	11.3	180.6	הפרשה למסים על הרווח
288.6	6.0	29.5	21.1	339.2	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי
11,091.3	1,260.3	581.4	23,848.8	35,521.5	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾
11,016.5	1,260.3	577.5	-	11,594.0	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ⁽¹⁾
11,304.3	1,610.5	626.7	-	11,931.0	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
8.1	-	1.6	-	9.7	יתרת חובות לא צוברים וחובות בפיגור מעל 90 יום
30.8	-	5.0	-	35.8	יתרת חובות בעייתיים אחרים
136.0	-	8.0	3.0	147.0	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופת הדיווח
27.1	-	1.7	-	28.8	מחיקות חשבונאיות נטו בתקופת הדיווח
31,473.5	657.5	1,301.4	505.7	33,280.6	יתרה ממוצעת של התחייבויות ⁽¹⁾
30,522.2	-	1,262.0	-	31,784.2	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור ⁽¹⁾
31,820.7	-	1,239.6	-	33,060.3	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
10,385.6	1,477.8	544.4	10,155.0	21,085.0	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽²⁾⁽¹⁾
10,467.0	1,455.4	580.3	9,831.4	20,878.7	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽²⁾
15,910.9	-	1,772.3	-	17,683.2	יתרה ממוצעת של נכסי בניהול ⁽³⁾⁽¹⁾
פיצול הכנסות ריבית, נטו:					
391.9	8.3	24.6	43.5	460.0	מרווח מפעילות מתן אשראי
667.5	-	41.3	-	708.8	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
1,059.4	8.3	65.9	43.5	1,168.8	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

(1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(2) נכסי סיכון- כפי שחושבו לצורך הלימות הון.

(3) נכסים בניהול- לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

(במיליוני שקלים חדשים)

ביאור 23 – מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

2. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים – פעילות בישראל (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022				
אנשים פרטיים	מזה: כרטיסי אשראי	עסקים	ניהול פיננסי	סך הכל
הכנסות ריבית מחיצוניים	563.8	9.4	30.1	438.8
הוצאות ריבית מחיצוניים	58.4	-	0.3	34.2
הכנסות ריבית, נטו מחיצוניים	505.4	9.4	29.8	404.6
הכנסות ריבית, נטו בינמגזרי	288.1	(1.4)	12.8	(300.9)
סך הכנסות ריבית, נטו	793.5	8.0	42.6	103.7
הכנסות שאינן מריבית	165.7	56.4	9.3	0.2
סך ההכנסות	959.2	64.4	51.9	103.9
הוצאות בגין הפסדי אשראי	13.9	-	1.1	0.2
הוצאות תפעוליות	644.4	45.8	22.0	8.3
לחיצוניים	674.7	-	-	35.6
בינמגזרי	(34.2)	-	(1.4)	-
סך הוצאות תפעוליות ואחרות	610.2	45.8	20.6	43.9
רווח לפני מסים	335.1	18.6	30.2	59.8
הפרשה למסים על הרווח	115.4	6.4	10.4	20.6
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי	219.7	12.2	19.8	39.2
יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾	10,724.4	1,240.8	540.1	23,084.5
יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ⁽¹⁾	10,647.3	1,240.8	536.3	-
יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח	11,411.1	1,673.2	592.2	-
יתרת חובות לא צוברים וחובות בפיגור מעל 90 יום	6.6	-	1.2	-
יתרת חובות בעייתיים אחרים	33.1	-	4.3	-
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופת הדיווח	86.8	-	5.3	3.3
מחיקות חשבונאיות נטו בתקופת הדיווח	8.6	-	0.5	-
יתרה ממוצעת של התחייבויות ⁽¹⁾	30,612.9	655.0	1,250.9	645.7
מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור ⁽¹⁾	29,709.0	-	1,214.0	-
יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח	29,850.5	-	1,252.0	-
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽²⁾⁽¹⁾	9,871.3	1,445.4	497.2	9,991.0
יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽²⁾	10,207.4	1,484.4	529.7	10,000.4
יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ⁽³⁾⁽¹⁾	14,138.6	-	1,766.3	-
פיצול הכנסות ריבית, נטו:				
מרווח מפעילות מתן אשראי	430.6	8.0	23.5	103.7
מרווח מפעילות קבלת פיקדונות	362.9	-	19.1	-
סך הכל הכנסות ריבית, נטו	793.5	8.0	42.6	103.7

(1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(2) נכסי סיכון- כפי שחושבו לצורך הלימות הון.

(3) נכסים בניהול- לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

(במיליוני שקלים חדשים)

ביאור 23 – מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

2. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים – פעילות בישראל (המשך)
 מגזר ניהול פיננסי – פעילות ניהול נכסים והתחייבויות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
	2024	2023
הפרשי שער, נטו ⁽¹⁾	(0.5)	0.3
הפרשי מודד, נטו ⁽¹⁾	40.0	23.1
חשיפות ריבית, נטו ⁽¹⁾	(42.5)	(75.0)
מרווחי ריבית שמשויכים לניהול פיננסי	100.3	95.4
סך הכול הכנסות ריבית נטו והכנסות שאינן מריבית	97.3	43.8

(1) לרבות בגין ניירות ערך.

(במיליוני שקלים חדשים)

ביאור 24 – מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

א. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

אשראי לציבור				
מסחרי	פרטי	סך הכול	בנקים	סך הכול
4.4	73.2	77.6	2.6	80.2
יתרה ליום 31 בדצמבר 2021				
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022				
התאמה ליתרת הפתיחה בשל השפעת היישום לראשונה ⁽¹⁾				
0.3	8.3	8.6	0.5	9.1
1.1	13.9	15.0	0.2	15.2
(1.5)	(23.1)	(24.6)	-	(24.6)
1.0	14.5	15.5	-	15.5
(0.5)	(8.6)	(9.1)	-	(9.1)
5.3	86.8	92.1	3.3	95.4
יתרה ליום 31 בדצמבר 2022⁽²⁾				
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023				
הוצאות בגין הפסדי אשראי				
4.4	76.3	80.7	(0.3)	80.4
(3.2)	(40.0)	(43.2)	-	(43.2)
1.5	12.9	14.4	-	14.4
(1.7)	(27.1)	(28.8)	-	(28.8)
8.0	136.0	144.0	3.0	147.0
יתרה ליום 31 בדצמבר 2023⁽²⁾				
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024				
הוצאות בגין הפסדי אשראי				
4.1	29.8	33.9	(0.5)	33.4
(3.6)	(42.9)	(46.5)	-	(46.5)
1.2	15.9	17.1	-	17.1
(2.4)	(27.0)	(29.4)	-	(29.4)
9.7	138.8	148.5	2.5	151.0
יתרה ליום 31 בדצמבר 2024⁽²⁾				

(1) השפעת היישום לראשונה של כללי החשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים.
(2) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים ליום 31 בדצמבר 2024 בסך של 1.5 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2023 - 1.4 מיליון ש"ח, 31 בדצמבר 2022 - 1.2 מיליון ש"ח).

א.1. השיטה להערכת ההפרשה להפסדי אשראי צפויים, מבוססת על העיקרים הבאים:

הבנק מיישם את שיטת שיעור הפסד (loss rate) בקביעת הפסדי האשראי הצפויים של אשראי לציבור, המבוססת על ניסיון הבנק לגבי הפסדים היסטוריים. בקביעת שיעורי הפסד, הבנק מבצע התאמות לשיעור הפסד ההיסטורי בשל השפעות התנאים הכלכליים הנוכחיים ותחזיות סבירות הניתנות לביסוס לגבי גורמים עתידיים שיכולים להשפיע על הגביות הצפויות של הנכס הפיננסי.

כמו כן, הבנק מיישם מודל הסתברות של כשל והפסד (PD/LGD) עבור פיקדונות בבנקים ואגרות חוב מוחזקות לפדיון המוערכים על בסיס קבוצתי, לפיו ההפרשה להפסדי אשראי מחושבת על בסיס הערכת ההסתברות לכשל של הלווה, היקף ההפסד הצפוי במקרה של כשל והחשיפה הנתונה לכשל. פרמטרים אלה נחזים לכל קבוצת נכסים פיננסיים בהתחשב במאפייני הסיכון שלהם.

(במיליוני שקלים חדשים)

ביאור 24 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור

1. איכות אשראי ופיגורים (יתרת חוב רשומה)

חובות צוברים מידע נוסף			בעייתיים ⁽¹⁾			תקינים ⁽⁴⁾	
בפיגור של 30 עד 89 ימים ⁽³⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽²⁾	סך הכול	לא צוברים	צוברים			
ליום 31 בדצמבר 2024							
2.0	0.4	703.9	0.9	3.6	699.4	מסחרי	
46.4	8.4	11,398.9	3.1	42.6	11,353.2	אנשים פרטיים	
48.4	8.8	12,102.8	4.0	46.2	12,052.6	סך הכול	
ליום 31 בדצמבר 2023							
2.0	0.7	626.7	0.9	5.7	620.1	מסחרי	
15.7	6.1	11,304.3	2.0	36.9	11,265.4	אנשים פרטיים	
17.7	6.8	11,931.0	2.9	42.6	11,885.5	סך הכול	

(1) אשראי לציבור לא צובר, נחות או בהשגחה מיוחדת.

(2) מסווגים כחובות בעייתיים הצוברים הכנסות ריבית.

(3) צוברים הכנסות ריבית לימים 31 בדצמבר 2024, 31 בדצמבר 2023 חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך 9.1 מיליוני ש"ח, 6.8 מיליוני ש"ח בהתאמה, סווגו כחובות בעייתיים.

(4) חובות תקינים כוללים חובות שאינם מסווגים כבעייתיים, עם דחיית תשלומים של 180 ימים או יותר, שניתנה בתקופה המלחמה לליום שלא היו בקשיים פיננסיים בסך 10.8 מיליון ש"ח ליום 31.12.24. לעניין זה, דחיית תשלומים לרבות הארכת תקופה ולרבות דחיית תשלומים ללא ריבית בתקופת הדחייה. במקרה שניתנה לחוב דחייה חוזרת בתשלומים משך הדחייה מחושב לפי משך הדחייה המצטבר.

(במיליוני שקלים חדשים)

ביאור 24 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור

1.1 איכות אשראי לפי שנות העמדת האשראי (יתרת חוב רשומה)

ליום 31 בדצמבר 2024								
אשראי לציבור לזמן קצוב								
סך הכל	הלוואות מתחדשות	קודם	2020	2021	2022	2023	2024	
703.9	141.0	51.5	29.0	48.0	81.1	140.1	213.2	סך הכול מסחרי
מזה:								
683.7	137.5	49.4	27.6	46.7	78.7	134.9	208.9	אשראי בדירוג ביצוע
								אשראי שאינו בדירוג ביצוע ואינו בעייתי
16.8	3.1	1.8	1.0	1.1	2.2	4.4	3.2	אשראי בעייתי צובר
3.6	0.9	0.7	0.4	0.1	0.2	1.1	0.2	אשראי שאינו צובר
0.9	-	-	-	-	-	-	0.9	מחיקות חשבונאיות במהלך התקופה
2.4	0.8	0.3	-	-	0.4	0.6	0.3	
11,398.9	2,633.1	854.9	510.8	822.4	1,400.2	2,077.7	3,099.8	סך הכל אנשים פרטיים
מזה:								
10,946.8	2,416.9	811.6	494.1	797.7	1,359.4	2,017.8	3,049.3	אשראי שאינו בפיגור ובדירוג ביצוע
								אשראי שאינו בפיגור ואינו בדירוג ביצוע
222.9	26.5	37.0	14.1	20.5	33.1	48.7	43.0	בפיגור 30-89 יום
46.4	34.6	2.6	1.0	1.0	1.9	2.7	2.6	בפיגור מעל 90 יום
8.4	2.1	0.5	0.3	0.4	1.5	2.4	1.2	אשראי שאינו צובר
3.1	-	-	-	-	-	-	3.1	מחיקות חשבונאיות במהלך התקופה
27.0	4.6	(3.9)	1.9	5.4	6.7	10.7	1.6	
12,102.8	2,774.1	906.4	539.8	870.4	1,481.3	2,217.8	3,313.0	סך הכל אשראי לציבור

(במיליוני שקלים חדשים)

ביאור 24 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור

1.1 איכות אשראי לפי שנות העמדת האשראי (יתרת חוב רשומה) (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2023								
אשראי לציבור לזמן קצוב								
סך הכל	הלוואות מתחדשות	קודם	2019	2020	2021	2022	2023	
סך הכול מסחרי	127.4	50.5	33.7	43.8	66.2	109.6	195.5	
מזה:								
אשראי בדירוג ביצוע	124.5	47.8	32.8	42.7	64.9	107.3	190.0	
אשראי שאינו בדירוג ביצוע ואינו בעייתי	2.4	1.6	0.5	0.6	1.0	1.8	3.1	
אשראי בעייתי צובר	1.2	1.3	0.5	0.5	0.3	0.4	1.5	
אשראי שאינו צובר	-	-	-	-	-	-	0.9	
סך הכל אנשים פרטיים	2,442.1	789.4	628.3	788.1	1,278.6	2,163.6	3,214.2	
מזה:								
אשראי שאינו בפיגור ובדירוג ביצוע	2,303.7	740.4	604.8	763.7	1,240.2	2,113.6	3,150.1	
אשראי שאינו בפיגור ואינו בדירוג ביצוע	28.8	42.6	19.0	20.9	33.6	42.4	59.7	
בפיגור 89-30 יום	4.4	3.2	1.8	0.8	2.2	2.0	1.3	
בפיגור מעל 90 יום	1.3	0.9	0.6	0.9	0.7	1.3	0.4	
אשראי שאינו צובר	-	-	-	-	-	-	2.0	
סך הכל אשראי לציבור	2,569.5	839.9	662.0	831.9	1,344.8	2,273.2	3,409.7	

(במיליוני שקלים חדשים)

ביאור 24 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

2.א. מידע נוסף על חובות לא צוברים

ליום 31 בדצמבר 2023			ליום 31 בדצמבר 2024			
יתרת קרן חוזית של חובות לא צוברים	יתרת הפרשה	יתרת חובות לא צוברים בגינם קיימת הפרשה ⁽¹⁾	יתרת קרן חוזית של חובות לא צוברים	יתרת הפרשה	יתרת חובות לא צוברים בגינם קיימת הפרשה ⁽¹⁾	
1.0	-	0.9	0.9	-	0.9	מסחרי
2.1	-	2.0	3.3	-	3.1	פרטי
3.1	⁽³⁾ -	2.9	4.2	⁽³⁾ -	4.0	סך הכול אשראי לציבור
ליום 31 בדצמבר 2022						
יתרת קרן חוזית של חובות לא צוברים	יתרת הפרשה	יתרת חובות לא צוברים בגינם קיימת הפרשה ⁽¹⁾				
0.2	-	0.2				מסחרי
2.8	-	2.6				פרטי
3.0	⁽³⁾ -	2.8				סך הכול אשראי לציבור

(1) יתרת חוב רשומה.

(2) סך יתרת החוב הרשומה הממוצעת של חובות לא צוברים לתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024, 31 בדצמבר 2023 ו- 31 בדצמבר 2022 הינה בסך 3.2, 2.4 ו- 2.8 מיליוני ש"ח בהתאמה.

(3) פחות מ 0.1 מיליוני ש"ח.

2.ב. מידע על חובות של לווים בקשיים פיננסיים שעברו שינוי בתנאים

2.ב.1 איכות אשראי ומצב הפיגור של חובות של לווים בקשיים פיננסיים שעברו שינוי בתנאים (יתרת חוב רשומה):

ליום 31 בדצמבר 2024				
לא בעייתי			בעייתי	
בפיגור של 30 ימים או יותר				
סך הכל	לא בפיגור	לא צובר		
2.6	1.7	-	0.9	מסחרי
18.0	14.6	0.3	3.1	פרטי
20.6	16.3	0.3	4.0	סך הכול

(במיליוני שקלים חדשים)

ביאור 24 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

ב.ב. מידע על חובות של לווים בקשיים פיננסיים שעברו שינוי בתנאים (המשך)

ב.ב.2 איכות אשראי ומצב הפיגור של חובות של לווים בקשיים פיננסיים שעברו שינוי בתנאים במהלך תקופת הדיווח (יתרת חוב רשומה)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024					
מחיקות חשבונאיות לתקופת הדוח	לא בעייתי			בעייתי	
	בפיגור של 30 ימים או יותר			לא צובר	
	סך הכל	לא בפיגור	לא בעייתי	לא צובר	
0.1	0.4	(1)	-	0.4	מסחרי
0.4	4.9	1.5	(1)	3.4	פרטי
0.5	5.3	1.5	(1)	3.8	סך הכול ⁽²⁾

ב.ב.2 חובות של לווים בקשיים פיננסיים שעברו שינויים במהלך תקופת הדיווח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024					
סוג השינוי			סך הכל		
הארכת תקופה וויתור על ריבית	הארכת תקופה	וויתור על ריבית	וויתור על קרן	אחוז השינוי מסך הכל באחוזים	יתרת חוב רשומה
0.1	0.3	-	-	(1)	0.4
1.3	3.5	0.1	-	0.04	4.9
1.4	3.8	0.1	-	0.04	5.3

(1) פחות מ 0.1 מיליוני ש"ח.

(2) לא כולל חובות ששוננו תנאיהם שלא היה בהם ויתור על קרן, הפחתת שיעור ריבית, הארכת תקופה ודחיית תשלומים.

(במיליוני שקלים חדשים)

ביאור 24 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

ב.ב. מידע על חובות של לווים בקשיים פיננסיים שעברו שינוי בתנאים (המשך)
ב.ב.3 חובות של לווים בקשיים פיננסיים שעברו שינויים במהלך תקופת הדיווח (המשך)
השפעות כספיות של שינוי בתנאים של חובות של לווים בקשיים פיננסיים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024				
סוג השינוי				
דחיית תשלומים ממוצעת	ממוצע הארכת תקופה	ויתור על ריבית	ויתור על קרן	
חודשים	חודשים	באחוזים		
-	90	1.9	-	מסחרי
-	74	2.2	-	פרטי
-	75	2.2	-	סך הכול

חובות של לווים בקשיים פיננסיים שכשלו בתקופת הדיווח לאחר שעברו שינוי בתנאים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024				
סך הכל				
הארכת תקופה וויתור על ריבית	הארכת תקופה	ויתור על ריבית	ויתור על קרן	יתרת חוב רשומה
0.2	-	-	-	0.2
-	0.3	-	-	0.3
0.2	0.3	-	-	0.5

ג.ג. מידע נוסף על חובות שעברו ארגון מחדש של חוב בעייתי

ליום 31 בדצמבר 2023				
שאינם צוברים הכנסות ריבית				
צוברים הכנסות ריבית				
בפיגור של 30 עד 89 ימים				
לא בפיגור	סך הכל			
1.4	2.4	0.1	0.9	מסחרי
17.0	19.6	0.6	2.0	פרטי
18.4	22.0	0.7	2.9	סך הכול

(במיליוני שקלים חדשים)

ביאור 24 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

ארגונים מחדש שבוצעו

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022			לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023			
יתרת חוב רשומה אחרי ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מספר חוזים ⁽²⁾	יתרת חוב רשומה אחרי ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מספר חוזים ⁽²⁾	
0.3	0.3	12	1.6	1.6	19	מסחרי
5.2	5.2	142	4.4	4.4	118	פרטי
5.5	5.5	154	6.0	6.0	137	סך הכול

ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו⁽²⁾

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022			לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023			
יתרת חוב רשומה	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה	מספר חוזים	
0.1	2	-	2	-	2	מסחרי
0.3	33	0.2	34	0.2	34	פרטי
0.4	35	0.2	36	0.2	36	סך הכול

(1) מספר חוזים אחרי הארגון מחדש

(2) חובות שהפכו בתקופת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.

ג.2 מידע נוסף על אשראי לא צובר בפיגור

מידע נוסף על אשראי לא צובר בפיגור

ליום 31 בדצמבר		
2023	2024	
אינו בפיגור של 90 יום או יותר	אינו בפיגור של 90 יום או יותר	
0.9	0.9	מסחרי
2.0	3.1	פרטי
2.9	4.0	סך הכול

(במיליוני שקלים חדשים)

ביאור 24 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ג. אינדיקציה לאיכות אשראי

להלן מידע על האינדיקציות העיקריות שהבנק בוחן בכל מגזר אשראי. ככלל, התאגיד הבנקאי מעדכן את האינדיקציות אחת לרבעון.

1. בנקים

במסגרת ניהול החשיפות לתאגידים בנקאיים, הבנק מנהל מעקב הדוק אחר איתנותם הפיננסית. האינדיקטור המרכזי לניהול החשיפה וקווי האשראי לאותם גורמים הינו דירוג האשראי אשר ניתן על ידי סוכנויות דירוג האשראי הישראלי של החברות הבינלאומיות. הבנק עושה שימוש בדירוגים המעודכנים ביותר. דירוג האשראי של פיקדונות בבנקים בהם מופקדים פיקדונות הבנק הוא AAA.

2. אנשים פרטיים

במסגרת ניהול החשיפות במגזר הקמעונאי, הבנק פיתח מודל המבא את הסיכוי לכשל (PD) של לקוחות קמעונאיים. משקי הבית חולקו למספר קבוצות סיכון שונות בהתאם לסיכוי לכשל שנקבע על פי נתונים התנהגותיים, סוציו-דמוגרפיים, תעסוקה וכללים עסקיים. הנהלת הבנק קבעה שיעור מינימאלי לסך חשיפת האשראי בקבוצות הסיכון הנמוכות ותקרת חשיפה מקסימאלית לסך חשיפת האשראי בקבוצות הסיכון הגבוהות. הנהלת הבנק דנה מדי רבעון בהתפתחות החשיפה על פי קבוצות הסיכון ובוחנת את שיעורי ההפרשות והמחיקות בכל קבוצת סיכון. כמו כן הנהלה דנה באופן שוטף בהתפתחות החובות הבעייתיים. קיים פער בין חוב המוגדר כבעייתי בהתאם להוראות הדיווח לציבור לבין חוב המוגדר כחוב שאינו בדירוג ביצוע אשראי. הפער נובע מאשראי אשר במועד הדירוג קיימים לגביהם סימונים והתראות, אך האשראי הקיים להם נפרע כסדרו ואינו מוגדר כחוב בעייתי על פי הוראות הדיווח לציבור. מאידך, קיימים מעט חובות אשר מוגדרים כחובות בעייתיים על פי ההוראה, כדוגמת חוב שחלפה שנה ממועד ארגונו והוא נפרע כסדרו, אשר בהתאם לנהלי הבנק אינו פוסל באופן מוחלט מתן אשראי חדש.

הבנק מציג את איכות יתרות האשראי בהתאם לסיווג חובות הבעייתיים כדלקמן:

חובות בעייתיים		חובות בעייתיים		אשראי לציבור
לא צוברים	חובות בעייתיים	חובות בעייתיים	חובות תקינים	
4.0	46.2	12,052.6		ליום 31 בדצמבר 2024
2.9	42.6	11,885.5		ליום 31 בדצמבר 2023

(במיליוני שקלים חדשים)

ביאור 24 – מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ד. אשראי לציבור על אחריות התאגיד הבנקאי⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ מאזני לפי גודל האשראי של לווה

31/12/2024			
סיכון אשראי חוץ מאזני ^{(1) (4)}	אשראי ⁽¹⁾	מספר לווים ⁽³⁾	תקרת אשראי (באלפי ש"ח)
137.7	79.7	44,847	אשראי ללווה עד 10
306.3	130.4	27,938	אשראי ללווה מעל 10 עד 20
977.9	414.7	45,875	אשראי ללווה מעל 20 עד 40
1,936.7	1,161.7	52,856	אשראי ללווה מעל 40 עד 80
1,636.1	2,527.8	37,406	אשראי ללווה מעל 80 עד 150
1,197.5	5,901.5	33,376	אשראי ללווה מעל 150 עד 300
261.9	1,801.6	5,805	אשראי ללווה מעל 300 עד 600
6.8	53.2	83	אשראי ללווה מעל 600 עד 1,200
0.5	7.1	6	אשראי ללווה מעל 1200 עד 2,000
0.2	8.2	3	אשראי ללווה מעל 2,000 עד 4,000 ⁽⁵⁾
-	5.6	1	אשראי ללווה מעל 4,000 עד 8,000
-	11.3	1	אשראי ללווה מעל 8,000 עד 20,000 ⁽⁵⁾
6,461.6	12,102.8	248,197	סך כל האשראי לציבור על אחריות הבנק
31/12/2023			
סיכון אשראי חוץ מאזני ^{(1) (4)}	אשראי ⁽¹⁾	מספר לווים ⁽³⁾	תקרת אשראי (באלפי ש"ח)
133.8	78.8	44,731 ⁽⁶⁾	אשראי ללווה עד 10
292.1	122.1	26,921	אשראי ללווה מעל 10 עד 20
938.1	385.0	44,410	אשראי ללווה מעל 20 עד 40
1,829.0	1,112.0	51,109	אשראי ללווה מעל 40 עד 80
1,547.1	2,598.2	37,599	אשראי ללווה מעל 80 עד 150
1,176.2	5,840.1	33,222	אשראי ללווה מעל 150 עד 300
260.3	1,728.4	5,686	אשראי ללווה מעל 300 עד 600
6.7	46.3	72	אשראי ללווה מעל 600 עד 1,200
1.5	3.2	3	אשראי ללווה מעל 1,200 עד 2,000
0.1	6.1	2	אשראי ללווה מעל 2,000 עד 4,000 ⁽⁵⁾
-	10.8	1	אשראי ללווה מעל 4,000 עד 20,000 ⁽⁵⁾
6,184.9	11,931.0	243,756	סך כל האשראי לציבור על אחריות הבנק

(1) האשראי וסיכון האשראי החוץ מאזני מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

(2) למעט אשראי מפיקדונות שהחזרתם למפקיד מותנית בגביית האשראי.

(3) מספר הלווים לפי סך כל האשראי וסיכון אשראי חוץ מאזני.

(4) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.

(5) כולל בטחונות בחשבון שפתח הבנק בבנק ישראל על שם מסלקת הבורסה ומסלקת המעוף, בסך של 11.3 מיליון ש"ח ו- 3.2 מיליון ש"ח בהתאמה נכון ליום 31 בדצמבר 2024 (10.8 מיליון ש"ח ו- 2.9 מיליון ש"ח בהתאמה ליום 31 בדצמבר 2023). לפרטים נוספים ראה ביאור 22.

(6) הוצג מחדש.

(במיליוני שקלים חדשים)

ביאור 24 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ה. מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים

יתרה ליום			
31/12/2023		31/12/2024	
הפרשה ⁽²⁾	יתרה ⁽¹⁾	הפרשה ⁽²⁾	יתרה ⁽¹⁾
עסקאות שהיתרה בהן מייצגת סיכון אשראי:			
-	5.3	-	7.8
ערבויות להבטחת אשראי			
-	33.8	-	34.8
ערבויות אחרות			
0.5	3,418.6	0.6	3,613.0
מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו			
0.9	2,727.2	0.9	2,806.0
מסגרות חח"ד שלא נוצלו			
1.4	6,184.9	1.5	6,461.6
סך הכול			

(1) יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף השנה לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי.
(2) יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף השנה.

הבנק מנפיק שלושה סוגים של ערבויות:

- ערבות כספית - ערובה שמוציא מבטח עבור מבוטח לצד שלישי, שבו הוא ערב שהוא ישלם סכום מסוים על פי התנאים המופיעים באותה ערבות, אם הנערב (המבוטח) לא יפרע את החוב או לא יעמוד בהתחייבותיו בדרך אחרת לאותו צד שלישי לפי ההסכם שבניהם.
- ערבות פורמלית - ערבות של הבנק לביצוע עבודה, מתן שירות או התחייבות אחרת שאינה כספית.
- ערבות ביצוע - ערבות לטיב עבודה או לביצוע תיקונים על ידי קבלן בנייה או ספק אחר של סחורות ישירות.

ערבויות להבטחת אשראי הינן ערבויות כספיות. ערבויות אחרות כוללות ערבות פורמלית וערבות ביצוע. מרבית הערבויות מונפקות לשנה ומיעוטן ללא תום תקופה. האירועים או הנסיבות של הערב לסלק את הערבות הם בהתאם לדרישות המוטב לחילוט הערבות. הבנק אינו צד בתנאים למימוש הערבות.

(במיליוני שקלים חדשים)

ביאור 25 – נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה

יתרה ליום 31/12/24							
סך הכול	פריטים שאינם כספיים	צמוד למטבעות אחרים	צמוד לאירו	צמוד לדולר	צמוד למדד המחירים לצרכן	לא צמוד	
נכסים							
21,407.6	-	84.2	195.6	355.1	998.7	19,774.0	מזומנים ופיקדונות בבנקים
3,822.5	-	-	396.4	516.6	433.5	2,476.0	ניירות ערך
11,955.8	-	-	3.7	11.0	0.8	11,940.3	אשראי לציבור, נטו
195.2	195.2	-	-	-	-	-	בנינים וצויד
233.7	66.0	-	-	-	-	167.7	נכסים אחרים
37,614.8	261.2	84.2	595.7	882.7	1,433.0	34,358.0	סך כל הנכסים
התחייבויות							
32,972.5	-	80.8	577.0	866.4	105.6	31,342.7	פיקדונות הציבור
189.1	-	-	0.8	2.0	-	186.3	פיקדונות מבנקים
17.1	-	-	-	-	-	17.1	פיקדונות הממשלה
336.6	-	-	-	-	114.1	222.5	כתבי התחייבות נדחים
1,226.7	0.5	-	0.3	1.9	54.4	1,169.6	התחייבויות אחרות
34,742.0	0.5	80.8	578.1	870.3	274.1	32,938.2	סך כל ההתחייבויות
2,872.8	260.7	3.4	17.6	12.4	1,158.9	1,419.8	סך הכול

(במיליוני שקלים חדשים)

ביאור 25 – נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

יתרה ליום 31/12/23							
סך הכול	פריטים שאינם כספיים	צמוד למטבעות אחרים	צמוד לאירו	צמוד לדולר	צמוד למדד המחירים לצרכן	לא צמוד	
נכסים							
22,411.8	-	80.3	516.7	687.0	746.8	20,381.0	מזומנים ופיקדונות בבנקים
2,573.7	-	-	58.1	183.6	433.0	1,899.0	ניירות ערך
11,788.4	-	-	2.3	7.1	1.6	11,777.4	אשראי לציבור, נטו
191.6	191.6	-	-	-	-	-	בניינים וציוד
222.3	68.5	-	-	0.4	-	153.4	נכסים אחרים
37,187.8	260.1	80.3	577.1	878.1	1,181.4	34,210.8	סך כל הנכסים
התחייבויות							
33,060.3	-	78.8	571.4	867.2	115.4	31,427.5	פיקדונות הציבור
61.2	-	-	1.3	2.8	-	57.1	פיקדונות מבנקים
7.6	-	-	-	-	-	7.6	פיקדונות הממשלה
332.8	-	-	-	-	110.3	222.5	כתבי התחייבות נדחים
1,244.5	0.5	-	0.1	0.7	148.0	1,095.2	התחייבויות אחרות
34,706.4	0.5	78.8	572.8	870.7	373.7	32,809.9	סך כל ההתחייבויות
2,481.4	259.6	1.5	4.3	7.4	807.7	1,400.9	סך הכול

(במיליוני שקלים חדשים)

ביאור 26 – תזרימי מזומנים בהתאם למועד הפירעון החוזי

ליום 31 בדצמבר 2024

תזרימי מזומנים בהתאם למועד הפירעון החוזי			
עם דרישה ועד יום	מעל יום ועד שבוע	מעל שבוע ועד חודש	מעל חודש ועד 3 חודשים
מזומנים, פיקדונות ואגרות חוב סחירות⁽³⁾			
2,088.9	756.7	309.5	2,196.7
-	0.8	9.6	25.6
-	1.3	2.4	35.5
2,088.9	758.8	321.5	2,257.8
נכסים כספיים אחרים			
115.1	752.9	562.3	663.0
167.7	-	-	-
2,371.7	1,511.7	883.8	2,920.8
התחייבויות כספיות			
19,012.0	1,719.1	3,078.7	2,916.8
189.1	-	-	-
-	0.5	2.9	-
280.3	209.7	1.2	261.5
19,481.4	1,929.3	3,082.8	3,178.3
זכויות עובדים ופריטים חוץ מאזניים			
3,752.5	17.1	139.1	357.5
-	-	4.2	2.1
3,752.5	17.1	143.3	359.6
(20,862.2)	(434.7)	(2,342.3)	(617.1)
מזה:			
77.1	27.6	110.5	223.2
1.0	7.7	3.8	1.4
1,375.3	10.8	15.4	35.3
(1,297.2)	24.5	98.9	189.3
ליום 31 בדצמבר 2023			
4,139.7	1,019.9	142.4	2,156.1
266.6	690.3	501.7	623.1
18,453.8	1,462.9	2,889.8	2,890.4
416.1	179.5	3.9	223.7
3,549.4	17.1	141.0	355.9
(18,013.0)	50.7	(2,390.6)	(690.8)
(1,307.8)	57.0	124.1	203.2

- (1) כפי שנכללה בביאור מספר 25 "נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה".
- (2) שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים העתידיים החוזיים הצפויים בגין פריט כספי אל היתרה המאזנית שלו.
- (3) השווה ההוגן של מזומנים, פיקדונות ואגרות חוב סחירות אשר אינן משועבדות, עומד על 24,422 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2024, ועל 24,232 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2023.
- (4) לבנק השקעות בפיקדונות בבנקים הנושאים ריבית קבועה אשר הופקדו לתקופות שונות. בפיקדונות אלו קיימת אפשרות למספר תחנות יציאה בהן ניתן למשוך את כספי הפיקדון בהודעה מראש. לבנק שיקול דעת במשיכת הפיקדונות בהתאם לתנאי השוק ולצרכי הניזולות באותם מועדים. לצורך מידת מועד הפירעון החוזי הבנק מניח משיכה מפיקדונות אלו במועדי התחנות הקרובות. היתרה המאזנית מחושבת בהתאם להערכת הבנק בדבר המועד בו חזוי כי הפיקדונות יפרעו. בסיסי המדידה השונים בין חישוב תזרים מזומנים חוזי צפוי לבין חישוב היתרה המאזנית מביאים לתוצאת שיעור תשואה אפקטיבי הנמוכה משיעור התשואה בפועל.
- (5) תזרימי המזומנים העתידיים של הלוואות לציבור מוצגים בהתאם למועד הפירעון החוזי של ההלוואות. אשראי בחשבונות עו"ש או ח"ד ואשראי בפיגור של 30 ימים או יותר מוצגים בעמודת "ללא מועד פירעון". ההפרשה להפסדי אשראי מנוכה מהתזרימים הרלבנטיים.

יתרה מאזנית ⁽¹⁾							
מערל 3 שנה	מערל 3 שנים עד 3 שנים	מערל 5 שנים עד 5 שנים	סך כל תזרימי המזומנים	ללא מועד פירעון	סך הכול	שיעור תשואה אפקטיבי ⁽²⁾	
באחוזים							
10,277.6	4,205.5	900.8	543.5	21,279.2	302.4	0.83	21,407.6
126.2	877.2	476.5	2,619.3	4,135.2	-	4.14	3,307.2
67.9	139.8	238.2	96.2	581.3	-	3.88	515.3
10,471.7	5,222.5	1,615.5	3,259.0	25,995.7	302.4	2.45	25,230.1
1,845.7	3,546.8	2,551.2	4,611.9	14,648.9	917.1	8.84	11,955.8
-	-	-	-	167.7	-	-	167.7
12,317.4	8,769.3	4,166.7	7,870.9	40,812.3	1,219.5	5.45	37,353.6
5,650.7	591.3	53.2	145.4	33,167.2	-	3.14	32,972.5
-	-	-	-	189.1	-	-	189.1
3.4	25.5	37.4	371.0	440.7	-	4.71	336.6
232.8	59.4	12.3	14.7	1,071.9	-	0.83	1,068.8
5,886.9	676.2	102.9	531.1	34,868.9	-	3.42	34,567.0
2,183.9	10.2	0.6	0.7	6,461.6	-		6,461.6
13.4	32.0	16.8	231.4	299.9	-		174.5
2,197.3	42.2	17.4	232.1	6,761.5	-		6,636.1
4,233.2	8,050.9	4,046.4	7,107.7	(818.1)	1,219.5		(3,849.5)
230.2	222.6	432.8	448.9	1,772.9	-	4.84	1,547.9
-	-	-	-	13.9	0.1	-	14.0
87.3	0.1	-	-	1,524.2	-	3.51	1,522.2
142.9	222.5	432.8	448.9	262.6	0.1		39.7
8,462.2	4,516.4	3,102.7	1,877.6	25,417.0	260.4	1.83	24,985.5
1,851.8	3,663.3	2,658.9	4,482.4	14,738.1	896.4	9.29	11,942.2
6,699.1	729.2	44.2	136.4	33,305.8	-	3.49	33,060.3
220.4	73.1	44.6	393.2	1,554.5	-	3.45	1,453.7
2,132.0	48.6	26.4	224.8	6,495.2	-		6,376.8
1,262.5	7,328.8	5,646.4	5,605.6	(1,200.4)	1,156.8		(3,963.1)
735.1	53.6	21.7	206.4	94.3	1.0	14.1	14.1
(6) תזרימי המזומנים העתידיים של הפיקדונות מוצגים לפי מועד המשכיה האפשרי המוקדם ביותר לפי החוזה. פיקדונות הניתנים לפי חוזה למשיכה מיידית, מוצגים בעמודת "עם דרישה ועד יום". על פי ניסיון העבר, חלק ניכר מיתרות הזכות מורכב מפיקדונות לפי דרישה שמחוזקות בפועל לתקופות ארוכות.							
לבנק פיקדונות ציבור עם תחנות יציאה, אשר נושאות ריבית קבועה או משתנה. בפיקדונות בריבית משתנה תחנות היציאה אינן דווקא תואמות את מועד שינוי הריבית. תכניות אלו נפרסו לפי מועד תחנת היציאה הקרובה. התכנסות הבנק כנגד תכניות אלו היא גם לטווחים שנועדו למזער את סיכון הריבית.							
(7) התחייבויות לזכויות עובדים הוצגו בניכוי נכסי תכנית. השווי ההוגן של נכסי התכנית עומד על 174.5 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2024.							
(8) תזרימי המזומנים העתידיים בגין נכסים והתחייבויות הנושאים ריבית משתנה, חושבו בהנחה שלא יחול שינוי בבסיס הריבית המשתנה הנגזר מעקום תשואות מקובל בשווקים בינלאומיים.							
(9) לבנק אין פעילות במכשירים נגזרים.							
(10) הוצג מחדש.							
(11) הנתונים לשנת 2023 הוצגו לפי חוזר בדבר "גילוי על סיכון ריבית וגילוי על סיכון נזילות ומימון".							

(במיליוני שקלים חדשים)

ביאור 27 - שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

א. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (במאוחד)

31 בדצמבר 2024					
שווי הוגן					
סך הכול	רמה 3 ⁽¹⁾	רמה 2 ⁽¹⁾	רמה 1 ⁽¹⁾	יתרה במאזן	נכסים פיננסיים
20,708.0	17,951.1	2,718.4	38.5	21,407.6	מזומנים ופיקדונות בבנקים
3,719.0	-	905.1	2,813.9	3,822.5	ניירות-ערך ⁽²⁾
12,036.5	11,117.5	919.0	-	11,955.8	אשראי לציבור, נטו ⁽⁴⁾
26.2	26.2	-	-	26.2	נכסים פיננסיים אחרים
36,489.7	29,094.8	4,542.5	2,852.4	37,212.1	סך כל הנכסים הפיננסיים⁽³⁾
התחייבויות פיננסיות					
32,957.9	17,117.2	15,840.7	-	32,972.5	פיקדונות הציבור ⁽⁵⁾
189.1	-	189.1	-	189.1	פיקדונות מבנקים
17.1	17.1	-	-	17.1	פיקדונות הממשלה
332.0	332.0	-	-	336.6	כתבי התחייבות נדחים
988.8	988.8	-	-	995.1	התחייבויות פיננסיות אחרות
34,484.9	18,455.1	16,029.8	-	34,510.4	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות

- (1) רמה 1- מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל. רמה 2- מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים. רמה 3- מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.
- (2) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך ראה ביאור 10 "ניירות ערך".
- (3) מזה נכסים בסך 1,957.7 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2023: 612.8 מיליון ש"ח נכסים) אשר היתרה במאזן שלהם זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ראה ביאור 27 ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה.
- (4) א. השווי ההוגן של יתרת האשראי לציבור נאמד לפי שיטת הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים מנוכים בשיעור נכיון מתאים. מרבית האשראי במגזר השקלי ניתן בריבית משתנה בתדירות של עד 3 חודשים. לצורך חישוב השווי ההוגן נלקח בשיעורי הנכיון סיכון אשראי ממוצע של תיק האשראי. הבנק לא לוקח בחשבון את סיכון האשראי הספציפי של הלווה לצורך מדידת השווי ההוגן.
- ב. לצורך חישוב השווי ההוגן של האשראי, יתרת ההפרשות להפסדי אשראי מיוחסות לכלל האשראי ולא לחובות הבעייתיים באופן ספציפי. היות ורוב האשראי הינו בריבית משתנה, השפעת הייחוס הספציפי לחובות הבעייתיים על השווי ההוגן קטנה.
- (5) חלק מתזרימי המזומנים של פיקדונות הציבור מוצגים על פי אומדן הנהלת הבנק לגבי מועדי הפירעון בהתאם למודל: תכניות חסכון בריבית קבועה עם אפשרויות משיכה גמישות נפרסות על פי הערכת הבנק.
- ללא השפעת מודל, סך השווי ההוגן נטו של ההתחייבויות הפיננסיות ליום 31 בדצמבר 2024 ירד ב-3.4 מיליון ש"ח.
- המשך הערות לביאור 27 א בעמוד הבא.

(במיליוני שקלים חדשים)

ביאור 27 - שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

א. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (במאוחד) (המשך)

31 בדצמבר 2023					
שווי הוגן					
סך הכול	רמה 3 ⁽¹⁾	רמה 2 ⁽¹⁾	רמה 1 ⁽¹⁾	יתרה במאזן	
נכסים פיננסיים					
21,777.1	16,442.2	5,294.2	40.7	22,411.8	מזומנים ופיקדונות בבנקים
2,460.2	-	234.6	2,225.6	2,573.7	ניירות-ערך ⁽²⁾
11,829.4	10,930.5	898.9	-	11,788.4	אשראי לציבור, נטו ⁽⁴⁾
22.7	22.7	-	-	22.7	נכסים פיננסיים אחרים
36,089.4	27,395.4	6,427.7	2,266.3	36,796.6	סך כל הנכסים הפיננסיים⁽³⁾
התחייבויות פיננסיות					
33,056.8	14,886.1	18,170.7	-	33,060.3	פיקדונות הציבור ⁽⁵⁾⁽⁸⁾
61.2	-	61.2	-	61.2	פיקדונות מבנקים
7.6	7.6	-	-	7.6	פיקדונות הממשלה
307.6	307.6	-	-	332.8	כתבי התחייבות נדחים
883.1	883.1	-	-	889.3	התחייבויות פיננסיות אחרות
34,316.3	16,084.4	18,231.9	-	34,351.2	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות

המשך הערות לביאור 27 א:

- (6) השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים הנושאים ריבית משתנה, המשקף את הערך הנוכחי של ההפרש בין המרווח מעל בסיס הריבית המשתנה שנקבע במכשיר הפיננסי לבין המרווח מעל בסיס הריבית המשתנה שנקבע בעסקאות דומות שבוצעו במועד הדיווח, מוין לתקופות לפי התקופות החוזיות שנותרו עד לפירעון המכשיר הפיננסי.
- (7) השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים בהם היתרה מייצגת סיכון אשראי וכן התחייבויות תלויות והתקשרויות אחרות אינו שונה מהותית משווי של יתרות אלה בדוח הכספי, לפרטים ראה ביאור 21 וכן ביאור 24 בדוח הכספי.
- (8) הוצג מחדש.

ביאור 27 – שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

א. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (במאוזד) (המשך)

א. שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

הביאור כולל מידע בדבר הערכת השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים. לרוב המכשירים הפיננסיים בבנק לא ניתן לצטט "מחיר שוק", מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך השווי ההוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרים מזומנים עתידי, המהווה בריבית ניכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי. אומדן השווי ההוגן באמצעות הערכת תזרים המזומנים העתידי וקביעת שיעור ריבית הניכיון הוא סובייקטיבי. לכן, בעבור רוב המכשירים הפיננסיים, הערכת השווי ההוגן המצורפת אינה בהכרח אינדיקציה לשווי המימוש של המכשיר הפיננסי ביום הדיווח. הערכת השווי ההוגן נערכה לפי שיעורי הריבית התקפים למועד הדיווח, ואינה מביאה בחשבון את התנודתיות של שיעורי הריבית. תחת הנחת שיעורי ריבית אחרים יתקבלו ערכי שווי הוגן שאפשר שיהיו שונים באופן מהותי. בעיקר הדברים אמורים בנוגע למכשירים הפיננסיים בריבית קבועה או שאינם נושאים ריבית. נוסף על כך, בקביעת ערכי השווי ההוגן לא הובאו בחשבון העמלות שיתקבלו או שישולמו אגב הפעילות העסקית, והם אינם כוללים את השפעת הזכויות שאינן מקנות שליטה ואת השפעת המס. יתר על כן, הפער בין היתרות במאזן לבין יתרות השווי ההוגן ייתכן ולא ימומש מכיוון שברוב המקרים הבנק עשוי להחזיק את המכשיר הפיננסי עד לפירעון. בשל כל אלו יש להדגיש כי אין בנתונים הכלולים בביאור זה כדי להצביע על שווי התאגיד הבנקאי כעסק חי. כמו כן, בשל מגוון הטכניקות להערכה ומשום שיש כמה אומדנים אפשריים ליישום בעת הערכת השווי ההוגן, יש להיזהר בעת עריכת השוואות ערכי שווי הוגן בין בנקים שונים.

ב. השיטות וההנחות העיקריות לצורך אומדן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים

פיקדונות בבנקים ואשראי לציבור – שיטת היוון תזרימי מזומנים עתידיים לפי שיעורי ריבית שבהם ביצע הבנק עסקאות דומות במועד הדיווח.

ניירות ערך (סחירים) – לפי שווי שוק בשוק העיקרי.

פיקדונות הציבור וכתבי התחייבות נדחים – שיטת היוון תזרימי מזומנים עתידיים לפי שיעורי ריבית בהם הבנק מגייס פיקדונות דומים במועד הדיווח.

מזומנים, חייבים וזכאים שונים – היתרה במאזן היא אומדן לשווי ההוגן.

חייבים עתידיים הנובעים מעסקאות בכרטיס אשראי והתחייבויות לכרטיסי אשראי – שיטת היוון תזרימי מזומנים עתידיים לפי שיעורי ריבית שבהם ביצע הבנק עסקאות דומות במועד הדיווח.

(במיליוני שקלים חדשים)

ביאור 27 - שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (במאוחד)

31 בדצמבר 2024				
מידות שווי הוגן המשתמשות ב-				
מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	סך הכול שווי הוגן	
נכסים				
איגרות חוב זמינות למכירה				
1,083.7	694.0	-	1,777.7	של ממשלת ישראל
9.3	91.4	-	100.7	של מוסדות פיננסיים בישראל
9.7	69.6	-	79.3	של אחרים בישראל
1,102.7	855.0	-	1,957.7	סך הכול איגרות חוב זמינות למכירה
1,102.7	855.0	-	1,957.7	סך הכול נכסים
31 בדצמבר 2023				
מידות שווי הוגן המשתמשות ב-				
מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	סך הכול שווי הוגן	
נכסים				
איגרות חוב זמינות למכירה				
428.7	151.1	-	579.8	של ממשלת ישראל
-	33.0	-	33.0	של אחרים בישראל
428.7	184.1	-	612.8	סך הכול איגרות חוב זמינות למכירה
428.7	184.1	-	612.8	סך הכול נכסים

(1) לבנק אין מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה במהלך התקופה.

(במיליוני שקלים חדשים)

ביאור 28 - בעלי עניין וצדדים קשורים

א. יתרות

יתרה ליום 31/12/24

בעלי עניין ⁽¹⁾					
מחזיקי מניות בעלי שליטה ⁽²⁾		נושאי משרה ⁽³⁾		אחרים ⁽⁴⁾	
(5)	(6)	(5)	(6)	(5)	(6)
נכסים					
18,457.8	18,602.2	-	-	-	-
1.9	2.0	-	-	-	-
-	-	1.7	1.7	-	0.1
0.8	1.2	-	-	-	-
התחייבויות					
25.9	28.2	5.4	6.5	0.3	1.4
5.7	15.9	-	-	-	-
222.5	222.5	-	-	-	-
5.1	5.1	19.2	19.2	0.2	0.5
13.6	13.6	-	-	-	-
-	-	1.5	1.5	0.1	0.4

יתרה ליום 31/12/23

בעלי עניין ⁽¹⁾					
מחזיקי מניות בעלי שליטה ⁽²⁾		נושאי משרה ⁽³⁾		אחרים ⁽⁴⁾	
(5)	(6)	(5)	(6)	(5)	(6)
נכסים					
16,513.9	18,084.8	-	-	-	-
2.0	2.0	-	-	-	-
-	-	1.2	2.1	0.1	0.2
0.9	1.0	-	-	-	-
התחייבויות					
4.3	6.2	4.4	7.9	1.5	2.1
7.9	17.0	-	-	-	-
222.5	222.5	-	-	-	-
3.6	3.9	21.1	21.1	0.3	0.6
13.6	13.6	-	-	-	-
-	-	1.4	2.3	0.3	0.4

- (1) בעל עניין, צד קשור, איש קשור - כהגדרתו בסעיף 1.80 בהוראות הדיווח לציבור.
- (2) מחזיקי מניות בעלי שליטה וקרוב שלהם - בהתאם לסעיף 1.80(1) בהוראות הדיווח לציבור.
- (3) נושאי משרה - בהתאם לסעיף 1.80(3) בהוראות הדיווח לציבור.
- (4) בהתאם לסעיף 1.80(4) בהוראות הדיווח לציבור.
- (5) יתרה לתאריך המאזן.
- (6) היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה על בסיס היתרות בסוף כל חודש.
- (7) אחזקות בעלי עניין וצדדים קשורים בהון הבנק.
- (8) בהתאם להנחיות שקבע המפקח על הבנקים, העביר הבנק לידי נאמן את אחזקותיו בחברות יהב אחים ואחיות - חברה לניהול קופות גמל בע"מ ויהב פ.ר.ח. - חברה לניהול קופות גמל בע"מ, וזאת לשם העברתן לצד שלישי. בשנים 2017-2018 נחתמו הסכמים להעברת המניות בשתי החברות האמורות לידי נאמן לטובת העמיתים, ההסכמים עודכנו בשנת 2024 והם מותנים באישור אגף שוק ההון.
- (9) סיכויי אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים⁽⁹⁾

(במיליוני שקלים חדשים)

ביאור 28 - בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)

ב. תמצית תוצאות עסקיות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024				
בעלי עניין ⁽¹⁾		צדדים קשורים		
מחזיקי מניות בעלי שליטה ⁽²⁾	נושאי משרה ⁽³⁾	אחרים ⁽⁴⁾	חברות בת שלא אוחדו ⁽⁵⁾	
654.5	-	-	-	הכנסות ריבית, נטו - ראה ד' להלן
(0.2)	-	-	-	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
0.3	-	-	-	הכנסות (הוצאות) שאינן מריבית
(16.0)	(18.7)	(2.1)	-	הוצאות תפעוליות ואחרות
639.0	(18.7)	(2.1)	-	סך הכול

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023				
בעלי עניין ⁽¹⁾		צדדים קשורים		
מחזיקי מניות בעלי שליטה ⁽²⁾	נושאי משרה ⁽³⁾	אחרים ⁽⁴⁾	חברות בת שלא אוחדו ⁽⁵⁾	
515.8	-	-	-	הכנסות ריבית, נטו - ראה ד' להלן
(0.3)	-	-	-	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
66.0	-	-	-	הכנסות (הוצאות) שאינן מריבית
(12.7)	(21.3)	(2.0)	-	הוצאות תפעוליות ואחרות
569.4	(21.3)	(2.0)	-	סך הכול

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022				
בעלי עניין ⁽¹⁾		צדדים קשורים		
מחזיקי מניות בעלי שליטה ⁽²⁾	נושאי משרה ⁽³⁾	אחרים ⁽⁴⁾	חברות בת שלא אוחדו ⁽⁵⁾	
361.9	-	-	-	הכנסות ריבית, נטו - ראה ד' להלן
0.2	-	-	-	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
131.6	-	-	-	הכנסות (הוצאות) שאינן מריבית
(11.3)	(19.7)	(1.7)	-	הוצאות תפעוליות ואחרות
482.0	(19.7)	(1.7)	-	סך הכול

- (1) בעל עניין, צד קשור, איש קשור- כהגדרתו בסעיף 1.80 ד.הוראות הדיווח לציבור.
- (2) מחזיקי מניות בעלי שליטה וקרוב שלהם- בהתאם לסעיף 1.80 ד.הוראות הדיווח לציבור.
- (3) נושאי משרה- בהתאם לסעיף 1.80 ד.הוראות הדיווח לציבור.
- (4) בהתאם לסעיף 1.80 ד.הוראות הדיווח לציבור.
- (5) בהתאם להנחיות שקבע המפקח על הבנקים, העביר הבנק לידי נאמן את אחזקותיו בחברות יהב אחים ואחיות - חברה לניהול קופות גמל בע"מ ויהב פ.ר.ח.- חברה לניהול קופות גמל בע"מ, וזאת לשם עברתן לצד שלישי. בשנים 2017-2018 נחתמו הסכמים להעברת המניות בשתי החברות האמורות לידי נאמן לטובת העמיתים, ההסכמים עודכנו בשנת 2024 והם מותנים באישור אגף שוק ההון.

(במיליוני שקלים חדשים)

ביאור 28 – בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)

ג. הטבות לבעלי עניין⁽¹⁾

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024			
מחזיקי מניות בעלי שליטה ⁽²⁾		נושאי משרה ⁽³⁾	
מספר מקבלי הטבה	סך הטבות	מספר מקבלי הטבה	סך הטבות
9	16.9	-	-
9	1.8	2	0.7

בעל עניין המועסק בבנק או מטעמו

דירקטור שאינו מועסק בבנק או מטעמו

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023			
מחזיקי מניות בעלי שליטה ⁽²⁾		נושאי משרה ⁽³⁾	
מספר מקבלי הטבה	סך הטבות	מספר מקבלי הטבה	סך הטבות
10	19.2	-	-
8	2.1	2	0.7

בעל עניין המועסק בבנק או מטעמו

דירקטור שאינו מועסק בבנק או מטעמו

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022			
מחזיקי מניות בעלי שליטה		נושאי משרה	
מספר מקבלי הטבה	סך הטבות	מספר מקבלי הטבה	סך הטבות
10	16.7	-	-
9	3.0	3	0.7

בעל עניין המועסק בבנק או מטעמו

דירקטור שאינו מועסק בבנק או מטעמו

(1) בעל עניין, צד קשור, איש קשור – כהגדרתו בסעיף 1.80 בהוראות הדיווח לציבור.

(2) מחזיקי מניות בעלי שליטה וקרב שלהם – בהתאם לסעיף 1.80(1) בהוראות הדיווח לציבור.

(3) נושאי משרה – בהתאם לסעיף 1.80(3) בהוראות הדיווח לציבור.

ד. הכנסות ריבית, נטו מעסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2022	2023	2024	
1. בגין נכסים			
367.6	521.6	660.3	מפיקדונות בבנקים
0.1	(1)	(1)	מניירות ערך
2. בגין התחייבויות			
(5.8)	(5.8)	(5.8)	על כתבי התחייבות
361.9	515.8	654.5	סך הכול הכנסות ריבית, נטו

(1) פחות מ 0.1 מיליוני ש"ח.

ה. הבנק מנהל עסקאות עם תאגידים שהם בעלי עניין וצדדים קשורים. עסקאות אלה נעשות במהלך העסקים הרגיל ובתנאים דומים לתנאים שהיו מתקיימים לו עסקאות אלה היו נעשות עם מי שאינו בעל עניין, או צד קשור.

ביאור 29 – מלחמת חרבות ברזל

מדינת ישראל מצויה מאז חודש אוקטובר במצב מלחמה במסגרתה גוייסו כוחות מילואים בהיקף משמעותי, ונגרמו נזקים ישירים ועקיפים במשק הישראלי ולציבור הפרטי. המלחמה הינה בעלת השלכות פיננסיות רחבות, לרבות ירידה חדה בהיקף הפעילות במשק, ירידה בתוצר, גידול משמעותי בגרעון הממשלתי, פגיעה בעסקים ועוד. נכון למועד הדוח הכספי לבנק רמת רווחיות גבוהה ויחסים פיננסיים איתנים. יחד עם זאת, חוסר הוודאות היא רבה על רקע החשש להתרחבות המלחמה, התמשכותה ואי יציבות באזור. לכן קשה להעריך את ההשפעות הכלכליות והפיננסיות הצפויות כתוצאה מהמלחמה על המשק, על הבנק ועל ציבור לקוחותיו.

סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי

על רקע המלחמה, שהחלה בחודש אוקטובר 2023, הנהלת הבנק בחנה את כל המידע הזמין כדי לקבוע את האומדן הטוב ביותר של הפסדי האשראי הצפויים. נכון למועד אישור הדוחות, לא חל שינוי מהותי בפרופיל הסיכון של תיק האשראי. שיעור הכשלים בבנק נמוך משמעותית משיעור הכשלים במערכת הבנקאית, דבר המעיד על האיכות הגבוהה של התיק. יחד עם זאת, לאור חוסר הוודאות הרבה, ולאור החשש מהשלכות כלכליות אפשריות על ציבור לקוחות הבנק, הנחות הבנק הן כי עלולה לחול פגיעה בכושר החזר של חלק מלקוחות הבנק אשר תבוא לידי ביטוי בעלייה בשיעורי הכשל וצמצום היקפי הגביה מלקוחות. בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים בדבר חישוב הפסדי האשראי הצפויים, הוחלט על אימוץ מתודולוגיה זהירה ושמרנית להגדלת ההפרשה האכותית. לאורך זמן, ככול שיעמוד לרשות הבנק מידע נוסף לגבי השפעות צפויות נוספות של המלחמה, אומדני ההפרשה יותאמו למידע הנוסף.

בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ והחברות המאוחדות שלו

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים לדוח

ליום 31 בדצמבר 2024

תוכן עניינים

188.....	הדירקטוריון וההנהלה.....
195.....	המבקרת הפנימית.....
200.....	רואה החשבון המבקר.....
201.....	שכר בכירים.....
202.....	עסקאות עם בעלי שליטה וצדדים קשורים.....
203.....	פרטים נוספים.....
203.....	תרשים שליטה ואחזקות עיקריות.....
204.....	רכוש קבוע ומתקנים.....
204.....	נכסים לא מוחשיים.....
204.....	הון אנושי.....
205.....	מעורבות בקהילה.....
206.....	הסכמים מהותיים.....
207.....	מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים.....
212.....	דירוג אשראי.....
213.....	נספחים.....
213.....	נספח 1- שיעורי הכנסות והוצאות ריבית וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות.....
216.....	נספח 2- דוח רווח והפסד מאוחד - מידע רב תקופתי.....
217.....	נספח 3- מאזן מאוחד - מידע רב תקופתי.....
218.....	נספח 4- דוח רווח והפסד מאוחד לפי רבעונים- מידע רב רבעוני.....
221.....	מילון מונחים.....
228.....	אינדקס.....
230.....	דוח אקטואר.....

הדירקטוריון וההנהלה

לוח 47 דירקטוריון הבנק

ישראל אנגל, יושב ראש	
חברות בוועדות הדירקטוריון*	ניהול סיכונים, תגמול.
דירקטור חיצוני	לא
בעל כשירות מקצועית	כן
עובד של התאגיד, של חברה בת קשורה או של בעל עניין בתאגיד	כן
תאריך תחילת כהונה כדירקטור בבנק	19 באפריל 2010 (החל מ- 19 בפברואר 2019 - יו"ר הדירקטוריון)
השכלה	בוגר חשבונאות וכלכלה, M.B.A. במנהל עסקים, אוניברסיטת בר-אילן. רואה חשבון
עיסוק נוכחי ובמהלך חמש השנים האחרונות	יו"ר דירקטוריון בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ. סמנכ"ל, מנהל החטיבה הקמעונאית בבנק מזרחי טפחות בע"מ. יו"ר דירקטוריון טפחות סוכנות לביטוח בע"מ.
בן משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד	לא
*החל מיום 1 בינואר 2025 מכהן כיו"ר ועדת ניהול סיכונים.	

דוד בן דוד	
חברות בוועדות הדירקטוריון	טכנולוגיית מידע וחדשנות טכנולוגית, ניהול סיכונים, ביקורת ועסקאות עם אנשים קשורים.
דירקטור חיצוני	לא
בעל כשירות מקצועית	כן
עובד של התאגיד, של חברה בת קשורה או של בעל עניין בתאגיד	לא
תאריך תחילת כהונה כדירקטור בבנק	2 באפריל 2008
השכלה	בוגר מדעי החברה והרוח, האוניברסיטה הפתוחה.
עיסוק נוכחי ובמהלך חמש השנים האחרונות	גמלאי.
בן משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד	לא

חיים גיט*	
חברות בוועדות הדירקטוריון	ביקורת ועסקאות עם אנשים קשורים - יו"ר, ניהול סיכונים, תגמול, טכנולוגיית מידע וחדשנות טכנולוגית.
דירקטור חיצוני	כן
בעל כשירות מקצועית	כן
עובד של התאגיד, של חברה בת קשורה או של בעל עניין בתאגיד	לא
תאריך תחילת כהונה כדירקטור בבנק	21 בינואר 2016
השכלה	בוגר חשבונאות, אוניברסיטת תל אביב. רואה חשבון.
עיסוק נוכחי ובמהלך חמש השנים האחרונות	גמלאי.
בן משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד	לא
*ביום 20 בינואר 2025 סיים מר חיים גיט את כהונתו כחבר דירקטוריון.	

אופיר מורד	
חברות בוועדות הדירקטוריון	תגמול.
דירקטור חיצוני	לא
בעל כשירות מקצועית	כן
עובד של התאגיד, של חברה בת קשורה או של בעל עניין בתאגיד	כן
תאריך תחילת כהונה כדירקטור בבנק	1 בספטמבר 2020
השכלה	בוגר כלכלה מנהל עסקים, אוניברסיטת בר-אילן. מוסמך M.Sc בהנדסה תעשייה וניהול, אוניברסיטת בן גוריון.
עיסוק נוכחי ובמהלך חמש השנים האחרונות	מנהל החטיבה לבנקאות עסקית בבנק מזרחי טפחות בע"מ.
בן משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד	לא

ערן פישמן*	
חברות בוועדות הדירקטוריון	ביקורת ועסקאות עם אנשים קשורים, ניהול סיכונים- יו"ר, תגמול- יו"ר.
דירקטור חיצוני	כן
בעל כשירות מקצועית	כן
עובד של התאגיד, של חברה בת קשורה או של בעל עניין בתאגיד	לא
תאריך תחילת כהונה כדירקטור בבנק	1 בינואר 2019
השכלה	בוגר כלכלה ומנהל עסקים, אוניברסיטת אריאל. מוסמך M.B.A במנהל עסקים, אוניברסיטת בר-אילן.
עיסוק נוכחי ובמהלך חמש השנים האחרונות	מרצה לכלכלה במחלקה לכלכלה ומנהל עסקים, אוניברסיטת אריאל. מרצה לכלכלה ומימון במחלקה לכלכלה ומנהל, מכללת עמק יזרעאל. יו"ר ועדת ביקורת מרכז אקדמאי שלם.
בן משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד	לא
*ביום 31 בדצמבר 2024 סיים מר ערן פישמן את כהונתו כחבר דירקטוריון.	

שרון שלום	
חברות בוועדות הדירקטוריון	טכנולוגיית מידע וחדשנות טכנולוגית, ביקורת ועסקאות עם אנשים קשורים.
דירקטור חיצוני	לא
בעל כשירות מקצועית	כן
עובד של התאגיד, של חברה בת קשורה או של בעל עניין בתאגיד	לא
תאריך תחילת כהונה כדירקטור בבנק	1 במאי 2022
השכלה	מוסמך M.B.A במנהל עסקים, המרכז הבינתחומי הרצליה.
עיסוק נוכחי ובמהלך חמש השנים האחרונות	יעוץ וניהול אסטרטגיה גלובלית. רמ"ט שר הביטחון.
בן משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד	לא

מתי צויג	
חברות בוועדות הדירקטוריון*	טכנולוגיית מידע וחדשנות טכנולוגית- יו"ר, ביקורת ועסקאות עם אנשים קשורים, תגמול.
דירקטור חיצוני	כן
בעל כשירות מקצועית	כן
עובד של התאגיד, של חברה בת קשורה או של בעל עניין בתאגיד	לא
תאריך תחילת כהונה כדירקטור בבנק	30 בינואר 2024
השכלה	בוגרת מתמטיקה ומדעי המחשב - אוניברסיטת תל אביב.
עיסוק נוכחי ובמהלך חמש השנים האחרונות	מנכ"ל Scale-Up Velocity, משנה למנכ"ל קרן שוסטרמן ישראל.
בן משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד	לא
*החל מיום 1 בינואר 2025 חברת ועדת ניהול סיכונים.	
אופיר אלקלעי	
חברות בוועדות הדירקטוריון	ניהול סיכונים, טכנולוגיית מידע וחדשנות טכנולוגית.
דירקטור חיצוני	לא
בעל כשירות מקצועית	כן
עובד של התאגיד, של חברה בת קשורה או של בעל עניין בתאגיד	כן
תאריך תחילת כהונה כדירקטור בבנק	15 במאי 2024
השכלה	בוגר משפטים, המסלול האקדמי המכללה למינהל, ראשל"צ. מוסמך במנהל ציבורי למנהלים, אוניברסיטת חיפה.
עיסוק נוכחי ובמהלך חמש השנים האחרונות	יו"ר הסתדרות עובדי המדינה, יו"ר ועדת חוקה וחבר בית נבחר ההסתדרות הכללית החדשה, מנכ"ל ההסתדרות הכללית החדשה, יו"ר העמותה- הקרן לגמלאי המדינה בפנסיה תקציבית, מ"מ מנכ"ל קרן מעגלים, יו"ר דירקטוריון דבר העובדים בארץ ישראל, יו"ר העמותה לקידום מקצועי חברתי, יו"ר העמותה לקידום מודעות חברתית, יו"ר הדירקטוריון עמ"י- חברה לקופות גמל ענפיות בע"מ, יו"ר דירקטוריון הקרן לביטוח הדדי, חבר מועצה וחבר ועדת מינויים מועצת המוסד לביטוח לאומי, חבר ועד מנהל מכון אבשלום, חבר ועד מנהל בית בן גוריון, דירקטור וחבר ועד שכר בכירים המסלול האקדמי המכללה למינהל, מנכ"ל ההסתדרות הכללית החדשה, חבר ועדת השקעות ההסתדרות הכללית החדשה, חבר ועדת כספים ההסתדרות הכללית החדשה, יו"ר ועדת רכש ההסתדרות הכללית החדשה, יו"ר דירקטוריון ביחד בשבילך, דירקטור קרן רום קרן השתלמות לעובדי הרשויות המקומיות, מנכ"ל שחר און, יו"ר דירקטוריון יעד תקשורת, דירקטור בקרן השתלמות רעות, דירקטור קרן מעגלים, חבר ועד מנהל עמותת פורום ארלזורוב, חבר ועד מנהל פורום העצמאים, יו"ר דירקטוריון עם עובד- הוצאת ספרים בע"מ, יו"ר דירקטוריון עובדים בריא.
בן משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד	לא

שבתאי מיכאלי	
חברות בוועדות הדירקטוריון	ניהול סיכונים, טכנולוגיית מידע וחדשנות טכנולוגית.
דירקטור חיצוני	לא
בעל כשירות מקצועית	כן
עובד של התאגיד, של חברה בת קשורה או של בעל עניין בתאגיד	כן
תאריך תחילת כהונה כדירקטור בבנק	22 בספטמבר 2024
השכלה	בוגר משפטים ומנהל עסקים, האוניברסיטה העברית, ירושלים מוסמך במנהל עסקים (EMBA), הקריה האקדמית אונו.
עיסוק נוכחי ובמהלך חמש השנים האחרונות	יו"ר דירקטוריון מרכז משען בע"מ, דירקטור רשת עמל 1 בע"מ, דירקטור הבונה בע"מ, דירקטור הסופר החברתי בע"מ, חבר ועד מנהל פורום העצמאים, יו"ר המכון הבינלאומי למנהיגות, מנכ"ל ובעלים מישר ש.ר. יזמות בע"מ, דירקטור הרשות הישראלית לחילופי נוער וצעירים, מנהל עו"ד ויועץ משרד עו"ד שבי מיכאלי, ראש רשות תאגידי ההסתדרות.
בן משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד	לא

ביום 21 בספטמבר 2024 סיימה גב' נורית דאבוש את כהונתה כחברת דירקטוריון. החל מיום 2 בפברואר 2025 מכהן מר דוד זקן כחבר דירקטוריון חיצוני, יו"ר ועדת ביקורת ותגמול, וחבר ועדות ניהול סיכונים וטכנולוגיית מידע וחדשנות טכנולוגית.

דיווח על דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית

על פי הוראת בנק ישראל על כל חברה לקבוע את 'המספר המזערי הראוי' של דירקטורים שהם 'בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית'. יש להביא בחשבון, בין היתר, את גודל החברה, את סוג פעילותה ואת מידת מורכבותה באופן שיאפשר לדירקטוריון הבנק לעמוד בחובות המוטלות עליו, במיוחד בהתחשב באחריותו לבדיקת מצבו הכספי של התאגיד, לעריכת הדוחות הכספיים ולאישורם. 'דירקטור בעל מיומנות חשבונאית ופיננסית' הוגדר כדירקטור שאינו ממלא תפקיד נוסף בחברה ואשר בשל השכלתו, ניסיונו או כישוריו, כפי שיפורטו בדיווח, יש לו מיומנות גבוהה והבנה בנושאים עסקיים, חשבונאיים, בקרה פנימית ודוחות כספיים. עליו להבין לעומקם את הדוחות הכספיים של החברה ולהעלות על סדר היום של הדירקטוריון סוגיות ושאלות באשר לדיווח הכספי של החברה, וזאת כדי להביא לידי אישור ופרסום דוחות כספיים נאותים. בהוראה הודגש כי אין היא מיועדת להקנות מעמד מיוחד לדירקטורים שהוגדרו כ'בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית' ואין בה כדי לשנות מן האחריות המוטלת עליהם ועל הדירקטורים האחרים, כאמור בכל דין. דירקטוריון הבנק קבע כי המספר המזערי הראוי של דירקטורים 'בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית' יהיה שני דירקטורים, כמספר הדירקטורים החיצוניים שיש למנות בחברה ציבורית לפי חוק החברות, התשנ"ט - 1999. כמו כן, קבע הדירקטוריון כי בוועדת הביקורת יהיו חברים שני דירקטורים בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית. נכון למועד פרסום הדוחות הכספיים מכהנים בדירקטוריון הבנק ארבעה דירקטורים בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית: ישראל אנגל, דוד בן דוד, אופיר מורד ודוד זקן (נכון ליום 31 בדצמבר 2024 ישראל אנגל, חיים גיט, ערן פישמן ואופיר מורד). שניים מחברי הדירקטוריון לעיל חברים בוועדת ביקורת.

מספר ישיבות הדירקטוריון

דירקטוריון הבנק קיים 14 ישיבות במהלך השנה המדווחת. ועדות הדירקטוריון השונות קיימו 36 ישיבות בשנה זו.

לוח 48 המנהל הכללי ונושאי משרה בכירים בבנק ותפקידיהם

אבשלום בוסקילה	
תאריך תחילת כהונה	1 ביולי 2023
תואר	מנהל כללי
התפקיד שממלא בתאגיד הבנקאי, בחברה בת/קשורה או בבעל עניין בתאגיד	מנהל כללי יו"ר דירקטוריון ומנהל כללי ב.י.ג.ה - בנק יהב נכסים והחזקת בניינים בע"מ.
בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין בתאגיד הבנקאי	לא
השכלה	בוגר משפטים, המרכז האקדמי כרמל. מוסמך במשפטים, אוניברסיטת חיפה.
ניסיון עסקי במהלך חמש השנים האחרונות	מנהל מרחב צפון- בנק מזרחי טפחות בע"מ.

אסף גיל	
תאריך תחילת כהונה	1 בפברואר 2011
תואר	משנה למנהל הכללי
התפקיד שממלא בתאגיד הבנקאי, בחברה בת/קשורה או בבעל עניין בתאגיד	מנהל אגף בנקאות קמעונאית. דירקטור - ב.י.ג.ה - בנק יהב נכסים והחזקת בניינים בע"מ.
בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין בתאגיד הבנקאי	לא
השכלה	בוגר כלכלה ומוסמך במנהל עסקים, האוניברסיטה העברית ירושלים.
ניסיון עסקי במהלך חמש השנים האחרונות	מנהל אגף בנקאות קמעונאית- בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ.

יורם מזרחי	
תאריך תחילת כהונה	1 בנובמבר 2006
תואר	סגן מנהל כללי
התפקיד שממלא בתאגיד הבנקאי, בחברה בת/קשורה או בבעל עניין בתאגיד	מנהל אגף ניהול הסיכונים (CRO). דירקטור - ב.י.ג.ה - בנק יהב נכסים והחזקת בניינים בע"מ.
בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין בתאגיד הבנקאי	לא
השכלה	בוגר כלכלה וחשבונאות, האוניברסיטה העברית ירושלים, רואה חשבון.
ניסיון עסקי במהלך חמש השנים האחרונות	מנהל אגף פיננסי ואסטרטגיה - בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ.

נורית עירוני	
תאריך תחילת כהונה	16 בספטמבר 2008
תואר	סגנית מנהל כללי
התפקיד שממלא בתאגיד הבנקאי, בחברה בת/קשורה או בבעל עניין בתאגיד	יועצת משפטית, מנהלת האגף לייעוץ משפטי ומזכירת הבנק.
בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין בתאגיד הבנקאי	לא
השכלה	בוגרת ומוסמכת במשפטים, מוסמכת במדעי הרוח, האוניברסיטה העברית ירושלים.
ניסיון עסקי במהלך חמש השנים האחרונות	מנהלת האגף לייעוץ משפטי ומזכירת הבנק - בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ.

יעל טברסקי	
תאריך תחילת כהונה	1 ביוני 2011
תואר	סגנית מנהל כללי
התפקיד שממלא בתאגיד הבנקאי, בחברה בת/קשורה או בבעל עניין בתאגיד	מנהלת אגף משאבי אנוש ולוגיסטיקה. דירקטורית - ב.י.נה - בנק יהב נכסים והחזקת בניינים בע"מ.
בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין בתאגיד הבנקאי	לא
השכלה	בוגרת כלכלה וחשבונאות, מוסמכת במשפטים, אוניברסיטת בר-אילן, רואת חשבון.
ניסיון עסקי במהלך חמש השנים האחרונות	מנהלת אגף משאבי אנוש ולוגיסטיקה - בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ. גב' יעל טברסקי הודיעה על סיום עבודתה בבנק ב 30 באפריל 2025.

לימור פרידמן	
תאריך תחילת כהונה	1 בינואר 2018
תואר	סגנית מנהל כללי
התפקיד שממלא בתאגיד הבנקאי, בחברה בת/קשורה או בבעל עניין בתאגיד	חשבונאית ראשית ומנהלת אגף חשבונאות. דירקטורית - ב.י.נה - בנק יהב נכסים והחזקת בניינים בע"מ.
בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין בתאגיד הבנקאי	לא
השכלה	בוגרת כלכלה וחשבונאות, מוסמכת במנהל עסקים, האוניברסיטה העברית בירושלים, רואת חשבון.
ניסיון עסקי במהלך חמש השנים האחרונות	חשבונאית ראשית ומנהלת אגף חשבונאות - בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ.

לידיה עטיה	
תאריך תחילת כהונה	1 בינואר 2021
תואר	סגנית מנהל כללי
התפקיד שממלא בתאגיד הבנקאי, בחברה בת/קשורה או בבעל עניין בתאגיד	מנהלת אגף פיננסי.
בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין בתאגיד הבנקאי	לא
השכלה	בוגרת מדעי החברה, מוסמכת בסטטיסטיקה, האוניברסיטה העברית ירושלים.
ניסיון עסקי במהלך חמש השנים האחרונות	סגנית בכירה למנהל אגף פיננסי - בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ.

שחר אלון	
תאריך תחילת כהונה	1 בינואר 2022
תואר	סגן מנהל כללי
התפקיד שממלא בתאגיד הבנקאי, בחברה בת/קשורה או בבעל עניין בתאגיד	מנהל אגף אסטרטגיה, דיגיטל, שיווק ותשתיות שירות.
בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין בתאגיד הבנקאי	לא
השכלה	בוגר כלכלה וניהול, מכללה למנהל. מוסמך ניהול עסקים, קריה אקדמית אונו.
ניסיון עסקי במהלך חמש השנים האחרונות	סגן בכיר למנהל אגף בנקאות קמעונאית - בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ.

אפרת סימון	
תאריך תחילת כהונה	1 באוקטובר 2022
תואר	סגנית מנהל כללי
התפקיד שממלא בתאגיד הבנקאי, בחברה בת/קשורה או בבעל עניין בתאגיד	מנהלת אגף מחשוב וטכנולוגיה.
בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל עניין בתאגיד הבנקאי	לא
השכלה	בוגרת סוציולוגיה ואנתרופולוגיה, אוניברסיטת תל אביב. מוסמכת מנהל עסקים, הקריה האקדמית אונו. הסבת אקדמאים להנדסאי תוכנה, תכנית של משרד העבודה.
ניסיון עסקי במהלך חמש השנים האחרונות	COO וסגנית סמנכ"ל מערכות מידע - משרד הבריאות. מנהלת תחום פיתוח - משרד הבריאות.

בחודש פברואר 2025, אישר דירקטוריון הבנק את מינויו של מר יעקב לוזון, למנהל אגף משאבי אנוש ולוגיסטיקה, החל מיום 1 באפריל 2025. מר לוזון יכהן כחבר הנהלת הבנק בדרגת סמנכ"ל. טרם מינויו זה, כיהן כמנהל מרחב שרון בבנק מזרחי טפחות בע"מ.

המבקרת הפנימית

מחודש אוגוסט 2008 בנק יהב מקבל את שירותי הביקורת הפנימית מבנק מזרחי טפחות בע"מ, המחזיק ב-50% מההון המונפק של הבנק על הזכויות הנלוות לו.
להלן פרטים באשר למבקרת הפנימית של הבנק:

לוח 49 המבקרת הפנימית

שם	גלית ויזר
תאריך תחילת כהונה	3 באוגוסט 2011
השכלה	רואת חשבון; בעלת תואר ראשון בחשבונאות ובכלכלה ובעלת תואר שני במנהל עסקים, האוניברסיטה העברית.
ניסיון	גברת ויזר מכהנת כמבקרת הפנימית הראשית של בנק מזרחי טפחות בע"מ מיום 7 ביולי 2011. קודם לכן כיהנה כסגנית המבקר הפנימי הראשי במזרחי טפחות (משנת 2005) וכמבקרת פנימית ראשית בבנק טפחות למשכנתאות.

כדרישת סעיף 146 (ב) לחוק החברות, התשנ"ט - 1999, המבקרת הפנימית אינה בעלת עניין בתאגיד, אינה נושאת משרה בו ואינה קרובה של אחד מאלה.

בהתאם להוראות סעיף 8 לחוק הביקורת הפנימית, התשנ"ב - 1992, המבקרת הפנימית אינה ממלאת בבנק תפקיד נוסף על תפקידה כמבקרת פנימית. המבקרת הפנימית היא גם המבקרת הפנימית והאחראית על נציג תלונות הציבור בחברה האם והמבקרת הפנימית בחברות הבנות של החברה האם בארץ ואינה משמשת בתפקיד מחוץ לבנק אשר יוצר או עלול ליצור ניגוד עניינים עם תפקידה כמבקרת פנימית של הבנק. למעט האמור, אין למבקרת קשרים עסקיים מהותיים או קשרים מהותיים אחרים עם הבנק או עם גוף הקשור אליו.

בהתאם להוראה 307 להוראות ניהול בנקאי תקין עובדי הביקורת מתמנים אך ורק בהסכמת המבקרת הפנימית, פועלים מטעם המבקרת הפנימית לצורך הביקורת, ומקבלים הוראות בענייני ביקורת מהמבקרת הפנימית בלבד. כמו כן, עובדי הביקורת אינם ממלאים בבנק תפקיד נוסף על הביקורת הפנימית. עובדי הביקורת הפנימית מורשים לחתום בשם הבנק רק על מסמכים הקשורים בעבודת הביקורת. שירותו של עובד בביקורת הפנימית מופסק בהליך תקין ובהסכמת המבקרת הפנימית.

נכון ליום 31 בדצמבר 2024 המבקרת הפנימית זכאית ל-12,014, 32,233 ו-29,735 כתבי אופציה לרכישת מניות רגילות של מזרחי טפחות בנות ערך נקוב של 0.1 ש"ח למניה, בהתאם לתוכניות הקצאה משנת 2021, 2022 ושנת 2023 בהתאמה, שאישר דירקטוריון מזרחי טפחות. כמו כן, המבקרת הפנימית זכאית לעד 41,051 כתבי אופציה לרכישת מניות רגילות כאמור, בהתאם לתוכנית הקצאה משנת 2024 שאישר דירקטוריון מזרחי טפחות.

בנק מזרחי טפחות מחזיק ב-50% מההון המונפק של הבנק ולפיכך הבנק הוא חברה בת של מזרחי טפחות. לפרטים בדבר יתרות ופעולות הדדיות בין הבנק לבין מזרחי טפחות ראה ביאור 28 לדוחות הכספיים. להערכת דירקטוריון הבנק, אין בהחזקת מניות הבנק בידי מזרחי טפחות או בהיקף ניירות הערך של מזרחי טפחות המוחזקים בידי המבקרת הפנימית כדי להשפיע על טיב עבודתה של המבקרת הפנימית. כמו כן, אין בפעילות ההדדית בין הבנקים כדי ליצור למבקרת הפנימית ניגוד עניינים עם תפקידה.

דרך המינוי סמכויות וחובות

בחודש יולי 2011 אישרו ועדת הביקורת של הבנק והדירקטוריון את מינויה של המבקרת הפנימית, וביססו את החלטתם על היותה מבקרת פנימית ראשית בחברה האם, על ניסיונה המקצועי ועל השכלתה.

סמכויות וחובות פונקציית הביקורת הפנימית מפורטות בכתב המינוי שנדון ואושר בדירקטוריון הבנק, ובכלל זה:
1. הסמכות והיכולת ליזום ביקורות בכל היחידות ובכל הפעילויות הקיימות בבנק וכן לדרוש ולקבל כל מסמך וכל מידע הדרוש לביצוע תפקידה.

2. לעובדי פונקציית הביקורת הפנימית תהיה גישה ישירה, לצורך ביצוע תפקידם, לכל הרשומות, לכל מאגר רגיל או ממוחשב, לכל בסיס נתונים וקבצי עבודה ולכל תכנית עבודה של עיבוד נתונים אוטומטי, ובכלל זה גם מידע ניהולי ופרוטוקולים של הגופים מקבלי ההחלטות, הקשורים לנשוא הביקורת.

3. עובדי פונקציית הביקורת רשאים להיכנס לכל נכס שבבעלות או בשימוש הבנק ולבדוק אותו.

לגבי מידע החסוי על פי דין, יחולו על המבקר הפנימי, עובדיו ועל כל אדם הפועל מטעמו, המגבלות הקבועות בדין. המבקר הפנימי, עובדיו או כל אדם אחר מטעמו, חייב לשמור בסוד כל מסמך ומידע שהגיעו אליו עקב מילוי תפקידו, זולת אם הגילוי נחוץ למילוי תפקידו כנדרש בחוק, או אם הגילוי נדרש על פי כל דין.

זהות הממונה על המבקרת הפנימית

הממונה הארגוני על המבקרת הפנימית הוא יושב ראש דירקטוריון הבנק.

תוכנית העבודה של הביקורת הפנימית

בשנת 2024 פעלה הביקורת בהתבסס על תכנית ביקורת רב שנתית ממוקדת סיכונים לתקופה של שלוש שנים, ממנה נגזרה תוכנית העבודה השנתית. יצוין, כי בדיקת פעילויות ועסקאות מהותיות, ובכלל זה, בדיקת נושא עסקאות עם אנשים קשורים, משולבת בתוכנית העבודה הרב שנתית של הביקורת הפנימית.

השיקולים בקביעת תכנית הביקורת הרב-שנתית

קביעת תכנית הביקורת הרב שנתית מבוססת על מיפוי הפעילויות המבוצעות ביחידות השונות בבנק על פי המבנה הארגוני, ייחוס סיכון פוטנציאלי לכל פעילות וקביעת תדירות הביקורת בהתאם ל:

- התכנית האסטרטגית ותכניות העבודה של הבנק.
- סקרי סיכונים וסקרי אבטחת מידע שנערכו בבנק.
- דוחות ביקורת וממצאים של גורמים חיצוניים (בנק ישראל, רשות ניירות ערך ורואה החשבון המבקר).
- ממצאי דוחות ביקורת של הביקורת הפנימית.
- דרישות רגולטוריות הנובעות, בין היתר, מהוראות המפקח על הבנקים ומהנחיותיו.
- הוראות 'באזל' ותהליך ההערכה הפנימי של הלימות ההון (ICAAP).
- הנחיות ועדת הביקורת, יו"ר הדירקטוריון ויו"ר ועדת הביקורת ובקשות המנהל הכללי של הבנק.

תוכנית העבודה הרב שנתית נערכת על ידי המבקרת הפנימית, מובאת לדיון בוועדת הביקורת הדירקטוריונית, ומועברת לידי יו"ר הדירקטוריון והמנהל הכללי. לאחר דיון בוועדת הביקורת והמלצה לאישור מוגשת התוכנית לאישור הדירקטוריון.

ביום 30 בינואר 2024 אישר הדירקטוריון את תכנית העבודה של הביקורת לשנים 2024-2026.

השיקולים בקביעת תוכנית הביקורת השנתית

מעבר לשיקולים המפורטים לעיל, המשמשים בסיס לקביעת תוכנית הביקורת הרב שנתית, אשר ממנה נגזרת תוכנית הביקורת השנתית, נוספו בתוכנית העבודה השנתית בדיקות מיוחדות אותן נדרשת הביקורת הפנימית לבצע בהתאם לבקשת הפיקוח על הבנקים, יו"ר הדירקטוריון וועדת הביקורת. כמו כן התייחסה הביקורת לבדיקות המבוקשות על ידי הנהלת הבנק.

שינויים מהותיים בתכנית העבודה מובאים לאישור ועדת הביקורת. במקרה של שינויים שאינם מהותיים, נמסר לוועדת הביקורת דיווח בדיעבד.

בדומה לתוכנית הביקורת הרב שנתית, נערכת גם תוכנית הביקורת השנתית על ידי המבקרת הפנימית, ומובאת לדיון בוועדת הביקורת הדירקטוריונית. בנוסף, מועברת התוכנית לידי יו"ר הדירקטוריון והמנהל הכללי. לאחר המלצת ועדת הביקורת הדירקטוריונית לאישור התוכנית, מועברת התוכנית לאישור הדירקטוריון. בהתאם לכך, ביום 30 בינואר 2024 אישר הדירקטוריון את תוכנית העבודה של הביקורת הפנימית לשנת 2024.

ביקורת בתאגידים מוחזקים

תכנית העבודה השנתית והרב-שנתית של הביקורת הפנימית כוללת גם תאגיד פעיל המוחזק על ידי הבנק.

היקף העסקת המבקרת הפנימית וצוות העובדים הכפופים לה

במהלך שנת 2024 הושקעו בביקורת הפנימית תשומות של 9.3 משרות מבקרים ומנהל צוות במשרה מלאה. במסגרת זו הביקורת הסתייעה גם במבקרים בעלי ידע ייחודי מהחברה האם ובמיקור חוץ על פי הצורך. הביקורת הפנימית של הבנק מקבלת שירותי ניהול מהחברה האם. מספר המשרות של העובדים בביקורת הפנימית נגזר מצרכי הביקורת הפנימית כפי שעולים מתכנית העבודה הרב-שנתית המבוססת על הערכת סיכונים.

עריכת הביקורת

הביקורת הפנימית מבצעת את עבודתה על בסיס תקנים מקצועיים מקובלים:
- דרישות הרגולציה השונות, לרבות חוק הביקורת הפנימית, התשנ"ב - 1992, הוראת ניהול בנקאי תקין 307 בנושא פונקציית ביקורת פנימית, והוראות של רשויות הפיקוח הרלוונטיות לתחום המבוקר, ובכללן הוראות המפקח על הבנקים, רשות ניירות ערך ועוד.
- סטנדרטים לעיסוק מקצועי בביקורת הפנימית של לשכת המבקרים הפנימיים העולמית (I.I.A.).

הדירקטוריון וועדת הביקורת סבורים כי הביקורת נערכת בהתאם לתקנים המקצועיים המפורטים לעיל, באופן המגשים את מטרות הביקורת הפנימית, זאת, בין היתר בהתבסס על הדיווח השנתי, הדיווח החצי שנתי ותוכניות העבודה של הביקורת הפנימית הכוללות התייחסות לנושאים אלו. כמו כן, בהתאם לנדרש נערך אחת ל- 5 שנים סקר חיצוני בלתי תלוי על איכות עבודת הביקורת הפנימית המדווח לוועדת הביקורת.

גישה למידע

המבקרת הפנימית קיבלה גישה מלאה לכל מידע שדרשה, הן בבנק והן בחברה הבת, בהתאם להוראה 307 לניהול בנקאי תקין וכאמור בסעיף 9 לחוק הביקורת הפנימית, התשנ"ב-1992, ובכלל זה גישה מתמדת ובלתי אמצעית למערכות המידע של הבנק, לרבות לנתונים כספיים.

הגשת דין וחשבון על ממצאי הביקורת

הביקורת הפנימית מעבירה דרך קבע כל דוח ביקורת ליושב ראש הדירקטוריון, ליושב ראש ועדת הביקורת, למנהל הכללי ולממונה על הישגות המבוקרת. העתקי דוחות הביקורת מועברים למנהל הסיכונים הראשי (C.R.O.), לקצינת הציות והממונה על איסור הלבנת הון, לחשבונאית הראשית, ולמזכירת הבנק והיועצת המשפטית של הבנק. דוחות הביקורת מוגשים בכתב.

כל הדוחות נדונים בפורום הכולל את מנהל היחידה ו/או המנהל האחראי על היחידה או על הפעילות המבוקרת. כמו כן, דוחות הביקורת נדונים בישיבות שוטפות של ועדת הביקורת הדירקטוריונית. תמציות כל דוחות הביקורת שהופצו במהלך התקופה החולפת מוגשות למליאת הדירקטוריון אחת לחצי שנה.

דוח סיכום עבודת הביקורת הפנימית למחצית הראשונה של שנת 2024 הופץ ביום 18 ביולי 2024, ונדון בוועדת הביקורת ביום 23 ביולי 2024. דוח סיכום עבודת הביקורת הפנימית לשנת 2024 הופץ ביום 8 בינואר 2025, ונדון בוועדת הביקורת ביום 12 בינואר 2025. הדיווחים התקופתיים סקרו את פעילות הביקורת הפנימית בתקופה המדווחת, לרבות ממצאים עיקריים ורשימת הדוחות שהופצו במהלך אותה תקופה.

הערכת פעילות הביקורת הפנימית

להערכת הדירקטוריון וועדת הביקורת היקף עבודת הביקורת הפנימית, אופייה, רציפות פעילותה ותכנית העבודה שלה סבירים בנסיבות העניין, ויש בהם כדי להגשים את מטרות הביקורת הפנימית בבנק.

התגמול של המבקרת הפנימית

המבקרת הפנימית אינה מקבלת תגמול מבנק יהב. הביקורת מבוצעת כאמור על ידי החברה האם, והבנק משלם בעבור שירותי הביקורת הפנימית על בסיס ימי הביקורת שהוקצו. בנסיבות אלו הדירקטוריון סבור כי אין בכך כדי להשפיע על שיקול דעתה המקצועי של המבקרת הפנימית.

גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים בבנק

דירקטוריון הבנק הוא האורגן המופקד על בקרת העל בבנק וכן על אישור הדוחות הכספיים שלו. מעורבים בבקרה אורגנים נוספים ונושאי משרה כמפורט להלן:

הדוחות הכספיים נערכים באגף חשבונאות בראשותה של החשבונאית הראשית לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו ובהתאם למדיניות הגילוי שקבע דירקטוריון הבנק.

עם עריכת הדוחות הכספיים ועל סמך טיטוט הדוחות המועברת אליהם, כל חברי ההנהלה מאשרים בחתימתם שלא בא לידיעתם כל פרט העלול להעיד כי הנתונים והתיאור בדוח הדירקטוריון ובדוחות הכספיים בנוגע לתחומי אחריותם כוללים מצג שגוי או חסר של עובדה מהותית, שנקבעו על ידם בקרות אפקטיביות כדי להבטיח שכל מידע מהותי בתחום אחריותם מובא לידיעתם וכן שכל ליקוי של ממש או חולשה מהותית בבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי בתחומים שבאחריותם, הובאו לידיעת הגורמים המתאימים.

נושאים עקרוניים הנוגעים לגילוי הניתן בדוחות הכספיים נדונים בוועדת הגילוי בדוחות הכספיים (להלן ועדת הגילוי) בראשות המנהל הכללי ובהשתתפות החשבונאית הראשית, היועצת המשפטית וחברי הנהלה נוספים. הנושאים מוצגים בפני ועדת הגילוי וכוללים גם את התייחסותו המקצועית של רואה החשבון המבקר. נושאים עקרוניים אלו כוללים נושאים שלהם השפעה ניכרת על הדוחות הכספיים, נושאים בעלי עניין לציבור, נושאים החייבים להיות מדווחים לציבור, שינויים מהותיים ביישום מדיניות חשבונאית, בקשות או דרישות של רשויות פיקוח ונושאים שיש בנוגע להם חילוקי דעות בין הנהלת הבנק לבין רואי החשבון המבקרים.

כדי להדק ולייעל את הפיקוח ואת הבקרה על הגילוי בדוחות הכספיים, קיימת ועדת ביקורת שמתפקידה להעמיק ולדון בנאותות הגילוי בדוחות הכספיים ובבחינת הדוחות הכספיים על מרכיביהם השונים בטרם יובאו לדיון ולאישור במליאת הדירקטוריון. בישיבות אלו של הוועדה משתתפים גם המנהל הכללי, החשבונאית הראשית ורואה החשבון המבקר.

ועדת הביקורת בוחנת את המלצותיה של ועדת הגילוי באשר לאופן יישום הגילוי וקובעת את הגילוי הנדרש בדוחות הכספיים בנוגע לנושאים חייבים בגילוי. על פי הוראות המפקח על הבנקים באשר ליישומן של הנחיות סעיף 302 בחוק SARBANES-OXLEY האמריקני, מובא לפני ועדת הביקורת דיווח באשר לכל ליקוי משמעותי שאותר בתהליכי הגילוי בדוחות הכספיים. דיווח על ליקויים מהותיים מוצג גם לפני דירקטוריון הבנק. לאחר הדיון בוועדת הביקורת ולפי המלצותיה הדוחות הכספיים מובאים לדיון ולאישור בדירקטוריון הבנק.

רואה החשבון המבקר

זיו האפט רואי חשבון משמשים כרואי החשבון המבקרים של הבנק משנת 2000. וועדת הביקורת ממליצה לדיקטוריון הבנק על מינוי ושכר טרחה של רואה החשבון המבקר. לצורך כך קבעה הוועדה קריטריונים מתאימים לבחירה של רואה חשבון מבקר והיא מעריכה באופן שוטף את הידע, הכשירות ואי התלות שלו, ואת האפקטיביות של הביקורת החיצונית בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין ותקני הביקורת החלים על עבודתו של רואה החשבון המבקר.

קבלת שירותים נוספים מרואה החשבון המבקר מתבצעת באופן המבטיח בקרה נאותה על היקף וסוגי השירותים הניתנים על ידו על מנת להבטיח, בין היתר, את אי תלותם של רואי החשבון בבנק.

השירותים הנוספים אינם כוללים שירותים היכולים להיחשב כשירותי ניהול, וכן לא שירותים שרואה החשבון המבקר צריכים לבצע עליהם ביקורת.

הסדרי שכר הטרחה עבור שירותים נוספים הם שכר טרחה קבוע או שכר טרחה המבוסס על שעות עבודה לפי תעריף שעתי שנקבע פר שירות ומוסכם מראש עם הבנק. אין הסדרי שכר טרחה התלויים בביצועים.

לוח 50 שכר רואה החשבון המבקר⁽¹⁾

2023	2024	
(באלפי ש"ח)		
		רואה החשבון המבקר:
977	1,013	פעולות ביקורת
91	67	שירותי מס
288	223	שירותים נוספים
1,356	1,303	סך הכול

(1) כולל שכר ששולם ושכר שנצבר.

שכר בכירים

לוח 51 שכר יו"ר הדירקטוריון, המנהל הכללי ונושאי המשרה הבכירים בבנק

משכורת							מענק שוטף ⁽¹⁾	חופשה וביטוח לאומי ⁽²⁾	פנסיה, קרן השתלמות, תגמולים	השלמת עתודות בגין הוצאות נלוות עקב שינויים בשכר בשנת החשבון	סך כל המשכורות וההוצאות הנלוות לא כולל מס שכר	תגמול אחר	הלוואות שניתנו בתנאים רגילים ⁽³⁾ ⁽⁵⁾
באלפי שקלים חדשים													
שנת 2024													
ישראל אנגל													
-	-	-	-	-	-	-	472	-	-	-	-	-	-
אבשלום בוסקילה ⁽⁶⁾													
1,658	950	504	138	3,250	-	-	-	-	-	-	-	-	-
אסף גיל													
1,071	534	344	105	2,054	-	-	99	-	-	-	-	-	-
לידיה עטייה													
903	448	246	85	1,682	-	-	67	-	-	-	-	-	-
לימור פרידמן													
914	391	288	75	1,668	-	-	77	-	-	-	-	-	-
שחר אלון													
894	409	299	53	1,655	-	-	270	-	-	-	-	-	-

משכורת							מענק שוטף ⁽¹⁾	חופשה וביטוח לאומי ⁽²⁾	בשכר בשנת החשבון	הנלוות לא כולל תגמול אחר	הלוואות שניתנו בתנאים רגילים ⁽³⁾ ⁽⁵⁾	השלמת פיצויים, תגמולים עתודות בגין פנסיה, קרן השתלמות, חופשה וביטוח לאומי ⁽²⁾	סך כל המשכורות וההוצאות הנלוות לא כולל תגמול אחר
באלפי שקלים חדשים													
שנת 2023													
ישראל אנגל	-	-	-	-	-	459	-	-	-	-	-	-	
שאול גלברד ⁽⁶⁾	1,585	565	557	146	2,853	-	41	-	-	-	-	-	
אבשלום בוסקילה	697	565	938	-	2,200	-	-	-	-	-	-	-	
אפרת סיימון	870	505	595	1	1,971	-	8	-	-	-	-	-	
אסף גיל	1,047	525	222	114	1,908	-	54	-	-	-	-	-	
לידיה עטייה	891	450	329	86	1,756	-	33	-	-	-	-	-	

- (1) המענק שנרשם בספרים הוא בסכום משוער וכפוף לאישור המוסדות המתאימים.
- (2) כולל הפרשה בגין זכויות עובדים, תמלוגים, פנסיה, קרן השתלמות, חופשה, מחלה, ביטוח לאומי.
- (3) התנאים לניהול החשבונות בבנק לנושאי המשרה הבכירה, לרבות כל הפעילות במסגרתם, דומים לתנאים ללקוחות אחרים בעלי מאפיינים דומים.
- (4) הסכומים נכללים בדוח רווח והפסד בסעיף משכורות והוצאות נלוות ובסעיף הוצאות אחרות.
- (5) כולל חיובים עתידיים בכרטיסי אשראי.
- (6) בשנת 2024 צפויה לבנק עלות מס עודפת בגובה של כ- 330 אלפי ש"ח, שאינה כלולה בטבלה שלעיל, בהתאם להוראת חוק תגמול לנושאי משרה לתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי התרת הוצאה לצורכי מס בשל תגמול חריג, תשע"ו-2016) (לשנת 2023-2022 92 אלפי ש"ח).

למידע נוסף ראה גילוי על תגמול בדוח על הסיכונים באינטרנט.

עסקאות עם בעלי שליטה וצדדים קשורים

1. לפירוט יתרות ותמצית תוצאות עסקיות עם בעלי עניין וצדדים קשורים ראה גם ביאור 28 לדוחות הכספיים.
2. עסקאות עם בעלי שליטה:
 - התקשרות עם בנק מזרחי טפחות לקבלת שירותים שונים בכללם: שירותי ביקורת פנים, שירותי מסחר וסליקה בניירות ערך זרים, סליקת מט"ח, פעילות מערכת זה"ב, אנליזות של ניירות ערך, אבטחה וביטחון, תפעול מכשירים אוטומטים (ATM) וכן ממשקים לצדדים שלישיים במספר נושאים.
 - ב-12 מסניפי הבנק יש עמדות למכירת משכנתאות באמצעות נציגויות של בנק מזרחי טפחות.
 - פוליסת הביטוח הבנקאי ביטוח דירקטוריון ונושאי משרה וביטוח סייבר של בנק מזרחי טפחות הן פוליסות קבוצתיות המכסות גם חברות בנות של מזרחי טפחות, בכללן הבנק.
3. בנוסף, הבנק והחברות הבנות שלו מבצעים עסקאות עם בעלי עניין בבנק מעת לעת, שהינן במהלך העסקים הרגיל ובתנאי שוק.
4. להלן ריכוז נתונים בעניין עסקאות בנקאיות שנעשו על ידי הבנק עם בעלי שליטה בבנק:

לוח 52 עסקאות עם בעלי שליטה וצדדים קשורים

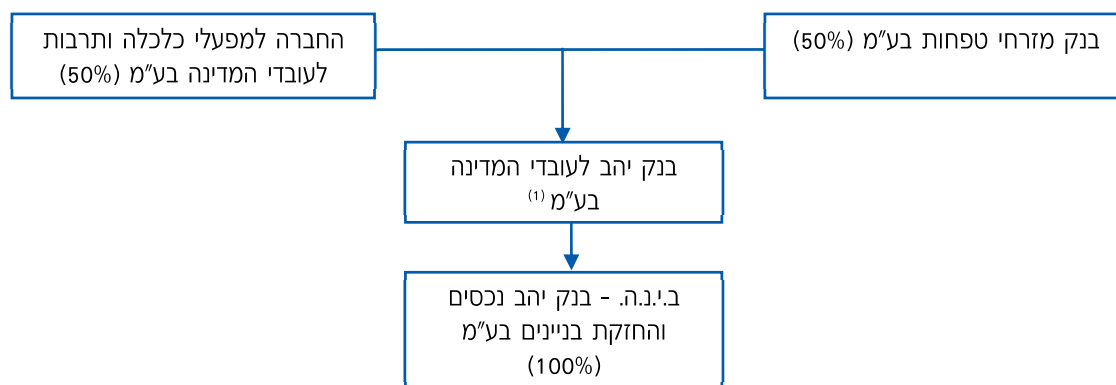
היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה ⁽¹⁾	יתרה ליום 31/12/23	היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה ⁽¹⁾	יתרה ליום 31/12/24
במיליוני ש"ח			
בנק מזרחי טפחות בע"מ			
18,084.8	16,513.9	18,602.2	18,457.8
2.0	2.0	2.0	1.9
17.0	7.9	15.9	5.7
222.5	222.5	222.5	222.5
חברה למפעלי כלכלה ותרבות לעובדי המדינה בע"מ			
6.2	4.3	28.2	25.9

- (1) על בסיס היתרות בסוף כל חודש.
- (2) פיקדונות שהפקיד הבנק בבנק מזרחי טפחות בע"מ.
- (3) פיקדונות שהפקיד בנק מזרחי טפחות בע"מ בבנק.

פרטים נוספים

תרשים שליטה ואחזקות עיקריות

תרשים שליטה ואחזקות עיקריות:



(1) בהתאם להנחיות שקבע המפקח על הבנקים, העביר הבנק לידי נאמן את אחזקותיו בחברות יהב אחים ואחיות - חברה לניהול קופות גמל בע"מ ויהב פ.ר.ח. - חברה לניהול קופות גמל בע"מ, וזאת לשם העברתן לצד שלישי. בשנים 2017-2018 נחתמו הסכמים להעברת המניות בשתי החברות האמורות לידי נאמן לטובת העמיתים, אשר עודכנו בשנת 2024. ההסכמים מותנים באישור אגף שוק ההון.

רכוש קבוע ומתקנים

נתונים בדבר הרכוש הקבוע של הבנק מובאים בביאור 13- בנינים וציוד בדוחות הכספיים.

נכסי מקרקעין

מדיניות הבנק הינה להחזיק רק נכסי מקרקעין הדרושים לו בפועל או שצפוי שיידרשו לו בעתיד. המבנים בהם מתנהלים עסקי הבנק הינם בבעלותו או בשכירות לתקופות שכירות שונות. הנכסים שבבעלות הבנק הינם נכסים המשמשים כסניפים וכן נכס המשמש את הנהלת הבנק.

העלות המופחתת של הבניינים והמקרקעין ביום 31 בדצמבר 2024 הסתכמה ב- 77.0 מיליון ש"ח לעומת 75.4 מיליון ש"ח בסוף שנת 2023.

נכסים לא מוחשיים

מערכת הליבה הבנקאית

בבנק מותקנת מערכת ליבה בנקאית של חברת TCS הבינלאומית מקונצרן TATA (להלן - "חברת TCS").

מערכת הליבה מתופעלת על ידי חברת TCS במודל של מיקור חוץ.

עד למועד בו המערכת הייתה מוכנה לשימוש, הבנק שילם לחברת TCS תשלום על חשבון ההקמה. תשלום זה הוון כנכס.

כמו כן, הוון כנכס עלויות נוספות בקשר לפיתוח והתאמות הדרושות להתאמת המערכת לשימוש בישראל. המערכת ופיתוחים נוספים בה מופחתים על פני חמש שנים לפי שיטת הקו הישר מהמועד בו הם היו מוכנים לשימוש.

הון אנושי

סינוף

לבנק 55 סניפים, 3 מתוכם במתכונת חלקית, 2 מוקדים טלפונים ארציים וחמישה מרכזי ייעוץ השקעות.

כוח אדם

סך כל המשרות בבנק נכון ליום 31 בדצמבר 2024 על בסיס משרה מלאה הוא 904 לעומת 903 בסוף השנה הקודמת. בשנת 2024 מספר המשרות בבנק על בסיס ממוצע חודשי היה 906 בדומה לשנה הקודמת.

2023	2024	
866	864	מגזר קמעונאי
31	33	מגזר עסקים
9	9	מגזר ניהול פיננסי

מאפייני המשאב האנושי

הוותק הממוצע של עובדי הבנק בשנת 2024 עמד על 13.40 שנים, לעומת 12.93 בשנה הקודמת. הגיל הממוצע של עובדי הבנק עמד בשנת 2024 על 40.9 שנים, לעומת 40.2 בשנה קודמת. 73.0% מעובדי הבנק הן נשים, לעומת 74.0% בשנה הקודמת. בשנת 2024 עמד מספר העובדים האקדמאים בבנק על 677, שהם כ-70.0% מכלל עובדי הבנק (בסוף שנת 2023 היה מספר העובדים האקדמאים 606 שהם כ-62.5% מכלל עובדי הבנק). מספר העובדים האקדמאים ועובדים במהלך לימודים אקדמיים עמד על 738, שהם 78.0% מכלל עובדי הבנק.

הדרכה

שנת 2024 התאפיינה בהמשך קידום וייעול מערך ההדרכה של הבנק תוך המשך ביצוע תכנית ההכשרות המקצועיות והניהוליות בבנק עם מתן דגש לאשראי עסקי ולשיפור השירות.

הסכמי עבודה ושכר

בבנק הסכם שכר קיבוצי עם נציגות העובדים המעגן את יחסי העבודה והתגמול בבנק לשנים 2023-2027.

מעורבות בקהילה

במסגרת מעורבותו בקהילה, פועל הבנק ליצירת קשר ארוך טווח עם הארגונים והשותפים החברתיים ומתמקד לרוב בהעצמת נוער בסיכון ואנשים עם מוגבלויות. ברוח זו הבנק פועל למען צמצום פערים וקידום שוויון הזדמנויות.

שנת 2024 התאפיינה בהידוק הקשר עם הקהילה ובהמשך מתן תרומות כספיות לעמותות וארגונים חברתיים הפועלים לסייע לאוכלוסיות מוחלשות, תוך התמקדות בהעצמת בני נוער בסיכון ו/או אנשים עם מוגבלויות ובחלוקת מזון לנזקקים.

סך התרומות בשנת 2024 הסתכמו בסך של 2.8 מיליון ש"ח.

הסכמים מהותיים

1. הבנק מקבל שירותי מחשב ליבה מחברת TCS (Tata Consultancy Services Ltd) שהינה חברה בינלאומית המתמחה במתן שירותים מיכוניים, בין היתר לגופים פיננסיים ותאגידים בנקאיים. המערכת כוללת מגוון שירותים בנקאיים בהתאם לתחומי הפעילות של הבנק. במסגרת זו, הבנק מקבל שירותי מחשב ותפעול מהחברה וכן שירותים נוספים במיקור חוץ. מדובר בהתקשרות מהותית לתקופה ארוכת טווח (עד 30 שנה) ובסכומים משמעותיים.
2. התקשרות עם מטריקס, לשימוש במערכת למתן שירותים בנקאיים בתחומים שונים לרבות הלוואות ותכניות חסכון.
3. התקשרות עם בנק מזרחי טפחות לקבלת שירותים שונים בכללם: ביקורת פנים, נציגויות של טפחות למשכנתאות בחלק מסניפי הבנק, מסחר וסליקה בניירות ערך זרים, סליקת מט"ח, פעילות מערכת זה"ב, אנליזות של ניירות ערך, אבטחה וביטחון, תפעול מכשירים אוטומטיים (ATM) וכן ממשקים לצדדים שלישיים במספר נושאים.
4. התקשרות עם מדינת ישראל (באמצעות החשכ"ל, משרד האוצר) בנושא מתן הלוואות לעובדי המדינה.
5. התקשרות עם הסתדרות עובדי המדינה, לעיגון ההטבות השונות המוצעות לעובדי המדינה המנהלים חשבון עו"ש בבנק.
6. התקשרות עם מעסיקים שונים למתן אשראי מפיקדונות מיועדים ושירותים בנקאיים נוספים לעובדיהם.
7. התקשרות עם חברת ישראלכרט, פרימיום אקספרס בע"מ ועם חברת כרטיסי אשראי לישראל (כאל) (מול כל חברה בנפרד) להנפקה משותפת של כרטיסי חיוב ללקוחות הבנק.
8. בבנק הסכם שכר קיבוצי עם נציגות העובדים לשנים 2023 עד 2027.
9. כתב פטור והתחייבויות לשיפוי של הבנק. ראה ביאור 21 לדוחות הכספיים.

מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים

חוקים ותקנות

בנקאות פתוחה

לפי תיקון מס' 2 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (תשע"ו - 2016), על הבנקים לאפשר ללקוח או לנותן שירות להשוואת עלויות שקיבל ייפוי כוח מאת הלקוח, לצפות באופן מקוון במידע פיננסי הנוגע ללקוח. הפיקוח על הבנקים פרסם בחודש פברואר 2020 הוראת ניהול בנקאי תקין 368 בנושא יישום תקן של בנקאות פתוחה בישראל. ממועד זה פורסמו מספר עדכונים להוראה, האחרון בחודש אוקטובר 2024. נקבעו מועדי יישום מדורגים החל מחודש מארס 2021 ועד חודש יוני 2026. הבנק מיישם את ההוראה בהתאם למועדי התחולה המדורגים ונערך להמשך יישום ההוראה.

צו כללי הבנקאות (שירות ללקוח) (עמלות)

בחודש יולי 2024 פורסם תיקון לצו כללי הבנקאות (שירות ללקוח) (עמלות) הכולל מספר עדכונים נדרשים לטובת לקוחות המערכת הבנקאית כגון: עדכון הגדרת "עסק קטן", עמלת איתור מסמכים לבקשת לקוח ועוד. תחולת ההוראה מחודש ינואר 2025. הבנק מיישם ההוראה.

בחינת שוק התשלומים המידיים – קבלת בקשות לתשלום R2P (Request to Pay)

בחודש ינואר 2023 בנק ישראל פרסם מכתב בנושא קבלת בקשות לתשלום R2P בשוק התשלומים המידיים, כחלק מצעדים שמקדם בנק ישראל על מנת לקדם את החדשנות במערכת הפיננסית בישראל, לרבות קידום אמצעי תשלום דיגיטליים. תחולת ההוראה מחודש יוני 2024. הבנק מיישם את ההוראה.

חוק התוכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב 2023 ו- 2024), התשפ"ג – 2023

בחודש יוני 2023 פורסם עדכון לחוק התוכנית הכלכלית, במסגרתו בוצעו מספר עדכונים לחוק הבנקאות (שירות ללקוח) שעניינם בין היתר, מתן שירותים לגופים פיננסיים, מסירת הודעות חודשיות בדבר סכומי עמלות וריביות, העברת הסכמת לקוח לגוף מתפעל, ביטול עמלת מינימום, איסור גביית העמלה שלא בהתאם לתעריפונים או להסכם עם הלקוח, עיצומים כספיים והסדרת העיסוק בשירותי תשלום וייזום תשלום. נקבעו מועדי יישום מדורגים החל מחודש ספטמבר 2023 ועד חודש מאי 2024. הבנק מיישם את ההוראות החוק.

הצעת חוק הבנקאות (שירות ללקוח) (תיקון מס' 67) (הודעה על סיום הטבה בנקאית), התשפ"ג – 2023
בחודש ינואר 2024, פורסמה הצעת חוק, לפיה תאגיד בנקאי ישלח ללקוח הודעה על סיום הטבה בנקאית, שניתנה לו 21 ימים לפני מועד סיומה. תחולת החוק מחודש יולי 2024. הבנק מיישם את ההוראת החוק.

חוק תשלום מיוחד לשם השגת יעדי התקציב (הוראת שעה – חרבות ברזל), התשפ"ד – 2024
בחודש מארס 2024, פורסם חוק תשלום מיוחד לשם השגת יעדי התקציב (הוראת שעה – חרבות ברזל), התשפ"ד – 2024, לפיו בנק שאינו בעל היקף פעילות קטן, ישלם לאוצר המדינה לתקופה שמיום 1 באפריל 2024 ועד ליום 31 בדצמבר 2025 תשלום שנתי בסכום השווה ל- 6% מהרווח שהפיק על פעילותו בישראל ("תשלום מיוחד"). על אף האמור, אם עלה סכום התשלום השנתי של כלל הבנקים המשלמים על סכום מרבי של 1.2 מיליארד ש"ח

בשנת 2024 או על סכום של 1.3 מיליארד ש"ח בשנת 2025, יוחזר לבנק משלם ההפרש שבין סכום התשלום השנתי של כלל הבנקים המשלמים ובין הסכום המרבי לשנת 2024 או לשנת 2025, לפי העניין, כשהוא מוכפל בחלק היחסי של הבנק המשלם האמור מהתשלום השנתי של כלל הבנקים המשלמים.

צו מס ערך מוסף (שיעור המס על מלכ"רים ומוסדות כספיים) (תיקון) התשפ"ד-2024

בחודש מארס 2024 אושר צו הקובע את העלאת המע"מ מ-17% ל-18% החל מיום 1 בינואר 2025. כמו כן, אושר צו מס ערך מוסף (שיעור המס על מלכ"רים ומוסדות כספיים) (תיקון) התשפ"ד-2024, במסגרתו עודכן שיעור מס השכר ומס הרווח המשולמים על פעילות בישראל של מוסד כספי מ-17% ל-18% החל מאותו תאריך. אולם, בנק אשר יהיה כפוף לתשלום של 6% על הרווח בשנת 2025 בהתאם לחוק תשלום מיוחד המתואר לעיל, ישלם 17% מהשכר ששילם והרווח שהפיק באותה שנה.

הצעת חוק השקעות משותפות בנאמנות (קרן כספית וקרן מועדים קבועים)

בחודש יוני 2024 אושרה הצעת חוק השקעות משותפות בנאמנות, לפיה יתאפשר לקרנות כספיות שקיימות כיום להתחרות בצורה נוחה ונגישה עם הפיקדונות הבנקאיים. תחולת החוק מחודש אוקטובר 2024. הבנק ערוך ליישם הוראות החוק.

חוק שירותי תשלום (תיקון) (הגנה על הצרכן מפני עוסקים המבצעים הפרות בנסיבות מחמירות)

בחודש יולי 2024 פורסם תיקון לחוק שירותי תשלום, לפיו עודכן סעיף 24 לחוק אשר מחיל על הבנק חובות בקשר עם הסדר אחריות בנסיבות של שימוש לרעה ברכיב החיוני של אמצעי התשלום. תחולת החוק מחודש אוקטובר 2024. הבנק מיישם את הוראות החוק.

הצעת חוק הבנקאות (רישוי) (תיקון) – פיקוח פרלמנטרי על סגירת סניפים וצמצום שירותי בנק)

בחודש יולי 2024 פורסם ערכון לחוק הבנקאות, לפיו על התאגידים הבנקאים לקבל אישור מהמפקח על הבנקים בעת סגירת סניף קבוע, המפקח ייתן החלטה מנומקת בכתב בתוך 90 ימים מיום קבלת בקשה לסגירת סניף, לאחר התייעצות עם וועדת הרישיונות.

תקנות הכשרות המשפטית והאפוסטרופוסות (השקעת כספי אדם שמונה לו אפוסטרופוס, ומי שמינה מיופה כוח לענייני רכוש), התשפ"ד-2024.

בחודש אוגוסט 2024 פורסמו תקנות הכשרות המשפטית בנוגע להשקעת כספי אדם שמונה לו אפוסטרופוס, ומי שמינה מיופה כוח מתמשך לענייני רכוש. במסגרת התקנות, יוחלו הסדרים החלים על האפוסטרופוס גם על מיופה כוח בייפוי כוח מתמשך שנכנס לתוקף. כמו כן, עודכנו כללי ההשקעה של כספים אלו ובמקרים מסוימים ניתנה סמכות לאפוסטרופוס הכללי לאשר בקשות השקעה החורגות מהוראות התקנות. התקנות יחולו כאשר האדם שמונה לו אפוסטרופוס או הממנה בייפוי כוח מתמשך לא הותיר הנחיות מקדימות לעניין אופן השקעת כספיו. תחולת תקנות החוק מחודש נובמבר 2024. הבנק מיישם את הוראות החוק.

הצעת חוק הבנקאות (שירותי ללקוח) (תיקון) – הודעה ללקוח על אודות יתרה בחשבון עובר ושב שאינה נושאת ריבית)

בחודש דצמבר 2024 פורסמה הצעת החוק בנושא הודעה ללקוח על אודות יתרה בחשבון עובר ושב שאינה נושאת ריבית, לפיה מוצע לתקן את חוק הבנקאות, על מנת לחייב את הבנקים למסור ללקוחות הודעה על יתרה, שיש להם בחשבון העו"ש שאינה נושאת ריבית ולהבהיר ללקוח, כי באפשרותו לבחון אפשרויות השקעה. הבנק בוחן את הצעת החוק.

הצעת חוק הבנקאות (שירות ללקוח) (תיקון – נידוד פיקדונות ללקוחות הבנקים ללא העברת חשבון בנק), התשפ"ה-2024

בחודש דצמבר 2024 פורסמה הצעת החוק בנושא נידוד פיקדונות ללקוחות הבנקים ללא העברת חשבון בנק. לפי ההצעה, מוצע לחייב את הבנקים להציע לציבור הרחב לנייד אליהם את פיקדונותיו או חסכונותיו, כאשר שיעור הריבית המוצעת על ידי הבנק הקולט לא יפחת משיעור הריבית הממוצעת שאותו בנק משלם ללקוחותיו עבור פיקדון או תכנית חסכון דומים. מוצע לקבוע, כי נידוד פיקדון או תכנית חסכון לא ייחשב כמשיכה טרם המועד, וכי התאגיד הבנקאי המקורי לא יטיל כל מגבלה ולא יגבה כל תשלום בגין הנידוד. הבנק בוחן את הצעת החוק.

הצעת חוק הבנקאות (שירות ללקוח) (תיקון – ריבית על יתרת זכות), התשפ"ג-2023
בחודש דצמבר 2024 פורסמה הצעת החוק בנושא ריבית על יתרת זכות. לפי ההצעה תאגיד בנקאי ישלם ללקוח ריבית על יתרת זכות בחשבון העו"ש. הבנק בוחן את הצעת החוק.

חוזרים והוראות דיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים והנחיות רגולטוריים שונים

הוראה הנוגעת להקצאת הון בגין מכשירים פיננסיים נגזרים 208A
בחודש דצמבר 2021 פרסם הפיקוח על הבנקים תיקון להוראה שעניינה התאמת שווי בגין סיכון אשראי (CVA). תחולת ההוראה החל מהדוחות בגין חודש ינואר 2025. הבנק נערך ליישום ההוראה.

הוראת ניהול בנקאי תקין 501 – ניהול מערך שירות ותמיכה ללקוחות
בחודש מארס 2023 פורסמה הוראת ניהול בנקאי תקין בנושא ניהול מערך שירות ותמיכה ללקוחות. מטרת ההוראה לקדם תרבות ארגונית, ששמה דגש על איכות וזמינות השירות. בהוראה הוגדרו עקרונות למתן שירות ותמיכה ללקוחות בערוצי השירות השונים, נקבעו חובות בתחום הממשל התאגידי ותהליכי עבודה של תאגידים בנקאיים. כמו כן, ההוראה קובעת, כי הבנק נדרש לפרסם ממוצע של זמני המתנה ומענה בפועל בהשוואה לרמות השירות אליהם התחייב באמנת השירות. תחולת ההוראה מחודש יוני 2024, קביעת יעדי שירות מחודש יוני 2023 ופרסום זמני ההמתנה מחודש מארס 2025. הבנק מיישם את ההוראה בהתאם למועדי התחולה ונערך להמשך יישום ההוראה.

הוראת ניהול בנקאי תקין 422 – פתיחת חשבון עו"ש ביתרת זכות
בחודש מארס 2023 פורסם עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין 422 פתיחת חשבון עו"ש ביתרת זכות. ההוראה כוללת, בין היתר, עדכונים לעניין פתיחת חשבון לאוכלוסיות שונות- חשבון ביתרת זכות, זרים ו"תושבים". ההוראה קובעת כי יש לאפשר לכלל סוגי הלקוחות שירותים בנקאיים בסיסיים, לרבות אמצעי תשלום בסיסיים, קבלת שירותים ומידע בחשבונם, לרבות באמצעות ערוצי בנקאות בתקשורת, וכך לתת להם את הכלים להתנהל כלכלית באופן יעיל ונוח. תחולת ההוראה מחודש יוני 2024. הבנק מיישם את ההוראה.

הוראת ניהול בנקאי תקין 345 – עקרונות לניהול אפקטיבי של סיכונים פיננסיים שקשורים לאקלים
בחודש יוני 2023 פורסמה הוראת ניהול בנקאי תקין העוסקת בעקרונות לניהול אפקטיבי של סיכונים פיננסיים שקשורים לאקלים. ההוראה קובעת עקרונות על פיהם נדרשים תאגידים בנקאיים לפעול כדי לנהל בצורה מיטבית את חשיפתם לסיכונים פיננסיים שקשורים לאקלים. ההוראה מתבססת על מסמך של ועדת באזל בנושא. תחולת ההוראה מחודש יוני 2026. הבנק נערך ליישום ההוראה.

הוראת ניהול בנקאי תקין 434 – חשבונות משותפים – סעיף היוותרות בחיים

בחודש יוני 2023 פורסם עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין 434 – חשבונות משותפים – סעיף היוותרות בחיים העוסקת בהוספת חובה לקבל את בחירת הלקוח לגבי שאלת ההיוותרות בחיים במועד פתיחת חשבון או הוספת שותף, ולבצע ריענון תקופתי לצורך ווידוא התאמת המצב לצרכי הלקוח. תחולת ההוראה מחודש ספטמבר 2024. הבנק מיישם את ההוראה.

הוראת ניהול בנקאי תקין 461 – פעילות תאגיד בנקאי כברוקר דילר

בחודש יולי 2023 פורסמה הוראת ניהול בנקאי תקין 461 – פעילות תאגיד בנקאי כברוקר דילר. מטרת ההוראה הינה להבטיח שוק הוגן, איכות גבוהה בביצוע עסקאות ושקיפות מלאה שיסייעו בהגנה על הלקוחות המשקיעים של התאגיד הבנקאי ויגבירו את אמונם בשוק ובמערכת הבנקאית. ההגנה על הלקוחות נועדה בעיקר לצמצם את הפערים המובנים שבינם לבין התאגידים הבנקאיים ברמת הידע והמומחיות, וכן, למזער את החשש לניגודי העניינים העולה מעיסוקם של התאגידים הבנקאיים במגוון פעילויות. תחולת ההוראה מחודש אוגוסט 2025. הבנק נערך ליישום ההוראה.

הוראת ניהול בנקאי תקין 251 – התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם מלחמת חרבות ברזל (הוראת שעה)

החל מחודש אוקטובר 2023 פורסמו התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם מלחמת חרבות ברזל והשלכותיה על הכלכלה בישראל, ועל מנת לסייע למערכת הבנקאית וללקוחותיה להתמודד עם אתגרי המצב. בנק ישראל פרסם שורה של צעדים מקלים שגיבש במסגרת הוראת שעה. ההתאמות בהוראה זו נועדו לאפשר את הגמישות העסקית הנדרשת בעת הזו, במטרה להקל על הלקוחות אשר נפגעו ממצב המלחמה. ההוראה כוללת, בין היתר, הקלות בהוראות ניהול בנקאי תקין מסוימות. תכולת ההקלות השתנתה מעת לעת. בחודש דצמבר 2024 פורסם עדכון אחרון להוראה, המאריך את תוקפן של מספר הקלות עד חודש דצמבר 2025. הבנק מיישם את ההוראה.

מתווה מקיף של בנק ישראל שאומץ על ידי הבנקים לסיוע ללקוחות בהתמודדות עם השלכות מלחמת חרבות ברזל

החל מחודש אוקטובר 2023 פורסמו מתווים מקיפים של בנק ישראל שאומצו על ידי הבנקים לסיוע ללקוחות בהתמודדות עם השלכות מלחמת חרבות ברזל. המתווים עוסקים בפעולות רוחביות לסיוע לאוכלוסייה המתגוררת בסמוך לאזורי עימות, חיילים המשרתים בשירות מילואים פעיל או לפי צו 8, ומשפחות ההרוגים, חטופים ונעדרים. המתווים כוללים, בין היתר, דחיית תשלומים בהלוואות ללא ריבית, 0% ריבית על יתרת חובה ופטור מגביית עמלות בכפוף לתנאים שנקבעו. כמו כן, דחיית הלוואות בריבית הסכמית לכל יתר הלקוחות. בחודש דצמבר 2024 הוארך תוקף ההטבות עד חודש מארס 2025.

מתווה להפסקת התמיכה בכרטיסים מגנטיים למשיכת מזומנים

בחודש ינואר 2024 פרסם בנק ישראל את המתווה להפסקת התמיכה בכרטיסים מגנטיים למשיכת מזומנים, לפיו על הבנקים להפסיק את התמיכה בכרטיסי משיכת מזומנים, שאינם "כרטיסים חכמים" באופן מדורג עד חודש יוני 2026. הבנק נערך ליישום ההוראה.

הוראת ניהול בנקאי תקין 333 – סיכון ריבית בתיק הבנקאי

בחודש דצמבר 2023 פרסם בנק ישראל חוזר בנושא סיכון ריבית בתיק הבנקאי, אשר מחליף את הוראת ניהול בנקאי תקין 333 ניהול סיכון ריבית הקיימת. עדכון ההוראה משקף את אימוץ המסמך המעודכן של ועדת באזל

בנושא סיכון ריבית בתיק הבנקאי. ההוראה קובעת עקרונות על פיהם נדרש תאגיד בנקאי לנהל את סיכון הריבית בתיק הבנקאי ובפרט דרישות לנקיטת פעולות אקטיביות לזיהוי, מדידה, ניטור, בקרה וגילוי אודות הסיכון. תחולת השינויים להוראה מחודש יולי 2025. הבנק נערך ליישום ההוראה.

הוראת ניהול בנקאי תקין 364 – ניהול סיכונים טכנולוגיים המידע, אבטחת המידע והגנת הסייבר
בחודש נובמבר 2024 פרסם בנק ישראל הוראת ניהול בנקאי תקין בנושא ניהול סיכונים טכנולוגיים המידע, אבטחת המידע והגנת הסייבר. ההוראה מתאימה את הטיפול הנוכחי במשפחת סיכונים טכנולוגיים המידע ובכלל זה סיכונים אבטחת המידע, לרגולציה הבינלאומית העדכנית בנושא. מטרת ההוראה היא לקדם את הניהול הנאות והאפקטיבי של טכנולוגיית המידע, תוך צמצום למינימום של האירועים בהם מתמשש סיכון טכנולוגי ומתקיימת פגיעה בסודיות, בשלמות או בזמינות של נכסי מידע, לרבות נכסי מידע המנוהלים אצל נותן שירות. ההוראה תיצור בסיס אחיד ותאפשר שימוש במונחים אחידים לצורך ניהולם של סיכונים אלו, תוך שהיא קובעת עקרונות המאפשרים לתאגיד הבנקאי דרגות חופש בניהול הסיכון. תחולת ההוראה מחודש מאי 2026. הבנק נערך ליישום ההוראה.

הוראת ניהול בנקאי תקין 447 – פרסום שיעורי ריבית על פיקדונות ועל יתרות זכות בחשבון
בחודש מאי 2024 פרסם בנק ישראל הוראת ניהול בנקאי תקין 447 בנושא פרסום שיעורי ריבית על פיקדונות ועל יתרות זכות בחשבון. בהתאם להוראה, תאגיד בנקאי יציג בפרסום המרוכז לציבור את שיעורי הריבית בסוגי פיקדונות מקובלים, בהתבסס על מיפוי שביצע הפיקוח על הבנקים אודות סוגי המוצרים הקיימים בשוק. בנוסף ובנפרד, יציג התאגיד הבנקאי את שיעורי הריבית בסוגי הפיקדונות הנוספים שהוא מציע, ככל שישנם. כמו כן, קובעת ההוראה חובה להציע ללקוחות מנגנון חיפוש שיאפשר להם לקבל מידע ממוקד העונה על צרכיהם אודות סוגי הפיקדונות המוצעים. תחולת ההוראה מחודש אפריל 2025. הבנק נערך ליישום ההוראה.

הוראת ניהול בנקאי תקין 206 – מדידה והלימות הון – סיכון תפעולי
בחודש יוני 2024 פרסם בנק ישראל עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין 206 בנושא מדידה והלימות הון – סיכון תפעולי. ההוראה מאמצת את הוראת ועדת באזל לחישוב הקצאת ההון בגין סיכון תפעולי המבוסס על רכיב האינדיקטור העסקי. ההוראה כוללת הנחיות לגבי איסוף וניהול נתוני הפסדים היסטוריים של התאגיד הבנקאי. תחולת ההוראה מחודש ינואר 2026. הבנק נערך ליישום ההוראה.

טיוטת הוראת ניהול בנקאי תקין 350 – עקרונות לניהול סיכונים תפעוליים
בחודש אוגוסט 2024 פרסם בנק ישראל טיוטת עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין 350 בנושא עקרונות לניהול סיכונים תפעוליים. ההוראה קובעת שניים עשר עקרונות על פיהם נדרש תאגיד בנקאי לנהל את הסיכונים התפעוליים בנושאים הבאים: ממשל תאגידי, סביבת ניהול הסיכונים, טכנולוגיית מידע, תכנית המשכיות עסקית וכללי גילוי. הנושאים משולבים זה בזה במסגרת העבודה לניהול הסיכונים התפעוליים ובמסגרת העבודה הכוללת לניהול סיכונים, לרבות בהיבטי החוסן התפעולי של הקבוצה הבנקאית. הבנק בוחן את טיוטת ההוראה.

טיוטת עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין 350A בנושא עקרונות לחוסן תפעולי
בחודש אוגוסט 2024 פרסם בנק ישראל טיוטת עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין 350A בנושא עקרונות לחוסן תפעולי. ההוראה נועדה לחזק את יכולתם של התאגידים הבנקאיים לספוג סיכונים תפעוליים מאירועים כגון: מגפות, אירועי אבטחת מידע ומתקפות סייבר, כשלים טכנולוגיים ואסונות טבע, אשר עלולים לגרום לכשלים

תפעוליים משמעותיים או שיבושים בקנה מידה נרחב בשווקים הפיננסיים ועדיין לספק פעולות חיוניות באופן רציף לאורך תקופה של שיבוש. הבנק בוחן את טיטת ההוראה.

הוראת ניהול בנקאי תקין 313 – חשיפות גדולות

בחודש פברואר 2025 פרסם בנק ישראל חוזר בנושא חשיפות גדולות, אשר מחליף את הוראה מספר 313 "מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים" וזאת במסגרת התאמת הוראות ניהול בנקאי תקין להמלצות ועדת באזל, לרבות התאמת נוסח ההוראה לנוסח המקורי שפורסם על ידי הועדה. תחולת ההוראה מחודש ינואר 2026. הבנק נערך ליישום ההוראה.

הוראות רשות התחרות

רשות התחרות הודיעה כי בכוונתה להכריז על חמש הקבוצות הבנקאיות הגדולות כקבוצת ריכוז, בתחום סל השירותים הבנקאיים ללקוחות קמעונאיים. בנק יהב נמנה גם הוא על הבנקים שנכללו בהודעה. הממונה על התחרות הודיעה עוד כי היא שוקלת לתת לבנקים המצוינים בהודעה הוראות בדבר צעדים שעליהם לנקוט כדי למנוע חשש לפגיעה משמעותית בציבור ובתחרות בעסקים בין חברות קבוצת הריכוז ובענף שבו הן פועלות. לפי ההודעה, בכוונת הממונה לפרסם הוראות בתחום הפיקדונות שמטרתן להנמיך חסמי כניסה וחסמי מעבר. הבנק הגיש את התנגדותו להכרזה. בטרם תתקבל החלטת הממונה בדבר עשיית שימוש בסמכויותיה והכרזה על קבוצת ריכוז, התקיים שימוע בו הציג הבנק את טענותיו בפני רשות התחרות.

טיטת הוראת ניהול בנקאי תקין 447A בנושא פרסום מידע מרוכז על קרנות כספיות ומק"מ

בחודש דצמבר 2024 פרסם בנק ישראל טיטת הוראת ניהול בנקאי תקין 447A בנושא פרסום מידע מרוכז על קרנות כספיות ומק"מ במטרה להגדיל את חשיפת לקוחות המערכת הבנקאית לקרנות כספיות קיימות וחדשות ולמק"מ, ולהגביר את יכולת ההשוואה של הלקוחות ואת התחרות במערכת הפיננסית. תחולת ההוראה מחודש יוני 2025 עבור הפרסום המרוכז ומנגנון הסינון והחל מחודש ספטמבר 2025 עבור הצגת המידע באיזור האישי של הלקוח. הבנק בוחן את טיטת ההוראה.

טיטת עדכון להוראה ניהול בנקאי תקין 426 – מענה טלפוני רציף בנושא הונאות

בחודש נובמבר 2024 פורסמה טיטת עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין 426 – מענה טלפוני רציף בנושא הונאות. העדכון עוסק בחובת מתן מענה אנושי מקצועי באמצעות מוקד טלפוני לדיווחים בנושא הונאות, אשר יהיה מאויש באופן רציף, ומשך ההמתנה לקבלת מענה בו לא יעלה על שש דקות מתחילת השיחה. הבנק בוחן את טיטת ההוראה.

טיטת עדכון להוראה ניהול בנקאי תקין 367 – בנקאות בתקשורת

בחודש ינואר 2025 פורסמה טיטת עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין 367 – בנקאות בתקשורת. העדכון מחייב את התאגידים הבנקאיים לשתף ביניהם מידע, למטרת זיהוי ומניעת הונאה, ושימוש לרעה בחשבון, לרבות חשבון תשלום או אמצעי תשלום, כאשר איסוף, שמירה ושיתוף המידע יתבצע בכפוף לדין. הבנק בוחן את טיטת ההוראה.

דירוג אשראי

לבנק נקבע על ידי חברת מעלות דירוג מנפיק 'ilAA+' עם תחזית דירוג שלילית ודירוג 'ilAA-' להנפקת כתבי התחייבות עם מנגנון לספיגת הפסדים.

נספחים

(במיליוני שקלים חדשים)

נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות

חלק א' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - נכסים התחייבויות והון

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר								
2022			2023			2024		
שיעור הכנסות/הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾	הכנסות/הוצאות ריבית (אחוזים)	שיעור הכנסות/הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾	הכנסות/הוצאות ריבית (אחוזים)	שיעור הכנסות/הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾	הכנסות/הוצאות ריבית (אחוזים)
נכסים נושאי ריבית בישראל								
5.93	594.0 ⁽⁶⁾	10,008.8	8.77	912.3 ⁽⁶⁾	10,404.7	8.61	892.2 ⁽⁶⁾	10,364.2
2.10	374.7	17,858.9	3.02	546.5	18,071.3	3.71	686.0	18,477.9
1.15	23.5	2,044.3	4.57	118.9	2,604.5	4.49	111.4	2,480.6
2.57	40.5	1,575.5	2.71	50.4	1,861.1	3.98	138.9	3,486.4 ⁽⁴⁾
3.28	1,032.7	31,487.5	4.94	1,628.1	32,941.6	5.25	1,828.5	34,809.1
נכסים שאינם נושאים ריבית								
		1,174.8			1,189.3			1,205.7
		1,686.7			1,390.6			1,386.0 ⁽⁵⁾
		34,349.0			35,521.5			37,400.8
התחייבויות נושאות ריבית בישראל								
פיקדונות הציבור								
0.16	10.2	6,576.0	1.09	47.6	4,378.1	0.94	33.8	3,577.0
0.93	48.5	5,199.0	3.14	391.0	12,447.0	3.38	505.3	14,957.3
0.50	58.7	11,775.0	2.61	438.6	16,825.1	2.91	539.1	18,534.3
-	-	9.9	1.72	0.2	11.6	2.02	0.2	9.9
0.90	0.4	44.3	3.07	1.3	42.3	3.00	1.5	50.0
5.63	33.8	600.2	4.16	19.2	462.0	3.18	10.6	333.4
0.75	92.9	12,429.4	2.65	459.3	17,341.0	2.91	551.4	18,927.6
התחייבויות שאינן נושאות ריבית								
		19,148.0			14,959.1			14,890.5
		681.7			684.3			659.5
		250.4			296.2			346.6
		32,509.5			33,280.6			34,824.2
		2,026.4			2,341.3			2,676.2
		34,535.9			35,621.9			37,500.4
2.53			2.29			2.34		

- על בסיס יתרות לתחילת החודשים (במגזר מטבע ישראלי לא צמוד - על בסיס יתרות יומיות).
- לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי. לרבות חובות שאינם צוברים הכנסות ריבית.
- מהיתרה הממוצעת של האג"ח מוחזקות לפדיון נוכתה היתרה הממוצעת של הפסדים הכלולים בהון העצמי במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף 'התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן' בגין האג"ח שהועברו מהתיק הזמין למכירה, בסך 1.7 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2024 (31 בדצמבר 2023 - 2.0 מיליוני ש"ח).
- מהיתרה הממוצעת של אג"ח זמינות למכירה (נוכתה)/ נוספה היתרה הממוצעת של רווחים/ (הפסדים) בגין אג"ח זמינות למכירה, הכלולים בהון העצמי במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף 'התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן' בסך (0.3) מיליוני ש"ח (31 בדצמבר 2023 - (1.6) מיליוני ש"ח , 31 בדצמבר 2022 - (0.5) מיליוני ש"ח).
- לרבות נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ובניכוי ההפרשה להפסדי אשראי.
- עמלות בסך 15.1 מיליוני ש"ח, 16.3 מיליוני ש"ח ו- 14.9 מיליוני ש"ח נכללו בהכנסות ריבית לימים 31 בדצמבר 2024, 31 בדצמבר 2023 ו- 31 בדצמבר 2022.

(במיליוני שקלים חדשים)

נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות (המשך)

חלק ב' - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית המיוחסים לפעילות בישראל

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר								
2022			2023			2024		
שיעור הכנסות/הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾		שיעור הכנסות/הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾		שיעור הכנסות/הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾	
(אחוזים)			(אחוזים)			(אחוזים)		
מטבע ישראלי לא צמוד								
3.25	947.9	29,121.6	5.05	1,527.7	30,271.4	5.31	1,692.8	31,890.9
(0.47)	(56.1)	11,889.1	(2.59)	(436.6)	16,865.8	(2.89)	(535.8)	18,538.4
2.78			2.46			2.42		
מטבע ישראלי צמוד למדד								
6.42	62.4	972.0	4.63	52.1	1,124.2	5.16	70.0	1,357.4
(6.94)	(36.6)	527.3	(4.96)	(18.0)	362.6	(3.99)	(9.0)	225.5
(0.52)			(0.33)			1.17		
מטבע חוץ ומטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ								
1.61	22.4	1,393.9	3.12	48.3	1,546.0	4.21	65.7	1,560.8
(1.54)	(0.2)	13.0	(4.17)	(4.7)	112.6	(4.03)	(6.6)	163.7
0.07			(1.05)			0.18		
סך פעילות בישראל								
3.28	1,032.7	31,487.5	4.94	1,628.1	32,941.6	5.25	1,828.5	34,809.1
(0.75)	(92.9)	12,429.4	(2.65)	(459.3)	17,341.0	(2.91)	(551.4)	18,927.6
2.53			2.29			2.34		

(1) על בסיס יתרות לתחילת החודשים (במגזר מטבע ישראלי לא צמוד - על בסיס יתרות יומיות).

(במיליוני שקלים חדשים)

נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות (המשך)

חלק ג' - ניתוח השינויים בהכנסות ריבית ובהוצאות ריבית⁽¹⁾

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר					
2023 לעומת 2022			2024 לעומת 2023		
שינוי נטו	גידול (קטון) בגלל מחיר	גידול (קטון) בגלל כמות	שינוי נטו	גידול (קטון) בגלל מחיר	גידול (קטון) בגלל כמות
נכסים נושאי ריבית					
318.3	283.6	34.7	(20.1)	(16.6)	(3.5)
אשראי לציבור					
277.1	237.4	39.7	220.5	146.2	74.3
נכסים נושאי ריבית אחרים					
595.4	521.0	74.4	200.4	129.6	70.8
סך כל הכנסות הריבית					
התחייבויות נושאות ריבית					
379.9	248.3	131.6	100.5	50.8	49.7
פיקדונות הציבור					
(13.5)	(7.9)	(5.6)	(8.4)	(4.6)	(3.8)
התחייבויות נושאות ריבית אחרות					
366.4	240.4	126.0	92.1	46.2	45.9
סך כל הוצאות הריבית					
229.0	280.6	(51.6)	108.3	83.4	24.9
הכנסות ריבית נטו					

(1) השינוי בכמות מחושב על פי השינוי בכמות מוכפל במחיר החדש. השינוי במחיר מחושב על פי השינוי במחיר מוכפל בכמות הישנה.

(במיליוני שקלים חדשים)

נספח 2 - דוח רווח והפסד מאוחד - מידע רב תקופתי

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר					
2020	2021	2022	2023	2024	
783.4	810.9	1,032.7	1,628.1	1,828.5	הכנסות ריבית
30.0	49.3	92.9	459.3	551.4	הוצאות ריבית
753.4	761.6	939.8	1,168.8	1,277.1	הכנסות ריבית, נטו
20.3	1.8	15.2	80.4	33.4	הוצאות בגין הפסדי אשראי
733.1	759.8	924.6	1,088.4	1,243.7	הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
הכנסות שאינן מריבית					
5.1	7.7	6.8	7.4	7.5	הכנסות מימון שאינן מריבית
149.1	165.3	165.2	157.4	179.0	עמלות
2.8	2.7	3.2	2.9	2.7	הכנסות אחרות
157.0	175.7	175.2	167.7	189.2	סך כל ההכנסות שאינן מריבית
הוצאות תפעוליות ואחרות					
283.7	297.0	338.2	363.7	370.8	משכורות והוצאות נלוות
134.6	134.7	114.6	123.1	121.3	אחזקה ופחת בניינים וציוד
193.9	194.5	221.9	249.5	255.5	הוצאות אחרות
612.2	626.2	674.7	736.3	747.6	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
277.9	309.3	425.1	519.8	685.3	רווח לפני מסים
94.8	106.3	146.4	180.6	256.0	הפרשה למסים על הרווח
183.1	203.0	278.7	339.2	429.3	רווח נקי
רווח למניה רגילה⁽¹⁾					
בשקלים חדשים					
7.51	8.32	11.43	13.91	17.60	רווח נקי למניה

(1) מספר המניות לצורך החישוב הנ"ל הוא 24,389,946 מניות רגילות בנות 0.01 ש"ח ע.נ. כל אחת.

(במיליוני שקלים חדשים)

נספח 3 - מאזן מאוחד - מידע רב תקופתי

יתרה ליום					
31/12/20	31/12/21	31/12/22	31/12/23	31/12/24	
					נכסים
20,300.7	21,009.0	21,009.1	22,411.8	21,407.6	מזומנים ופיקדונות בבנקים
2,170.5	1,212.0	1,710.6	2,573.7	3,822.5	ניירות ערך
10,659.5	11,205.8	12,003.3	11,931.0	12,102.8	אשראי לציבור
84.9	76.4	90.9	142.6	147.0	הפרשה להפסדי אשראי
10,574.6	11,129.4	11,912.4	11,788.4	11,955.8	אשראי לציבור, נטו
224.7	206.1	195.0	191.6	195.2	בניינים וציוד
192.1	202.8	193.1	222.3	233.7	נכסים אחרים
33,462.6	33,759.3	35,020.2	37,187.8	37,614.8	סך כל הנכסים
					התחייבויות והון
29,327.9	29,991.0	31,102.5	33,060.3	32,972.5	פיקדונות הציבור
20.5	41.1	34.3	61.2	189.1	פיקדונות מבנקים
2.6	8.0	16.1	7.6	17.1	פיקדונות הממשלה
525.7	634.1	524.9	332.8	336.6	כתבי התחייבות נדחים
1,858.5	1,168.6	1,168.3	1,244.5	1,226.7	התחייבויות אחרות
31,735.2	31,842.8	32,846.1	34,706.4	34,742.0	סך כל ההתחייבויות
1,727.4	1,916.5	2,174.1	2,481.4	2,872.8	הון עצמי המיוחס לבעלי מניות
33,462.6	33,759.3	35,020.2	37,187.8	37,614.8	סך כל ההתחייבויות וההון

(במיליוני שקלים חדשים)

נספח 4 - דוח רווח והפסד מאוחד לפי רבעונים - מידע רב רבעוני

2023				2024				
רבעון 1	רבעון 2	רבעון 3	רבעון 4	רבעון 1	רבעון 2	רבעון 3	רבעון 4	
367.3	409.1	428.6	423.1	440.1	465.2	470.9	452.3	הכנסות ריבית
76.3	102.0	130.3	150.7	144.0	143.2	136.4	127.8	הוצאות ריבית
291.0	307.1	298.3	272.4	296.1	322.0	334.5	324.5	הכנסות ריבית, נטו
7.1	10.3	45.4	17.6	7.5	6.3	8.4	11.2	הוצאות בגין הפסדי אשראי
283.9	296.8	252.9	254.8	288.6	315.7	326.1	313.3	הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
								הכנסות שאינן מריבית
1.4	1.4	1.3	3.3	1.5	1.4	2.4	2.2	הכנסות מימון שאינן מריבית
39.7	39.1	42.2	36.4	41.4	42.8	45.5	49.3	עמלות
0.8	0.7	0.7	0.7	0.7	0.7	0.6	0.7	הכנסות אחרות
41.9	41.2	44.2	40.4	43.6	44.9	48.5	52.2	סך כל ההכנסות שאינן מריבית
								הוצאות תפעוליות ואחרות
91.3	90.5	91.2	90.7	94.4	92.9	94.1	89.4	משכורות והוצאות נלוות
29.0	29.8	31.9	32.4	29.1	30.1	30.4	31.7	אחזקה ופחת בניינים וציוד
58.2	62.6	61.3	67.4	62.2	59.4	62.4	71.5	הוצאות אחרות
178.5	182.9	184.4	190.5	185.7	182.4	186.9	192.6	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
147.3	155.1	112.7	104.7	146.5	178.2	187.7	172.9	רווח לפני מסים
50.2	54.0	38.5	37.9	54.9	66.8	70.7	63.6	הפרשה למסים על הרווח
97.1	101.1	74.2	66.8	91.6	111.4	117.0	109.3	רווח נקי
								רווח למניה רגילה⁽¹⁾
בשקלים חדשים								
3.98	4.15	3.04	2.74	3.76	4.57	4.80	4.47	רווח נקי למניה

(1) מספר המניות לצורך החישוב הנ"ל הוא 24,389,946 מניות רגילות בנות 0.01 ש"ח ע.ב. כל אחת.

(במיליוני שקלים חדשים)

נספח 5- מאזן מאוחד לסוף כל רבעון - מידע רב רבעוני

2024				
רבעון 1	רבעון 2	רבעון 3	רבעון 4	
נכסים				
22,177.4	22,289.0	22,151.9	21,407.6	מזומנים ופיקדונות בבנקים
3,228.1	3,570.8	3,830.2	3,822.5	ניירות ערך
11,998.0	12,025.7	12,117.9	12,102.8	אשראי לציבור
142.3	140.9	142.5	147.0	הפרשה להפסדי אשראי
11,855.7	11,884.8	11,975.4	11,955.8	אשראי לציבור, נטו
185.0	177.8	178.6	195.2	בנינים וצויד
223.4	230.6	223.2	233.7	נכסים אחרים
37,669.6	38,153.0	38,359.3	37,614.8	סך כל הנכסים
התחייבויות והון				
33,483.9	33,872.1	33,889.8	32,972.5	פיקדונות הציבור
68.3	71.3	54.1	189.1	פיקדונות מבנקים
9.0	9.3	7.4	17.1	פיקדונות הממשלה
331.4	334.9	335.0	336.6	כתבי התחייבות נדחים
1,199.1	1,170.6	1,273.7	1,226.7	התחייבויות אחרות
35,091.7	35,458.2	35,560.0	34,742.0	סך כל ההתחייבויות
2,577.9	2,694.8	2,799.3	2,872.8	הון עצמי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי
37,669.6	38,153.0	38,359.3	37,614.8	סך כל ההתחייבויות והון

(במיליוני שקלים חדשים)

נספח 5 - מאזן מאוחד לסוף כל רבעון - מידע רב רבעוני (המשך)

2023				
רבעון 1	רבעון 2	רבעון 3	רבעון 4	
נכסים				
21,670.6	22,080.9	21,651.3	22,411.8	מזומנים ופיקדונות בבנקים
1,666.5	1,693.2	2,118.8	2,573.7	ניירות ערך
12,062.4	12,090.8	12,098.8	11,931.0	אשראי לציבור
93.6	96.4	136.0	142.6	הפרשה להפסדי אשראי
11,968.8	11,994.4	11,962.8	11,788.4	אשראי לציבור, נטו
190.9	188.3	184.1	191.6	בנינים וצויד
201.4	225.4	218.0	222.3	נכסים אחרים
35,698.2	36,182.2	36,135.0	37,187.8	סך כל הנכסים
התחייבויות והון				
31,640.1	31,973.9	32,062.7	33,060.3	פיקדונות הציבור
41.4	58.7	46.9	61.2	פיקדונות מבנקים
13.8	9.0	5.2	7.6	פיקדונות הממשלה
525.1	532.3	331.0	332.8	כתבי התחייבות נדחים
1,205.9	1,259.0	1,265.5	1,244.5	התחייבויות אחרות
33,426.3	33,832.9	33,711.3	34,706.4	סך כל ההתחייבויות
2,271.9	2,349.3	2,423.7	2,481.4	הון עצמי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי
35,698.2	36,182.2	36,135.0	37,187.8	סך כל ההתחייבויות והון

מילון מונחים

מושג	הגדרה
Back testing	תהליך להערכת נאותות תוצאות המודל, במסגרתו נערכת השוואה בין תחזיות המודל לתוצאות בפועל.
Control Objectives for Information and Related (Technology COBIT)	מודל מקיף הכולל מגוון תהליכים ויעדי בקרה בסביבה טכנולוגית.
Disaster Recovery Plan (DRP)	תכנית התאוששות מאסון- כוללת תהליכים, מדיניות ונהלים המשמשים להתאוששות מאסון המשבית לזמן לא קצר את התשתית הטכנולוגית החיונית לפעילותו של ארגון.
Foreign Accounts Tax Compliance Act (FATCA)	חוק ה-FATCA האמריקאי - Foreign Account Tax Compliance Act קובע חובת דיווח לרשות המסים האמריקאית (ה-IRS) על חשבונות ועל נכסים פיננסיים המצויים בבעלות אזרחי ארצות הברית או בעלי זיקה לארצות הברית (U.S Person) על ידי מוסדות פיננסיים זרים (מחוץ לארה"ב).
International Accounting (IASB) Standards Board	הוועדה לתקני חשבונאות בינלאומיים.
Internal Capital Adequacy Assessment (ICAAP) Process	התאגידים הבנקאיים נדרשים במסגרת הוראות באזל 2 לקיים תהליך פנימי להערכת הלימות הוןם ולקבוע אסטרטגיה להבטחת הלימות ההון. תהליך זה נועד להבטיח כי יוחזק על ידי התאגידים הבנקאיים הון הולם שיתמוך בכל הסיכונים הגלומים בעסקיהם, וכן שיפותחו וינקטו על ידם תהליכים נאותים לניהול הסיכונים. התהליך משלב, בין היתר, קביעה של יעדי הון, תהליכי תכנון הון ובחינת מצב ההון במגוון תרחישי קיצון. התהליך מהווה חלק מהנדבך השני של הוראות באזל 2.
International Financial Reporting Standard (IFRS)	תקני דיווח כספי בינלאומיים - תקנים ופרשנויות שאומצו על ידי ה-IASB, והם כוללים תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ותקני חשבונאות בינלאומיים (IAS), לרבות פרשנויות לתקנים אלה שנקבעו על ידי הוועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC) או פרשנויות שנקבעו על ידי הוועדה המתמדת לפרשנויות (SIC), בהתאמה.
/Liquidity Coverage Ratio (LCR) יחס כיסוי נזילות	יחס כיסוי נזילות- מוגדר כיחס בין מלאי הנכסים הנזילים באיכות גבוהה ובין תזרים המזומנים היוצא נטו ל- 30 הימים הבאים, תחת תרחיש קיצון.
יחס מימון יציב (NSFR)	יחס בין מקורות מימון יציבים (מקורות מימון קיימים, הצפויים בהסתברות גבוהה לעמוד לרשות הבנק בטווח זמן של שנה אחת ומעלה) ובין שימושים ארוכי טווח (שימושים קיימים שהבנק צפוי להידרש להמשיך לממנם בטווח הזמן של שנה אחת ומעלה). בהתאם לעדכון הוראות באזל, נוספה התייחסות גם לפרקי זמן מתחת לשנה.
PV200/300	רגישות השווי הוגן לתזוזה בזמנית של עקום הריבית ב- 200/300 נקודות בסיס (שינוי של 3%/2%).
SOX	חקיקה אמריקאית, אשר אומצה בחלקה על ידי בנק ישראל ומטרתה להסדיר את תחומי האחריות והבקרה הפנימית על הדיווח הכספי והגילוי בארגון.

מושג	הגדרה
Supervisory Review & Evaluation Process (SREP)	תהליך סקירה והערכה פיקוחי המבוצע על ה- ICAAP.
Value at Risk (VAR)	ערך נתון בסיכון- מודל ניהול סיכונים מקובל לצורך כימות סיכוני שוק. ערך ה - VAR (הערך בסיכון) המתקבל במודל הינו אומדן סטטיסטי להפסד מקסימלי צפוי לבנק, בתקופת זמן נתונה וברמת בטחון סטטיסטית קבועה מראש.
אשראי מוניטרי	הלוואה שבנק ישראל מעמיד לבנקים למשך יום (מכרז יומי) או שבוע (מכרז שבועי), בשיטה של מכרז מדורג על הריבית.
באזל 2	תקנות לניהול הסיכונים של הבנקים שנקבעו על ידי ועדת באזל, העוסקת בפיקוח ובקביעת סטנדרטים לפיקוח על בנקים בעולם. מסגרת להערכת הלימות ההון וניהול הסיכונים אשר פורסמה בגרסתה הסופית על ידי ועדת באזל בשנת 2006.
באזל 3	מסגרת להערכת הלימות ההון וניהול הסיכונים אשר פורסמה לראשונה על ידי ועדת באזל לפיקוח על הבנקים בשנת 2010.
גישה סטנדרטית	גישה לחישוב ההון הנדרש בגין סיכון אשראי, שוק או תפעולי. חישוב הקצאת ההון נערך על פי נוסחה המבוססת על רכיבי הערכה פיקוחיים אשר הוגדרו על ידי המפקח על הבנקים.
הון פיקוחי	ההון הפיקוחי מורכב משני רבדים: (1) הון רובד 1, הכולל הון עצמי רובד 1 והון רובד 1 נוסף, (2) הון רובד 2. בהתאם להגדרתם בהוראות ניהול בנקאי תקין 202.
הון רובד 1	מורכב מהון מניות רגילות שהונפקו על ידי התאגיד, פרמיה על מניות רגילות, עודפים לרבות דיבידנד שהוצע או שהוכרז לאחר תאריך המאזן, רווח כולל אחר מצטבר ועודפים אחרים שניתן להם גילוי (כוללים: רווח או הפסד שטרם מומש מהתאמות של ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, קרן הון שנוצרה מהטבה בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות, קרנות אחרות שקיבלו את אישור המפקח ועוד), מניות רגילות שהונפקו על ידי חברה בת של התאגיד הבנקאי שאוחדו ומוחזקות על ידי צד ג' (זשמ"ש) בתנאים מסוימים, התאמות פיקוחיות וניכויים מהון עצמי רובד 1.
הון רובד 2	מכשירים שהונפקו על ידי הבנק (שאינם בהון רובד 1) ועומדים בקריטריונים, פרמיה על מכשירים הכלולים בהון רובד 2, הפרשות קבוצתיות להפסדי אשראי לפני השפעת המס (בהתאם למגבלות).
המשכיות עסקית	מצב בו עסק פועל ברציפות ללא הפרעות.
הפחתת סיכון אשראי	תאגידים בנקאיים משתמשים במספר שיטות כדי להפחית את סיכוני האשראי אליהם הם חשופים. הפחתת הסיכון תעשה במקרים הבאים: עסקאות מובטחות (הועמד ביטחון בגין חשיפת האשראי), קיזוז מאזני (כאשר קיים הסדר קיזוז בר אכיפה משפטית של הלוואות ופיקדונות כאשר תקופות הפירעון זהות), ערבויות ונגזרי אשראי (כאשר ערבויות או נגזרי אשראי הנם ישירים, מפורשים וברורים, בלתי חוזרים ובלתי מותנים, ניתן להביאם בחשבון בעת חישוב דרישות ההון, כל עוד התאגידים הבנקאיים עומדים בתנאי סף תפעוליים מסוימים בקשר לתהליכי ניהול סיכונים הכרוכים בהגנות אשראי אלה).

מושג	הגדרה
התאוששות	שיקום פעולות עסקיות מסוימות לאחר שחל שיבוש באותן פעולות, עד לרמה מספקת לצורך מילוי ההתחייבויות העסקיות.
ועדת באזל	ועדת באזל הינה פורום לשיתוף פעולה בינלאומי בענייני פיקוח על הבנקים. מטרת הוועדה הינן הגברת ההבנה בנושאי פיקוח עיקריים ושיפור איכות הפיקוח על תאגידים בנקאיים ברחבי העולם. הוועדה ידועה בעיקר בשל התקנים הבינלאומיים להלימות ההון, עקרונות הליבה לפיקוח אפקטיבי על הבנקים ותיאום בין מדינות שונות ליצירת פיקוח חוצה גבולות על בנקים ברחבי העולם.
זכויות והעברות בזמן אמת (זה"ב)	מערכת מתקדמת לסליקה יעילה ואמינה של התשלומים השקליים במשק, בזמן אמת ובאופן סופי.
חבות	אשראי על אחריות הבנק, פעילות בנגזרים, השקעות התאגיד הבנקאי בניירות ערך של הלווה, התחייבויות לשלם כסף על חשבון הלווה, התחייבות למסלקת מעוף בגין בטוחות, התחייבויות של הבנק למתן אשראי או להוצאת ערבות, בניכויים ובהחרגות המפורטים בהוראות בנק ישראל.
חברה בת	חברה אשר חברה אחרת מחזיקה בחמישים אחוזים או יותר מן הערך הנקוב של הון המניות המוצא שלה או מכוח ההצבעה שבה או רשאית למנות מחצית או יותר מהמנהלים או את המנהל הכללי שלה.
חברה מאוחדת	חברה שדוחותיה מאוחדים עם דוחות התאגיד הבנקאי.
חברה מוחזקת	חברה מאוחדת או חברה כלולה.
חברות כרטיסי אשראי	תאגיד עזר המנפיק כרטיס חיוב או הסולק תשלומים שנעשו באמצעותו.
חוב	זכות חוזית לקבל כסף לפי דרישה או במועדים קבועים או הניתנים לקביעה, אשר מוכרת ככס במאזן של התאגיד הבנקאי (לדוגמא פיקדונות בבנקים, איגרות חוב, ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, אשראי לציבור, אשראי לממשלה, וכו'). חובות אינם כוללים פיקדונות בבנק ישראל ואינם כוללים נכסים בגין מכשירים נגזרים.
חוב בפיגור	פיגור של חוב נקבע בהתייחס לתנאי הפירעון החוזיים שלו.
חובות בעיתיים	חובות המסווגים באחד מהסיווגים השליליים הבאים: השגחה מיוחדת, נחות או פגום.
חוזי אקדמה (פורוורד)	חוזה אקדמה הוא חוזה שבו התחייבות לקנות או למכור נכס מסוים, בכמות מסוימת, בתאריך מסוים ובמחיר מסוים. נפוצים בעיקר על מטבעות ושערי ריבית והם חוזים ספציפיים הנחתמים בדרך כלל בין לקוח למתווך פיננסי.
חולשה מהותית בבקרה הפנימית על דיווח כספי	ליקוי, או שילוב של ליקויים, בבקרה הפנימית על דיווח כספי, כך שישנה אפשרות סבירה שהצגה מוטעית מהותית בדוחות הכספיים השנתיים או הרבעוניים של התאגיד הבנקאי לא תימנע או תתגלה במועד.
חשבון חוזר דביטורי (חח"ד)	חשבון עובר ושב עם מסגרת אשראי.
יחס הלימות הון	קיום יחס מזערי בין ההון לבין הסכום המשוקלל של רכיבי הסיכון בעסקי הבנקים.

מושג	הגדרה
יחס נזילות מזערי	יחס שבין 'כרית הנזילות' לבין התשלומים החזויים בחודש הקרוב בניכוי התקבולים החזויים באותה תקופה.
יתרת חוב רשומה	יתרת החוב, לרבות ריבית צבורה שהוכרה, פרמיה או ניכיון שטרם הופחתו, עמלות נידחות נטו או עלויות נידחות נטו שנזקפו ליתרת החוב בהתאם להוראות הדיווח לציבור וטרם הופחתו, בניכוי כל סכום חוב שנמחק חשבונאית בעבר. בשונה מיתרת חוב נטו, אין לנכות מיתרת החוב הרשומה הפרשה להפסדי אשראי בגין אותו חוב.
כרית הנזילות	יתרת הנכסים הנזילים בבנק לאחר הפעלת מקדמי בטחון הולמים אשר נקבעו מראש.
כתבי התחייבות נדחים	כתבי התחייבות שהזכויות לפיהם נדחות מפני תביעותיהם של כל הנושים האחרים של התאגיד הבנקאי, למעט כתבי התחייבות אחרים ומאותו סוג.
ליקוי משמעותי	ליקוי או צירוף של ליקויים בבקרה הפנימית על דיווח כספי, שהינו פחות חמור מחולשה מהותית, אם כי עדיין חשוב דיו על מנת להסב את תשומת לבם של אלו האחראים לפיקוח על הדיווח הכספי של התאגיד הבנקאי.
מבחני מצוקה/תרחישי קיצון	כינוי למגוון שיטות שנועדו להעריך את מצבו הפיננסי של הבנק בתרחיש קיצון חמור אך מתקבל על הדעת.
מדד הרפינדל	מדד לריכוזיות בענפים במשק, המהווה גם אינדיקטור מקובל לרמת התחרותיות בהם.
משך חיים ממוצע (מח"מ)	אורך החיים הממוצע של מכשיר פיננסי. משך החיים הממוצע מבטא את הרגישות של המכשיר הפיננסי לשינויים בשיעורי הריבית. משך חיים ממוצע (Macaulay Duration) ערך השווה לסיכום הערכים הנוכחיים של תזרימי המזומנים של המכשיר הפיננסי, כשהם מהווים לפי שיעור התשואה הפנימי של המכשיר הפיננסי, משוקללים במשך הזמן שצפוי לחלוף עד שתזרימי מזומנים אלו יתקבלו או ישולמו, ומחולקים בשווי ההוגן של המכשיר הפיננסי.
מח"מ אפקטיבי	משך חיים ממוצע אפקטיבי של מכשיר פיננסי מהווה קירוב לשינוי באחוזים במחיר של מכשיר פיננסי כתוצאה משינוי קטן בשיעור התשואה הפנימי של המכשיר הפיננסי.
מחירי צל	מחירי צל (ידוע בספרות המקצועית כ'מחיר מעבר' או 'מחיר איזון') הינו מחיר רעיוני המהווה הערכה לגבי העלות האמתית של מוצר או שרות כאשר לא קיים להם מחיר שוק, כגון העברה של מוצר או שרות בין יחידות בתאגיד.
מכשירי אשראי חוץ מאזניים	מכשירים כגון התקשרויות למתן אשראי וערבויות (לא כולל מכשירים נגזרים).
ממשל תאגידי	אוסף של עקרונות וכללים המגדירים כיצד ראוי שחברות ציבוריות תתנהלנה בהיבטי בקרה ופיקוח. מכלול הקשרים בין ההנהלה, הדירקטוריון, בעלי המניות ובעלי העניין אשר מרכיבים את המבנה אשר באמצעותו נקבעים יעדי הבנק והאמצעים להשגתם ולניטורם. כמו כן, הממשל התאגידי תומך בהגדרת חלוקת קווי הסמכות והאחריות ובאופן תהליך קבלת ההחלטות.
מערכת סליקה בנקאית (מס"ב)	מערכת בה מתבצעים זיכויים וחובים אלקטרוניים.

מושג	הגדרה
מרווח bid-ask	המרווח בין מחיר הרכישה ומכיר המכירה המוצעים. זהו למעשה ההבדל במחיר בין המחיר הגבוה ביותר שקונה מוכן לשלם עבור נכס והמחיר הנמוך ביותר בו מוכר מוכן למכור אותו.
נדבך 1	החלק הראשון במסגרת העבודה של באזל 2, כולל את חישוב דרישות ההון המזערי בגין סיכון אשראי, סיכון שוק וסיכון תפעולי.
נדבך 2	החלק השני במסגרת העבודה של באזל 2 המתייחס לתהליך הסקירה הפיקוחית. חלק זה מורכב מעקרונות היסוד הבאים: • הבנק יערוך תהליך ICAAP, כהגדרתו לעיל. • המפקח יקיים תהליך להערכת תהליך הערכת הלימות ההון על ידי הבנק, לבחינת יכולתו לבצע ניטור על יחסי ההון הפיקוחיים והעמידה בהם.
נדבך 3	מטרת החלק השלישי במסגרת העבודה של באזל 2 הינה לעודד משמעת שוק על ידי פיתוח של מערכת דרישות גילוי, שתאפשר למשתתפים בשוק להעריך את ההון, החשיפות לסיכון ותהליכי הערכת הסיכון ובהתאם לכך להעריך את הלימות ההון של הבנק.
נוסטרו של הבנק	נוסטרו הינו חשבון בנק אשר בו מנוהל תיק ההשקעות של הבנק. בחשבון זה לא ניתן לבצע פעולות עבור לקוחות החברה.
נזילות	היכולת של הבנק לממן גידול בנכסים, לעמוד בפירעון התחייבויות במועד פירעון ולספק אשראי ללקוחות על פי המסגרות שנקבעו להם, מבלי להיקלע להפסדים חריגים.
ניהול המשכיות עסקית	גישה כלל-ארגונית הכוללת קווי מדיניות, תקנים ונהלים שתכליתם לוודא כי ניתן יהיה לבצע פעולות מסוימות או להשיב לפעילות במועד, במקרה של שיבושים תפעוליים, הנגרמים מאירועים חיצוניים או פנימיים, וכן להקטין את ההשפעה ששיבושים מסוג זה עלולים לגרום בין היתר לרציפות הפעילות העסקית, למוניטין ולרווחיות הבנק.
נכס פיננסי	מזומן, ראייה לזכות בעלות בישות, או חוזה המקנה לישות אחת זכות לעשות אחד מהבאים: א. לקבל מזומן או מכשיר פיננסי אחר מישות אחרת. ב. להחליף עם ישות אחרת מכשיר פיננסי אחר בתנאים פוטנציאליים עדיפים.
נכסי סיכון	נכסי הסיכון של הבנק (נכסי סיכון אשראי, נכסי סיכון שוק ונכסי סיכון תפעולי המחושבים בהתאם להנחיות המפקח על הבנקים).
ניהול נכסים והתחייבויות Asset Liabilities Management (נ"ה - ALM)	ניהול הנכסים והתחייבויות של הבנק.
סייבר	תקיפת מערכות מחשב ו/או מערכות ותשתיות משובצות מחשב על ידי, או מטעם, יריבים (חיצוניים או פנימיים לתאגיד הבנקאי) אשר עלולה לגרום להתממשות סיכון סייבר. יצוין כי בהגדרה זו נכללים גם ניסיון לביצוע תקיפה כאמור גם אם לא בוצע נזק בפועל.

מושג	הגדרה
סיכון	סיכון הוא אפשרות (הסתברות) לפגיעה בהון, ברווחים, ביציבות הבנק או ביכולתו להשיג את מטרותיו העסקיות.
סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון בגין מכשירים כגון התקשרויות למתן אשראי וערבויות (לא כולל מכשירים נגזרים).
סיכון אשראי מאזני	חובות ויתרת נכסים בגין מכשירים נגזרים.
סליקה	תהליך פיננסי של חיוב וזיכוי חשבונות.
עובר ושב (עו"ש)	חשבון בנק שבו מתנהלות פעולות של כניסת ויציאת מזומנים.
ערבויות	התקשרויות פורמאליות המחייבות משפטית צד שלישי לשלם חוב אם החייב הישיר לא מצליח לעשות זאת.
ערך נוכחי / Present Value (PV)	כלי המשמש על מנת לקשר סכומים עתידיים (תזרימי מזומנים או ערכים) לסכום נוכחי, תוך שימוש בשיעורי היוון.
פיקדון לפי דרישה	פיקדון שאינו פיקדון לזמן קצוב, כגון יתרת זכות בחשבון עו"ש.
פיקדון לפי מידת גבייה	פיקדונות שפירעונם למפקיד מותנה במידת הגבייה מן האשראי, ואין לתאגיד סיכון להפסד מהאשראי שניתן מפיקדונות אלה.
פיקדונות לזמן קצוב	פיקדונות בהם למפקיד אין זכות וגם אינו מורשה למשוך מהם במשך 6 ימים מיום ההפקדה, אלא אם כן משיכה מוקדמת מחויבת בקנס שסכומו לפחות 7 ימי ריבית פשוטה על הסכום שנמשך.
ריבית אפקטיבית	שיעור התשואה הגלום בחוב. כלומר, שיעור הריבית החוזי, כשהוא מותאם לפרמיה, לניכיון או לעמלות נידחות נטו או לעלויות נידחות נטו, שנזקפו ליתרת החוב.
ריבית בנק ישראל	הריבית בה בנק ישראל מלווה או לווה כספים ל/מאת התאגידים הבנקאים והיא נקבעת על ידי הוועדה המוניתרית של הבנק.
ריבית מוניתרית	ריבית בנק ישראל היא הריבית בה בנק ישראל מלווה או לווה כספים ל/מאת התאגידים הבנקאיים והיא נקבעת על ידי הוועדה המוניתרית של הבנק.
ריבית עוגן	שיעור מוכר ומצוטט באופן נרחב בשוק פיננסי פעיל, שיש בו כדי להצביע על הרמה הכללית של שיעורי ריבית שניתן לייחס ללווים מוגדרים. זהו שיעור שבו נעשה שימוש נרחב בשוק פיננסי נתון כבסיס לקביעת שיעורי הריבית של מכשירים פיננסיים בודדים ואשר מקובל להתייחס אליו בעסקאות הקשורות לשיעורי ריבית.
ריבית פריים	ריבית הנקבעת בכל בנק על בסיס ריבית בנק ישראל ובתוספת מרווח.
שווי הוגן	המחיר שהיה מתקבל במכירת נכס או המחיר שהיה משולם בהעברת התחייבות בעסקה רגילה בין משתתפים בשוק במועד המדידה. לרוב המכשירים הפיננסיים בבנק לא ניתן לצטט 'מחיר שוק', כיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך השווי ההוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרים מזומנים עתידי, המהווה בריבית ניכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי.

מושג	הגדרה
שוק פעיל	שוק בו עסקאות בנכס או בהתחייבות מתקיימות בתדירות ובנפח מספיקים על מנת לספק מידע על התמחור על בסיס שוטף.
שיעור תשואה פנימי (שת"פ-IRR)	שיעור ריבית המנכה את זרם התשלומים הצפוי ממכשיר פיננסי אל היתרה המאזנית/השווי ההוגן של המכשיר הפיננסי.
שירותי קסטודי	שירותי משמורת של ניירות ערך. לקוח המחזיק תיק הרשום בבנק, נהנה משירותי משמורת של ניירות הערך בבנק. דמי המשמרת הם דמי קסטודיאן.
תביעה ייצוגית	תובענה המנוהלת בשם קבוצת בני אדם, שלא ייפו את כוחו של התובע המייצג לכך, ואשר מעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה.
תיאבון הסיכון	רמת החשיפה או פוטנציאל החשיפה לאירוע אותו הבנק מסכים לספוג.
תיקוף מודלים	תיקוף מודל הינו התהליך לבדיקת והערכת ביצועי המודל והסיכון הגלום בשימוש בו. תהליך תיקוף המודל כולל בחינה של רכיבי המודל השונים, עקרונות והנחות, פלט קלט ועיבוד.
תקריות קיברנטיות	אירוע אשר במהלכו מתבצעת תקיפת מערכות מחשב ו/או מערכות ותשתיות משובצות מחשב על ידי, או מטעם, יריבים (חיצוניים או פנימיים לתאגיד הבנקאי) אשר עלולה לגרום להתממשות סיכון סייבר. יצוין כי בהגדרה זו נכללים גם ניסיון לביצוע תקיפה כאמור גם אם לא בוצע נזק בפועל.

אינדקס

226.....	DRP
226 ,78 ,45	FATCA
230 ,227 ,226 ,199 ,82 ,53 ,46 ,37	ICAAP
226 ,108.....	IFRS
226 ,72 ,70	LCR
226 ,72 ,71 ,69.....	NSFR
226 ,61	PV200
227 ,65 ,62 ,61	VAR
218 ,123 ,68 ,67 ,62 ,57 ,52 ,47.....	אג"ח
84 ,47 ,20 ,15 ,13.....	אינפלציה
49 ,48 ,47 ,46 ,45 ,43 ,41 ,40 ,39 ,37 ,36 ,35 ,34 ,33 ,32 ,28 ,27 ,25 ,23 ,18 ,17 ,16 ,15 ,13 ,12 ,11 ,10 ,7 ,	אשראי
113 ,109 ,107 ,103 ,102 ,101 ,99 ,98 ,97 ,86 ,84 ,82 ,73 ,70 ,69 ,68 ,61 ,60 ,59 ,58 ,57 ,56 ,55 ,54 ,53 ,52 ,51 ,50	
159 ,158 ,157 ,156 ,155 ,153 ,151 ,150 ,139 ,134 ,133 ,132 ,131 ,130 ,129 ,126 ,123 ,121 ,120 ,116 ,115 ,114	
205 ,187 ,183 ,181 ,180 ,178 ,177 ,176 ,174 ,173 ,172 ,171 ,170 ,169 ,168 ,167 ,166 ,165 ,164 ,163 ,162 ,161	
231 ,230 ,229 ,228 ,227 ,225 ,224 ,223 ,222 ,221 ,220 ,218 ,217 ,213 ,210	
164 ,163 ,61 ,57 ,55 ,54 ,17.....	אשראי בעייתי
230 ,227 ,226 ,51 ,43 ,37	באזל 2
227 ,37	באזל 3
79 ,78 ,76 ,75 ,74 ,73 ,70 ,69 ,68 ,63 ,62 ,53 ,52 ,50 ,47 ,45 ,43 ,40 ,35 ,24 ,23 ,21 ,20 ,19 ,16 ,15 ,11 ,9 ,7 ,5	בנקו
188 ,185 ,155 ,153 ,146 ,139 ,135 ,127 ,126 ,125 ,112 ,110 ,105 ,97 ,96 ,95 ,93 ,92 ,91 ,90 ,89 ,83 ,82 ,81 ,80	
232 ,231 ,230 ,228 ,227 ,216 ,215 ,214 ,213 ,212 ,211 ,210 ,206 ,199 ,197 ,195 ,194 ,193 ,192	
180.....	בעל עניין
58.....	ברוקרים
81 ,58	גופים מוסדיים
58.....	דילרים
73.....	הגישה הסטנדרטית
227 ,151 ,150 ,82 ,66 ,65 ,63 ,37 ,35 ,18.....	הון רובד 1
227 ,150 ,36 ,35	הון רובד 2
230 ,227 ,216 ,84 ,77 ,74 ,45 ,23 ,13.....	המשכיות עסקית
203 ,43	הנהלה
228 ,226 ,19.....	התאוששות
228 ,210 ,206 ,153 ,76	זה"ב
228 ,216 ,170 ,156 ,154 ,153 ,61 ,60 ,59 ,57 ,54 ,53 ,52 ,49 ,3	חבות
228 ,227 ,197 ,192 ,191 ,189 ,188.....	חברה בת
228.....	חברה כלולה
228 ,125.....	חברה מאוחדת
133 ,132 ,131 ,130 ,128 ,122 ,120 ,118 ,115 ,114 ,113 ,109 ,103 ,100 ,69 ,58 ,56 ,52 ,41 ,35 ,33 ,31 ,28 ,22 ,19	חוב
231 ,229 ,228 ,179 ,174 ,169 ,168 ,167 ,166 ,165 ,164 ,163 ,162 ,161 ,156 ,155 ,144	
228 ,109.....	חובות בעייתיים
229 ,174 ,171 ,51 ,46 ,34	חח"ד
229 ,70	כרית הנזילות
229 ,225 ,224 ,222 ,218 ,206 ,180 ,177 ,176 ,174 ,173 ,172 ,139 ,122 ,107 ,103 ,101 ,32 ,12	כתבי התחייבות נדחים
229 ,203.....	ליקוי משמעותי
229 ,46	מבחני מצוקה
112 ,108 ,67 ,20	מדד המחירים לצרכן
229.....	מדד הרפינדל

112.....	מדד ידוע.....
229, 63, 62.....	מח"מ.....
230.....	מחירי צל.....
210, 206, 153, 80, 66, 64, 63, 39, 34, 25, 20, 19.....	מט"ח.....
230, 216, 185, 79, 70, 27, 2.....	ממשל תאגידי.....
230.....	מרווח bid-ask.....
231, 230, 228, 213, 175, 121, 66, 61, 57, 53, 23.....	נגזרים.....
230.....	נדבך 2.....
230, 75, 72, 65, 50, 48, 46, 33.....	נדבך 3.....
230, 229, 226, 175, 152, 110, 84, 82, 72, 71, 70, 69, 68, 50, 47, 45, 43, 41, 14, 13, 10, 3.....	נילולות.....
232, 231, 153, 13.....	נזק.....
232, 231, 216, 206, 76, 46, 24, 23, 15, 13.....	סייבר.....
60, 59, 58, 57, 54, 53, 52, 51, 50, 49, 48, 47, 46, 45, 43, 41, 39, 38, 37, 36, 35, 33, 24, 23, 16, 14, 13, 10, 3, 2.....	סיכון.....
150, 134, 133, 121, 114, 113, 110, 107, 84, 83, 81, 80, 79, 78, 77, 76, 74, 73, 72, 70, 69, 68, 67, 66, 63, 62, 61.....	
213, 199, 183, 180, 177, 176, 175, 171, 170, 169, 168, 167, 166, 165, 164, 163, 162, 161, 159, 158, 157, 151.....	
232, 231, 230, 228, 227, 216, 215.....	
231, 213, 210, 174, 153, 80, 79, 64, 63, 59, 39, 23, 16.....	עו"ש.....
231, 228, 171, 120, 59, 34.....	ערביות.....
232, 231, 178, 121.....	ערך נוכחי.....
231, 138, 34.....	פיקדונות לזמן קצוב.....
180.....	צד קשור.....
231, 113, 87.....	ריבית אפקטיבית.....
232.....	ריבית בנק.....
227, 218, 179, 178, 177, 176, 141, 132, 131, 130, 128, 121, 120, 116, 113, 108, 107, 100, 66, 64, 63, 31.....	שווי הוגן.....
232.....	
232, 178, 121.....	שוק פעיל.....
232, 139.....	שיעור תשואה פנימי.....
232.....	שירותי קסטודי.....
207, 206, 187, 182, 181, 180, 178, 120, 102, 3.....	שליטה.....
216, 215, 214, 213, 211, 156, 151, 125, 121, 120, 82, 63, 37.....	תאגיד בנקאי.....
232, 82, 76, 75, 74, 61, 52, 49, 47, 46, 43.....	תיאבון הסיכון.....
232.....	תיקוף מודלים.....
232.....	תקריות קיברנטיות.....
229, 226, 74, 73, 68, 65, 51, 46.....	תרחישי קיצון.....